

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

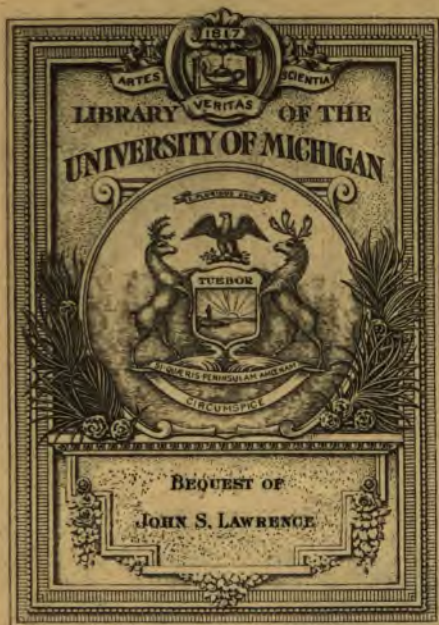
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

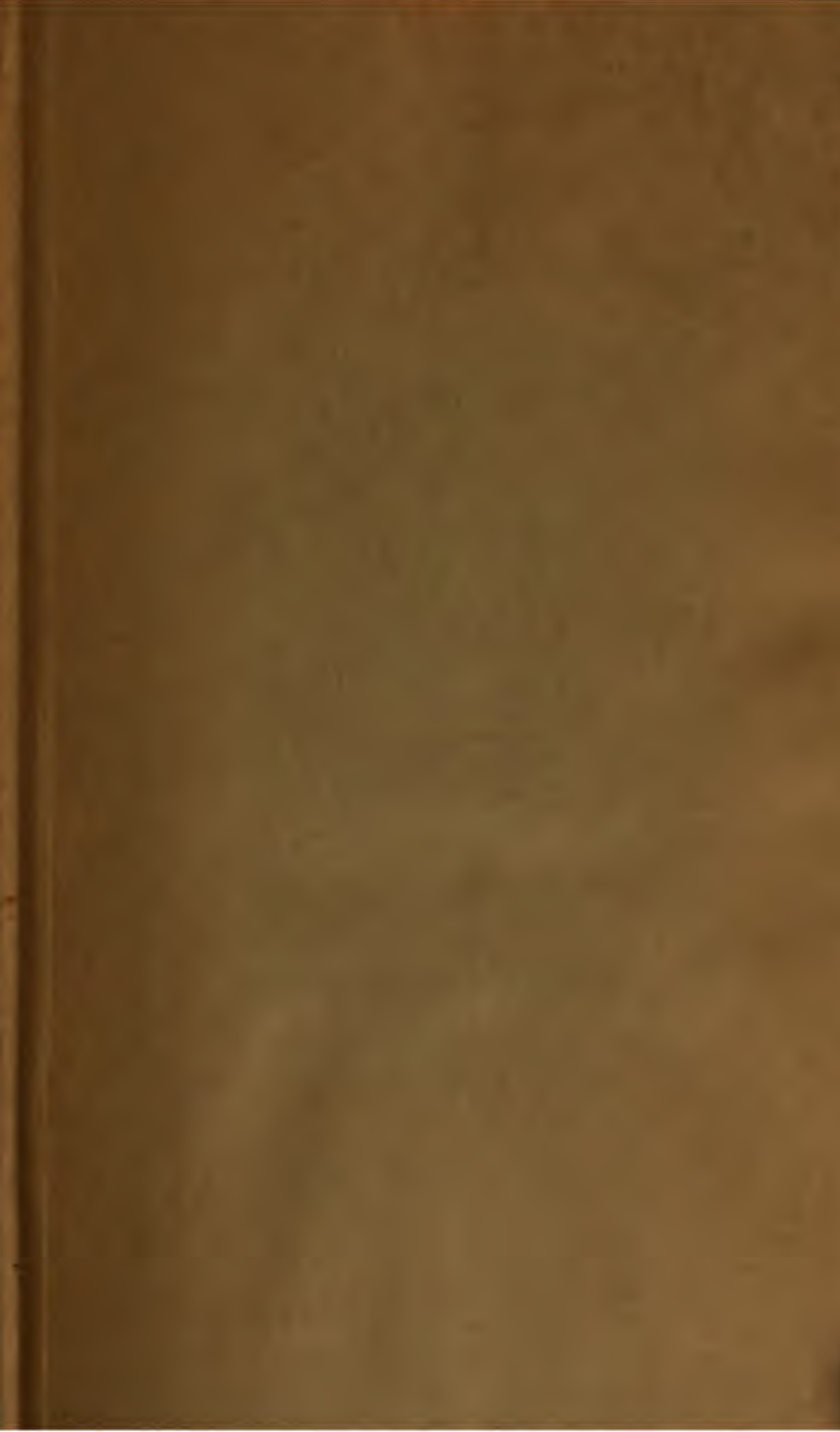
We also ask that you:

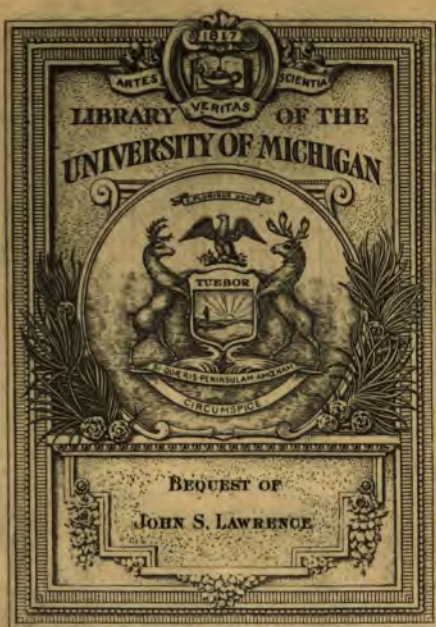
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

C. VALERII FLACCI
SETINI BALBI
ARGONAUTICON
LIBRI OCTO:
AD OPTIMAS EDITIONES COLLATI
PRÆMITTITUR NOTITIA LITERARIA
ACCEDIT INDEX
STUDIIS SOCIETATIS BIPONTINÆ

EDITIO ACCURATA

BIPONTI
EX TYPOGRAPHIA SOCIETATIS
CICIOCCCLXXXVI

878

V3

1786

John S. Lawrence Estate

gt

4-21-1925

Gen Lib. - Tronzy
1-26-60

C. VALERII FLACCI
ARGONAUTICON
LIBRI VIII.

C. VALERII FLACCI

V I T A

Ex Petro Crinito Lib. IV, c. 68 de Poetis Lat:
& Gyraldo Hist. Poet. dial. IV, p. 181.

CAJUS VALERIUS FLACCUS *Setinus, inter eos, qui heroica decantarunt, poeta multorum judicio admirandus, Patavinus fuit, juxta Aponam natus, ut a veteribus traditum est, qui scribunt, ejus patriam fuisse maxime insignem natalibus Livii, Stellæ, & Valerii Flacci: de quo Martialis:*

Censetur Apona Livio suo tellus,
Stellaque, nec Flacco minus.

Itaque hunc ipsum Valerius Martialis laris Antenorei alumnum appellavit. Alii Setinum crediderunt, ex Setia Campaniæ urbe, quæ haud procul a Velitris fuit: unde in magno pretio habita sunt Setina vina, ut ab antiquis scriptoribus relatum est. Sunt & qui Decemvirum Sibyllinum putent eum fuisse, ducti illis ejus versibus:

Phoebe, mone, si Cymææ mihi conscia vatis
Stat casta cortina domo.

Et mirum videri debet, quanto spiritu Flaccus insur-
Val. Flaccus.

gat, quantaque ingenii felicitate in scribendo carmine præstet. Hic est ille Val. Flaccus, cujus obitu multum fuisse amissum queritur Fab. Quinçtilianus in libris ad Marcellum Victorem. Exstant ipsius VIII volumina de Argonauticis, quod opus dicatum est Cæsari Domitiano, vel, ut alii volunt, patri Vespasiano, quoniam sic ad eum scribat in ipsa præfatione operis:

Eripe me populis, & habenti nubila terræ,
 Sancte pater; veterumque fave veneranda canenti
 Facta virum. versam proles tua pandat Idumen,
 (Namque potest) Solymo nigrantem pulvere fratrem,
 Spargentemque faces, & in omni turre furentem.

Scripturus erat multo plures libros, nisi mors intempestiva eum nobis eripuisset. Videtur autem in illis, qui supersunt, Apollonium Rhodium non tantum argumento operis expressisse, sed etiam singulis quandoque carminibus. Atacinus quoque Varro pari titulo composuit libros de Argonautis, quod alibi notavimus. Idem Flaccus inter amicos habuit Secundum, Maternum, Stellam, & Valerium Martialem, qui ad eum scribit, eruditionemque ejus magnopere extollit. Constat, hunc mediocri censu, ac pane tenui fuisse, & prædium possedisse exiguum, in quo, ut Martialis refert, Musarum curas reponeret. Itaque Martialis idem libere illum monet, ut, relictis Musis atque otio, malie in foro & causis agendis versari: quoniam poetarum studia parvi admodum censerentur, ut ex his versibus patet:

O mihi curarum pretium non vile mearum,
 Flacce, Antenorei spes & alumne laris:
 Pierios differ cantusque chorosque sororum,
 Æs dabit ex istis nulla puella tibi.
 Quid tibi cum Cyrrha? quid cum Permessidos
 unda?

Romanum propius divitiusque forum est.
 Illic æra sonant. ——— ———

*Habuit Flaccus puerum in deliciis, quem Amazoni-
 cum quidam appellant: ejus formam, indolem atque
 venustatem Martialis prosequitur eleganti epigramma-
 te. De alio Flacco, qui epigrammata scripsit, suo
 loco diximus. Scripserunt alias Argonautica præter
 Latinos duos, Atacium Varronem, & hunc nostrum,
 Orpheus, non Thracius, sed Italus, Crotoniata; dein-
 de Epimenides Gnossius; post eum Cleon, Curicus
 poeta, a quo, ut Græci observant, Apollonius omnia
 transtulit; tum Herodorus; post Herodorum Apollo-
 nius Rhodius; post Apollonium Dionysius Milesius;
 post hos Latini illi duo.*

NOTITIA LITERARIA
DE
VALERIO FLACCO
EX

Jo. Alb. Fabricii bibliotheca Latina a Jo. Aug.
Ernesti auctius edita Tom. II, lib. II, cap. XIV.

Valerii Flacci atas.

C. VALERIUS ¹ FLACCUS *Setinus* ² *Balbus*, poeta
non ignobilis, atque inter Latinos uno fortassis

¹ Alius *L. Valerius Flaccus* consul, de quo Begerus Tom. II thesauri Brandenburgici p. 591. Nam poetam nostrum consulem haud fuisse, recte docet Barthius adversus Carrion. Alius *Valerius Flaccus* Catonis majoris commendator, de quo Plutarchus p. 337 notat, quod fuerit ἀρετὴν φουμένῃν μὲν αἰσθάνεσθαι δεῖνός, εὐμενὲς δὲ καὶ σπένδει καὶ προαγαγεῖν εἰς δόξαν. Alius *Valerius Flaccus* adolescens nobilis, de quo Vopiscus in Probo, cap. 5. Fuit & *Valerius Flaccus* quidam *Viterbiensis*, Medicus Sixti IV, Pontificis, æqualis

Raph. Volaterrani, qui eum laudat lib. 21 commentar. Urban. De *Setini Balbi* nomine dubii hærent Nic. Hein- sius, & Thomas Reineſius T. V sylloges Epistolarum Burmannianæ p. 205, 206. Hein- sio etiam in mentem venit suspicari, nomine *Setini Balbi* designari philologum, qui Valerii poema recensuerit, aut possessorem Codicis, cu- jus nomen cum nomine poe- tae confuderit imperita ma- nus librariorum.

² Hoc quidam interpre- tantur e Setia, hodie *Sezze*, Campaniæ urbe, etſi alii, ut Bernardinus Scardeonius lib.

minor Marone, sub Vespasiano floruit, paupereque forte usus, admodum juvenis Patavii decessit, Quinctiliano ejus obitum lugente his verbis: *Multum in Valerio Flacco nuper amisimus*, lib. 10., cap. 1. Instit. Orat. Decessisse videtur sub Domitiano post annum C. 88. ut notatum clarissimo Dodwello in Annalibus Quinctilianeis. Quindecimviri sacris faciundis munere functum, Nic. Heinsius colligit ex his ejus verbis lib. 1., vers. 5.

*Phœbe, mone, si Cymæ mihi conscia vatis.
Stet casta cortina domo. — — —*

Scriptis quo tempore Fl. Vespasianus cum Domitiano ad urbem erat, Titus obsidebat Hierosolymam.

*— versam proles tua pandat Idumen,
(Namque potest) Solymo nigram pulvere fratrem,
Spargentemque faces, & in omni turre furem.*

* historiæ Patavinæ pag. 61 T. 6 thesauri Italiæ parte 3, & verius forte, malint fuisse Patavinum, qua in urbe etiam ossa ejus condita esse memorant. Certe domicilio Patavinus fuit, ut notat etiam Sertorius Ursatus Monument. Patav. p. 180. unde *spes & alumnus Antenorei laris* vocatur Martiali lib. 1, Epigr. 77. confer. lib. 1 Epigr. 62. ubi Patavium *Apona tellus* dicitur, ab *Apono fonte*, *Antenorea vitam* qui porrigit urbe, ut ait Claudianus. Est & ad

Flaccum Epigramma Martialis 49 libri IV. ad quod confer Voss. Institut. Poetic. lib. 3, c. 20, § 10. Porro Argonautica Flacci perstringi a Juvenale Sat. 1, v. 10 sq. notavit Parrhasius Epist. 2. At *Karronis* Atacini Argonautica intelligit Statius II Silvar.

*Cedet Musa rudis ferocis Enni,
Et docti furor arduus Lucreti,
Et qui per freta duxis Argonautas.*

Græcos Argonauticon scripta.

Argonautica.

Exstant *Argonauticon* ad *Flavium Vespasianum* libri septem, & octavi pars, carmine Heroico, quod Flaccus, *Apollonium Rhodium* imitatus, non invito Apolline scripsit, sed per immatura fata absolvere non potuit; certe integrum ad nos pervenire tempus non permisit. Libros I, II, III, et partem quarti *Poggio Florentino* debemus, ut cognoscere est e Codice *Laurentii Pignorii*, in quo hæc legi refert *Vossius* pag. 530. de Hist. Lat. C. *Valerii Flacci Argonauticon*. Hoc fragmentum repertum est in monasterio S. Galli prope *Constantiam* XX millibus passuum, una cum parte Q. *Asconii Pediani*. Deus concedat alteri, ut utrumque opus reperiat perfectum: nos, quod potuimus, egimus. *Poggius Florentinus*. Hæc *Vossius* ex *Pignorii Antenore* p. 80.

res retuli lib. III Biblioth. Græcæ cap. 21. Latini, præter *Varronem* & *Flaccum* sunt *L. Accius*, cujus sex versus

proferuntur a *Prisciano* de metris Comicis, & *Caullus* Epithalam. 65.

I N D E X

E D I T I O N U M

C. VALERII FLACCI

FABRICIANO AUCTIONE ET IN
ÆTATIS IV DIGESTUS.

ÆTAS I NATALIS 1474 — 1519

per quam fere Bononienses regnarunt. Prima quidem *Bononiensis*, quamvis de principatu adhuc certet cum *Florentina* I, pulchriores tamen genuit filias, Bononienses quidem tres, a. 1494, & præstantiorem 1498, & 1504 *Pii* primam; tum Venetam 1501. A Florentina I vero ortæ videntur *Juntina* 1503, & II *Bened. Philologi* 1512, & III Jo. Barth. *Pontii* 1517, quem nimia licentia in mutando textu usum esse ferunt. Bononiensem I secuta esse dicitur *Veneta* 1501, nescio an etiam *Romana* ejusdem anni. *Juntinam*, credo, *Parisinæ*, *Badii* I & II, quæ posterior ab Aug. *Maserio* recognita & illustrata est, repetita 1519. Jo. Bapt. *Pius* superavit omnes, novæque etiam ætatis princeps factus.

1474 *Editio princeps Bononiensis* I, fol. Valerii Flacci Argonautica. Bononiæ, per *Ugonem Rugerium* & *Dominum Bertochum Regienses*, die septima *Madii*. (Notandum est, mensem *Majum* in antiquis illis inscriptionibus sæpe vocari *Madium*.) Memoratur a Labbæo in Supplem. IX novæ Bibl. p. 351 ex regia bibliotheca, & a Maittario in Ann. typogr. T. I, p. 109. vid. & Hamberger in zuverlässige Nachrichten von den vornehmsten Schriftstellern, T. II, p. 151. Hanc ed. passim laudant *Pius* & *Maserius* in commentariis.

X NOTITIA LITERARIA

- f. a. *Florentina* I, 4. apud *S. Jacobum de Ripoli*. Refertur a Maithario l. c. p. 377, & post eum a Burmanno in Præf. II. Sed priorne, an posterior sit Bononiensis 1474, dijudicare non licet. Signaturæ, quas vocant, in hujus libri editione apponuntur non infra, sed ad exteriorem ultimæ lineæ marginem.
- 1494 *Bononiensis* II, fol. Memoratur ab Ernestio in B. L. T. II, p. 252, qui repetitum hoc exemplum dicit ex Bononiensi 1474. Neque Maitharius, neque alius ullus ejus mentionem facit.
- 1498 *Bononiensis* III, fol. *C. Valerii Flacci poeta elegantissimi Argonautica diligenter accurateque emendata & suonitori reddita in hoc volumine continentur*. In fine: *Explicit hoc opus C. Valerii Setini Bononiæ impressum per Benedictum Hectorem Bibliopolam anno Dei MDCCCXCXVIII d. XII Aprilis. Jo. Bentivolo urbem feliciter illustrante*. Vid. Maitharii Ann. typ. T. I. p. 354, & Hamberger l. c. p. 152. Repetitio ed. 1474, teste Ernestio, qui T. H, p. 255 Bibl. Lat., Habeo exemplum editionis Bononiensis 1498 cum variis lectionibus manu veterrima adscriptis, in his etiam versibus aliquot, quæ in edd. pr. non sunt, sed & ab aliis insertis e manuscriptis libris. Putavi esse e Codice Farnesiano, sed lectiones cum nulla editione vetere omnes consentiunt, ut e libro scripto ductæ esse videantur. Sed dum eas comparo cum editione Burmanni, reperi ed. Bononiensem non satis diligenter consultam esse ab Heinio & Burmanno: nam interdum ejus auctoritate poterant uti ad lectiones firmandas, quæ ipsis placebant., Diligenter usus est hoc exemplo in adornanda sua ed. clar. Harlesius.
- 1501 *Venetis*, 4. per *Christoforum de Pensis de Mandello*. & ipsa, ut putatur, mera repetitio textus primi. Laudatur passim a commentatoribus priscis, ut & a Carrione & Zinzerlingio, quem vid. ad lib. I, 41. Exstat in Bibl. publ. Francof. ad M.
- *Romæ*, 4. cum titulo Gothicis literis exarato. Vifa Vulpii, teste eorum editione p. XL.
- 1503 *Florentina* II, 8. sumtu Phil. Junta. l. cf. Maitharii Ann. typ. T. II, p. 165.

1504 *Bononiensis* IV, Jo. Bapt. Pii Adnotationes priores & posteriores in Val. Flaccum. — Hæ adnotationes a Badio Ascensio deinde inter alias virorum doctorum adnotationes editæ 1511, & postea a Grutero in T. I Facis Criticæ conjectæ leguntur. cf. Burmanni Præf. II ad Val. Flacc.

1511 *Parifina* I, per Jod. Badium Ascensum & Johannem Parvum. Hanc eam esse, quam *Parifensis* nomine passim citat Maserius, credit Burmannus. vid. ejus Præf.

1512 *Florentina* III, 8. ap. Phil. Juntam II. in Biblioth. selectissima Jo. Samuelis Engel, cujus vide Catal. Bernæ editum 1743, p. 52, voc. *Flaccus*.

1517 *Florentina* IV, 8. C. Valerii Flacci Argonauticon libri VIII, sumtu Phil. Juntæ III. vid. Cat. Bibl. Bunanav. T. I, p. 351. Hanc editionem curavit Barth. Fontius, qui licentius in textu versatus est. Plurima enim sine ulla Codicum scriptorum auctoritate, certe nulla reddita ratione, mutavit, & conjecturas suas lectori imprudenti obtrusit. cf. Burmanni Præf. II.

— *Parifis*, fol. typis Jod. Badii Ascensii. Valerii Flacci Argonauticon libri VIII, ab Æg. Maserio recogniti & scholiis illustrati. vid. Cat. de la Bibl. du R. Bell. Lettr. T. I, p. 317. Refert & Maittarius T. II. Ann. typ. p. 306. Præter Maserii commentarium continet & Sabellici notulas, sed non integras, & viciosissime habitas, adnotante Burmanno.

1519 Eadem ibidem ap. eosdem, nonnisi mutato titulo.

Æ T A S I I 1519 — 1565

auctore Jo. Bapt. Pio, qui cum jam a. 1504 adnotationes suas in Valerium Fl. edidisset, nunc etiam eundem ex antiquo exemplari MS. emendavit, & de suo tres libros supplementi instar addidit. Successit Aldina 1523, quæ infinitis locis a prioribus discedit, non tam MS. antiqui, quo usum se profitetur, auctoritate, quam curatoris ingenio fidenti subnixæ. Maserii editionem, quæ ætatis I ultima est, cum fastu adhibuit Laur. Balbus in Complutenfi 1524, sed Pium

secutæ Argentor. *Phil. Engentini* 1525, Parisiensis nitidior *Colinæi*, Lugdunenses S. *Gryphii* 1545 & 1548.

- 1519 *Bononiensis* V, fol. Pii II. C. *Valerii Flacci commentarii* J. Bapt. Pio *Bononiensi* auctore. Cum codicis poetæ emendatione, ex amiquo exemplari *Dacico*, additis libris tribus, qui desiderabantur, & *Orpheo Latino*. Ad calcem: *Finis commentarii in Valerium Flaccum*, & in *Apollonii quartum Argonauticon*, a Pio *Bononiensi* Latinitate donatum. Excussore *Hieronymo Platónico*. *Bonon. Leone X sedente*. MDXIX. Cal. Majis. Pius usus est MS. antiquissimo *Dacico*, e bibliotheca *Matthiæ Corvini*, qui *Thaddæi Ugoleti* fuerat. Etiam aliis libris usum esse, sunt qui dicant. in libro quidem ipso solus ille commemoratur. Additus est & L. IV *Apollonii Rhodii* ab ipso versus cum Comm. & Supplementum L. VIII, itemque L. IX & X, de suo. — Editio rarissima, sed operarum vitiis nimium deformata. cf. *Burmanni* Præf.

- 1523 *Aldina*, 8. C. *Valerii Flacci Argonautica*; Joh. Bapt. Pii carmen ex quarto *Argonauticon* *Apollonii*; *Orphei Argonautica*, innominato interprete. *Venetiis*, in æd. Aldi & *Andræ Asulani*, mense Majo. vid. Cat. Bibl. *Bunav. T. I.*, vol. I, p. 351. & *Hamberger* l. c. p. 153. Infinitis locis hæc *Aldina* a lectione editionum priorum discedit, sed non indicato mutationum fonte. Curator ejus (quisnam fuerit ignoratur) se usum quidem MS. antiquo proficitur; sed ita in textu mutando indulgit ingenio, ut Jo. Fr. *Gronovius* *Obf. I*, 15 dicat, eum omnia stolidæ audaciæ exempla superasse: de quo & *Heinsius* queritur.

- 1524 *Compluti*. — cum notis *Laurentii Balbi Liliensis*. Editio rarissima, *Fabricio* præterita. Usus est ea *Burmannus*, cujus de ea judicium adscribere placet: „Notæ *Balbi* verbosæ admodum, & sæpe nihil, quod notari mereatur, continent, & fastu quodam, genti, ex qua oriundus erat, familiari, semper fere aliorum interpretum, *Maserii* præsertim, dicta refutat. præter *Maserii* vero & *Juntæ* editionem nullam adhibuisse videtur. Hæ notæ postea in editionem *Genevensē* 1617 sunt conjectæ, licet fraude qua-

DE VALERIO FLACCO. XIII

dam, typographis avaris non inusitata, in titulo dicantur *tunc primum edita.* 33

- 1525 *Argentorati*, 8. C. Valerii Flacci *Argonautica*, emendata & ad vetustissima exemplaria recognita per *Philippum Engentinum*. — Engentinus etsi jactet in titulo, se emendasse ad antiqua exemplaria, Pii textum fere repetiit, neque modo in poetæ verbis ubique eum expressit, haud vitatis ipsis operarum vitiis, quæ in editione Pii occurrunt, sed sæpe etiam ejus correctiones in suam admisit. Cujus rei exempla quædam profert Burmannus in Præf. Ceterum nihil adjecit notarum, sed singulis libris argumenta carmine hexametro præposuit.
- 1532 *Parisis*, 8. apud Sim. *Colinaum*. Ex editione Engentini nitidissime expressa.
- 1545 *Lugduni*, 12. apud Sebast. *Gryphium*. Repetitio ejusdem Engentinæ, teste Burmanno.
- 1548 Eadem ibidem apud eundem, quæ tamen an diversa sit a superiori, an mutato tantum titulo eadem sit utraque, Burmannus non definit. Adjuncta habet, Pii carmen ex quarto *Argonauticon* Apollonii, & Orphei *Argonautica*, innominato interprete,

ÆTAS III CARRIONIS

1565 — 1680.

Princeps quidem hujus ætatis, MSto antiquæ bonitatis usus, semel iterumque Valerium emendatiorem edidit, quamvis in eo audacior plus justo videatur Criticis, qui non suum, sed aliorum spiritum certis finibus contineri volunt. Comites se ipsi præbuerunt 1612 & 1617, Andr. *Schoottus*, Justus *Zinzerling*, & 1630 Lambertus *Alard*, Guilielmiades, qui suo Commentario etiam Chph. *Bulai* & Jo. *Weizii* Obss. in Valerium adjunxit.

- 1565 *Antwerpæ*, 8. apud Christoph. *Plantinum*, ex emendatione Ludov. *Carrionis*. Usus est is MS. egregio, cujus tamen bonitate nimium fretus, non satis sibi cavuit a mendis, quibus inquinatus erat, & ideo male audiit ob audaciam in mutandis locis. Plura

de hac editione vid. apud Heinsium & Burmannum in Præff.

- 1566 *ibidem*, ap. eundem, 16. C. Valerii Flacci Argonauticon libri VIII, locis innumerabilibus antea a Lud. Carrione ex vetustissimo exemplari emendati, nunc vero ita ab eodem perpurgati, ut jam primum editi videri possint. — Multa denuo mutavit in hac editione Carrio, & novas castigationes adjecit, in quibus Gifanium passim inclementer excipit. Promittit vero in hac ed. posteriori majorem commentarium, sed qui lucem non vidit.
- 1604 *Lugduni*, 12.
- 1612 *Rothomagi*, 12. cum præfatione Anonymi, qui his notis nomen suum textit: A. S. I. V. D. inscripsit vero *Spiritiin Allemandi Castelli novi Domino, & in suprema Arausiacæ Curia Præsidi*. Is Carrionis vestigia se premere profitetur, & margini ejus conjecturas & varias lectiones, non raro suis additis, adlevisse jactat. An lateat sub his notis *Andreas Schottus*, Burmannus in dubio relinquit; quem vid. in Præf.
- 1615 *Hanoviae*, 4. Andr. Schottus Obss. human. Lib. II, c. LIV, LVI & LVII, librum I Valerii Flacci exponit, & c. XXXIX librum I & IV; c. XXXVII locum e libro VI Flacci.
- 1617 *Coloniæ Allobrogum*, 8. apud Esaiam le Preux, cum notis Carrionis, Laur. Balbi, & Andreæ Schotti. — Notæ Schotti brevissimæ, & omnia fere jam in libros observationum ab eo collata erant. Hæc vero editio novo titulo, qui annum 1689 & Parisiensem typographum mentitur, etiam obtruditur, sed in qua nihil, nisi indicem, mutatum lector reperiet.
- *Lugduni*, 12. cum Carrionis & Justi Zinzerlingii notis. — Editio rarissima. Notas Zinzerlingii festinante manu conscriptas esse, Burmannus judicat, inferuit tamen ipse suæ editioni ob earum raritatem.
- 1630 *Lipsiæ*, 8. sumtibus hæredum Henningi Grosii jun. C. Valerii Flacci Setini Balbi Argonauticon libri IIX. Lamp. Alardus Guilielmiades perpetuo commentario illustravit, Carrionis errores detexit, & ad Apollonii Rhodii aliorumque Argonautica contulit. Accessit opera ejusdem copiosissimus rerum & verbo-

rum, quæ in Valerio extant, Index. Opus plane novum & antehac vix speratum, omnibus politionis literaturæ studiosis apprime utile. Lipsiæ. Excudebat Jo. Alb. Minzelius. — Præter Alardi commentarium in Argonautica, hæc editio continet Lud. Carionis castigationes, Christoph. Bulai schediasmata, Jo. Weitzii collectanea, observationes & notas in Valerium; & in fronte libri Antonii Sabellici variantes lectiones. Sinistrum de Alardi opera judicium Barthii vid. ad Statium T. III, p. 1256. Jani Bruckhusii, ad Propertium p. 108. Petr. Burmanni, qui tamen ab indignatione contra Alardum nimium se abripi passus est, in Præf. ad Flaccum. Cum Lamp. Alardus hunc poetam a se illustratum ederet, natus annos fuit non plus quam XXVII; unde laude fortasse digna ejus industria, non quod non omni parte satisfecit eruditis, reprehendendus: nisi audacia contra notanda hominis mediocriter docti, & tamen hunc talem poetam conantis tractare.

ÆTAS IV HEINSIO BURMANNIANA

1680 — 1786.

N. *Heinsius* poetam ex codd. scriptis castigatum & pro suo ingenio ad poetam corrigendos nato factoque emendatiorem dedit 1680. Notas vero ab eo curis secundis scriptas primus protulit Petrus *Burmamnus* in edit. II 1701, aliquoties repetita, etiam a Jo. Vulpio Patavii 1720. Has dein cum suis & superiorum editorum vel integris vel selectis conjunxit in ed. majori 1724. Ex hac partim contractiorem, partim nova collatione ed. 1498 & 1565 & excerptarum lectionum accuratiorem fecit Theoph. Chph. *Harlesius* Altenburgi 1781. Atque horum triumvirorum lectionis Valerii constituendæ curam secuti, Valerium damus, etiam ex nostro sensu ad studia juvenum accommodatiorem.

1680 *Amstelodami*, 12. ex recensione Nic. *Heinsii*, & sine notis. Quæ editio quidem priores multum superat, quod verba poetæ emendatiora exhibet, sed

tamen negligentiae operarum manifesta saepe vestigia ostendit. Usus est Heinſius codicibus scriptis ad castigandum textum, notaeque erat additurus, olim ab eo jam conscriptas: quibus furto ipsi subreptis, cum secundas curas jam adornasset, verbis poetae, quae excudebat Plumerus bibliopola, addendas, morte illius ipsa editio interrupta est, eique per H. Wetstenium suprema manus imposita, & sine adnotatis emissa. Prodierunt tandem hae notae in editione secunda Traiectina 1701, curante Petr. Burmanno.

- 1689 *Parisiis*, 8. vid. ad an. 1617.
- 1701 *Traiecti ad Rhen.* 12. ex recensione Nic. Heinſii, cum ejusdem notis, curante Petr. Burmanno. vid. ad an. 1680. De hac ed. cf. Acta Erud. 1702 p. 269. Eadem ed. renovata tantum priori pagina, mentitur etiam annum 1720, adnotante Burmanno in Praef.
- 1718 Eadem repetita ibid. testibus Ernestio in Bibl. Lat. T. II, p. 254, & Hambergero l. c. p. 154.
- 1720 *Patavii*, 8. C. Valerii Flacci Setini Balbi Patavini Argonauticon libri VIII, ex recensione Nic. Heinſii Dan. F. & Petr. Burmanni V. C. Patavii, excudebat Jos. Cominus, superiorum permisso. — Huic editioni praefuit Jo. Ant. Vulpius, qui Indicem adjecit verborum & phrasum aliquot insigniorum, quae in Valerio Flacco occurrunt, cum eorundem explanatione.
- 1724 Traiectina Heinſii, 12. cum Praef. P. Burmanni. repetitio elegantior ed. 1701 vel 1718.
- *Leidæ*, 4. ap. Sam. Luchtmans. C. Valerii Flacci Argonauticon libri octo, cum notis integris Lud. Carrionis, Laur. Balbi Liliensis, Justi Zinzerlingi, Christoph. Bulæi, Gerh. Vossii & Nic. Heinſii, & selectis Ægidii Maserii, Jo. Bapt. Pii, Jo. Weitzii, & aliorum, curante Petro Burmanno, qui & suas adnotationes adjecit. — Burmannus praeter edd. veteres Codd. scriptis tribus usus est ad textum constituendum. Textui praemissae sunt praefationes edd. priorum, & ipsius longa & erudita de superioribus editoribus & interpretibus. Has excipit Catalogus Argonautarum ex Argonauticis & aliis scriptoribus di-

ligentissime digestus, cum historia Argonauticæ expeditionis a Laur. Balbo Liliensi e variis scriptoribus excerpta. Notæ eruditissimæ vel rationem reddunt lectionis, vel difficiliora poetæ loca illustrent. Accessere etiam Supplementa Pii, & Orphei Argonautica Latine, cum Indice verborum copiosissimo. *Altenburgi*, 8. ex officina Richteriana. C. Valerii Flacci Setini Balbi Argonauticon libri octo, cum notis Petri Burmanni I integris, & selectis Lud. Carrionis, Ægid. Maserii, Laur. Balbi Liliensis, Justi Zinzerlingii, Christoph. Bulæi, Nic. Heinsii & aliorum. Recensuit suasque adnotationes adjecit *Theoph. Christoph. Harles*. — Is instructus editione Bononiensi 1498 cum lectionibus variis ex Codice veteri excerptis, quæ olim fuerat clar. Ernestii, præterea editione Carrionis Antverpiensi 1565, & exemplari Burmanniano, cujus oræ conjecturas quasdam suas addiderat clar. Cortius, ad recensendum denuo Flaccum accessit, in eoque ita est versatus, ut textum frequentius in posterioribus libris, quam in duobus prioribus, ex apparatu suo diligenter emendaret. Vario- rum notis subinde & suas adpersit. Supplementum Valerii Flacci a Pio concinnatum, item interpretationem Latinam Orphei Argonauticon, atque superiorum editionum dedicationes & præfationes, præter utramque Burmannianam, omisit, & Indicem verborum contraxit, ne libri mole pretioque poetæ cupidi ab emtione & lectione deterrentur.

Nos quidem exemplar Heinsio — Burmannianum expressimus, ita tamen, ut lectiones præstantiores editionis Bononiensis, vel neglectas a Burmanno, vel margini illius ex MSto adscriptas, post Harlesium, in textum reciperemus. Textui præmisimus Catalogum Argonautarum, a Burmanno rectius digestum & auctum, cum historia expeditionis Argonauticæ, a Laurentio Balbo Liliensi conscripta. Sub-

Val. Flaccus.

b

XVIII NOT. LIT. DE VALERIO FLACCO.

junximus tandem Indicem verborum & phrasium insigniorum in Valerio, curis nostris auctiorem Vulpiano, qui brevior videbatur, quam rationes studiosæ juventutis postularent.

Fuerunt etiam alii viri docti, qui novas editiones instituere, vel annotationes aut commentarios: ut *Mich. Piccartus*, qui Codice Erfurtenſi adjutus novam editionem cum commentario molitus est, ut ipse dicit in præfat. Periculorum Criticorum: in quibus ipsis plura Valerii loca tentat. *Barthius* notis ad Guilelmum Britonem XI, 366 se molitum novum Commentarium ait. *Jani Parrhasii* Commentarius ineditus est Neapoli, ubi se vidisse narrat Montefalconius Diar. Ital. pag. 306 Codicem scriptum Valerii in *Jos. Vallettæ* Bibliotheca. *Ratbodi Hermannii Schelii* Emendationes desiderat Nicolaus Heinsius (in Syllog. Epp. Burmann. T. II, p. 811.) *Isaacus Vossius* promisit, se fratris *Gerhardi Vossii* notas editurum, ad Melam pag. 12. Etiam *Egnatium* in Valerio expoliendo laborasse reperimus, & *Joannes Ulricus Meurerus* Corpus scriptorum Argonaut. & in eo Flacci recensioem promisit. — Plura etiam loca tractavit *Joannes Fridericus Gronovius* in Observ. libris, & vir doctus in Misc. Dorvillianis Vol. IV, Tom. II, pag. 157 — 192. qui & e libris sex prioribus loca plura attulit, in quibus Homerum imitatus est poeta.

CATALOGUS ARGONAUTARUM

EX ARGONAUTICIS

ET

ALIIS SCRIPTORIBUS COLLECTUS.

ACASTUS. Peliae, regis Theſſaliæ, filius ex Anaxibia (ſive, ut alii, teſte Apollodor. lib. I, p. 36, Philomache) Biantis filia. Qui Bias eſt Amythaonis filius, ille autem Crethei, hic vero Æoli, ex quo & Pelias deſcendebat: filius enim Tyrus, filia Salmonei, (qui Crethei frater & Æoli filius erat, licet Diodorus Siculus lib. IV, p. 188 faciat filium Hellenis, Æoli nepotem) & Neptuni erat, frater uterinus Æſonis, qui ex eadem Tyro & Cretheo erat natus. Ab Etymologici M. auctore dicitur πατήρ Ἀλκῆστιδος, cum fuerit ejus frater, niſi locus ſit corruptus, & legendum, Ἀκαῖστος υἱὸς Πελίου, πατὴρ τε Ἀλκῆστιδος. Nam id ipſe locus Euripidis, quem adducit auctor ex Alceſtide verſ. 732, indicat, ubi ἀδελφὴ dicitur, & Scholiaſtes confirmat. Hic inter Argonautas refertur ab Apollonio Rhodio lib. I, 224, Hygino fab. XIV, & noſtro poeta: omittitur vero ab Apollodoro & Orpheo. Poeta noſter lib. I, verſ. 163, & 484, eum a Jaſone perſuaſum, inſcio patre Pelia, addidiſſe ſe Argonautis, cum jam ſolverent navem, narrat, & fuiſſe primæ ætatis juvenem, qui duce Jaſone *primos virtutis honores carpere* ardebat. Adſcribit tamen eum venatoribus apri Calydonii, ſimul cum Meleagro Ovid. VIII Met. 306; ubi *jaculo inſignis Acaſtus* dicitur, quam tamen venationem priorem fuiſſe hac expeditione, multi ſtatuunt. ſed pares in fabulis anachroniſmos in hoc Catalogo videbimus: & huic ſimilem infra in Peleo. ſed venatus ille apri revera poſterior fuit: nam in illo perierunt quidam Argonautæ, ut Ancæus, Eurytion, & alii. Redux ab hac expeditione dicitur duxiſſe *Hippolyten*, Hippolyti filiam, quæ ab aliis *Cretheis* dicitur. vid. Pindar. Od. Nem. IV, 92, & ibi Scholiaſt. ſed hoc ultimum Patronymicum eſt; nam Od. Nem. V, 49

Κρηνης Ἰππολύτα dicitur. Hanc *Magneſſam Hippolyten* vocat Horat. III od. 7; ubi interpretes quidam ex Scholiaſte Pindari eam proprio nomine *Cretheida*, ſed a patre *Hippolytam* dictam notant, ab Apollodoro etiam *Aſtydamiam*, a Suida *Atalantam*: Gallicus interpres etiam *Polydamiam* dictam a quibuſdam ſcribit, quod unde habeat, vellem adſcripſiſſet. *Aſtydamiam* vocat certe Apollodorus, ut in Peleo videbimus. *Atalantam* vero vocat certe Suidas, ſed perperam: nam in fragmento Nic. Damasceni, quod legitur in excerptis Peireſcianiſ, nomen hoc non legitur. ſed ſimpliciter incipit, ὅτι ἡ Ἀλάστου γυνὴ &c. ſine nomine proprio. quare nos ſtatuiſmus proprio nomine vocatam *Hippolyten*; ſed *Cretheida* dictam, quia ex Cretheo deſcendebat. ſed quis pater eius Hippolytus fuerit, neſcimus: inter Crethei enim poſteros neminem eo nomine reperimus, nec Jaſonis fratres uſquam reperi, cum unicus fuerit Æſoniſ filius, ſublato altero in prima ætate a Pelia, vel ejus miniſtris, filio; vide noſtrum lib. I, v. 823; quem *Promachum* vocatum conſtat. ſed invenimus, Jaſona habuiſſe ſororem *Hippolyten*, apud Schol. Apollon. I, 286; quæ forte fuit hæc Acaſti uxor, & inde jure *Cretheis* poteſt dici, quia Æſoniſ filia, & Crethei neptiſ fuit. Porphyriion vero ad Horatii d. l. dicit hanc *Hippolyten* tradi nuptam fuiſſe *Eurypylo*. ubi, quem *Eurypylum* intelligat, neſcio, cum diverſos fuiſſe videamus ad Ovid. VII Met. 363, & XIII, 357. certe ante Acaſti nuptias *Eurypylo* nupſiſſe debuit, cum ſimul cum Acaſto fuerit a Peleo occiſa, ut infra in Peleo videbimus. Maſerius uxorem Acaſti notat a Suida *Atalanten* dici, filiam Hippolytes, quod ultimum ego in Suida non vidi. forte error Suidæ inde natus, vel verba prima turbata, quod *Aſtydamia*, uxor Acaſti, inciderit in amorem Pelei, dum cum *Atalanta* in ludis Pelia decertat, ut Apollodor. lib. III, cap. XIII, §. 3. Ex Acaſto nata fuit *Laodamia*, Proteſilai uxor, ut tradit Hyginus fab. 103 & 104. & hinc *Laodamia* apud Ovid. XIII, Epift. 25.

Vix ſocer Iphiclus, vix me grandævus Acaſtus,

Vix mater gelida mæſta reſecit aqua.

ubi dubitari poteſt, an noſter *Acaſtus* intelligendus, qui ad belli Trojani tempora perveniſſe non videtur, ut jam recte notavit Antonius Volſcus; ſed non oſtendit tamen, qui ille *Acaſtus* fuerit, ſed in eam ſententiam veniſſe vide-

tur, quia matrem Laodamiæ, non *Hippolyten* vel *Astydamiam*, sed *Laodotheam* dictam reperit: quam unde petierit, non indicavit: forte ex adscriptis codici suo glossis vel scholiis, ex quibus primi illi poetarum interpretes, ut Domitius, Raphael Regius, & alii, sæpe bonam notarum suarum partem descripsere. Certe & *Acastus* hic, & *Laodothea* mihi incogniti sunt. sed si alius fuerit, etiam Thessalum fuisse *Acastum* illum credo, ut & erat Protefilaus. quosdam tamen credidisse, *Acastum* ad Trojani belli tempora supervixisse, & a Peleo, qui ejus uxorem occidit, expulsam regno, deinde iterum illud recuperasse, ejecto iterum Peleo, ex Euripide Troad. 1126 patet, qui ideo Neoptolemum five Pyrrhum, Achillis filium, properasse reditum versus Phthium refert, quia audiverat, *Acastum* pepulisse regnavum Pelea: quæ non cepit nuperus editor Barnesius, & contraria Euripidem aliis tradere credidit. Hic etiam *Acastus* patris Pelæ in honorem instituit ludos funebres & agonem, quos sæpe a pictoribus & artificibus expressos memorat Pausan. ut lib. III, 18, v. 17. VI, 20. hos Argivos vocat Hygin. fab. 273; in iisque, qui vicerunt, enumerat plurimos Argonautas. vide in *Calai*. ipsius etiam *Acasti* imaginem, præter Argonautas reliquos, maxima cura pinxit Micon, & ejus equos, teste eodem lib. I, 18. de morte *Acasti* nihil certi reperi: nam quod Morerius eum a Peleo occisum narret, citetque eam in rem Supplementi auctor Apollodori librum III, ibi nihil de ejus morte legitur.

ACTOR. hoc nomine plurimi in mythico seculo Heroes memorantur, quos hic enumerare nihil attinet. quosdam recensuit Barthius ad Statii lib. VIII Theb. 152, & Mezeriacus ad Epistol. Ovidii primam p. 38. Hic vero, qui ab Hygino & Apollonio annumeratur Argonautis, ab aliis omissus, dicitur fuisse *Hippasi* filius, & Peloponnesius: duo vero *Hippasi* memorantur ab Ovidio. Unus inter focios Meleagri in venatione apri Calydonii lib. VIII Met. 313; qui ab Hygino fab. 173 dicitur Euryti filius. Alter inter Centauros lib. XII Metam. 352; in qua pugna Centaurorum & Lapitharum etiam memoratur Eurytus, omnium Centaurorum sævissimus, ab eodem poeta vers. 220. Potuit ergo uterque ille *Hippasus* unus & idem fuisse, qui cum patre simul contra Lapithas pugnaverit, & solus contra aprum abiit: utraque enim illa expeditio juvene Nestore contigit. sed cum

nihil hic certi videam, nihil quoque affirmo. memoratur & *Hippasus* inter filios Pelopis a Schol. Eurip. Orest. 5. & ita recte Peloponnesius esset. vide infrā in *Iphio*. Sed alius scrupulus injicitur ex eo, quod Augēæ frater dicatur hic *Actor* Apollodor. lib. II, pag. 112; Augēas vero filius Ἠλίου, quod imperite interpretes reddidit, *filius Helii*, apud eundem lib. I, p. 42; cum vertendum sit *filius Solis*: ut recte Allatius in Anonymo de XII laboribus Herculis cap. 5, pag. 329; ubi Græce, Παῖς Ἠλίου, & ab Apollon. Rh. I, 172 *Ἠελίοιο*; ubi Scholiastes notat, eum quidem vulgo dictum fuisse Solis filium, sed revera fuisse Phorbantis ex Hyrmine, Melei filia. & Pausan. lib. V, 1 dicit, male quoddam eum Ἠλίου, *Eliei* filium facere, cum fuerit Ἠλίου, *Solis*. ubi etiam *Actora* indigenam facit Elidis, & filium Phorbantis. si ergo frater Actoris *Augēas* fuit, Actor etiam filius Phorbantis debuit esse; sed Phorbantes etiam diversi memorantur a Mythologis. Hic vero Phorbas Olenius fuisse videtur: nam Eustathius ad Homer. Iliad. 614 dicit, Phorbanta ex Hyrmine (quam Schol. Apoll. Nelei filiam facere modo vidimus) Alectoris sorore & Epei filia suscepisse Augēam & *Actora*, & ex *Actore* natos Cteatum & Eurytum. Phorbantis etiam filium facit Hyginus, ut in eo videbimus. Phorbanta vero origine fuisse Lapithæ filium & Orsinomes, & concessisse Olenum, & ab Alectore Elidis rege in consortium regni ascitum, memorat Diodor. Sic. lib. IV, pag. 189; & hujus meminit Ovidius in Lapitharum pugna lib. XII Met. 322. postea transit in Rhodum, ubi, insula a serpentibus purgata, postea ἔσχε Ἡρῶνιὰς τιμὰς, teste eodem Diodoro pag. 228; ubi aperte Lapithæ filius, & in Thessalia moratus, sedes quæsisisse certas, ubi consideret, dicitur. sed Meursius de Rhodo lib. I, cap. V, de hac historia agens, illa verba ex Dionysii testimonio omittit, & Triopæ filium fuisse statuit, ex Hygini Poetico Astronomico; & eum Carem facit: unde apparet, veteres confudisse plures Phorbantas. Nam & Triopes plures fuerunt, & inter eos etiam Thessalus, ut & Phorbas erat; nam Perrhæborum tyrannus fuit. vid. Berkel. ad Steph. de Urb. in Μέρο-Ι. & Triopas inter filios Solis a Scholiaste Pindar. Olym. VII, 131, & a Tzetze Chil. IV, 137, pag. 65 memoratur, ut & noster *Actor* ex Sole progenitus videatur. & ita ille cum Phorbante eandem originem habuit. Quidquid in his am-

bagibus fabularum statuendum sit, mihi certum est, Apollodorum & Hyginum, qui soli *Aëtora* referunt inter Argonautas, illum confudisse cum *Aëtore* Centauro, *Hippasi* filio, quos utroque noster poeta memorat lib. I, 146 & 148. quamvis inde certi nihil possit effici, an Actor fuerit Lapitha, an Centaurus, verosimilius tamen Lapitham fuisse puto, quia Clanis Centaurus eum interfecit. jam etiam Sthenelus, de quo Valer. Flac. lib. V, 90, Actorides dicitur ab Apollonio II, 913; sed qui diversus ab illo, qui ab Eustath. ad Dionys. Alex. 484 Cometæ filius dicitur. de quo infra in *Asterione* videbimus.

ACTORIDES. hunc quoque aliqui in Catalogum Argonautarum retulerunt, & in editione Carrionis ex Orpheo memoratur. certe Orpheo lib. I, vers. 136 *Aëtorides* cum Coronos memoratur. Valerius quoque lib. I, 407 canit:

Linguit & Aëtorides natum Chironis in antro.

Sed de Valerio parum laborandum: ille enim sine dubio ibi *Menætium*, Actoris filium, intelligit, qui filium Patroclum Chironi commendat per absentiam suam educandum & erudiendum: nam sub eo magistro eum crevisse, etiam tradit Statius I Achil. 174; & *Aëtorides* dicitur etiam ipse Patroclus ab avo suo Ovidio XIII Met. 273, & ex Pont. IV, 22. sed de eo infra in *Menætio* agendum erit. sed maior labor in Orpheo, qui certe *Aëtoriden* diversum facit a *Menætio*: cum enim eum recensuisset cum Coronos vers. 136, deinde dicit *Menætium* etiam accessisse Argonautis ex Opoente. ita ut illé animo suo diversum a *Menætio Aëtoriden* conceperit; nisi memoria lapsus fuisse statuamus. *Aëtoris* vero, de quo modo egimus, nulli filii occurrunt, nisi Cteatus & Eurytus, quos omnes fere Mythologi agnoscunt. vid. Apollod. II, cap. VII, § 2; & Ovid. VIII, 387; & qui *Molionida* etiam dicti. vide Periz. ad Ælian. IV, 5, & Schol. Pindar. X Olym. 30; sed eorum neuter huic militiæ nomen dedit. præter hos etiam Actoris filium vidimus modo *Sthenelum*, sed ille jam occiderat ante hanc expeditionem. Eurytion etiam, Menæti frater, Actoris fuit filius-Schol. Apoll. I, 71; sed ille etiam seorsim Valerio memoratur I, 378, & de eo postea agemus. quare apud Orpheam non patronymica forma *Aëtorides* capiendus, sed ut nomen proprium; quem unde habuerit, nos ignoramus. simile nomen mox occurret, *Æthalides*.

ACTORION. hunc in Catalogum refert Carrion ex Orpheo, qui vers 177:

Ἡλύθε δ' Ἀκτορίων Ἰλου παῖς Ἀκτορίωνος.

ubi Eschenbachius recte quidem emendavit Ἰλου παῖς, nam Actoris filii erant Menœtius & Irus. unde apparet, Ἀκτορίων esse patronymicum, & idem esse, quod Ἀκτορίδης. sed non animadvertit, inconcinne dici, *Actoriona* esse filium *Actorionis*: quasi luderet poeta in duplici vocis ejus usu, ut primo loco esset nomen proprium, altero esset patronymicum. Illustr. Spanhemius ad Callim. in Cerer. vers. 78, ubi memoratur Polyxo, mater Actorionis, hunc Argonautam intelligi credit, quem tamen ab Hygino & Apollonio non Iri filium, sed Hippasi dici putat: confundens *Actoriona* cum Actore, de quo egimus. Verum ego puto locum Orphei corruptum, & quia ille inter Argonautas non memorat *Eurytiona*, quem alii recensent, legendum puto,

Ἡλύθε δ' Εὐρυτίων Ἰλου παῖς Ἀκτορίωνος.

nam *Eurytion* erat Iri filius, ille vero Actoris, frater Menœtiæ vid. Schol. Apollon. I, 72, & infr. in *Eurytione*. Græcos vero patronymica ita flectere notum est. & ita Tzetz. Chiliad. V, p. 79, Creatum & Eurytum, Actoris filios, vocat Ἀκτορίωνας; & Homerus Eurytum *Actorionem* vocat Il. B1 621.

ADMETUS. memoratus Apollonio, Valerio Flacco, Hygino, Apollodoro, Orpheo, & Statio V Thebaid. 435. Rex Pheretis notissimus, & qui Jasoni conjunctus sanguinis vinculo ex Cretheidis erat. filius enim Pheretis, & nepos Crethei, ita ut esset patruelis Jasonis. Æson enim & Pheres fratres. vide Pindari Pyth. IV, p. 224. mater ejus *Periclymene* dicitur ab Hygino, Minyæ filia, (ut recte correxerunt viri docti) ex Thessalia monte Chalcedonio. Ita etiam vocat Tzetz. Chiliad. II, 53. sed Micyllus eam *Clymenen* vocandam esse voluit: de qua in Jasonem videbimus, & Iphiclo. duxit uxorem *Alcestida*, Pelix filiam, Acasti sororem, quæ nota pietate, pro viro obiit voluntariam mortem, ut patet ex omnibus Mythologis, & Alcestide fabula Euripidis. vide Barth. ad Stat. VI Thebaid. 332. Hyginus vero fabula CCLVI ipsi dat Theonoen, Thestoris filiam. plura de *Admeto* vide apud Mezeriacum ad Ovid. Epist. Ænones p. 449, sed quæ Argonauticam expeditionem non spectant.

ÆTHALIDES. nomen proprium, licet formam habeat patronymicam, ut observat Scholiastes Apollonii. quem male *Ethaliden* expriment apud Hyginum. Mercurii & Eupolemiæ, Myrmidonis filiæ, filius, Larissæus. Orpheus vers. 131, qui in Alope natum esse dicit. Apollonius vero lib. I, 54 natum ad Amphrysium fluvium canit, cum Alopæ habitaverit. Valerio nostro ab arte sagittandi celebratur lib. I, 436. ab Apollodoro omissus. Apollonius etiam lib. I, 64, ut κήρυκα, (Mercurii enim filio recte hoc munus mandari poterat) missum ab Argonautis ad Hypsipylum regionem Lemni dicit. apud Statium lib. V Theb. 406 quidam Codices *Æthaliū* habent. sed Barthius recte ostendit, vulgatam, *Et Talaum*, lectionem esse præferendam, quamquam ab Orpheo solum illum esse celebratum perperam affirmat. *Æthaliū* etiam memorat Ovidius in Ibid. 621. ubi & *Æthaliden* quidem codices. sed ex commentatoribus apparet, illum adhuc, quis fuerit, quæri. *Æthaliden* Mercurii filium etiam laudat simul cum Aristeia & aliis Tzetz. Chiliad. IV, pag. 68, vers. 520, inter eos, qui morte & vita, τῷ ἀποδύσκειν καὶ ζῆν, gloriari poterant. quod illustratur ex Laert. lib. VIII, § 4, ubi Pythagoras dicitur de se prædicasse, fuisse se aliquando *Æthaliden*, Mercurii filium, qui a patre obtinuit, ut vita functus, omnium, quæ econtingerent, memoriam haberet. quæ eadem fere Scholiastes Apollon. lib. I, 644. Male ille, qui Morerio adjecit observationes, reprehendit in eo, quod donum memoriæ ad omnia, quæ in vita & post mortem fecerat, extendat. ipse vero restringit tantum ad Metempsychoses, quarum ille meminerat variarum, alii vero obliti erant. Sed Diogenes Laertius manifeste dicit, illum petiisse a Mercurio, ζῶντα καὶ τελευτῶντα μνήμην ἔχειν τῶν συμβαινόντων. & addit, illum, dum adhuc viveret, omnium meminisse, & post mortem servasse eandem memoriam, & tunc deum per metempsychosin in Euphorbum transiisse, & ita porro. Nihil ergo censuræ meretur Morerius. porro hic *Æthalides* Jasona etiam propinqua cognatione continebat. *Eupolemia* enim mater erat filia Myrmidonis, hic vero uxorem habuit Pisidicen, Æoli filiam, & Crethei sororem. Apollodor. lib. I, cap. VII. Eustath. ad Homer. Iliad. A. 338, dicit Myrmidonem Jovis filium, ejus Actora, qui duxit Æginam, postquam ex Jove Æacum edidisset, & inde ge-

nuit ille Meneetium. idem fere narrat ad Iliad. B. 684.

ALMENUS. hic Apollodoro memoratus, aliis omnibus ignoratur. dicit eum filium Martis, & jungit Alcalapho tantquam fratri. sed & hujus nullus inter Argonautas meminit. sed sine dubio corruptus est locus Apollodori, & simul ipse auctor erravit. legendum enim est *Ἰάλμενος*, ut jam recte emendavit vir doctissimus Tho. Gale. quia vero sæpe etiam alii Mythologi confuderunt quosdam Heroas, qui Argonauticæ expeditioni interfuerunt cum illis, qui Trojano bello Græcos adjuverunt; Apollodorus perperam hos filios Martis adscripsit Argonautis, quos Homerus Iliad. B. 516 inter Græcos, qui in Trojam militaverunt, refert, quos ex Orchomeno Minyeo venisse dicit, unde forte inter Minyas retulit Apollodorus. vide ibi Eustath. *Ameleon* Hygino memoratur. sed corruptum & ignotum nomen est, unde nihil extrico. præterea hic *Almenus* dicitur natus ex Astyoche Actoris filia, qui diversus ab Actore Meneeti patre. Homerus enim *Ἀζείδαν*, sive *Ἀζέως* filium vocat, cum ejus Myrmidonem fuisse patrem viderimus. Etymologici tamen auctor in *Ἀκτωρ*, Actoris patrem *Ἀζέα* facit.

AMPHIARAUS. hic ab Apollodoro memoratur, cum alii omnes eum bello Thebano sub Adraſto interfuisse narrent. inter auctores perditos Dejochus etiam *Amphiarum* accensuit Argonautis, teste Sholiaste Apollon. I, 139; & idem censuisse Senecam Tragicum in Med. 656, multi interpretum mirati fuere. quid enim *Amphiarao*, ajunt, cum Argonautis? sed celebr. Gronovius recte ostendit, licet alii eum referant inter Argonautas, Senecam tamen ibi de Mopso agere. inter venatores apri Calydonii refertur a Nafone VIII Met. 317. manifeste etiam Statius III Theb. 516 Colchicæ militiæ interfuisse *Amphiarum* docet, cum eum ita Melampodi respondentem inducit:

*Equidem varii, pater, omina Phœbi
Sæpe tuli, jam tunc prima cum pube virentem
Semideos inter pinus me Theſſala reges
Duceret, &c.*

quæ verba male Lutatius Melampodi tribuit. his adductis locis motus. cl. Perizonius apud Hyginum loco corrupto & mutilo, ubi legitur, *Atriacha Theſtii filia*, reſcribi jubet, *Amphiarus Oiclei filius, matre Hypermeſtra, Argivus*. quod nos nec reſellere, nec probare audemus, licet probabilis

fit conjectura, quia dicitur a Statii Scholiaste I, 41 Lyncei & Hypermetræ filius. erraveritque forte ille Scholiastes, confundens *Hypermetram* Danaï filiam, quæ Lynceo nupta fuit, cum Hypermetra Thestii filia, quæ Oicleo conjuncta edidit *Amphiarao*. Qui Thestius si idem sit, qui Ledæ pater dicitur Schol. Apollon. I, 46, ubi corrupte legitur *Θέστιος*, & ejus mater vocata *Androdice*. Ille Thestius fuit Martis & Pisidices filius, teste Plutarch. de Flumin. in Acheloo, quæ Pisidice Æoli filia, Crethei foror, & ita Jasoni etiam consanguineus. ex his patet, errare doctissimum Baylium, qui putat, a solo Apollodoro eum Argonautis annumeratum tradi, qui plura de *Amphiarao* congeffit, quo lectorem remittimus. Patrem ejus *Oiclea*, non *Joclea* vocandum, docuit Munckerus ad Hygin. fab. 128. Oicleus vero erat filius Tiphatæ, Tiphates Melampodis, qui Amythaonis, & ille Crethei. vide Eustath. ad Iliad. B. 666. sed Diodorus Siculus lib. IV, p. 166, Oiclea, sub Hercule contra Laomedonta militantem, *Amphiarai* filium facit. qui an idem sit, an nomen avi habuerit ab *Amphiarao*, nescio, nec etiam, an plane alius. nam Diodor. lib. IV, pag. 188, Oicleum hunc filium Antiphatis & Xeuxippes, nepotem Melampodis facit. quem vide. Hyginus eo loco & fab. 70 addit etiam Apollinis filium habitum, sed illa opinio invaluit, quia augur vel vates fuit. mater *Clytemnestra* dicitur eidem Hygino ibidem & 73. nescio tamen, an *Clytemnestra* nomen sit repudiandum, quod in Thesti familia videtur magis usitatum. nam ejus filia Leda etiam fuit. vide Schol. Apollon. I, 146. hujus vero altera *Clytemnestra* Agamemnonis uxor. uxor *Amphiarai* Eriphyle fuit, cujus fabula nota. illa autem cum fuerit filia Talai Argonautæ, etiam Cretheis erat. vide in *Talao*.

AMPHIDAMAS. omnibus Argonauticorum scriptoribus memoratus, soli Apollodoro ignoratus. apud Hyginum male *Amphitamus* olim legebatur. apud Orphea vero vers. 148 *Ἰσδάμας* pro *Ἀφιδάμας*. Filius fuit Alei & Cleobules, teste Hygino, gente Arcas. Orpheus vero Tegeatē facit. Fratres ejus fuere Lycurgus & Cepheus, de quo infra agemus. Aleus vero filius fuit Aphidantis, & nepos Arcadis. Schol. Apollon. I, 162. qui Aphidas fuit rex Tegeæ in Arcadia. vide Pausan. VIII, 4. Ille Aleus idem est, cujus filiam Augen Hercules compressit. Hygin. fab. 199. nam in Arcadia illam habitasse, patet ex Ovid. Epist. IX, 49:

Non ego Partheniis temeratam vallibus Augen.
 & Diodorus lib. IV, pag. 166, late hanc historiam narrans; Augen Alei filiam circa Parthenium montem peperisse Telephum narrat. Apollodorus vero lib. III, cap. 9, inter Alei filios *Amphidamanta* omittit, sed Cephea, Lycurgum & Augen memorat. & postea ex Lycurgo & Cleophile, sive Eurynome natum præter reliquos *Amphidamanta* refert, ex eoque *Milaniona* & *Antimachen* nuptam Eurytheo. *Amphidamantis* filium *Clysonomum* a Patroclo in talorum lusu interfectum Homerus memorat Il. Ψ. 87, & ejus Scholiastes ad Il. M. vers. 1, & Apollodorus lib. III, cap. 12, & Ovid. I ex Pont. III, 73. An vero idem ille sit, *Amphidas* ab Homero memoratus Il. K. 268, dubito: cum ille Opunte habitasse videatur. in Trojano excidio *Amphidamantem* filium Pelix inter eos, qui se equo Durateo considerant, refert Tryphiodorus vers. 177. filiam ejus, *Naupidamiam*, matrem Augeæ facit Hyginus, de qua in *Augea*. forte confusi hi duo *Amphidamantes*. In Moreri lexico lego fuisse *Amphidamanta* ex Inachidis, filium Alcæi, & fratrem Lycurgi, sive potius filium Lycurgi, & nepotem Alcæi, idque ex Apollodoro constare: quæ omnia summam negligentiam arguunt auctoris, qui *Aleum* cum *Alcæo*, & forte etiam *Anceao* confundit. & in eodem lexico in *Cepheo*, auctori supplementi *Cepheus* dicitur frater *Alcæi* pro *Alei*, quem ignorarunt mercenarii farcinatores librorum futilium, & ex quibus certa eruditionis & literarum interiorum pestis est exoritura.

AMPHION. memoratus etiam omnibus, excepto Apollodoro, filius *Hyperasii*, & frater *Asterii* dicitur a Schol. Apollon. I, 176. alios vero *Hippasii* filium facere, tradit Hyginus fab. XIV; de quo vidimus in *Atore*. Orpheus, Apoll. Hygin. & alii ex Pallene venisse hos Argonautas tradunt. Valerius vero Flaccus I, 366 ex Pella. Nos ad illum locum, non cum ex Macedonica Pallene, sed Achæica, (nam Schol. Apollonii dicit *Hyperasium* fuisse regem Achæjæ) venisse conjecimus. at hoc inde verosimilius, quia urbs Hyperesia, postea *Ægyra* dicta, vicina fuerit Sicyoni, ut patet ex Pausan. VII, 26, & Pallenen in eodem tractu sitam esse ostendit ibidem Pausan. cap. ultimo. conjungit etiam ut vicinæ urbes Homer. Il. B. 573. Hyperesiam ab Hyperasia distinguit Stephanus, sed Salmasius eandem

esse, vel urbem & regionem duabus appellationibus, una litera differentibus distinxisse Stephanum putat, & Strabonis, qui de regione agit, verba ita cepisse. Eustathius urbem ab Hyperete, Lycaonis filio, dictam vult. Hic vero *Amphion* diversus fuit ab *Amphione*, Jovis & Antiopes filio, conditore Thebarum, quod ex Apollonio lib. I, vers. 736 patet, ubi Jason Hypsipylæ dat pallium dono, in qua illa historia, Amphionis & Zethi, affabre efficta cernebatur; unde, illum antiquiorem fuisse, efficitur.

AMPONITUS. ab Hygino memoratur, sed cum a nemine præterea hujus memoria sit prodita, nec nomen etiam notum; facile accedo viris doctis, qui pro eo *Opuntius* legunt, & de Menœtio, qui præcessit, explicant.

ANCÆUS. nulli eorum, qui Argonautica scripserunt, præteritus. Hygino Tegeates est, filius sive nepos *Lycurgi*, qui fuit frater major natu *Cephei* & *Amphidamantis*. vide Comm. ad Valerii lib. I, 376. Hunc Lycurgus pater pro se misit, dum ille curam *Alei* patris, senio confecti, gereret. Apollon. I, 161. De ejus matre non constat. Scholiastes Apollonii *Antinoen* vocat. Apollodorus vero lib. III, cap. 9, ubi Callistus posteros ex Jove recenset, Lycurgo dat uxorem *Cleophilen*, sive *Aurynomen*, ex qua nati *Ancaus* & alii. Scholiastes vero Statii ad lib. V Theb. 398 *Ancaum* Lycurgi & *Salaminæ* filium facit. Pausanias lib. VIII, 4 matrem non nominat, & Lycurgo tantum duos filios *Ancaum* & *Epochum* dat. Cui consentit Scholiastes Apollonii lib. I, vers. 164, nisi quod ille vocet alterum filium *Epiochum*. de uxore vero Lycurgi nihil reperi; varietas illa vero nominum non nova est, ut in singulis fere Argonautis videbimus. Salamina, quam Lutatius dat Lycurgo uxorem, vix puto esse filiam Asopi & Metopes, memoratam a Scholiaste Pindari, ad VI Olymp. 144. nam illa Neptuno juncta edidit *Cenchrea*, teste Diodoro Siculo lib. IV, pag. 190; ubi tamen melius scriberetur ejus nomen *Κυχρῆς*, ut vocatur ab Apollod. lib. III, cap. XI, § 7, & a Stephano in *Κυχρῆος*. & Eustathius ad Dionys. vers. 512 dicit Salamina dictam *Κυχρῆαν*, a quodam *Cycho*, cujus Lycophron & Arrianus meminerunt. nimirum ille meminit in Alexandra, *Κυχρῆος ἀντρῶν* vers. 451; ubi vide Tzetzen, ut & ad vers. 110. *Antinoe* quædam Pelizæ filia memoratur Apollod. lib. I, cap. ult. § 27. sed illa

post hanc expeditionem virgo, non potuit mater Ancaei esse. magna vero in hac parte Mythicæ historiæ confusio, quia plures *Ancaei* & *Lycurgi* a veteribus memorantur, quorum sæpe uni adscribitur, quod alii debetur. ita Schol. Apollonii hunc *Lycurgum*, Ancaei patrem, confundit cum *Lycurgo*, Thraciæ rege crudelissimo: nam adducit locum Homeri ex Il. Z. 134, ubi de eo agit, & de quo multa *Eustathius*, & nos egimus ad Petron. cap. LXXXIII, & ad Ovid. IV Metam. 24; & quem recte distinguit Lutat. ad Stat. IV Theb. 742. Meliori specie statui posset *Lycurgus* Nemeæ rex, pater *Archemori*, cujus meminit Stat. ibidem, ubi vide Lutatium & Barthium. ille enim fuit filius Pronactis, ut erudite probavit cl. Perizon. ad Ælian. IV, 5. *Pronax* vero filius *Talai*, ille *Biantis*, hic *Amythaonis*, ille vero *Crethei*: ut ita *Ancaeus* ex Cretheidis Jasoni cognatus fuerit. Scio, objici posse, si feriem illam majorum respiciamus, hunc Ancaëum simul cum proavo suo Talao in eandem profectum fuisse expeditionem. sed similia exempla in aliis occurrent, & in fabulis rationem temporum non semper accuratam licet deducere. Quia tamen hoc nimis incongruum videri posset, etiam statui posset filius illius *Lycurgi*, qui circa Nemeam habitavit, & frater Admeti fuit, & filius Pheretis, ex Cretheo nati Apollod. lib. I, cap. VIII, § 14. quem ille quidem cum *Lycurgo* *Archemori* patre confundit; sed ego distinguendos puto, *Lycurgum* *Pronactis*, & *Lycurgum* *Pheretis* filium; cujus si statuatur *Ancaeus* filius, optime tempora congruerent, & propior cum Jafone cognatio conspiceretur. & eum forte intelligunt alii scriptores, qui inter venatores apri Calydonii eum memorant: ut Apollodorus lib. I, cap. XXX, § 2, qui *Lycurgi* filium ex Arcadia facit, & Admeto proxime jungit. Ubi confudisse *Ancaeos* videtur, quia eum facit fratrem Cephei; cum lib. III, cap. 17 Cepheum fecerit fratrem *Lycurgi*; & ita patrum Ancaei. alium tamen *Ancaëum* Neptuni filium venationi affuisse scribit Schol. Apollonii ad lib. I, 188. *Parhasium* vocat Ovid. VIII Met. 315; ubi vide *Micylli* notas; & ad vers. 391, ubi eum instruit bipenni. plane ut Apollon. II, 118 ipsi dat *πέλεκυν μέγαν*. periit autem ille in venatu illo ab apro occisus, ut Ovidius ibidem narrat, & in Ibide vers. 503, & Pausan. VIII, cap. 4, & Senec. Med. 643; ubi vide *Delrii* notas. *Lycurgum* etiam *Penthiden*

memorat Ovidius in *Ibide* vers. 607; de quo nihil mihi constat. nec de *Bute* illo, quem antiquus Scholiastes memorat, plus scio. vid. infra in *Bute*. Porro hic *Ancaeus* inter fortissimos Heroas ab omnibus celebratur, & Orpheus 198 dicit, illum nunquam lænam gestasse, sed pelle urfina tectum incesisse.

ANCÆUS alter. duos enim memorant hoc nomine Argonautas Apollonius I, 187, Orpheus vers. 205, Val. Flaccus I, 413, & Hyginus, qui faciunt eum Neptuni filium: & qui sæpe cum priore Ancæo a Mythologis est confusus. Matrem ejus vocat Hyginus *Altiæ Cathesti filiam*, sed Heinsius corrigebat ex *Althææ Thestii filia*. fortasse quia ex Æolidis etiam descendere credebat: Thestii enim mater Pisidice, quæ filia Æoli, soror Crethei, ut vidimus in Amphiaræo. quamvis Apollodorus Thestium Marpis ex Demonice, Agenoris filia, deducat; qui descendit ex Calyce, Pisidices sorore. vide in *Castore & Iphiclo*. sed & hic confusio: nam Pisidicen filiam Læuconis, qui Athamantis, & ille Sisyphi, & hic Æoli filius erat, facit Stephanus in *Ἀργυυρος*. rectius vero alii (quia nullus, ut credo, *Althæam* cum Neptuno concubuisse tradit) hujus. Ancæi matrem produunt fuisse *Astypalæam*, ut idem Stephanus in *Ἀστυπάλαα*, & Pausan. lib. VI, cap. 4, ubi ejus posteros recenset, & eum Lelegibus imperasse & insulæ Samo tradit. & ita frater fuit *Ergini*, cum quo Orpheus eum conjungit, qui etiam Neptuni filius. vide Schol. Pind. IV Pyth. 61, (quamvis de ejus matre variatum videbimus in illo) qui & Periclymenum ipsi dat fratrem, & Apollodorus lib. II, cap. 7 *Eurypylum* etiam Astypalææ & Neptuni filium facit. Apollonius quoque lib. II, 867 *Astypalæam* matrem vocat, ubi ex Simonide Genealogo Scholiastes idem stemma confirmat. Conditorem Sami insulæ facit etiam Malchus de Vita Pythagoræ pag. 4; ubi vide notas Rittershusii, qui ex Jamblichō eum ex Jove genitum quibusdam creditum notat: & hinc in nummis Samiorum Neptunus conspicitur, consecratus & templo honoratus ab *Ancæo* filio. vide Nummismata Abbatis du Camps a Vallantio edita, p. 103. *Astypalæa* vero a Pausania & Scholiaste Apollonii Phœnicis filia dicitur, & ab Hygino fab. CLVII, ubi corrupte legitur, *Erichlimus & Ancaeus ex Astyphile Phœnicis filia*; sed, ut vidit Munkerus, legendum, *Periclymenus &*

Ancaus ex Astypalaea Phœnicis filia. hic vero Phœnix an Agenoris filius fuerit, an Amyntoris, qui Achillis præceptor fuerit, dubium: ille antiquior quidem videtur, sed tamen, ut statuatur pater Astypalææ, speciem præbere potest, quod *Aganor* filius *Ancaï* dicatur ab Hesychio in Ἀγάνωρ, quem ille in proavi Agenoris memoriam ita vocasse potuit. Phœnix vero Achillis magister temporibus his posterior, & multo magis ejus filia *Astypalaea*, *Ancaum* Argonautam edere non potuisse videtur, si fabularum Chronologiam ad historici temporis fidem exigere liceret. Hic vero *Ancaus* cum alio sæpe confunditur; nam & ab apro Calydonio interfectum, ex Pherecyde prodit Schol. Apollon. lib. I, vers. 188. quod inde etiam posset aliquis efficere, quod hunc *Ancaum* Pleuronium faciat Orpheus vers. 206. Pleuron autem in Ætolia, unde Meleager, ex quo *Meleagria Pleuron* Statio dicitur lib. IV, vers. 103. Quintus Calaber lib. IV, vers. 444 ludos funebres in honorem Achillis narrans, disci meminit, quo olim *Ancaus* erat usus, antequam ab Hercule fuerat domitus. vitiose vero in versione Latina legitur *Alcaus*, & mortis genus, quod Calaber non exprimit (dicit enim πρὶν κρατερῇσι χέρεσσι δαμνημέναι Ἡρακλῆος) interpretes reddidit, priusquam inter validas manus Herculis elisus fuit. Ad utrumque etiam *Ancaum* diversis sententiis scriptorum refertur adagium celeberrimum, πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χεῖλος ἄκρου, multa cadunt inter calicem supremaque labra. vide Zenobii Centur. V, 71, & ibi Schotti notas; Apostol. Cent. XVI, 18, & ibi Pantinum. Ceterum hic *Ancaus*, qui peritissimus navigandi artis & siderum describitur, & ideo forte Neptuni filius dictus, Tiphymortuo, ad clavum fuit admotus, teste Hygino cap. XIV, (ut ejus verba supplevit cap. XVIII doctissimus Munckerus) Orpheo vers. 725, 1079 & 1203, & aliis. Valerius vero Flaccus *Erginum* suffragio ipsius navis Argus superasse *Ancaum* & *Nauplium* refert, & *Tiphyn* excepisse, ut in Ergino videbimus. in Dictionario Historico Poetico video memorari *Anaxo Ancaï filiam*: quam diu frustra quæsi; sed credo vel auctoris negligentia, qui vitiosam editionem Homeri consuluerat, (in Scholiaste enim Iliad. ξ. 323, ubi Alcmenæ genus refertur, legitur, Ἀναξο τῆς Ἀγκάσιου, pro Ἀλκάσιου, ut in editione Hackiana correctum,) vel operarum errore esse editum pro *Alcaï filia*. nam Apollodor.

lib. II, cap. IV, § 5, *Anaxo Alcæi* filiam, Electryonis uxorem, & matrem Alcmenæ facit. & ille *Alcæus* memoratur Schol. Apoll. I, 747, ut filius Perfei & Andromedæ fuerit, & pater Amphitruonis; Schol. Pind. VI Olym. 115. Euripid. Hecub. 886, & Serv. ad Virg. VI Æneid. 396; ita ut *Anaxo* hæc nupserit patruo suo Electryoni, Alcæi fratri. Obiter etiam noto, *Anaxo* aliam memorari, quam ante Helenam ex Troja rapuisse Thesea narrat Athenæus lib. XIII, 1, quem errare in patria hujus mulieris recte ostendit Meursius in Theseo cap. XXIII, & ex Plutarchi Theseo pag. 13 pro ἐκ Τροίας legendum, ἐκ Τροισίνης; quamquam etiam posse legi, ἐκ Τροισίνης, ostendit.

ANCHISTEUS: hunc Carrion retulit in catalogum Argonautarum ab Orpheo memoratorum, licet corrupte legatur in Carrionis editione, *Anchisteus*: Orphei verba vers. 221 sunt:

Αὐτὰρ δὴ Περίαιος Φεραιίδεν ἥλυθ' ἄνακτος
Ἄγχιστεύς.

Sed Guil. Canterus lib. V Novar. lect. cap. 5, miratus Orphea nullam *Acasti* mentionem facere, correxit hunc locum & legit,

Αὐτὰρ δὴ Περίαιος Φεραιίδεν ἥλυθ' Ἀκάστος
Ἄγχιστεύς.

& vocem *ἄγχιστεύς* notare affinem seu generum, ut filium Peliae poetica licentia vocat, docet. quem secutus est Ger. Vossius in notis ad Valerium nostrum I, 485; sed non opus *ἄγχιστέα affinem* aut *generum* vertere, sed *proximum*, ut filius certe patri erat. Ita Hesychius *ἄγχιστεύς, συγγενής*. & potuit ita capere Orpheus, ut apud Jurisconsultos *suus heres*, quia *ἄγχιστεία* est jus hereditatis legitimæ, quod proximo competit, & *ἄγχιστεύειν*, hereditatem jure proximæ cognationis cernere, ut docuit Budæus in Commentario Græcæ linguæ pag. 88. vide & Suidam in *ἄγχιστεύς*, qui tamen restringit ad eos, qui ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν; sed Budæus latius sumi docet. sed ex hac voce nihil certi potest de Acasto colligi: nam & eodem jure Admetus *ἄγχιστεύς Περίαιος* dici potest, qui etiam gener ejus fuit, ducta Alceſtide, & qui rex Pherarum erat: sed ille jam ab Orpheo ante erat memoratus; quare querendum adhuc puto hunc Orpheo intellectum Argonautam.

Val. Flaccus.

C

AREJUS. hic ab Orpheo vers. 142, & Apollonio lib. I, vers. 118 refertur inter Argonautas. Carrion omisit in suo Catalogo ex Orpheo; forte, quia crediderit, *Aprior* esse epitheton *Talai*, qui *Martius* dictus fuerit a poeta, ut sæpe Homerus Heroas suos hoc epitheto ornat. fuit hic frater & *Talai* & *Leodoci*, qui filii fuere *Biantis*, ille vero *Amythaonis*, qui *Crethei*: ita ut Jasonem propinqua agnatione contigerint. vid. Scholiast. Euripid. in Phœniss. vers. 423, & infra in *Talao*. Orpheus vero vers. 147 vocat *Abantiada*, quod commentator nuperus non esse patronymicum, sed gentile putat, intelligens credo, illas ex gente vel populo Abantibus venisse. *Abantes* vero fuere Eubœæ incolæ. vide Homer. Iliad. B. 536, & ibi Eustath. sed Argivos fuisse tradit Apollonius, & *Bias* pater rex fuit Argivorum. quare confudisse Orphea credo, quia legerat forte *Talai* patrem fuisse *Abantem*, filium *Lyncei*. diversus ab Argonauta, fuit Hypermnestræ maritus, filius Ægypti, cujus filius Abas, nepos *Talaus*. vide Pausan. lib. II, cap. 26, & X, 35, & Schol. Eurip. in Hecub. 886. Alius etiam *Abas* fuit *Melampodis* filius, qui etiam *Amythaonis* filius fuit, & frater *Biantis*, ut Schol. Apollonii I, 143: quos confudisse potuit Orpheus, & per errorem *Abantiadas* vocasse ex Biante natos. ille vero Abas Melampodis filius hoc nomen habuit ex alio *Abante*, Prœti patre. nam Melampus, cum Prœtidæ ab infania liberasset, unam ex illis duxit uxorem, & confors regni factus est a Prœto. v. Lutat. ad Stat. III Theb. 452. sed verosimilius tamen credo, Orphea illos secutum, qui *Amythaonis* uxorem fecerunt *Idomenen*, *Abantis* filiam, ut Apollodorus lib. II, cap. II, § 2; licet ipse lib. I, cap. 9, § 11, eam cum reliquis Pheretis filiam dicat; ita ut ab avia matre Biantis, quæ Abantis filia erat, *Abantiadas* potuerit vocare. Mater horum fratrum fuit *Pero*, Nestoris soror, Nelei filia, qui ex Tyro filia Salmonei, quæ Æoli filius erat, descendebat. vide in *Neleo*. Cum vero mirarer, Valerium hujus Argonautæ non meminisse, incidit suspicio, latere in illo lib. I vers. 358:

Nittur hinc Talaus, fratrisque Leodocus urget

Remo terga sui, quos nobile contulit Argos.

ut frater ille fuerit tertius *Arejus*; & ita censere quosdam ait Pius, qui tamen rejicit, quia nominatim Valerius, ut mos ipsi est, cum non recenset. quare hoc in medio relinquimus.

ARGUS. hoc nomine duo occurrunt nobis Argonautæ; sæpe inter se confusi; quos nos distinguere conabimur. Primus est nobilis ille fabricator navis, quæ ex quorundam opinione ab eo *Argo* fuit dicta, qui ab omnibus, præterquam ab Orpheo memoratur. cum autem multi *Argi* fuerint in historia Mythica, non facile est omnes in concordiam redigere scriptores. De genere nostri non convenit etiam: ex Thespiis oriundum facit noster lib. I, 93 & 124. patrem ejus *Arestorem* facit Apollon. lib. I, 112, ita ut idem esset, qui *Argus*, custos Ius, a Junone appositus, & centum oculis vigilans a Mercurio interfectus. hunc enim *Arestoriden* vocat Ovidius I Metam. 624. Tzetz. ad Lycophron. vers. 885 Ἐστωρὸς ἢ Ἀλέκτορος filium dicit, ubi credo, Ἀρέστωρ legendum pro Ἐστωρ. & in Apollonio *Alestoridem* pro *Arestoridem* esse contendit doctissimus Mezeriacus ad Ovid. Epist. VI, 65, p. 671, ubi egregie de hoc Argo, & nave Argo disputat. hunc etiam alii faciunt conditorem urbis Argi. Schol. Euripid. Phœniss. 1123. quem alii filium Alevæ, ut Schol. Æschyl. Prometh. 570; alii Inachi, ut Apollodor. lib. II, cap. 1, § 1. alii Jovis & Niobes, ut Schol. Euripid. Orest. 930, ex Pherecyde faciunt. sed centoculum illum diversum a nostro Argo esse, certe ita censere Valerium nostrum, apparet ex lib. IV, 351, ubi Orpheus fabulam Ius & custodis Argi, ut multo antiquiorem, canit. variant vero in hac ipsa Ius fabula veteres. Anonymus enim de Incredibilibus cap. 15 editionis Thomæ Gale, facit Io Arestoris filiam, Argum vero fratrem matris Arestoris: Charax vero apud Stephanum in Παρρασία Pelasgum Arestoris filium, hunc Ecbaſi, illum Argi. quæ vix possent inter se congruere, nisi Argi soror, mater statuatur Arestoris. Apollodor. lib. I, cap. 9, § 16, Phrixi filium facit; sed ille alter *Argus* est, de quo mox dicendum. Hyginus fab. XIV facit Polybi & Argiæ filium, vel, secundum alios, Danai. Polybum vero Phocidis regem, qui Œdipum educavit, reperio apud Diodor. Sicul. lib. IV, pag. 185, & Stat. I Theb. 64. Argiam vero ejus matrem plane ignoro. diversam ab omnibus opinionem tradit Ptolemæus Hephæstionis F. lib. II, pag. 310, qui prodit, Argo navem dictam ab Argo Jæsonis filio, quem ille amans secum in Scythiam duxit. vide in *Hercule*.

ARGUS alter. Phrixi & Chalciopes, filiæ Æetæ, sororis

Medeæ, filius, quem confuderunt multi cum priore Argo: nam Apollodorus lib. I, cap. 9, § 16, Phrixi filium facit fabricatorem navis: & Pherecydes apud Schol. Apollon. 1, 4 in eadem fuit sententia. idem inter recentiores scriptores fecit vir doctissimus *Franc. Bianchinus* in *Histor. Univers. Decad. III*, pag. 375. hic accessit cum fratribus suis Argonautis in insula Dia, ut Hyginus scribit: quod vix verisimile videtur, cum illa in mari Ægæo sita sit, diuque jam Argonautæ Pontum Euxinum intraverant; nisi sit alia insula in Ponto Euxino intelligenda. Valerius Flaccus lib. V, vers. 461, Jasonem illos invenisse in ipsa Colchide, & aula Æetæ, tradit. & ita fere Orpheus vers. 858. Scholiastes Apollon. ad lib. II, 284 & 309 dicit, Argonautas illos invenisse in insula deserta, quam *Aretiada* vocatam ait, in qua erant aves Stymphalides, & templum Martis, ab Amazonum regina constructum. & ipse poeta vers. 1125, ubi Argonautas ad eam insulam perduxit, Argum inducit cum Argonautis colloquentem: ubi etiam Scholiastes dicit, filios Phrixi quatuor, ab aliis quinque, statui, & Acusilaum & Hesiodum eorum matrem non Chalcioperi, sed Jophossam, filiam Æetæ, facere. ex quibus inducor fere, ut apud Hyginum nomen insulæ corruptum esse, & pro *Dia*, *Aretiade* legendum esse credam. dicta vero *Ἀρητιάς* fuit a Marte, quia ab Otrera Amazonum regina, Martis filia, fuit condita. Hic porro Argus duxit *Perimelen* Admeti filiam, ex qua *Magnetem* tulit, unde Magnesia in Thessalia dicta; Magnetis filius vero fuit *Hymenaus*. vide Antonini Liberal. *Metam.* cap. XXIII.

ARMENIUS. unde *Armenia* dicta. Jasonis comes in militiam Colchicam dicitur a Justino lib. XLII, 2, ubi Bon-garsius a Strabone *Armenum* vocatum notat. Strabo enim lib. XI, pag. 530, *Armenum* ex Armenio Thessaliæ oppido, sito inter Pheras & Larissam, se comitem præbuisse Jasoni narrat, ubi multis cognationem & similes mores inter Thessalos & Armenios probat. *Armenium* tamen vocat eodem libro pag. 503, ubi Casaubonus *Armenium* Thessaliæ urbem, *Ormenium* vocari lib. IX, p. 438 notat. idem fere tradit Eustathius ad Dionys. Perieg. vers. 694; nisi quod addat, alios hunc *Armenium* Rhodium fecisse. nihil prætere de hoc obscuro Heroe mihi constat.

ASCALAPHUS. hunc Apollodorus in catalogum suum

retulit, cum fratre *Almeno*. vide supra in *Almeno*; ubi errorem esse offendimus, & illos Trojano bello interfuisse ex Homeri li. B. 516 docuimus. diversus vero hic *Aſcalaphus* Martis filius, ab *Aſcalapho*, Acherontis & Orphnes filio, de quo vidimus ad Ovid. V. Met. 539.

ASCLEPIUS. Apollinis & Coronidis filius, qui Latinis *Æſculapius* dicitur, ſoli Hygino inter Argonautas memoratus. Clemens tamen Alexandr. lib. I Stromat. p. 325; Aſclepium & Dioſcuros etiam, cum Jaſone navigaſſe, ex Apollonio Rhodio narrat. nuperus vero in Anglia Clementis editor nos remittit ad lib. I verſ. 146, ubi quidem Dioſcororum fit mentio, ſed. nulla, quod ſciam, in toto Apollonio, *Aſclepii* Argonautæ. ideo vellem locum nobis accuratius demonſtrari. de *Aſclepio* vero, vel *Æſculapio*, cum omnia ſint obvia, & eum nemo præter Hyginum annumeret Argonautis, hic pluribus non agemus. Obiter tantum notabimus, ipſum Hyginum, hunc filium Coronidis facere, & tamen Fab. XCVII *Machaona* filium *Æſculapii* ex Coronide etiam natum affirmare. ubi vide Munkeri notas, & ad fab. CLXI, & quæ nos ad Ovidii Met. II, 569 de matre *Æſculapii* adduximus, & alii ad XV, 624.

ASTERION. omnibus memoratus ſcriptqribus. Orpheo verſ. 161; Apollonio I, 35; Valer. Flacc. I, 355; Apollodoro lib. I, cap. 9, ubi corrupte *Ἀστρίπιος* vocatur. filius diſcitur *Cometa*, de quo vide commentatores ad Val. El. d. I. Hyginus ſolus ipſi dat *Pyremum* patrem, qui, quis ſit, ignoratur; & locus ſine dubio, corruptus eſt. idem Hyginus alterum *Aſteriona* memorat *Hyperaſii* filium, fratrem Amphionis. ſed ille *Aſterius* vocandus, ut videbimus mox; & ſupra jam in *Amphione* docuimus, ubi de Pellene vel Peline eorum patria egimus. apud Hyginum etiam pro *Pyremo*, *Pyreto* reſcribi poſſet, quæ nomine in pugna Lapitharum & Centaurorum aliquis memoratur apud Ovidium lib. XII Met. 449. Sed hæc incertiſſima: alii enim omnes *Cometa* filium faciunt; ut Pauſanias lib. V, 17. *Cometes* etiam memoratur inter Lapithas Ovidio XIII, 284. an idem ille ſit, non audeo affirmare. nec etiam an ille *Cometas*, cujus filius *Sthenelus* Trojani belli tempore ab Euſtathio. aſſertur ad Dionyſ. Perieg. 484, qui *Sthenelus* diverſus eſt ab illo Herculis comite in expeditione Amazonia, Actoris filio, quem noſter memorat lib. V, 90, ubi vide notas; & ab alio Perſei

& Andromedæ filio, apud Schol. Apollon. I, 747. Mater *Asterionis* ab Hygino dicitur *Antigona*, Pheretis filia; quod cognationem cum Jasone ostendit. *Pheres* enim *Crethæi* frater, filius *Æoli* fuit. Ab hoc Heroe urbem Asterium Thesfalix, cujus Stephanus meminit, denominatam credit Simonus: Stephanus, vel a fulgure, vel ab Asterio quodam, ut & Eustathius a Berckelio adductus.

ASTERIUS. hunc ab Asterione diversum faciunt Apoll. I, 176, & Orpheus 214: Hyginum, vel ejus librarios, permutasse duos modo vidimus. Frater *Amphionis* dicitur, quare patria & parentes iis communes; neque hic repetenda, quæ supra de iis diximus. omittit eum Valerius Fl. nisi quod Pius eum intrudere pro Deucalione tentet lib. I, vers. 365; de quo in *Deucalione*. Apollodorus *Asterium Cometæ* filium facit; sed ibi legendum *Asterionem* diximus, quem, omisso Asterio, solum memorat. Fuit & alius hoc tempore *Asterius*, Nelei filius, frater Nestoris & Periclymeni, qui ambo quoque inter Argonautas fuere. vid. Schol. Apollon. I, 156.

ATALANTA. Schœnei filia, sive altera Jasii filia: nam confudisse duas, docent notæ ad Ovid. VIII Metam. 318, & X, 565, ubi de illis satis dictum. Unica hæc inter tot viros puella, si Diis placeat, hoc iter ingressa dicitur ab Apollodoro lib. I, cap. IX, § 16, & Diodoro Siculo lib. IV, pag. 175. alii vero omnes hanc majori cum specie veri omittunt. Apollon. lib. I, vers. 709, dicit, Jasona habuisse hastam, quam hospitale munus ab *Atalanta* acceperat, ubi Scholiastes *Jasonis* (sed legendum *Jasii*, ut recte Barth. ad Stat. VI Theb. 504, observat) filiam facit, quæ nupta Milanioni fuit, distinguens ab altera Schœnei filia.

AUGEAS. Solis filius, ut vidimus in *Actore*, memoratur ab Orpheo versu 212, Apollonio I, 172, & III, 361, Hygino & Apollodoro. sed omittitur a Valerio. An *Augeas*, an *Augias* dicendus sit, disputat ad Valer. Fl. I, 394 Maserius, ubi quidam codices pro *Bute* *Ægeum* habent. unde Maserius anam arripuit de *Augia* etiam agendi. *Augeum* etiam dici posse credidit Munckerus ex judicio Heinsii ad Hygin. fab. 30. sed hoc ex flexione Græca venisse puto, quia *Αὐγείας Αὐγείου* in genitivo habet. Matrem ejus Hyginus fab. XIV facit *Naupidamen Amphidamantis* filiam. qui si *Amphidamas* Argonauta fuerit, avus & nepos huic

expeditioni simul interfuisse debuerunt, hæc vero *Naupidame* mihi prorsus ignota. *Augea* vero nomen forte habere potuit ab *Auge*, sorore *Amphidamantis* avi sui, de qua supra vidimus. Tætzès Chiliad. IV, 137. pag. 65, inter Solis filias recenset *Augeam* ex *Iphiboe*, quæ æque ignota mihi ac *Naupidame*. Scholiastes Apollonii, qui nomine Solis, revera Phorbantis filium fuisse Augean refert, dicit matrem fuisse *Nyctei* filiam, alii vero *Epochi* filiam, de quo loco egi ad Ovid. II Metam. 593, ideoque hic non repetito. Reliqua de *Augea*, ejus stabulo & bello cum Hercule, ut quæ ad Argonautica non pertinent, hic attingere non vacat.

AUTOLYCUS. Mercurii filius, notus furandi arte, ex *Chione*, vel, ut alii, ex *Philonide* Deucalionis filia. vid. Hygin. fab. 200 & 201. & de cujus genere vide Mezeriacum ad initium Epistolæ Ovidianæ Penelopes. hoc unum adjicio, Servium duos *Autolycos* distinguere ad Æneid. II, 79: priorem, etiam furem, habuisse filios duos Sisyphum & Autolycum, ex Sisypho natum Sinonem, ex Autolyco secundo Ulixem; ita ut Anticlia, quam corrumpit Sisyphus, fuerit fratris filia. Memorat etiam Strabo *Autolycum* furem & parietum perfosorem, qui in Parnaso habitavit, lib. IX, pag. 439, ex Homer. II. K. 226. A solo Apollodoro memoratur hic inter Argonautas. videtur autem antiquior. nam ejus filia Anticlia a Sisypho Æoli filio jam compressa dicitur, & gravida data Laertæ, qui etiam inter Argonautas numeratur. vide de *Autolyco* hoc Tætz. Chiliad. VIII, 202, p. 149. Præterea a quibusdam Alcimede, mater Jasonis, filia Autolyci creditur fuisse, de qua in Jasone agemus, nec videtur avus sub ductu nepotis sui militasse. quare credo, Apollodorum hunc *Autolycum* nobiliorem confudisse cum minus noto *Autolyco*, qui se Argonautis circa Sinopen urbem adjunxit, cum *Phlogio* & *Deilonæ*, ut narrat Apollonius lib. II, 957, & Val. Fl. V, 115. hos Apollo-nius facit filios *Deimachi*, & fuisse comites Herculis contra Amazonas, & deinde errasse, & circa Sinopen habitasse. quidam etiam *Autolycum* conditorem Sinopes, & ejus statuem egregii operis, a Stenide factam, ibi fuisse positam, quæ expugnata urbe a Lucullo fuit ablata. vide Strabon. XII, pag. 377, qui addit, hunc *Autolycum* unum fuisse ex illis, qui cum Jasone navigarunt. Hyginus vero, eum & tres

ejus comites fuisse filios *Phixi*, quos alio nomine diversi scriptores appellare consueverunt.

AZORUS. Hesychius, Ἀζωρος εὐκράτος οἶνος, καὶ ὁ κυβερνήτης τῆς Ἀργεῖος. Munker. ad Hygini fab. XVIII, se ignorare fatetur, quis ille *Azorus* sit gubernator Argus navis. nec ego plus novi; nisi quod fuisse conditorem urbis Azori credam, quæ in Pelagonia sive Tripolitide memoratur a Strabone lib. VII, pag. 327, & a Stephano recensetur, qui & conditam a quodam *Azoro* addit. reliqua quærat me diligentior.

BUPHAGUS. hunc in album Argonautarum ab Orpheo memoratorum retulit Carrion. Alardus vero, cæcos duces non tantum sequi solitus, sed eorum errores ampliari, exhibet *Euphagum*. Insigni certe uterque ignorantia & negligentia! Orpheus enim vers. 136 ait,

Αὐτίκα δ' Ἀκτορίδης καὶ βοῦφαγος ἦλθε Κόρωνος.

ubi apparet esse epitheton *Coroni*, & pessime Perdrierium vertisse *Buphagum* *Coroni-filium*, ut arguit optime Eschenbachius, qui hoc epitheton, Herculi alias datum, robur & strenuitatem indicare ostendit. unde apparet, versionem Carrioni fraudi fuisse, & verum de eo esse, quod Lipsius de eo scribebat Cantero in Epist. LIX, Centur. 3, a Gabberia edita, Græcæ linguæ ignarum fuisse Carrionem, & neglectis fontibus, versionibus acquievisse; immo ne Græce quidem scribere novisse. de hoc vero titulo βοῦφαγος, qui Herculi ob voracitatem, & quia integrum aliquando bovem comederat, datus, consulendi Barth. ad Stat. VI, 532, & Spanhem. ad Callim. Hym. in Dianam. vers. 148 & 160.

BUTES. Atheniensis, memoratur Orpheo vers. 138, Apollonio I, 95; Apollodoro & Hygino; nec omissus Valerio Flacco I, 394; licet Carrion eum inter Argonautas Valerio memoratos omiserit. *Teleontis* filius, qui diversus a *Teleonte*, patre Eribotæ, a Scholiaste Apollonii dicitur. diversus hic a *Bute* memorato Ovidio VII Metam. 500, Pallantis filio, quamvis Heinsius ibi *Teleonte creatum*, pro *Pallante* conjecerit legendum. Meursius vero, ut ibi notavimus, pro *Bute*, *Bryten* legebat. Orpheo vero Αἰνυιάδης dicitur; sed quod stemma plane ignorare me fateor. Mater ejus ab Hygino dicitur *Zeuxippe*, Eridani fluminis filia. quæ etiam incognita mihi: suspicor vero, legendum esse in Hygino *Apidan* fluminis filiam, ut ita ex Thessalia maternum genus

trahens, Jasoni se etiam comitem adjunxerit: & certe, solere hæc flumina confundi, docebunt notæ ad Ovid. I Met. 580. plures *Butas* Athenis fuisse hoc nomine nobiles, & ab auctoribus sæpe inter se confusos, puto: nam idem Apollodorus libro III, cap. XIV, § 7 *Zeuxippen* memorat uxorem Pandionis, ex qua *Erechthea*, *Buten*, *Procnen*, & *Philomelam* tulit: cui etiam accedit *Tzetz*, *Chiliad*. V, 29. quæ *Zeuxippe* ab Apollodoro dicitur fuisse matris Pandionis foror, mater vero fuit *Pasithea*, Nympha *Nais*, teste Apollodoro lib. III, cap. XIV, § 6. sed hunc *Buten* diversum ab Argonauta facit *Meurs.* lib. II de Reg. Attic. 6; qui & de eo agit in *Cecrope* cap. XVIII. meminit ejus & *Stephanus* in *Boutadas*. Ex hoc familia nobilissima *Eteobytadarum* descendit. vide *Harpocr.* & auctorem *Etyml.* M. in *Boutadas* & *Ετεοβουτάδας*. Diversus etiam creditur *Butes* Amyci filius, qui ex Venere suscepit *Erycem*, quæ in Sicilia regnavit. quem *Lexicographi* memorari putant a *Virgil.* V, 372; sed confudisse illum cum illo *Bute* Argonautam nostrum apparet, quod Apolloder. lib. I, 9, § 25; & Apollon. IV, 912, & *Hygin.* dicant, hunc *Buten*, *Sirenum* carmine victum, ad eos nataturum se in mare præcipitasse, sed Veneris beneficio e fluctibus servatum apulisse *Lilybæum*, ibique sedes fixisse. Hic ergo pater *Erycis* debet statui, de quo omnia collegit *Cluverius* de Sicilia Antiq. lib. II, cap. 1, qui etiam notat, alios *Erycem* non *Butæ*, sed *Neptuni* filium fecisse. Nimirum, ut sæpe in Heroibus vidimus, revera erat *Butæ* filius, sed *Neptuni* dictus. & huc spectare puto verba auctoris *Etymolog.* M. quæ præterierunt *Cluverium*, in *Boutidas*. οὕτω Βούτις, Βούτου, Βουτίδης, τοῦ Ποσειδῶνος υἱός. sed hinc alium scrupulum injicit *Apollonius*, qui d. l. narrans *Butæ* casum, jam Venerem vocat, Ἐρυκος μεδέουσαν, reginam *Erycis*, id est, *Scholias*te explicante, urbis *Erycis*. si enim *Butæ* filius *Eryx*, eo tempore urbs certe *Eryx* nondum erat, vel saltem eo nomine insigniri non poterat, nisi προβληθῇ statuamus, vel *Buten* illum diversum ab Argonauta. certe *Diodor.* Sic. lib. IV, p. 196, loquitur de *Bute*, ut ignoto vel indigena. nam *Erycem* filium *Butæ*, βασιλέως ἐρχορίου, dicit. *Polygaonem* filium *Butæ* memorat *Pausan.* lib. IV, 2; quem ignoro. Alius, sed ignorabilis plane, *Butes* memoratur ab interprete veteri *Ibidi*s *Ovidianæ* vers. 609, de quo vide, quæ ibi diximus.

CÆNEUS. Elati filius, ab Hygino solo refertur inter Argonautas; sed suspicatur Munckerus, hic quædam ex Apollonio a glossatore quodam descripta, qui *Coroni* Argonautæ memoriam, cujus pater fuit *Caneus*, voluit illustrare. quod tamen nescio an persuadeat, cum in ultima parte illius capitis XIV recenseat *Canea alterum, Coronis filium* (ubi certe *Coroni filius* legendum) quem neminem novisse ait, cum *Coronus* fuerit filius *Canei*. & certe loca illa Hygini male affecta esse credibilis est, quia nusquam mentio *Coroni* occurrit, quem alii annumerant Argonautis. quare in primo loco asseptimur Scheffero & Munckero, qui nomen *Coroni* excidisse credunt, & suppleant, *Coronus Canei filius, urbe Gyrtone*. Scholiastes tamen Apollon. I, 57 dicit, quosdam *Canea*, non *Coronum* inter Argonautas retulisse. forte hæc confusio inde nata, quod quidam Cænea, non Elati filium, sed etiam Coroni filium fecerint, quos secutus Hyginus fuit. ita certe auctor Scholiorum Homeri, in Iliad. B. 745, *Κανειδάς*, ut ibi Leonteus vocatur, explicat *Κανείας, παῖδός Κορώνου*. Carrion Catalogo suo adscripsit quoque *Canea*, ut ab Orpheo memoratum; sed ille vers. 167 de *Polyphemo* Cænei fratre agit, non de ipso Cæneo; nisi in corrupto illo versu 168 lateat *Caneus*. de Cæneo vero Lapitharum in pugna, ejusque miraculis vid. Ovid. XIII, 459 & seq. ubi & *Elateius* dicitur vers. 497.

CALAIS, cum fratre ZETE. nati ex Borea & Orithyia, quæ filia fuit Erechthei Atheniensis regis, filii Pandionis: ab omnibus inter Argonautas relati, ut & ab Oppiano II Cyneg. vers. 621. Hic Boreas, filius Strymonis a quibusdam habitus, rex Thraciæ. vide Schol. Apollon. lib. I, 211. qui rapuit ex Attica Orithyiam Erechthei filiam. vide Apollod. lib. III, XIV, § 2. Schol. Pindari ad Pyth. IV, 324 docet, Boream virum quendam Thracem fuisse, quia Thraces Græci *Boreious* vocarent, & filios Boreæ venti dictos, quia erant velocissimi pedibus; & *Calain* dictum, quasi *καλῶς ὄντα*, *Zeten*, quasi *ζήτην*, id est, *ἀγαν ὄντα καὶ πνέοντα*, quibus similia habet Eustath. ad Odyf. E. circa fin. pag. 240 Ed. Basil. Stat. V Theb. 406 velis ministrantem *Calain* inducit, unde forte alas ipsi tribuerunt poetæ, eodem modo ut Perseo, Dædalo, & aliis, ut notum est ex Mythologis. Matrem *Orithyiam* confundunt quidam cum alia ejusdem nominis: Scholiast. enim Apollon. d. I. facit Cæ-

cropis filiam; cum hæc fuerit Erechthei, altera vero Cecropis II, quæ, nupta Macedoni, Europum genuit, teste Stephano. vide Meurs. Reg. Att. II, cap. 13 & 14. Sororem habuere hi Argonautæ *Cleopatram*, quæ nupta Phineo. de qua noster Flacc. lib. IV, 464, & cujus historiam enarrat Triclinius ad Sophocl. Antig. 977, & Scholiast. ad vers. 992: ad quem obiter notandum, illum Scholiasten, quisquis sit, narrare maximam partem ex Apollodori Bibliotheca, in cujus tamen lib. III, cap. XIV, § 2, ita ut nos habemus, & aliter, & brevius narratur. unde confirmari posset opinio Barthii ad Stat. I Theb. 121, nos tantum magni & immensi operis Mythologici habere epitomen. ex hac *Cleopatra* Phineus tulit *Plexippum* & *Pandiona*, vel, ut alii, *Gerumban*, & *Aspondum*. hos ad Argonautas venisse, contra injurias novercæ auxilia petentes, & cum iis abiisse in Colchida narrat Diod. Sic. lib. IV, pag. 172. hos Boreadas mortuos esse in persequendis Harpyiis quosdam tradere, alios vero circa Tenum insulam ab Hercule occisos, narrat Apollodorus d. I. Hyginus telis ab Hercule confectos refert. quo respicit Senec. Med. 634:

Stravit Alcides Aquilone natos.

ubi vide Delrium. Condidisse *Calais Cales*, urbem in Campania, auctor est Silius Ital. lib. VIII, 514, quam & lib. XII, 525 *Threiciam Calen* ideo vocat. sed Cluverius Ital. Antiq. lib. IV, cap. 6, poetam ex similitudine vocabulorum id finxisse censet, cujus sententiæ accedit eruditionis summæ vir Camillus Peregrinus Dissert. II de Campania Felice pag. 316. sed idem vir summus non observasse Cluverium notat, Silium de ejus situ contraria dixisse; cum enim lib. XII recte eam inter Campanas retulerit, lib. VIII eam collocat in Pelignis. Unde vero editor numismatum egegriorum ex Museo Jacobi de Wilde resciverit, caput juvenis alati in nummo Amisi urbis Galatiæ esse Calais, nescio. & vellem nobis vel unicum testimonium veteris scriptoris protulisset, quo suspicionem de Calai, conditore Amisi, firmasset. unde etiam *Cales* urbem, de quo modo vidimus, *Calesum* vocatam didicerit, vellem indicasset. persuasum tamen etiam cl. Jac. Gronovio, caput in nummo Amisi, esse Calais, video ex tomo I Thesauri Ant. Græc. in quem eum contulit; sed de urbe Amiso mentione nulla facta: quod tamen oportuit. Ex Hygino tantum

fab. 273 (non 237) memorat, Calain in ludis, quos Acastus fecit, Argivis, vicisse diaulo: de quibus ludis in *Acasto* egimus. si iis vero Calais & Zetes vicerint, vixere certe post expeditionem Argonauticam. sed quo tempore ab Hercule perierint, nescio. Dion Chrysost. in Corinthiaca p. 458, quem indicio cl. Gronovii locum debemus, hoc certamen a Neptuno & Sole institutum ait, in quo & Argo navis vicit, quæ postea a Jasone fuit consecrata. ubi in Isthmo certamen, non Argis, fuisse commissum dicitur, & nulli, nisi Argonautæ, certasse; non alii, quos Hyginus admiscet. Ceterum *Calain* & *Zeten* sæpe a scriptoribus confusos cum *Amphione* & *Zeto*, observavit vir eruditissimus Schurtzfleischius in Animadversionibus ad Longin. cap. X. pag. 66.

CANTHUS. & hic omnibus memoratus scriptoribus. *Abantiades* dicitur Apolloni. L, 78, & Scholiastes facit filium Canethi, (unde mons in Boeotia,) qui filius *Abantis*, unde Eubœæ incolæ *Abantes* dicti. quocum & Orpheus facit, qui vers. 139:

Κάνθος δ' Εὐβοίανδ' Ἀβαντιάδης ἐπέπνευ.

Valerius vero lib. I, 453 genitorem *Abanta* vocat, & lib. VI, 321, Euboicum facit. Abantes vero plures fuisse, & alios etiam *Abantiadas* vocari vidimus in *Arejo*. quare nostrum deducere licet ex illo Abante, qui Melampodis filius, nepos Amythaonis, pronepos Crethei fuit, ut ita genere Jasoni fuerit conjunctissimus. Hygino dicitur *Ceriontis* filius, quod nomen certe corruptum est. Hic non rediit domum, sed, ut Hyginus refert, in Lybia a Cephalione cum Eurybate interfectus. Apolloni. lib. I, 485, a Caphauro filio Nasamonis & Tritonidis Nymphæ, (qui filius Amphithemidis, vel Garamantis; & ille ex Acacallide minori filia filius Phœbi) cujus pecus abigere volebat, lapide ictum canit: Orpheus 141 simpliciter in Libya periisse dicit: Valerius ab his dissidens, eum lib. VI, 317, & VII, 422, in pugna cum Perse a Gefandro interemptum memorat. Maserius ad lib. I, 451 ad *Canthum* refert illa Senec. Medea vers. 622:

Aulis amissi memor inde regis &c.

quæ alii ad Tiphyn, alii Erginum spectare censent. vide Scaliger. ad Propert. III, 6, 23. sed locus ille mihi nondum placuit esse videtur.

CASTOR & POLLUX. fratres, Jovis filii, *Dioscuri*, no-

tores fere, quam ut describi postulent, nam & nulli hujus expeditionis scriptori præteriti: nemo ignorat etiam Jovis & Leda filios dici. In qua generis origine hoc solum, quia omnia reliqua obvia, observandum, quod etiam Jasoni conjuncti fuere sanguine, & familiam Æolidarum contigerint. Æoli enim filia fuit Calyce, quæ ex Æthlio suscepit Endymiona, cujus filius Ætolus, ejus Pleuron, hujus Agenor, illius Demonice, quæ ex Marte tulit Thestium, patrem Leda; qui rex fuit Ætolia; vid. Apollod. lib. I, cap. 7. sed in hoc stemmate hoc incommodum, quod cum tot gradibus Thestius ab Æolo distet, vix ejus ætas temporibus hujus militiæ congruere posse videtur, cui tot dedere nomina posteri Æoli, multo propiore gradu eum contingentes. Sed idem in *Ancao*, *Iphiclo* & aliis occurrit, nec tales in historia Mythica nodi nos morari debent, cum sæpe ejusdem nominis avos & nepotes confuderint poetæ. possunt tamen Dioscuri propius Æolo admoveri, si per patrem Tyndarea ascendamus: ille enim filius Perieris, & nepos Æoli fuit, ut Apollodorus stemma deducit lib. I, cap. IX, § 5. qui tamen alios Perierem Cynorta filium facere addit, qui fuit filius Amyclæ, & hinc lib. III, cap. X, § 3 & 4, ex Cynorta deducit Perierem, ex illo Cæbalum, & ex eo Tyndareum. sed hinc etiam perturbationes plurimæ temporum: si enim Tyndareus tertius ab Æolo, qui potuit Leda, quæ nona ab illo fuit, ejus conjux fuisse? neque etiam Castor & Pollux multo infra hæc tempora detrudendi, cum ante Trojani belli tempora jam e medio excefferint; quod si etiam verum sit, qui credibile est, Helenam, eorum forem, belli Trojani potuisse esse auctorem? si enim illa filia Tyndarei fuit, decrepitam anum fuisse, cum Trojam irent Græci, oportet. quem nodum non aliter solvit Servius ad Virg. II Æneid. 601, nisi quod Pollux & Helena fuerint immortales, ideoque non senectæ vitiis obnoxii, Castor vero mortalis: quæ ratio nulli satisfacere poterit. Idem Servius observat, Argonautarum filios interfuisse bello Thebano: illorum vero filios Trojano. sed inextricabiles hos nodos relinquamus. sunt &, qui Castorem & Pollucem ex Nemese genitos, a Leda vero, jam anu scilicet, nutritos. vid. Had. Jun. I Animadv. 15. nihil præterea de nobilissimis his fratribus addere vacat, nisi, quia gemini & vultibus ita similes fuerunt, ut vix dignosci potuerint, ita

fuisse confusos a veteribus, ut Castori tribuerit hic, quæ alius Polluci, & non modo *Castoras* utrumque vocaverint, sed nec in artibus, quibus alteruter excelluit, constiterint. *Castora equo gaudere* Horat. II Sat. 1, & I od. 12, & alii dixerunt: sed Polluci equum *Cyllarum* & equestrem scientiam Propertius lib. III, eleg. 21, & Virg. III Georg. 89, attribuant, quia nempe equus ille communis utrique, & poetis hæc licentia permittatur. vide Serv. ad Virgil. VIII Æneid. 642. cum vero hanc ad expeditionem se Castor succingeret,

Passus Amyclæa pinguescere Cyllaron herba,
ut noster canit lib. I, 426; & *remo permutat habenas*, ut Statius VI Theb. 329. ubi vide Lutat. & præterea operæ pretium tuleris, si adieris Tristani Tom. II Comm. pag. 268.

CEPHEUS. omnibus memoratus. Arcas fuit, & filius *Alei*, Lycurgi frater. vide in *Ancaë* priore, & *Amphidamante*. Apollodorus lib. III, cap. 9, ex Pelasgo ejus originem deducit; inter filios vero *Alei* omittit *Amphidamanta*, ut vidimus. vide Pausan. VIII, 4. Scholiastes vero *Apolonii* lib. I, 161 duos hoc nomine fuisse *Arcadas* dicit, unum *Cephea*, *Alei* filium; alterum, cujus *Hellanicus* meminit in *Arcadicis*, sed, quis ille fuerit, non addit. fuisse potuit *Cepheus* filius *Jasii*, quem memorat *Aratus* in *Phænom.* vers. 179; quamvis *Theon* *Jasidem* dici non a patre, sed ab *Io*, *Inachi* filia, velit, ut sit *Cepheus* *Agenoris* filius, de quo mox videbimus. & ita *Germanicus* vers. 184:

Jasides etiam cælum cum conjuge Cepheus

Ascendit.

Avienus quoque vers. 440 *Jasidem* vocat. sed potuit *Aratus* *Cephea* *Agenoris* confudisse cum *Jasii* filio: *Jasius* enim *Arcas* memoratur *Pausan.* lib. V, 8, & VIII, 48. ubi cum capite 47 narrasset, *Cephea*, *Alei* filium, posuisse *Tegeæ* templum *Minervæ Poliatidi*, potuit & illos confudisse *Pausanias*. *Tegeum* fuisse *Cephea* etiam noster lib. I, 375 indicat. *Pausan.* lib. VIII, 23 *Caphyarum* conditorem facit. *Stephanus* vel a *Capy Anchisæ* patre, vel a *Cepheo*, oppidi nomen repetit. *Cepheus* vero ille habuit *Æropum*, & ille *Echemum*. *Pausan.* VIII, 4 & 5, & ejus nomen apud *Herodotum* IX, 29 corruptum fuisse in *Phegea*, vidimus ad *Ovid.* IX *Met.* 412. Tertius vero *Cepheus* *Andromedæ* pater huc non pertinet: fuit enim ille, ut no-

tum, æqualis Perseo, qui fuit proavus Herøblis, & ita expeditioni huic interesse non potuit: unde dubito, an de *Cepheo* hoc capienda sint, quæ ex antiquo, sine dubio, scriptore profert Apostol. Cent. XVI, Adag. 22, ubi *comam Gorgones* dictam fuisse *Asteropæ*, *Cephei* filiæ, dicit, quo tempore *Cepheus* cum *Hercule* militabat in *Lacedæmonia*, ut illo absente incolumis civitas maneret. quæ de nostro *Cepheo* narrat paulo aliter *Pausan.* VIII, cap. 47. & tunc forte *Herculem* hospitio excepit *Cepheus*, ut *Val. Fl.* I, 375 dicit. sed in fabula duos *Cepheos* esse confusos puto. nam neque *Cepheus* rex *Æthiopum* potuit cum *Hercule* militare, cum ipse jam grandævus esset, quo tempore *Perseus* *Andromedan* liberavit, qui longe ante *Herculis* natales vixit. neque noster *Cepheus* potuit *comam Gorgones* a *Perseo* accipere, nisi fingamus per manus traditam ad eum devenisse. auctor *supplementi ad Lexicon Moreri*, *Cephea* filium *Alci*, pro *Alci* facit; nisi operis adscribere malumus id mendi.

CIUS. hic a nullo scriptore Argonauticorum, quod sciam, memoratur. sed reperi hunc apud *Strabonem* lib. XII, p. 564, ubi narrat, *Hylam* *Herculis* comitem raptum fuisse fabulis tradi, simulque alterum comitem *Herois Cium* reversum ab expeditione *Colchica*, urbem sibi cognominem condidisse: quod *Strabonis* testimonium laudat etiam *Eustath.* ad *Dionysii Periegesin* vers. 806, ut *Scherpenzeelii* diligentia animadvertit. *Casaubonus* vero ex *Scholiaſte* *Apolon.* I, 1346 observat, hunc *Cium* ducem *Mileſiorum* fuisse, & idem *Scholiaſtes* ad lib. I, 1175, urbem hanc coloniam fuisse *Mileſiorum* duce *Cio*, narrat, cujus meminit *Scylax*. Plura de hoc non observavi.

CLIMENUS, sive CLYMENUS. Soli *Valerio Flacco* celebratus lib. I, 369. neque certi hic aliquid reperio; unde efficere liceat, quis ille fuerit. Vocat poeta eum fratrem *Iphicli*, quod incertiores nos facit, cum duo *Iphicli* fuerint inter Argonautas. si vero intelligatur *Iphiclus* *Theſtii* filius, ille frater *Althææ*, *Clymenus* vero *Penei* filius. & ita fuisset *Iphiclus* *Clymeni* avunculus, si ex *Althæa* natus fuit *Clymenus*, quia & *Althæa* fuit filia *Theſtii*. vide *Apolodor.* lib. 1, cap. 8; qui & lib. II, cap. 4, § 11 vocat *Minyarum* regem *Clymenum*, quem auriga *Mencæci* *Petriæ* lapidis ictu vulneravit. patrem etiam *Ergini* fuisse

addit. sunt tamen, qui in Valerii loco legant, *Clytium* & *Iphitum*, de quibus in illis Argonautis vidimus. Addit Apollodorus, *Clymenum* vulneratum, fuisse portatum in urbem Orchomenon. quare forte idem esse potuit, qui filius Orchomeni dicitur a Stephano in *Ἀσπληδων*, cujus tres erant filii,

Ἀσπληδων Κλύμενός τε, καὶ Ἀμφίδοκος Διοειδής.

vid. Eustath. ad Homer. Iliad. B. 511. Scholiastes vero Apollon. lib. I, 185 dicit, patrem Ergini *Clymenum*, fuisse filium Presbonis, & Buziges filiae Lyci. Presbon vero fuit filius Minyæ & Clytodoræ, teste eodem Scholiaste ad vers. 230. Auctor vero Etym. M. dicit, Presbonem fuisse patrem Splledonis, five Aspledonis, uxorem ei fuisse Steropen. sed Stephanum Aspledonis & simul Clymeni patrem Archo-
menon facere vidimus. diversus ab hoc *Clymenus* Telei filius, cujus historiam narrat Parthenius in Eroticis cap. XIII, & Hyginus fab. CCVI, (ubi *Schænei* filius dicitur) & CCLIII, & CCLV. Filia ejus *Harpalyce* vocatur, quo nomine aliam ardentissimo amore in *Iphiclum* incensam fuisse refert Turneb. X Adv. II; sed non addit, quo ex auctore hæc habeat. legitur vero apud Athenæum lib. XIV, cap. 3. quod si constaret, hinc appareret, cognomines illas mulieres confusas; nam & Iphiclum Clymeni fratrem vidimus fuisse. præterea hunc *Clymenum* confusum cum nostro inde etiam colligo; quia filium, quem ex incesto coitu cum Harpalyce filia sustulit, Presbonem vocat Eustathius ad Iliad. E. vers. 219, pag. 976, ita vocatum certe propter Presbonem, Clymeni patrem. quod vero addit Turnebus, canticum quoddam *Harpalycen* ab illa, quæ Iphiclum amavit, esse dictum, verum esse potest; quia alia Harpalyce, aut a patre interfecta, aut in Chalcidem mutata dicitur. hanc vero, forte ab Iphiclo repulsam, ex desperatione se præcipitem dedisse: & hinc de infelici ejus exitu canticum hoc fuisse compositum & celebratum, conjicere licet ex Eustathio, qui ad Homer. II. Φ. vers. 280, pag. 1324, dicit *Calycen* esse canticum Stefichori, in quandam Calycen, quæ per amorem se præcipitaverit, esse et alterum *Harpalycen* de similli casu. quænam autem illa *Calyce* sit, ignoro. fuit certe quædam soror Pissidices Calyce. sed etiam eo nomine matrem Cygni, quem ex Neptuno suscepit, fuisse, docebunt te notæ Heinii ad

Ovid. Epist. XIX, 133; quamquam Munker. ad Hygin. fab. CLVII, pro *Calyce*, conjecerat *Harpalycōn*, vel *Harpalen*. sed matrem Cygni *Calycen* fuisse dictam hinc puto firmari posse, quia, quemadmodum Stesichorus, teste Eustathio, oden illam *Καλυκην* scripsit, ita idem poeta scripsit *Κύκνον*, quem citat Scholiast. Pindari ad Olymp. X, 19: *Στηνέχορος ἐν ἐπιγραφομένῳ Κύκνῳ ἰστορεῖ*; quamvis *Calycen* illam non fuisse matrem Cygni ex Athenæo lib. XIV, cap. 3 colligere liceat, qui laudans Stesichori carmen, dicit fuisse illam captam Evathli amore, & repulsam se ex Leucade præcipitasse, & fuisse virginem pudicam & moribus probatissimis. Ita nihil in his certi, quo consistamus, reperire licet. Sed hæc nos longius a *Clymeno* abduxerunt. alii videntur hunc eundem fecisse, qui *Periclymenus*: (licet Valerius ambos referat) nam in *Ergino* videbimus, illum *Periclymeni*, & ab aliis *Clymeni* filium statui: ut & mater Jasonis & Admeti ab his *Clymene*, ab illis *Periclymene* vocatur.

CLYTIUS. Orpheo, Apollodoro & Flacco nostro ignotus, sed ab Apollonio lib. I, vers. 86 cum Iphito ex *Æchalia* venisse dicitur: quare aliqui in Valerio eum *Clymeno* voluisse substituere vidimus. Scholiastes dicit, fuisse filios Antiopes. Pater ejus fuit Eurytus: sic Hyginus vocat, quem regem *Æchaliz* ex Homero fuisse Scholiastes dictus ostendit, de quo in *Euryto* videbimus. Scholiastes ad Trachin. 268, ex Euryto quatuor filios provenisse ex Hesiodo docet, inter quos *Clytius* & *Iphitus*. Matrem vero vocat *Antiochen*. Aristocratem vero tres filios statuere, præterito Iphito, addit. idem ad vers. 355, filios Euryti ab Hercule occisos præter Iphitum, qui in Eubœam fugit, narrat. Hyginus matrem dicit fuisse filiam *Pylonis*. sed & hunc ignoro; neque de *Clytio* aut *Iphito* plura indagare potui. *Pythius* male vocatur in vitiosis Diodori Siculi lib. IV, pag. 169, codicibus, cum *Clytius* dicendus sit.

CORONUS. Cænei filius, de quo jam aliquid supra in *Cæneo* vidimus. memoratur hic Orpheo vers. 136, Apollonio lib. I, vers. 57, & Apollodoro: aliis omittitur. Duo autem fuerunt Cænei, unus Atracis, alter Elati filius, qui fuit pater nostri *Coroni*. De hoc Elato & Cæneo non repetemus hic, quæ diximus ad Ovid. XII Met. vers. 186. Rex fuit Perrhæobotum, quorum urbs erat Gortyna. vide infra in *Po-*

Val. Flaccus.

d

lyphemo. Hic *Coronus*, Lapitharum dux, in bello contra Ægimium, Dorientium regem, cui Hercules se socium ad-diderat, ab hoc fuit interfectus. Apollodor. lib. II, cap. VII, § 7. Hæjus filius fuit Leonteus, qui in bellum Tro-janum cum Polypœte, filio Pirithoi, profectus fuit; vide Homer. II. B. 744, ubi Eustathius dicit, eum cum Poly-pœte Lapitharum ducem fuisse factum, cum Pirithous cum Theseo ad inferos expeditionem sumserat, rapiendæ Proserpinæ causa. meminit ejus etiam Dictys lib. I, cap. XIII; & Hygino cap. XCVII restituit eum Micyllus. eun-dem inter procos Helenæ recenset Apollodorus lib. III, cap. IX, § 8. An hic fuerit *Coronus* ille Lapitha, (ita enim puto vertendum, non *filius Lapithæ*) cujus filiam Lysiden Ajax habuit uxorem, teste Stephano in *Φιλαιδα*, nescio. ex his vero Philæum natum dicit Stephanus. & Herodo-tus lib. VI, 35, Miltiadis genus ex Philæo, filio Ajacis, deducit, qui Atheniensi civitate donatus, tribuit nomen tribui Philiadarum: nescio vero, unde in Indicem retulerint editores Philæum, Æaci filium; certe Herodotus id non dicit, sed Ajacis filium fuisse. ut et Marcellinus, auctor vi-tæ Thucydidis, in initio, ubi *Φιλαιας* dicitur; ubi Hud-sonus ex aliis scriptoribus Philæum hunc illustrat. alius *Coronus*, filius Therfandri, ab eodem Stephano memora-tur in *Κορωνεία*. qui Therfander fuit filius Polynicis. vide Schol. Apollon. IV, 1764, & Pausan. IX, 34, qui & Ther-sandrum Sisyphi filium facit.

CYLINDRUS. hunc solus Hyginus refert inter filios Phrixi & Chalciopes, qui ex insula Dia Argonautis accef-tere. sed cum nemo alius eum hoc nomine agnoscat, puto corruptum hoc nomen esse, & locum dandum CYTISORO, qui & *Cytorus* dicitur, quem omnes agnoscunt, & Munkerus etiam ad fab. III, pro *Cylindro* reducendum credit, & He-rodoto, Melæ, & aliis *Cytisorum* dici docuit. Valer. Flac. V, 461, etiam *Cytisorum* vocat: ut & Schol. Apollon. II, 390, & ipse Apollon. lib. II, vers. 1159. reliqua vide in *Argo*.

DEILEON. cum fratribus Autolyco & Phlogio accessisse Argonautis ad Sinopen dicitur ab Apollon. II, vers. 957, & Val. Fl. V, 115. vide supra in *Autolyco*. hic, ut recte suspicatus est Munkerus, corrupte apud Hyginum vocatur *Demoleon*, nam conjungitur fratribus suis, ut ab aliis scri-

ptoribus. hunc scriba, cum sciret, ab Homero *Demoleonta*, filium Antenoris, memorari, pro *Deilonte* forte supposuit.

DEUCALION. memoratus Hygino & nostro poetæ. Hygino est Minois & Pasiphaes filius. & certe inter filios Minois eo nomine unus memoratur ab Apollod. lib. III, cap. 1, § 2, & Diodoro lib. IV, pag. 183, & lib. V, pag. 238, ubi patrem Idomenei fuisse scribit. vide Meursii Cretam lib. III, cap. 3. & ætas satis congruere pro ratione chronologica Mythici temporis posset. Nam & Theseus huic expeditioni focius a multis refertur, quem Minois ætate vixisse constat: & filius Deucalionis, Idomeneus, Trojano bello interfuit, cum aliis filiis Argonautarum. tamen inter quatuor *Deucaliones*, quos recenset Schol. Apollon. III, 1085, etiam ille Minois filius legitur. Fuit & alius, Abantis filius: qui si Abas Melampodis filius fuerit, ex Crethei genere, & cognatione Jasonis fuisset *Deucalion*. vid. supra in *Cantho*. sed de hoc nihil reperi. Valerio vero nostro lib. I, 366 dicitur frater Amphionis, ex Hypso matre, & Hyperesio patre, & venisse ex Pella. vide, quæ in *Amphione* notavimus. Et ille forte erit, cujus Hellanicus meminit apud Scholiasten Apollonii, qui nihil de genere aut patria addit. Pius ad Valerii locum *Deucalionem* hunc extrudere conatur, & *Asterium* pro eo inferere, qui Phylaci & Clymenes filius, frater Alcimedidis fuit. sed forte adscripserit aliquis glossator *Deucalionem* Asterii fuisse nepotem, Minois filium: nam ita Mythologi plures stemma deduxerunt; vid. Diodor. lib. IV, pag. 183, & Meurs. Cret. lib. III, cap. 2.

ECHION. nulli omisus, filius Mercurii & *Antianira*, ut recte Schefferus apud Hyginum nomen matris correxit, ex Apoll. I, 56. Orpheus vero *Laothoen* Mereti filiam vocat vers. 134, ubi tamen melius *Meyeroto* legeretur. & apud Hygin. 160 legendum puto, *Echion ex Antianira & Eurytus*. Geminos fuisse Eurytum & Echiona, ex Pindari IV, Pyth. 316 colligere licet, nam *Ἰδύμους* vocat: Æthalides vero Mercurii filius ex alia matre fuit, ut vidimus. Ex Alope venisse dicuntur: cum vero variaz fuerint hoc nomine urbes, ut ex Stephano & Strabone est manifestum, Hyginus addidit, quæ nunc vocatur *Ephesus*. quæ verba an ab Hygini manu sint, dubito. Plinius etiam lib. V, 29: *Alope &c. vocata est Ephesus*. sed verosimilius puto ex Alope Thessa-

lica, ab Alope Cercyonis, vel Actoris filia, dicta, venisse: & ita quosdam putare addit Hyginus. & Scholiast. Apollon. I, 51 dicit, esse civitatem Thessaliæ, vel Magnesiæ: Orpheus *περνησσας* vocat, quod epitheton non convenire puto Epheso, sed bene urbi Thessaliæ, quæ regio montosa. Movere etiam aliquem posset, quod *Arcas* vocetur lib. VII, 543, & *Nonacria* proles IV, 141. sed hoc ratione patris Mercurii, qui in Cyllene Arcadiæ natus fingitur, unde & *Parrhasio galero* eum ornat Valer. IV, 137. Hic *Echion*, ut decebat Mercurii filium, astutus & dolosus, exploratoris munere inter Argonautas functus fuit. Idem videtur fuisse, qui inter apri Calydonii venatores cum fratre Euryto, vel Eurytione memoratur Ovidio lib. VIII Met. 312, & templum Matri Deum fecisse eidem dicitur lib. X, 686. Alios hoc nomine, ut socium Cadmi, & patrem Penthei, & alium conditorem Echinadarum hic recensere nihil attinet.

ERGINUS. a nemine omisus, Neptuni filius Apollodoro, Hygino & Valerio Flacco I, 415. peritissimus rei navalis & siderum, & ideo quasi vicarius Tiphys, cui mortuo etiam successit. vid. Val. Fl. V, 65, & VIII, 177. & hunc respicere illa Senecæ Medea 617

Tiphys in primis domitor profundi

Liquit indocto regimen magistro.

putat Masærius ad Val. I, 416. Scaliger etiam ad Propert. III, 23 sequentem vers. 622 *Aulis amissi memor inde regis*, ad *Erginum* referebat. vid. in *Cantho* quæ diximus. Scholiastes vero Apollonii ad lib. I, vers. 185, facit Clymeni & Buziges filium, nepotem Presbonis, de quo vide in *Clymeno*. qui cum & *Periclymenus* dicatur, Hyginus dicit, quosdam eum Periclymeni filium dicere. Schol. Pindari etiam ad Od. IV Olym. 31, Clymeni filium facit. sed idem ad Od. IV Pyth. 61, Periclymenum, Erginum & Ancæum filios Neptuni dicit. unde videmus, sæpe filios & nepotes alicujus promiscue dici a veteribus. quare Scholiastes Apollonii eum vocat *Προειδῶνος ἀπὸγονον*. & possunt hæ diversæ sententiæ ita forte in unum coire, si stemma hoc modo deducatur. Minyas creditus filius Bœoti & Hermippes, sed *φύσει* erat Neptuni; licet Hyginus fab. 157 ipsum Bœotum filium Neptuni faciat. Minyæ ex Clytodora erat Presbon, & Periclymene & Eteoclymene; Schol. Apollon. I, 230. ita ergo per Presbontem ex Neptuno descendit, & simul ex Minya-

rum familia. Minyam Chryſæ & Neptuni filium facit Pauſan. IX, 36, ejuſque filium Orchomenum: quo ſine liberis mortuo, regnum Orchomeniorum ad Clymenum Presbon- tis filium tranſiit. Presbon vero etiam filium Clymenum ha- buit, ut vidimus modo. per matrem etiam deſcendebat ex Neptuno: Clymeni enim uxor Buzyge, erat filia Lyci, teſte Scholiaſte Apollonii I, 185. Lycus vero etiam Neptuni fi- lius, Hygino fab. 157, & Celænuſ, Ergei filiæ, quam ta- men Atlantis filiam facit Apollodorus lib. III, cap. 10, § 1. Tzetzes vero facit filium Promethei & Celænuſ. Euſtathiuſ ad Homer. Iliad. B. 511, pag. 206, *Erginum* Clymeni fi- lium facit, qui Thebaſ vectigaleſ fecit, & habuit, donec Hercules interfecerit *Erginum*, Aſcalaphi & Jalmeni pro- genitorem. *Ergini* filium dicit fuiſſe Azea, ejus Actora, cujuſ fuit Aſtyoché, & ex illa Aſcalaphuſ & Jalmenuſ. vide & Schol. Pindar. Olym. IV, 2, & Pauſan. IX, 17 & 37, ubi in ſine agens de Aſtyoché, dicit eam fuiſſe filiam Actoris, Ἀξέας (corrigere Ἀξέω) neptem, Clymeni proneptem, omittens *Erginum*, qui tamen, an idem *Erginuſ* fuerit, qui Argonauta, dubitari poteſt, quia ille Orchomeni rex dicitur, & ex Minyis deſcendere, noſter ex Mileto veniſſe re- fertur ab Apollonio, Orpheo & Hygino. ſi duo diverſi fue- runt, eorum reſ geſtaſ inter ſe conſuſaſ ſtatuerere debemuſ. Ceterum Orpheuſ verſ. 150 dicit:

Ἦλθε δ' Ἐργίνος, Βράγχου παλῦπτον ἄρουραν
Ἐκπρωλιπών.

quæ interpres vertit, venit etiam *Erginuſ Branchi*, ita diſtin- guens, quaſi filiuſ Branchi fuiſſet. & ita cepit Eſchenba- chiuſ, qui hoc pugnare cum aliis dicit, qui Neptuni filium faciunt, quia erat ἀπὸγονοſ Neptuni. ſed oportuerat ergo Branchi genuſ ad Neptunum deduxiſſe. ſed Branchuſ vulgo Apolliniſ filiuſ ſtatuitur. vide Lutat. ad Stat. VIII, 198; quamvis ex Varroniſ, quem adducit, loco, potiuſ ejus amaſiuſ videatur fuiſſe, ut & ipſe Lutatiuſ ait ad lib. III, 478, ubi Theſſaluſ dicit fuiſſe. vide & Conon. Narrat. XXXIII, & Menag. ad Laert. I, 72. quare illa Orphei ita capienda, ut conjunctim ἐκπρωλιπὼν ἄρουραν Βράγχου vertantur, *linquens terram Branchi*, id eſt, Miletuſ, vel ejus agruſ, ubi erat templuſ Branchi, de quo omnia no- ta, & dicta aliis hic non repetenda videntur.

ERIBOTES. Teleontiſ filiuſ, memoratuſ Apollon. I, 73.

Valer. Flacco I, 402, & Hygino. Orpheus & Apollodorus eum ignorant. obscurior hujus Argonautæ origo: nam hic Teleon, ejus pater, diversus est a Teleonte, patre Butæ, ut notat Scholiast. Apollon. ad lib. I, 94. nec tamen indicat, quis fuerit, aut unde oriendus. Eundem etiam esse, qui *Eurybates* ab aliis vocatur, ex Herodoto notat idem Scholiastes ad vers. 73, & Hyginus in fine cap. XIV dicit in reversione periisse *Eurybaten* Teleontis filium, quem antea *Eriboten* vocaverat: eodem modo, ut mox *Erytum* & *Eurytum* eundem fuisse videbimus. Maferius in notis ad Val. Fl. I, 401 ait, Orphea scribere, *Eriboten* Medicinæ peritissimum fuisse, & Oilei vulnus, a Stymphalidibus illatum, sanasse. quæ ego reperire non potui in Orphea, sed ea narrat Apollonius lib. II, vers. 1032 & seq. & tamen in Lexico Historico secure compiler hoc ex Orphea quoque tradit. Pausanias lib. V, 17 in ludis funebribus Peliae *Euryboten* disco certasse narrat. Sed quis fuerit ille, incertum esse ait. forte noster Argonauta *Eurybates* fuit, quem non mirum nos ignorare, si Pausanias nihil certi de eo resciscere potuit. An interciderit memoria hujus Herois, quia postea *Eurybatis* nomen ita infamatum fuerit propter furem & scelestum *Eurybaten*, vel *Eurybatum*? (de quo vide Suidam, & ibi annotata) ut *Eurybaten* pro scelesto homine usurparent. ita utitur apud Athen. IX, 8 Amphis. vide & Alciphron. Epist. III, 20, & ibi notas Bergleri, & Eustath. ad Homer. Il. A. 328, ubi mentio *Eurybatis* Κῆρυκος. dicit inde *εὐρυβατεύεσθαι* pro *πονηρεύεσθαι*, & proverbium *εὐρυβάτην πονηρὸν οἶδεν ἄνθρωπος*, ortum, & sic omnes Paroemiographi. *Eurybatum* alium, Euphemi filium, memorat Anton. Liberal. Metam. cap. 8.

EUMEDON. soli Hyginus memoratus, cui Liberi Patris & Ariadnæ, Minois filia, filius est, & ex Phliunte venisse dicitur; ita ut frater fuerit Phlejantis & Staphyli, de quibus infra videbimus: nusquam vero hunc Argonautam deprehendere potui, neque ejus nomen inter filios Bacchi, quos enumerat Scholiastes Apollon. III, 996. quare cum indagandum felicioribus relinquo.

EUPHEMUS. nulli Argonauticorum scriptorum neglectus, Neptuni filius, Tænarius patria, ex Europa, Tityi filia, Hygino. Tænari rex fuisse dicitur Scholiasti Pindari Od. IV. Pyth. 61 & 307, in qua ode multa ejus mentio. Ad

versum 77 Neptuno ex *Eurōpa* dicit natum, in ripis Cephisi fluvii. ad vers. 15 & 39 idem Scholiastes dicit natum ex *Mecionice*, Eurotæ filia, duxisse vero uxorem Alcmenes filiam Laonomen, & ex illo septimum decimum esse *Batum*, sive *Aristotelem*, qui condidit Cyrenem. Ad versum tamen 455 dicit, *Euphemum* in Lemno coisse cum *Malache*, & inde natum *Leucophanem*, unde *Aristoteles* descendit, progenitor Arcefilai Cyrenæi, in cujus laudes hymnum illi cecinit Pindarus; & ibi plures *Euphemos* recenset Scholiastes. Tzetz. ad Lycoph. Alex. vers. 887, etiam filium *Mecionices*, sive *Doridos*, (ita enim viri docti emendant pro *Oridos*) filia Eurotæ, facit, & eadem fere, quæ Scholiastes Pindari, narrat. vide & Jo. Tzetz. Chiliad. II, 43, ubi triplicem matrem Europen & Mecenicen filiam Orionis, & Orida agnoscit. Illa *Oris* vero incognita Mythographis, Neptuni vel uxor vel amica, posset forte esse filia Ori, quæ & *Leis* dicitur, ex qua Neptunus etiam *Altheptiam* suscepisse dicitur Pausaniæ lib. II, 30. in Apollonii editionibus lib. I, vers. 179. legitur vulgo,

Τανάρων αὐτ' ἐπὶ τοῖσι λιπῶν Πολύφημος ἕκων.

ubi certe, ut jam observavit Simson in Chronico, *Εὐφημος* legendum esse constat, quia de hoc Argonauta ibi agere certum est: nam & *Polyphemi*, Elati filii, jam meminerat vers. 40. Quam indiligenter vero Heezlinus in Argonauticis versatus fuerit, notæ ejus ad hunc locum probant. cum enim *Euphemum* ab aliis dici annotasset, addit, Orpheum ne nomine quidem novisse: cum disertim ejus mentionem faciat vers. 203.

Ταναραιὸς δ' Εὐφημος ἦν &c.

sed video, quid sefellerit virum minimo malum: neglectis Græcis Orphei verbis, Latinum interpretem consuluit, qui cum *εὐφημος*, litera prima minori scriptum, deprehendisset, vertit

Tanareusque CELEBRIS venit, Melæiidis vertex

Ænquens Aulonas.

& hanc versionem retinuit Eichenbachius. Pradierius omisit totum τὸ *Εὐφημος*: & hinc jam novum nobis Argonautam protulerunt *Tanarca* dictum, qui epitheto *εὐφήμου*, id est, celebris, ornatus ab Orpheo esset. hinc Carrion, Græcarum, ut vidimus, literarum rudis, in Catalogum suum ex Orpheo *Tanaricum* retulit, quem infelix Alardus in sua edi-

tionem *Tanaricum* iussit vocari. Cribellus, vero in versione metrica totum *Euphemi* nomen omisit, ut, & Pradierium fecisse diximus. Egregium certe exemplum, ex quo discere omnes poterunt, quanti habendæ sint versiones, etiam doctissimorum virorum, & quam turpiter errent, qui illas consulere semper solent. Quo vero maxime celebratus est hic Euphemus, βῶλος ille, gleba fuit, quam in mare jecit, & unde nata insula Calliste, postea Thera dicta, quod in locis ex Scholiaste Pindari & Tzetze laudatis refertur, & ab Apollon. IV, 1562 & 1755; ubi vide & Scholiast. Præterea dicitur potuisse pedibus mare ita permeare, ac si per terram iter faceret, (quod idem de Orione narratur) quod explicat Tetz. Chil. II, 41, quod fuerint gubernatores celeberrimi, qui nunquam mari damnum aut naufragium fecerunt. nam noster Euphemus πρῶτος navis Argi etiam dicitur Schol. Pindar. d. I. vers. 36 & 61, & apud Apollon. lib. II Euphemus columbam de prora dimittit, ut iter per Symplegadas aperiret. Euphemi etiam in ludis Peliae meminit Pausan. lib. V, 17, & dicit comitem Jasonis fuisse. ex hoc forte descendisse *Euphemum* suspicor, cujus mentio fit apud Schol. Pind. od. Pyth. IX, 185, ubi de Antæi urbe Irassa agit; quem diversum esse ab Antæo, ab Hercule victo, sed alterum ait esse, ὃ συνήκμασε Εὐφημος, οὗ οἱ ἀπὸ γονοὶ μετόκησαν εἰς Κυρήνην. Euphemi etiam memoriam consecravit cl. Gronovius, & Thesauri Græci parti primæ fol. Ggg. inseruit. nec monuit, unde ejus imaginem petierit, neque etiam ex illa quidquam desumi potest, unde Euphemi efficiatur imago, cum vel Neptuno ipsi, vel cuicunque Neptuni filio, eodem jure accommodari possit. *Euphemum* vero ita effingere, ut in piscem desinat, mihi indecorum videtur, & Tritonem, Glaucum, aut alium marinum Deum, hac forma exprimere magis solitos crediderim. *Euphemum* Eurybati alicujus patrem modo in *Eurybato* vidimus, nobis non aliunde notum.

EURYALUS. Mecistei filius, hunc solus inter Argonautas numerat Apollodorus, ceteris indictum. *Mecisteus* vero fuit filius *Talai* & *Lyfimaches*, Abantis filii. *Talaus* *Bianis*, & ille *Amythaonis*, qui *Crethei*, ita ut fuerit ex *Cretheidis*, unde & Jason. sed ille in tempora aliquantulum seriora incidit: nam & adversus Trojam navigasse dicit Apollodorus lib. I, cap. IX, § 13, & Pausanias II, 30, cum *Diomede*

illum Argivos ad Trojam duxisse ait ex Homer. H. B. 564; quamvis ille posset alter, & forte ex ejus posteris, fuisse: nam & fratres ejusdem Mecistei, Adrastus & Parthenopæus, qui fuit inter septem duces contra Thebas, (quamquam Parthenopæum Apollodorus lib. II, cap. VI, § 3, faciat Melanionis filium, sed Paus. II, 20, & IX, 18, Talai) & foror Eriphyle nupta Amphiarao, qui eidem bello interfuit. Quare si noster fuit filius Mecistei, simul nepos cum avo Talao & duobus avunculis majoribus, Arejo & Leodoco, interfuisset huic expeditioni. & post Trojana tempora vixisse hunc adhuc *Euryalum*, patet ex Pausan. II, 18, si conferatur cum cap. 30. nam ille tutor Cyanippi fuit, qui a Biante Amythaonis filio quinque ætates distabat. alium *Euryalum* Neptuni & Evippes filium memorat Parthenius Erotic. 3; sed & ille tempore posterior. Apollodorus etiam libro III, cap. VII, § 2, inter Epigonos recenset *Eurypyllum* Mecistei filium, ubi certe *Euryalum* legere præstat: ut idem inter Epigonos & Trojani belli duces memoratus fuerit, itidem ut Diomedes, cui jungit eum Pausanias. *Mecisteus* vero occisus a Melanippo dicitur Pausan. lib. IX, 18. Ego vero puto, Apollodorum in hoc viro errare, aut illum Catalogum malam manum passum. Unicum addendum, hunc *Euryalum* intelligi in obscuro Ibidis Ovidianæ loco vers. 287, credidisse Palmerium Exercit. ad Scriptor. Græcos pag. 373; de quo vide notas ad illum locum. *Euryalus* inter procos Hippodamiæ etiam refertur a Schol. Pindar. I Olym. 126, & Pausan. lib. VI, 21, sed qui ejus patriam & parentes se ignorare addit. An ille lateat apud Etymol. M. scriptorem in *Εὐρύαδης*, qui dicitur *εἰς τῶν μνησθέντων*? an legendum *Εὐρύαλος*? non audeo definire, nec etiam, an ex eo Pausaniæ & Scholiastes sint corrigendi. videant eruditi.

EURYDAMAS. Hygino filius *Iri* & *Demonassæ*. frater ergo fuit Eurytionis, de quo mox agemus. addit Hyginus, alios filium *Cimeni* facere, qui juxta locum Xynium Dolopeidem urbem inhabitabat. quæ ex Apollonii lib. I, 68 ad verbum fere versa sunt. ubi & Scholiastes notat *Cimenen* urbem Thessaliæ, & Dolopeida vocari Thessaliam. Orpheus dicit vers. 164, *venisse* a lacu Bœbeide, juxta Peneum & Melibæam. unde eundem locum duplici nomine appellatum fuisse docuimus ad Valer. Fl. I, 449. nihil præterea

de hoc *Eurydamante* reperi, quem Valerius noster omisit; ut & Apollodorus, qui lib. II, cap. I, § 5, memorat *Eurydamanta* quendam, cui contigit Pharte, filia Danaï. alius *Eurydamas* inter procos Penelopæ Homer. Odys. Σ. 296, & alibi memoratur. vide cl. Drakenb. ad Sil. II, 178. Alius somniorum interpres, cujus filios Abantem & Polyidem interfecit Diomedes II. E. 148. Tryphiodorus inter Heroas, qui in equo Trojano conditi fuerunt, memorat *Eurydamanta*, Pelix filium, vers. 177; quem inter posteros Pelix non reperi, nisi alius Pelias, quam Crethei filius, fuerit. *Eurymas* quidam a Polluce interfectus, quia erat calumniator., διαβολος, refertur ab Hesychio. ubi forte *Eurydamas* præstaret legere, quod nomen notius. Olenium fuisse dicit idem auctor.

EURYTION. sæpe cum *Euryto* confusus, memoratur Apollonio, Hygino, & Valerio Flacco I, 378. Hygino est *Iri* & *Demonassa* filius, itaque frater *Eurydamantis*. *Irus* vero frater Menœtii, & filius Actoris; Schol. Apoll. I, 71; ergo Patrocli patrueilis. Hunc a Peleo (quem antea expiaverat, & cui filiam Antigonem dederat, teste Apollodor. lib. III, cap. 12.) in venatione apri Calydonii interemtum dicit Apollodor. ibid. & lib. I, cap. IX, § 2; quod modo videbimus de *Euryto* dici ab aliis. sed & Tzet. ad Lycoph. 175, *Eurytionem*, Iri filium, occisum a Peleo, sed in alio venatu, & *Irum* fratrem Polymelidis, prioris Pelei uxoris, fuisse ait. quod reperire se potuisse negat Munker. ad Ovid. XI Met. argum. fab. 8. sed si legisset totum locum Tzetis, vidisset, illum, cum ante dixisset, Pelea purgatum ab *Euryto*, deinde in fine notæ addere, eum *Eurytiona* Argonautam in venatu occidisse. quod etiam Aristides Orat. II Platon. tom. III, pag. 206, probat. idem narrat Anton. Liberal. cap. 38. Ovidius VIII Met. 311, *Eurytionem* etiam inter Meleagri socios in venatu memorat: sed quia *Echioni* adjungit, posset videri pro *Euryto* posuisse. *Eurytionis* etiam meminit Anonymus de XII Laboribus Herculis ab Allatio editus c. V, qui liberavit Mnesymachen, Oleni filiam, cum ab Augiæ stabulo purgato ad Eurythea rediret. confusio-nem vero *Euryti* & *Eurytionis* inde provenisse puto, quia Græci patronymica non tantum in *Idas*, sed & *Ias* formabant, ut vidimus in *Actorione*. & ita *Eurytus* habuerit filium *Eurytum*, ut Maserium, sed nescio unde, affirmare

vidimus: & *Eurytion* esset *Eurytides*, id est, Euryti filius. certe apud Virgil. X *Æneid.* 499 omnes editi fere habent,

Quæ Clonus Eurytion multo calaverat auro.

sed Pierius iussit rescribi *Eurytides*, quod unum idemque notat. Alius *Eurytion* Centaurus, qui Pirithod sponsam eripuit, est apud Pausan. lib. V, 10, & VII, 18. quem dubito fuisse illum, mox ex Antonino Liberali productum, quia ibi cum rege Oleni memoratur. Hyginus f. 32, dicit eum ab Hercule occisum, quia Deianiram petiit. & fab. 33 dicit Ixionis & Nubis filium fuisse. ejus & Homerus *Odyss.* φ. 295 meminit: ubi Scholiastes videndus.

EURYTUS. nulli prætermisus, sed varie tamen scriptus. Valer. Fl. I, 439, Hygino, & Apollodoro *Eurytus*. sed Orpheo 133, Apollonio I, 52, Pindaro IV. *Pyth.* 319, *Erytus*. Eundem tamen esse patet, quia frater geminus Echionis, filius *Mercurii* & *Antianiræ* dicitur Hygino fab. XIV & CLX, & Pindaro, & aliis. sed proprie *Εὐρυτος* ab *εὖρος*, ut Etymolog. M. auctor in *Αἰνυτος*, *Ἐρυτος* poetica licentia. hic in ludis funebribus Peliae sagitta vicit, teste Hygin. fab. 273. Diversus vero ille est ab *Euryto* *Œchaliæ* rege (filio Stratonices, secundum Hesiodum, cujus fragmentum apud Schol. Sophoclis in *Trach.* 268 legitur, quod *Æschyli* Schol. perperam credo tribui ab Hesiodi editoribus) patre *Iphiæ* & *Clytiæ* Argonautarum, ut ab Hygino & Apollon. I, 88 dicitur. Hic magister Herculis, sagittas ut mitteret, dicitur fuisse a Theocrit. *Idyl.* XXII, 105. quem locum respicit Eustathius ad Homer. II. B. 505. cujus filiam Iolen, occiso patre & filiis, captivam abduxit Hercules. Apollod. lib. II, cap. VII, Schol. Sophocl. *Trachin.* 268 & 355, Pausan. II, 15, Diodor. lib. IV, p. 165 & 169. Præterea Athen. lib. IX, 2 dicit, *Eurytum* & filium sublatos ab Hercule, quia ab Eubœensibus tributa exigebant. de hoc *Euryto* est epigramma sextum Callimachi, ubi nescio quid venerit in mentem Aânæ Fabri filiae, quæ *Euryton* urbem eandem, quæ *Œchalia* dicitur, explicat, cum sit viri nomen, patris Ioles, sed Homerus d. I. Euryti urbem *Œchaliæ* vocat. vide ibi Eustathium. sed fatale est Galis nominum nomina in urbes transformare. Homerus vero dicit ibi, *Thamyrim* venire ex *Œchalia* ab *Euryto*. quo respicere puto Lucianum in *Piscatore* pag. 202 Ed. Bourd. ubi *Thamyrim* jungit *Euryto*, & illam innuit *Musas* canen-

di arte, hunc Apollinem jaculandi, provocare aulos. idem vero est ille *Eurytus* Dryopis pater Ovidio IX Met. 356. illa enim soror *Ioles* fuit. Alius etiam *Eurytus*, Actoris filius, frater Cteati fuit, qui Molionides dictus, de quo vide supr. in *Actorides*, & ad Ovid. lib. VIII Met. 308. filius ejus *Thalpius*, qui inter procos Helenæ refertur ab Apollod. III, cap. IX, § 8. Hic *Eurytus* Pelea a cæde Phoci lustravit, ut narrat Tzetz. ad Lycoph. vers. 175, & deinde cum interesset venationi apri Calydonii (ut vidimus ex Ovidio, quamvis Hygin. fab. 173, non *Eurytum*, sed *Hippasum* Euryti filium recenset) ibi a Peleo imprudente & invito occisus fuit. vid. Schol. Aristoph. in Nubib. vers. 1059, quod alii *Eurytioni* adscribunt. *Eurytus* etiam Melanei filius memoratur a Pausan. lib. IV, 33; a quo Melaneo Eretriam, urbem Eubœæ, Melaneida appellari ait Stephanus in *Ἐπεσπία*. hunc puto sæpe confusum cum *Euryto*, Æchaliæ rege, si non idem sit: nam cum plures Æchaliæ fuerint, incertum de qua intelligenda Æchalia Euryti. vid. Eustath. ad Hom. d. I. *Eurytus* vero ille Melanei F. fuit in Messeniaca regione cultus. vid. Pausan. II, 3, qui & Epaminondam, novam urbem conditurum, præcipue Heroa *Eurytum* invocasse dicit cap. 26, & ejus ossa servari in loco, qui olim Æchalia, postea lucus Carnasius dicebatur, cap. 33. *Melaneus* vero præstantissimus artis sagittandi, ut Apollinis filius diceretur; Paus. IV, 2. Masearius ad Val. Fl. I, 439 incertus est, quem statuat *Eurytum*, an patrem *Ioles*, (quem Euryti alterius filium nescio unde facit) an *Melanei* (quem *Meneleum* vocat) filium, tamen *Eurytum*, *Echiona* & *Æthalidem* Mercurii filios, & inter se fratres. sed *Æthalida* alia fuit mater, ut vidimus. denique *Eurytum* regem Cyrenarum a Phylarcho vocari, quem alii *Eurypylum* vocaverunt, docet nos Schol. Apollon. IV, 1561.

GLAUCUS. Hic, cujus parentes varie traduntur, Deus marinus factus, a nemine, quod sciam, Argonautis accensetur, nisi a Poside, quem laudat Athenæus lib. VII, cap. 12, qui Argo navis fabrum & gubernatorem fuisse ait, & in pugna navali cum Tyrrhenis nullo vulnere sauciatus; sed in imo maris apparuisse, & Deum factum. Apollon. lib. I, 1310, post Herculeum relictum, apparuisse *Glaucum* ex fundo maris, fingit, qui Herculis & Polyphemi fatum non

esse, ut in Colchida pernavigarent, doceret eos. reliqua de hoc & aliis *Glaucis* hic præterimus, nisi si quis de *Glaucō*, Sisyphi filio cogitare velit, qui filius Æoli fuit. & ita *Glaucus*, proximo genere Jasoni conjunctus, potuit focus itineris fuisse.

HERCULES. Thebanus, Jovis & Alcmenæ filius, de quo verba perdere non licet, quia nulli non dictus, sed notissimus est. Argonautis se associasse, omnes scribunt. immo Ptolem. Hephæstion lib. II tradit, Herculem ædificasse navem, quæ Argo a Jasonis filio Argo, quem amabat Hercules, dicta fuit, & propter quem cum Jasonem navigarit. quæ non congruunt reliquis, qui Jasonem in prima juvenita, antequam uxorem duxisset, a Pelia extrusum omnes uno ore tradunt. Huic voluisse omnes Argonautas summam imperii tradere, sed ipsum Junonis consilii conscium, pronuntiasse Jasonem ducem, tradit Hyginus & Orpheus vers. 293; ubi Aristotelem lib. III Polit. 13 contrarium tradere notavit Eschenb. & noluisse parere Jasoni, itaque deseruisse Argonautas. Anton. Liber. c. XXVI, creatum etiam ducem, affirmat; ut & Diodor. Siculus lib. IV, p. 171, ut Jason demum post Herculem relictum summæ rei præfuerit. Scholiast. Pindar. ad IV Pyth. 305, relictum ab Argonautis, cum aquatum exiisset; noster & alii, dum Hylam quæreret, tradunt. Varias sententias recenset Schol. Apollon. ad lib. I, 1290. inter quos Hesiodi etiam referitur; scilicet jam relictum fuisse in Magnesia, in loco, qui ἀπὸ τῆς ἀφίσεως dictus est Ἀφίτας. cui & consentit Stephan. in Ἀφίταις; quod vix verosimile videtur Berckelio, nec mihi. alii in Colchos pervenisse, & vicissim omnes Argonautas ipsi affuisse in bello contra Laomedonta, scribunt. vide Schol. Pindar. III Od. Nem. vers. 64. reliqua de ejus laboribus obvia. & an illi hac expeditione priores fuerint, vidimus ad Val. I, 34. reliqua de Hercule præterimus, ne tædio delicatis simus, quibus jam has Mythicas nugas fastidium creare credimus.

HIPPALCIMUS. *Pelopsis* & *Hippodamiae*, Enomai filiae, filius, ex Peloponneso, Pisis venisse auctor est Hyginus cap. XIV. Apollodorus vero lib. I, cap. IX, § 16 Penelopeum filium *Hippalmi* inter Argonautas recenset, quem filium hujus *Hippalcimi* fuisse credo, & nomen vel varie positum, vel a scribis corruptum per compendium scripturæ

puto. Schol. Euripidis ad Orest. vers. 5, ubi stemma Pelopis habet, inter ejus filios etiam habet *Hippalmm*, quem descripsit fere ad verbum Apostol. cent. XVIII, adag. 7. (male Munckerus eo numero citat Zenobium, cujus tantum VI Centurias edidit Schottus.) *Hypalcum* vocat idem Hygin. cap. 84 & 97. *Hippalcmum* Schol. Pindari ad I Olym. 144; sed Munckerus omnibus præfert *Hyppalcimum*. nec mihi displicet. nam & hoc nomen Diodorus habet lib. IV, pag. 188, ex quo aliud forte stemma hujus Argonautæ confici posset, ut non fuerit Pelopis filius, sed Itoni, & ille Bœoti, hic Arnes, quæ filia Æoli secundi, ille Hippotis, qui Mimantis, & hic denique Æoli primi, ex quo etiam Jason & plurimi Argonautæ; ut fuerit ergo conjunctus sanguine Jasoni & Cretheo, qui filius Æoli. descendere quidem longius infra tempora hæc videtur stemma illud; sed & similia habuimus in alijs. vide in *Anceo*.

HYLAS. Cui non dictus Hylas puer? vulgari dicto ex Virgil. III Georg. 6 celebratur. Theocrito, Virgilio, Apollonio, Valerio, Propertio, Statio, & multis alijs memoratus. vide Barth. ad Stat. V Theb. 443. Pater ejus Hygino dicitur *Theodamas*, & mater *Menodice* Nympha, Orionis filia. de patre consentiunt etiam alii. & inde *Theodamanteus* dicitur Propertio lib. I eleg. XX, 6. Scholiastes Apollon. I, 131, Theodamantis, filii Dryopis, filium facit. Hellenicum tamen *Theomenitem*, Theodamantis filium, patrem facere notat. ubi tamen Hælz. legit *Θειομένητα ἀντὶ Θειοδάμαντος καλεῖ*. idem Schol. ad vers. 1207, *Θειομένους* ex Hellenico profert. ubi etiam varias sententias affert. Antoninus Liberal. cap. XXVI, *Ceycis* filium facit. De quo certius aliquid constaret, si superesset Hesiodi liber de *Κήρυκος γάμω*, quem laudat Scholiast. Apoll. ad lib. I, 1290; & ita fuisset sanguine conjunctus Herculi Hylas: nam Ceyx filius fratris Amphitryonis, teste Schol. Sophocl. Trach. vers. 39. alios *Hylam* cum *Hyllo* confudisse, ex eodem Apollonii Scholiaste patet. unde fortasse illa opinio de Ceyce venit. nam *Hyllum* apud Ceycem regem Trachinis confedisse, scribit Diodor. lib. IV, pag. 169, & Pausan. lib. I, 33. Mater ejus *Menodice* ab Hygino dicitur, ubi Munckerus mavult *Mecionicen*, Orionis filiam vocari ex Tzerz. Chil. II, 43, quam vidimus a quibusdam haberi matrem *Euphemi*. sed hoc in medio relinquimus.

Orpheus vers. 224 dicit, Hylam venisse ad navem Argo, cum illo *Anchisteo*, sive *Acasto* (de quo vide in *Anchisteo*) ex Pheris, in quo etiam hæremus, quia alii omnes ex Dryopibus circa Cētam venisse scribunt.

JASON. *Æsonis* filius, dux & princeps expeditionis Argonauticæ, nulli non notus & celebratus. ideoque ejus stemma, quod cum omnibus Cretheidis & Æolidis commune habuit, non deducemus operosius, nec vitam ejus omnem enarrabimus. de matre ejus ingens discordia veterum. Communiter *Alcimedē* Phylaci filia statuitur. Ita Apollon. I, 47, Valer. Fl. I, 295, Hyginus f. 3 & 14, & Ovid. Epist. VI, 105. Hujus etiam genus incertum. Hyginus dicit *Alcimedē* filiam esse *Clymeni*, ubi Mezeriacus ad Ovid. Epist. VI, initio legendum censet *Clymenes*, quæ mater *Alcimedēs* fuit, filia Minyæ. vide Schol. Apollon. I, 230, & supra in *Admeto*. de *Phylaco* videbimus in *Iphiclo*. nam *Clymene* Phylaci uxor etiam Scholiasti ad vers. 45; ubi addit, Herodotum *Polyphemen* vocare matrem Jasonis, quæ erat filia Autolyçi, quæ a Tzetze Chiliad. VII, 96, dicitur *Polymele*, & cujus soror *Alcimedē* a quibusdam mater Jasonis habetur. Ab Apollodoro lib. I, cap. IX, § 16, *Polymede* Autolyçi filia vocatur, ut etiam vocat Tzetzes ad Lycoph. 872, qui ibi etiam alios *Arnen* matrem facere scribit. quod nomen in Æolidarum familia usitatum fuisse docet alia *Arne* ex Æoli genere, quam vidimus ex Diodoro Siculo in *Hippalcimo*. hanc *Arnen* ab aliis *Scarphen*, vel ut legitur in variis lectionibus nuperæ editionis, *Scraphen*, vel *Scaphen*, vocari ait Tzetzes. ab *Arne* Æoli secundi filia, & matre Bœoti, urbs Thessaliæ *Arne*, teste Stephano, dicta, de quo oraculum, Ἀρνὴ χηρὰ οὖσα μέγας Βαϊώτων ἄνδρα, cujus sensus obscurus: sed potest ad filium ejus *Bæotum* forte referri. ut enim *Arne* nomen habuit a patre, qui abundabat ovibus, ita illa ex Neptuno filium pariens *Bæotum* appellavit a bobus. vid. Eustath. ad Homer. Il. B. 507, & ad Dionys. Perieg. vers. 426, & Etymolog. M. auctorem in Ἀρνὴ & Βαϊώτης. alii tamen *Arnen* urbem deducunt ab *Arne*, nutrice Neptuni. v. Tzetz. ad Lycoph. 644, & Etym. M. in Ἀρνὴ. Præterea *Andron* matrem Jasonis fecit *Theognetem*, Laodici filiam, teste Scholiaste eodem Apollonii. denique Tzetzes d. l. Chiliadum, alios fuisse addit, qui matrem Jasonis facerent *Rhæo*, Staphyli filiam. Staphylus

autem Bacchi filius duas habuit filias, *Hemitheam* & *Rhæo*; vide Parthen. Erotic. cap. 1. *Rhæo* autem dicitur concubuisse Apollini, & ex eo genuisse *Arium*, qui pater fuit *Ænion-paum*. vide Tzetz. ad Lycoph. 570. sed nusquam legi eam *Æsoni* conjunctam: immo ipse *Staphylus* inter Argonautas ab Apollodoro numeratur; ergo avus sub nepotis ductu militasset. Vide in *Staphylo*. Hæc jam omnia, tam diversa, inter Mythicos hos scriptores componere, non est nostrum; sed multa forte nomina fuit mater Jasonis fortita, inter quæ aliqua Epithetorum vice potuerunt fungi: ut in aliis Heroibus & Heroinis usu venire solet. Ceterum Jasona metu Pelix Chironi nutriendum datum, plurimi inter jam adductos tradunt, & Pindarus Od. Nem. III, 93, & præcipue IV Pyth. 135, quo hymno Jasonis præcipue laudes canuntur, & ejus pulchritudo & forma vers. 153 celebratur; de reliquis ejus factis, quæ Argonauticam expeditionem secuta sunt, non agemus. sed unum adhuc notari meretur, in quo temporis ratio non bene observata videtur ab omnibus fere poetis. *Staphylus* dicitur fuisse Bacchi & Ariadnæ filius, Thoas vero ejus frater ex eadem Ariadna genitus: ita ut *Hypsipyle*, quæ se *Minoo Thoante* natam gloriatur apud Ovid. Ep. VI, 114, si Jason ex Rhæo, *Staphyli* filia, fuisset natus, ejus fuisset patruelis. at in hoc illud primum offendit in *Staphylo*, qui ætate prior Argonautica expeditione, ipse sub nepote militare non potuit. At alterum majus, quod Theseus ipse inter Argonautas non tantum numeretur, a quo Ariadnam in Naxo desertam Bacchus demum duxit, & hanc prolem suscepit, sed plura gessisse dicitur, quæ in unam hominis ætatem conferre durum est. nam plurima demum post Argonauticam expeditionem acciderunt. Herculi enim jam provecta ætate ad hæsit Theseus juvenis, & in Amazonia expeditione socius fuit, interfuit huic expeditioni, venatui apri Calydonii, & rapuit Helenam, quæ circa Trojanum bellum maxime floruit: quæ omnia si Theseus tot temporum intervallis distincta egit, secula duo vel tria vixisse debuit. Certe Jason Hypsipylen neptem Ariadnes nec videre, nec Lemni cognoscere potuit. licet noster poeta huic difficultati occurrisse videri possit per ea, quæ de Ariadna memorat lib. VII, 279, ubi Jasonem Ariadnæ mentionem facientem inducit.

IDAS. nulli omisus, Messenius, Apharei & Arenæ,

Œbali filia, filius, frater *Lyncei* Hygino fab. XIV, ubi Munckerus de ejus avo *Œbalo* (nam vitiose *Bubalus* legabatur) videndus. Et hic ex posteris *Æoli*. *Aphareus* enim *Perieris* filius, nepos *Æoli*. *Apollodor.* lib. I, cap. IX, § 5, ubi *Tyndarea* etiam filium facit *Perieris*, ut ita *Castor* & *Pollux* fuerint patruales *Idæ* & *Lyncei*. Et hinc *Schol.* *Apollon.* I, 151 dicit, illos cum *Dioscuris* simul adolevisse. Alii hunc *Perieren*, patrem *Apharei*, filium faciunt *Cynortæ*, ut *Apollod.* III, cap. X, § 3. Et *Pausanias* lib. III, cap. 1, *Cynortam* facit *Œbali* patrem, hunc vero duxisse *Gorgophonem*, *Persei* filiam, & inde natum *Tyndaræa*, ita ut *Gorgophone* bis nupta fuerit, prius *Perieri*, unde *Aphareus*, deinde *Œbalo*, unde *Tyndareus*, ut fuerit frater *Apharei* ὁμομήτριος; & lib. IV, 2 *Perieri* dat ex *Gorgophone* duos filios, *Apharea* & *Leucippum*; *Apharea* vero condidisse *Arnen* urbem, dictam a filia *Œbali* uxore sua: *Apharei* autem filios *Idam* & *Lyncea* memorat. *Scholiastes* *Homeri* *Iliad.* I, 557 dicit, *Idam* vulgo haberi *Apharei* filium, sed revera fuisse *Neptuni*. quod & affirmat *Apollodor.* d. I. lib. III. de matre etiam *Arne* non omnes consentiunt. *Scholiast.* enim *Apoll.* d. I. *Theocritum* ipsi dare matrem *Lao-coosam*, *Pisandrum* vero *Polydoram*: in qua nescio, an non quædam sit mulierum confusio. nam *Pelea* ex *Antigone*, *Eurytionis* filia; genuisse *Polydoram* narrat *Apoll.* lib. III, cap. 12, § 1, quæ nupta fuit *Boro*, *Perieris* filio, quem *Borum* postea § 4 dicit esse *Sperchium* fluvium, & ex illo matrimonio natum *Meneſthium*. qui *Borus* ab aliis *Mythographis* inter filios *Perieris* non numeratur, ut forte ejus uxor fratri *Aphareo* fuerit a quibusdam data, qui legerant *Polydoram* nuptam filio *Perieris*. *Eustath.* ad *Iliad.* B. vers. 681 *Polydoram* hanc ex *Polymela*, filia *Actoris*, natam, & *Achillis* sororem facit. sed alii aliter. vide *Schol.* *Apollon.* I, 558. *Polydoram* *Protesilai* uxorem, unde nata uxor *Meleagri*, dicit *Pausan.* IV, 2. de qua uxore *Meleagri* mox dicemus. aliam opinionem de matre *Idæ* & *Lyncei* habet *Tzetz.* ad *Lycoph.* 514, qui alios *Arnen*, filiam *Æoli*, ejus matrem facere dicit. de qua *Arne* in *Jasone* egimus. *Idas* vero acer & ferox Hygino dicitur fuisse, & hac nota ab omnibus *Argonautarum* scriptoribus demonstratur. vide *Valer.* Fl. VII, 574. Ore procacem & Deorum contemptorem, *Apollonium* eum inducere notat *Barth.* ad *Stat.* V, 505; *Val. Flaccus.*

& hinc in pugna illa cum Castore & Polluce, quam alii de fororibus Phœbe & Ilaira raptis, alii de præda male divisa, ortam narrant, ferociam ostendit, & Castora interfecit, ut Pollux Lyncea; quam cædem cum ulcisceretur *Idas*, lapide Pollucem percussit, sed Juppiter *Idam* fulmine percussit. vide Apollod. III, cap. X, § 2. Pindar. Od. X Nem. 115. Theocrit. in Dioscuris. Tzetz. ad Lycoph. 511. Ovid. V Fast. 699 & 599. & alios plurimos. *Idas*, qui bello Thebano interfuisse a Statio narratur, non noster quidem esse videtur, sed ad ejus ferociam formatus a poeta. vide VI Theb. 533. unde *horridus* vers. 603, *improbus* vers. 644. Nam Thebanus erat, & quem Lydeus prosternit lib. VIII, 446, ubi *Onchestium* vocat. fortasse etiam Neptuno, ut noster *Idas*, ortum indicans: Onchestus enim Neptuno facta, ut notat ibi Barth. & Schol. Apoll. III, 1240. Schol. Pind. I Isthm. 45. unde *Onchesti plebes Neptunia* Stat. VII, 271. eadem forte etiam ratione alterum *Idam* Statius ex diversa parte inducit lib. VII, 588, quem *Tanarium* vocat; cum & Tanarus Neptuno sacra, ut Schol. Apoll. III, 1239. Hic *Idas* etiam Marpessam rapuit, & ex ea genuit *Cleopatram* Meleagri uxorem; Pausan. IV, 2. de quo raptu vide Plutarch. de Flum. in Lycorma, & Schol. Homer. Iliad. I, 553. hæc Cleopatra etiam *Alcyone* dicta fuit Hygin. fab. CLXXIV, ubi vide Muncker. Maserius, cum ad Val. Fl. I, 461 recte hæc tradidisset, ad lib. III, 544 dicit, ex Alcyone *Idam* genuisse *Atalantam*, Meleagri uxorem.

IDMON. omnibus memoratus, sed soli Apollodoro in catalogo Argonautarum omisus, quem tamen malam manum passum fuisse credo, quia in sequentibus lib. I, cap. IX, § 23, Idmona vatem ab apro percussum in Maryandinis narrat. Filius Apollinis & Cyrenes vulgo habebatur. sed Pherecydes Apolline & Asteria, Coroni filia, genitum scripsit apud Scholiast. Apollon. I, 139; ubi & laudatur Chamalion antiquus scriptor, qui *Idmona*, non nomen proprium Argonautæ fuisse contendit, sed epitheton *Thestoris*. Maserius quodque ad lib. V princ. notat, Codrum Urceum credidisse, *Idmona* esse *Mopsum*: quæ suspicio etiam nata fuerat Cælio Rhodigino Lect. Antiq. XXIX, cap. 15; sed mox repudiata. nam omnes poetæ & Mythologi Idmona diversum faciunt, & vatem sive augurem fuisse tradunt, ut cum inter veteres vates recenset Clemens Alexandr. I Strom.

pag. 334. vide Valer. Fl. I, 228, ubi *Phabejus* dicitur, & *Mopso*, qui immanior & horrore Deoque plenior, quietior *Idmon* opponitur. Fuere & qui Abantis filium, & Argivum fecerunt, teste Hygino: inter quos Orpheus vers. 185, qui nothum dicit Abantis filium, quem Antianira genuit Apollini. Idem fere tradit Apollonius, unde Scholiaſtes ejus cognationem cum Æolidis & Cretheidis deducit: Abas enim Melampodis, ille Amythaonis, hic vero Crethei filius. Haruspiciſ etiam munus obiiſſe ex Valer. III, 438 conficit Maſerius. *Argolicum* vocat eum idem lib. V, 2. etſi vero ex augurii & futuri ſcientia noverat, ſe in hac expeditione periturum, non detrectavit tamen militiam, ſed ſe Jaſoni adjunxit. de ejus morte diverſa quoque tradidere veteres, quorum opiniones recenſet Maſerius & Weitzius ad d. l. lib. V princ. Apollodorus ab apro in Maryandinis occiſum narrat, cui & concinit Apollon. II, 817, & Hygin. fab. XIV, & Ovid. in Ibi verſ. 504, ubi vide Salvagnium. noſter vero poeta fatiſ & morbiſ lapſum dicit. Ammian. Marcell. XXII, 8 eum prope Tibarenos humatum eſſe narrat. vide Senec. Medeam verſ. 652, & ibi Gronovium. ab hoc *Idmone* diverſus Epidaurius ille, Medicinæ peritiſ in aula Adraſti celebratus a Stat. III, 389; & alius *Idmon*, pater Arachnes, Ovidio VI Met. 8 memoratus, qui Colophoniuſ fuit.

JOLAUS. Iphiœli, fratris Herculiſ, filiſ, ſoli Hygino annumeratus Argonautiſ. Hic ab Ovidio inter venatores apri Calydonii memoratur lib. VIII Met. 310. Ab Apollodoro ejus pater *Iphiſcluſ*. Affuit & Jolaus Herculi patruo contra hydram. vide Scholiaſt. Nicandri ad Ther. 688. ejuſque currum rexiffe in illo certamine narrat Anonym. p. XII. Laboribuſ Herculiſ ab Allatio addituſ cap. 2; & ejus precibuſ juventuti reſtitutuſ fuiſſe, canit Ovid. IX Met. 429. alii eum mortuum dicunt, ſed cum Euryſtheuſ Heraclidaſ ab Athenienſibuſ depoſceret, & bellum denuntiaret, revixiſſe, & Euryſthea occidiſſe narrant. vide Schol. Pindari IX Pythior. 137, ubi addit, alioſ hoc de reddita ſeni juventute interpretari. ejus vero tumuluſ honorariuſ erat prope Thebaſ ad Amphitryoniſ monumentuſ, ubi *Jolæa* ſacra celebrabantur. vide eundem Scholiaſt. ad IX Ol. 149, & IV Nem. 21 & 32. Τέμενος Ἰολάου prope Thebanam urbem memorat Arrianuſ lib. I de Exped. Alexandr. 7, ubi interpreteſ inter ſe contendunt, an lucum an fanuſ Jo-

Iai intelligi oporteat. In Sicilia quoque Jolao templum & sacra instituisse Herculem, narrat Diodor. Sicul. lib. IV, p. 161, & ut Deum in Sicilia & Sardinia cultum refert pag. 164. *Jolaum* hunc cum *Protefilao* confundi videbimus in *Iphiclo* altero.

IPHICLUS. filius Thestii, Apollodoro lib. I, IX, § 16, Hygino cap. XIV, Apollonio I, 201, & Orpheo vers. 158 memoratus, nec Valerio nostro omisus lib. I, 370. quamvis ibi quidam *Iphitum* legant, sed perperam: cum quia hic Iphiclus Thestii filius a nullo præteritus, neque a Flacco debebat negligi, tum quia, ut recte Maserius notat, media syllaba in *Iphitus* corripienda sit, cum in *Iphiclus* sit anceps. Orpheo frater, *Ὀυγγυος*, Althææ dicitur, quæ & Thestii filia fuit Schol. Apollon. I, 146; ubi *Thestius* male pro *Thestius* legitur vulgo. Mater vero Althææ ibi *Lao-phonte* dicitur. sed ad vers. 201 Scholiastes dicit, Iphiclum & Althæam fuisse ex Deidamia Perieris filia: Apollodorus vero lib. I, cap. VII, § 10 dicit Thestium ex Eurythmide, Cleobææ filia, sustulisse Althæam, Hypermnestram, Iphiclum, & alios. vide supra in *Amphiarao*. Hyginus vero matrem *Leucippen*, tam Althææ, quam Iphicli facit: quæ fortasse illa *Leucippe* fuit, quæ ab Æliano III, var. 42 inter Minyadas numeratur, & ab Ovidio *Leuconoe* dicitur. unde cognatio ejus cum Jasonē posset deduci, & simul ratio reddi, cur frater ejus *Clymenus* vocetur, quod nomen, ut & *Clymene*, in Minyarum familia usitatum fuit. vide supra in *Clymene*.

IPHICLUS alter. filius Phylaci, pater Protefilai & Podarcis, Apollod. lib. I, IX, § 12; quamvis eum omittat in catalogo Argonautarum. quod fraudi fuit viro docto Eschenbachio ad Orphei vers. 137, qui cum *Iphiclo* Thestii filio confundere videtur: reliqui omnes Argonautis annumerant. & hic cognatione proximus fuit Jasoni, & ex Æolidis: mater enim ejus *Periclymene*, Minyæ filia, quæ & *Clymene*, soror Alcimedès, Jasonis genitricis. vide Schol. Apoll. I, 45 & 239, & supra in *Jasone*. Avunculum Jasonis vocat Hyginus, quia Alcimedem matrem Jasonis, ejus sororem, & filiam Phylaci faciunt aliqui. vide Heinf. ad Ovid. XIII Epist. 35. per patrem etiam ex Æolidis deducebat genus. *Phylacus* enim filius erat Iphicli, hujus pater Phylacus, illius Dejon vel Dejoneus, Æoli filius. vide Eustath. ad Ho-

mer. Iliad. B. 697, Apollod. lib. I, cap. IX, § 4. Phylacus vero primus, filius Dejonis, condidit urbem Phylacem, teste Eustathio & Stephano in Φυλάκη. unde *Phylacidem* dictum Protefilauum a Propert. I, XIX, 7, quidam putant: cum non ab oppido, sed ab avo Phylaco H, patre Iphicli, ita denominetur: nam ab oppido gentili Φυλακῆσιον, vel per periphrasin ἐκ Φυλάκης, dici docet Stephanus. quamvis & Φυλάκιος, de Protefilai, Iphicli filii, patria, apud Lucian. in Dialog. Mortuor. p. 145 Edit. Bourdel. occurrat. Iphicli uxor *Diomedea* dicitur ab Hygino fab. CIII. sed ibi agitur de *Iphiclo*, Herculis fratre, de quo in *Jolao* vidimus, quem Hyginus dicit esse dictum *Protefilauum*, cum proprio nomine *Jolaus* dicatur. vide Munckeri notas. Eustathius *Astyochan* vocat uxorem Iphicli, quæ diversa videtur ab *Astyoeche*, Actoris filia, de qua vidimus in *Almelo*: hic verò tanta pedum levitate & pernitate cursus fuisse dicitur, ut supra spicas triticeas posset currere, nec eas tamen læderet, vel, ut Demaratus aiebat, ut posset per summas undas labi. unde in proverbium abiit, *Iphicli celeritas*. vide Scholiast. Apollon. d. l. & Tzetz. Chil. I, 42, & Eustath. ad Hom. Il. T. 227, & Etymol. M. auctorem in Ἰφικλος. quæ poetis hyperbolæ usitatissimæ de quocunque, sive homine, sive animali perniti, ut multis Eschenbach. ad Orph. vers. 137, & alii ostenderunt. Qua tamen dote in hac expeditione nautica non commendari potuisse videtur, quia jam senior erat, & immunis omnium operum, sed ut monitor, qui juvenes ad virtutem stimulet, ascitus. vide Val. Fl. I, 474. quare mirari aliquis, cui poetarum in historia Mythica temporum confusiones ignotæ sunt, posset, Ovidium eum adhuc Trojano bello superfuisse tradere cum *Laodamia*, quæ in Epist. XIII, vers. 25, socii sui Iphicli, ut viventis & sibi officium præstantis, meminerit; nisi quis confusos *Iphiclos*, & eorum munera putet. nam Orpheus vers. 158, alterum *Iphiclum* Thestii filium esse missum in hanc expeditionem, ut doceret Meleagrum Athææ filium, cujus avunculus erat, præclara opera, ut ita tamquam ejus rector esset. quem *Iphiclum* Valerius remo admovet lib. I, 370; cujus vacationem habebat alter *Iphichus*. Ad hunc *Iphiclum* referendum est fragmentum Hesiodi apud Athen. lib. XI, cap. 14, ubi & *Phylaci* ejus patris mentio fit. quis vero *Iphichus* fuerit, cujus historiam narrat idem Athenæus lib.

VIII, cap. 16, nescire me fateor. neque etiam, an Parthenius in *Iphiclo*, cujus operis meminit Stephanus in *'Apat-psia*, nostri Herois res gestas descripserit, definire audeo.

IPHIDAMAS. ita vitiose nominatur in Orphei editione, cum dicendus sit *Amphidamas*; ubi vide.

IPHITUS. Nauboli filius, Phocensis, omnibus memoratus; nisi quod apud Apollodorum vitio operarum *Ipiros* dicitur. *Naubolus* autem ab Apollonio I, 207 *Ornitides* vocatur, ut distinguatur a *Naubolo*, Lerni filio, memorato ab eodem poeta I, 135. vide infra in *Nauplio*. Hæltzlinus Naubolum alio nomine *Hamona* dicit, & *Ornytum*, qui & *Ornytus* & *Ornytion*, esse; quia a Pausania lib. II Iphitus Hæmonis, Hæmon Thoantis, Thoas Ornytionis filii dicuntur: & ex Ornytionem etiam natus Phocus, unde Phocenses. sed hæc admodum obscura. Pausanias lib. X, cap. 33, Naubolenses dictos Phocenses olim tradit. & Homerus Il. B. 517 Schedium & Epistrophum, filios Iphiti Naubolidæ, facit duces Phocensium: ubi Scholiastes *Naubolum* facit filium Iphiti: ut, & Scholiastes Barthii ad Stat. VII Theb. 354. ipse vero *Naubolus Hippasides* a Statio dicitur, ut & Hyginus notat, quosdam credidisse, *Iphium Hippasi* filium fuisse, & ex Peloponneso venisse. ita esset frater *Aëtoris*, de quo vide supra. quæ omnia inter se conciliare, non est opis nostræ. Filia Iphiti *Eurynome* dicitur, ex qua *Adrastus*. vide infra in *Talao*. alius est *Iphitus* Euryti, Œcaliæ regis, filius, frater Ioles, apud Apollodor. lib. II, cap. VI, § 1, quem Argonautis etiam annumerat Hyginus & Apollonius lib. I, 86. vide in *Clytio* & *Euryto*, ubi pluribus de illis egimus. Hunc *Iphium* ab Hercule e turre præcipitatum narrat Diodorus Sic. lib. IV, pag. 165; quem tamen effugisse in Eubœam Scholiastes Sophoclis ad Trach. 355 affirmat. Arcum *Iphii*, quem Hercules ipsi abstulit, & quo postea in furore abusus est, celebrat Anacreon vers. 421; ubi vide Barnesium.

IPHYS, vel potius *Iphis*. foli Valerio Flacco lib. I, 441 memoratus, ubi admodum laborat Pius & alii, quia olim *Iphitus* ibi legebatur pro *Iphi tuis* &c. Alii contendunt, eundem esse, quæ *Tiphys*. quos recte refellit Pius. & absurde Flaccus, cum Tiphys gubernator fuerit, & ad clavum federit, scriberet, ejus morte remum cessasse, præterea Tiphys mortuus est in Maryandinis, ut ipse Valer. Flac. lib. IV memorat; Iphis vero demum in Colchide, lib. VII, 423,

ubi vide Pii & Maserii notas, & ad lib. VI, 638 quæ notavimus, & Balbum ad lib. I, 721. quare ex ipsa Valerii sententia diverſi ſunt. Aleſtoris fuiſſe filium, ex Pauſania, Iphyn, qui Sthenelo Capanei fratris ſui filio regnum reliquit, notat Maſerius ad lib. I, 441; licet, alium fuiſſe, addat ſe putare. vide infra in *Leito*.

IXITION. ex urbe Cerintho, ſoli Hygino notus. ſed cum locus ille procul dubio ſit corruptus, neque id nomen obvium in ſeculo illo fabuloſo, verofiſimilis Munckeri conjectura, illo loco *Canthum* fuiſſe memoratum, qui ad finem capitis *Ceriontis* filius dicitur. quidquid ſit, nihil definiam, donec a meliori codice medicina appareat, vel indubitatis argumentis hic *Ixition* probetur fuiſſe inter Argonautas.

LAERTES. Arceſii filius, pater Ulixis, a ſolo Apollodoro inter Argonautas refertur, reliquis omnibus ignoratur. Tempora ſatis conveniunt, & cognatio cum Jaſone & Æolidis potuit eum huic militiæ fociare. *Arceſius* enim filius Celei, ille Cephalî, hic vero frater Phylaci, & filius Dejonei, qui Æoli filius fuit. licet in hoc ſtemmate quædam aliter ordinentur, & ipſe Ulixes apud Ovidium XIII Met. Arceſii patrem Jovem fuiſſe gloriatur. quæ omnia egregie illuſtravit Mezeriacus ad Ovid. Epift. I, cujus ſcminia compilare non libet. addit idem Mezeriacus, credidiſſe multos, Ulixem ex furto cum matre ejus coitu ex Siſypho natum, quod ipſi obijcit Ajax, & ita propius Æolum, cujus Siſyphus filius fuit, contingeret.

LAOCOON. Parthaonis filius, Ænei frater, Calydonius, & patruus Meleagri, in cujus nomine de ſtemmate horum agemus. memoratur hic inter Argonautas ab Hygino & Apollonio Rhodio lib. I, 192, qui addit, illum ex alia matre natum, & quidem ancilla. quare Æneus eum filio ſuo Meleagro addidit κοσμήτορα, rectorem. Et hæc forte ratio, cur ab Apollodoro lib. I, cap. VII, § 11, inter filios Parthaonis non numeretur, nec etiam alii inter Argonautas, ut ignobiliorem, reſenſeant. Nihil præterea de hoc *Laocoonte* mihi compertum eſt.

LEITUS. Ἀντίος, Aleſtoris filius, reperitur in catalogo Apollodori. legitur quidem Leiti filius, *Penelus*, inter procos Helenæ Apoll. II, IX, § 8, ubi vide. ſed ſine dubio mendosum id in hoc Argonauta; & cum Aleſtoris filium faciat *Iphyn* Pauſanias lib. II Corinth. cap. 18, ille forte re-

ponendus esset. Alektor vero filius Anaxagoræ, unde Anaxagoridæ reges Argivi post eum dicti fuere.

LEODOCUS. Frater Areji & Talai, filius Biantis, & ita ex Cretheidis, memoratur Orptheo, Apollonio & Valerio; sed Hygino & Apollodoro præteritur. hic stemma cum commune habeat cum Arejo, & Talao, ad eos lectorem remittimus. notandum modo, Orphea vers. 146 cum *Λαοδόν* vocare, quem Apollonius *Λαωδόν* appellat.

LYNCEUS. Apharei filius, Idæ frater, in quo pluribus de eorum parentibus actum, & origine ex Cretheo. celebratus maxime acerrima oculorum acie, qua penetrare in ipsa terræ viscera dicebatur, quam ejus dotem Valerius noster & omnes Argonautici & Mythologici scriptores extollunt: quod poetæ ipsi tribuere propter studium rei metallicæ & naturalium, & quod in visceribus terræ recondita perscrutabatur. Hinc Romanæ Academiæ sodales, quales in Italia plurimæ, se *Lynceos* dixerunt, ex qua celeberrimus *Fabius Columna*, qui non *Lynceus* appellatus, quia in rerum naturalium perquisitione acutissimus erat, quamvis & eo nomine hac appellatione non indignus esset, sed quia Academiæ *Lynceorum* adscriptus erat, ut nos docet Leonhard. Nicodemus in Addit. ad Toppii Biblioth. Neap. in *Fabio Columna*. Placcius vero de Pseudonymis num. 1430, p. 77, *Martinum Fogelium* historiam Lynceorum jamjam editurum, nobis nuntiavit nuper. *Lynceus* vero Argonauta mortem habuit cum fratre Ida communem, de qua supra egimus. Unicum adhuc notandum, confundi hunc Lyncea, Messenium Apharei filium, sæpe cum *Lynceo*, Ægypti filio, qui Argivum regnum tenuit, marito Hypermnestræ, Danaï filia, quæ eum servavit. ita Aristophanis Schol. ad Plut. act. I, sc. II, vers. 152 acutum visum Lynceo Ægypti filio tribuit, licet postea duos Lynceos distinguat. Scholiastes quoque Pindari ad Pyth. VIII, 77, dicit Lyncei filium fuisse Abantem, Talai patrem, ex quo Adrastus, ubi est confusio duorum stemmatum. Nam *Lynceus* Ægypti filius reliquit Abanta, sed ejus filius fuit Acrisius, ut potissimum. vid. Pausan. II, 16. sed Talai pater fuit Bias, filius vero Adrastus, ut in *Talao* videbimus, ubi & Orphea Talaum Abantis filium facere notabimus. interfuit & hic cum fratre Ida venerationi apri Calydonii. Ovid. VIII Met. 304.

MELAS. filius Phrixi & Chalciopes, qui cum fratribus

Argo, Cytiforo, & Phrontide in insula Dia accessit Argonautis. vid. in *Argo & Cytiforo*. hunc mari submersum nomen dedisse, ut μέλας πόντος diceretur, docet Scholiastes Apollonii ex Eudoxo ad lib. I, 922; quamvis addat, alios a fluvio Mela deducere nomen. vid. Eustath. ad Dionys. Perieg. 538.

MELEAGER. notissimus ævi prisçi Heros, Cenci & Althææ filius, Calydonius, qui genus longa serie ex Æolo trahébat, descendens ex Calyce Æoli filia. vide Apollodori lib. I, cap. VII, § 5 & seq. ab avo vero Parthaone, *Parthaonides* dicitur Valerio lib. III, 705; ubi videndus Pius, qui de cognatione Tydei & Meleagri multa ibi confert. egregie quoque *Parthaonis* stemma illustravit Heinsius ad Ovid. VIII Met. 541; ubi & fuisse notat, qui Martis filium Meleagrum fecerint, ut & Maserius notavit. vid. Lutat. ad Stat. II Theb. 727. reliqua ejus acta nota sunt. unum est, quod alicui, longum ordinem majorum recensenti, scrupulum movere possit: nimis longum nimirum intervallum inter Æolum & Meleagrum intercedere, ut potuerit interfuisse huic expeditioni; cum nonus fere numeretur ab Æolo, & plurimi, ut Jason, Argus, & alii, tertia tantum ab Æolo generatione distent. sed sæpe jam notavimus, frustra temporum concordiam in fabulis quæri. Juvenem vero & imberbem affuisse huic expeditioni dicit Apoll. lib. III, 518; unde & *Laocoonta* ipsi rectorem additum vidimus. Noster tamen Valerius in hac sententia non fuisse videtur, qui lib. I, 434, humeros ipsi & spatium pectoris Herculeis æquum lacertis præbet; & lib. V, 574, ipsum & Tydea vocat *ingentes Calydonis alumnos*. *Magnum Cniden* vocat Statius lib. V Theb. 405; licet hæc de statura, quæ jam juveni immensa fuerit, explicare liceret. denique ætate jam virili fuisse apparet, quod ipse Apollonius lib. I, 997 eum nulli, nisi Herculi, cedere affirmet; unde & Herculis relinquendi auctor, & factionis dux, magniloquentia & superbia omnes superat. vide Flaccum lib. III, 645 & seq. uxorem dicitur habuisse *Cleopatram*, Idæ filiam, de qua vide in *Ida*, & Heinss. ad Ovid. Epist. III, 97.

MENŒTIUS. Actoris & Æginæ filius, ex insula Ægina; Æolidarum etiam ex familia: Actor enim Deionei filius, qui Æoli, Pater fuit Patrocli, qui inde *Atthrides* Ovid. I, Art. 743 dicitur. vide & II ex Pont. IV, 22. Ab omni-

bus vero Argonauticis memoratur. a Valerio Flacco lib. I, 407, *Aetorides* dicitur, de quo vide supra in *Aetoride*; & Schol. Pindari ad IX Olymp. 104. Aetor vero ille rex Opoentis fuit, & diversus ab *Aetore* Argonauta, quem supra recensuimus. Eustathius ad Homeri Iliad. A. 337 ex Hesiodo tradit, Menœtium fuisse fratrem Pelei, & filium Æaci, alios vero facere Myrmidonem, filium Jovis, ex quo natus Aetor, qui duxit Æginam, quæ jam ex Jove Æacum antea susceperat, ipse vero postea ex illa tulit Menœtium. Myrmidonis etiam filium *Aetora* dicit Scholiastes Apoll. Rh. lib. IV, 816; ubi addit, ejus filiam *Philomelam* datam fuisse Peleo. quam tamen Hyginus facit matrem Patrocli, ergo uxorem Menœtii. vide de his amplius agentem doctissimum Mezeriacum ad Ovid. Epist. I, vers. 17; & Munckerus quoque ad Hygini cap. XCVII, *Sthenelen* Menœtii uxorem fuisse notat. Achillis etiam matrem *Philomelam* fuisse, ostendit idem Mezeriacus ad initium Epist. III Ovidii. potuere vero confusæ fuisse duæ mulieres, *Philomela* Aetoris filia, Menœtii soror, quam duxit Peleus, & *Polymele* Pelei filia, quam duxit Menœtius, cujus nomen pro *Philomela* apud Hyginum esset restituendum, si vera sunt, quæ doctissimus vir annotat ad Ovid. II ex Pont. IV, 22; quamvis apud Apollodorum lib. XI, cap. 12, ex correctione Galei, non reperiam *Polymelen* Pelei filiam, sed *Polydoram*, ex qua *Menesthius* natus fuit. Sed Mezeriacus Eustathium dicit Achillem facere filium *Polymeles*, Aetoris filiæ, quæ certe ab aliis *Philomela* vocatur.

MOPSUS. nulli omisus aut ignoratus; celeberrimus vates, ut eum inter antiqui nominis vates celebrat Clemens Alexand. lib. I Strom. pag. 333. *Ampycis*, vel ut alii *Ampyci*, & *Chloridis* Nymphæ filius, Lapitha, ex Æechalia, ut quidam, vel Titarensis, teste Hygino: *Τιταρῆσιος* Apollon. lib. I, 65. quidam etiam *Titaronium* (Lycophron vers. 881 *Τιταρῶνσιον*) vocant, quia pater Ampyci fuit Titaron, vel ab oppido Thessaliæ Titarone, quod a Titaresio flumine Thessaliæ diversum esse docet Stephanus, & meminit ejus Homerus Il. B. 751, ubi multa de eo flumine adducit Eustathius, qui eum ex Titaro monte, qui vicinus Olympo, effluere, & Eurotan etiam dici, notat. Hic vero *Mopsus* sæpe confusus cum altero *Mopso*, Tirefiæ filio, vel nepote, qui etiam vates Trojani belli tempore fuit. vide

Gronov. ad Senec. Med. 655, Vales. ad Ammian. Marcel. XIV, 8, & Berckel. ad Steph. in *Mémoires*. Noster vero Ampycides vatis munere functus inter Argonautas memoratur. Orpheus vers. 127 eum filium *Ampyci* & *Aregonidis* facit. ubi Eschenbachius, ex Grævii sententia, diversam de matre vatis Orphea sequi sententiam notat. alii constanter *Chlorida* matrem vocant, quæ diversa a *Chloride*, Amphionis & Niobes filia, quam Neleus uxorem duxit, & a *Chloride*, Tirefiæ filia, ut quidam matrem Periclymeni vocant. vide in *Periclymeno*. Hygin. fab. X, & Schol. Homeri Odyss. A. 280. vide infra in *Neleo*. Valerius noster lib. I, vers. 383 Apollinis filium facit. cum quo facit Statius III Theb. 521, ubi Lutatius interpretes Apollinis & Himantis filium dicit fuisse, & hinc quidam apud Ovid. I ex Ponto IV, 37 legunt, nec *Himantide natus*, & intelligunt *Mopsus*, ut docet Merula in notis. Sed Apollinis filius non fuit revera, sed opinione & poetarum elogiis, qui vates Apollinis filios faciunt; unde Valerius dicit, *Phæbi fides non vana parentis*, id est, eum arte sua & præstantia vaticinandi vulgi rumorem confirmasse, quasi Apollinis esset filius. eodem modo ut Neptuni & aliorum Deorum filios vidimus alios, qui tamen vero patre censebantur alio. ita & alter *Mopsus* Apollinis filius dictus, cum esset Rhacii & Mantus; Pausan. lib. VII Achaic. cap. 3, ubi vide notas Kuhnii, qui ex Cononis narratione VI id firmat. reliqua de Mopso obvia & occupata aliis. Hyginus vero hunc ab initio non accessisse Argonautis ait, sed in itinere post mortem Ampyci patris ad eos se contulisse, deinde in Africa morfu serpentis obiisse: cum ceteri omnes simul cum Iasone conscendisse navem; & ex Thessalia solvisse, narrent. de ejus morte videri possunt viri docti, quos jam laudavimus, & Tzetzes ad Lycophron. vers. 881. Ovidius, eum superfuisset huic expeditioni, & venatui Calydonio cum Meleagro interfuisse, canit lib. VIII Metam. 316. Apulejus de Deo Socratis, eum pro Deo cultum, & in Africa oraculum habuisse, affirmat. vid. Barth. ad Stat. III Theb. 521.

NAUPLIUS. Neptuni & Amymones, Danaï filia, filius, Argivus, omnibus, præter Apollodorum, memoratus. Scholiastes vero Apollonii ad lib. I, vers. 133, duos fuisse *Nauplios* tradit. hunc fuisse veterem Neptuni filium, & Argonautam; alium vero ex ejus posteris *Nauplium*. & stemma

ita deducitur: Amydone genuit *Nauplium* Argonautam; ille Præterus, ille Lernum, ille Naubolum, ille Clytonaum, ille denique *Nauplium* secundum. & videtur Apollonius ex hujus stemmatis deductione *Nauplium* minorem filium Clytonai statuere Argonautam; licet vers. 138 *Nauplium* majorem Amydones fil. navigandi peritissimum statuens, eum Argonautis accensere posset credi. certe Orpheus vers. 200, Hyginus, & alii, eum Neptuni & Amydones filium faciunt. Hœlzlinus ad Apollonium, ubi de variis *Naupliis* agit, ipse confundit stemma, & Præterum facit *Nauplii* minoris filium, cum fuerit majoris, & *Nauplium* putat eundem esse, qui *Abas* dicitur Pausaniæ lib. II, 16; sed ille diversus Præterus fuit, geminus Acrisii frater, filius Abantis, & Argivus. hic vero Præterus, *Nauplii* filius, Phocensis: nam Lernum & Naubolum fuisse Phocenses, vidimus in *Iphio*. & hic *Nauplius* major conditor *Naupliæ*, teste Pausan. lib. II, 38, & V, 35, & Schol. Euripid. in Oreste vers. 54. & verosimile est, Lernam paludem a Lerno Præti filio dictam, ut & ab Amydone fons nomen in eodem tractu terræ accepit. *Nauplius* etiam familiaris Aleo fuit, cujus jussu filiam Augem necandam vel vendendam tradidit, teste Diodoro lib. IV, pag. 166, & Apollod. lib. III, 9, § 1, & paulo aliter Paus. VIII, 848. Scholiastes vero Apollonii ad lib. IV, 1091, ex hoc *Nauplio*, Neptuni filio, natum esse ait Damastora, Pherecyde auctore, ex eo vero Peristhenen, inde Castora, & ex eo Androthoen, matrem Dictyos & Polydectæ. Hic *Nauplius*, cum Tiphys periisset, petiit clavi regimen, sed prælatus fuit Ancæus, teste Apoll. II, 898, ex Flacci sententia Erginus lib. V, 65. insignem vero fuisse ejus navigandi peritiam & siderum scientiam, inde confici posset, quod ex duabus Arctis unam reperisse *Nauplium*, alteram Thaletem, dicat Theon ad Arati Phænomen. vers. 27. Præterea etiam noster poeta hunc *Nauplium* confudisse videtur cum alio Palamedis patre lib. I, 371, qui tamen fuit Euboicus, cum noster Argivus dicatur ab Hygino XIV, & Scholiaste Euripidis d. I. Apollodoros etiam lib. II, cap. I, § 5, itidem confundit. Nam hunc *Nauplium* Clymenen, Atrei filiam, vel ut alii Philyram, duxisse narrat; vel ex sententia Cercopis Hesionem cepisse, ex qua Palameden & alios genuit; qui locus mendosus est. nam Clymene Atrei, Ἀτρεως, filia dicitur, ut etiam legitur apud

Schol. Euripid. Orest. 432, quæ lib. III, cap. II, § 2 dicitur *Crethæi* filia, qui *Κρέτσευς* etiam ibidem dicitur, Minois filius. sed semper *Catreæ* vocari debere, docuit Meursius in Creta lib. III, cap. 3, & ita MSS. habere, notat Th. Galeus, & Tzetz. ad Lycoph. 384 recte tradit. hæc Clymene fuit mater Palamedis, cujus soror *Ærope*, Plistheni nupta, edidit Agamemnona & Menelaum. unde a Suida Palamedes dicitur *ἀνέκτωρ* Agamemnonis. ipse etiam Virgilius *Nauplios* confudisse videtur, cum Palameden *Beliden* vocet lib. II, 82. Amydone enim, Danaï filia, Belineptis erat; ubi Servius, Apollonium secutus, dicit, eum septimo gradu a Belo distare, quæ iisdem pæne verbis habet Lutatius ad Stat. I Achil. 92; cum tamen ex Apollodori loco, mox adducto, tantum quarto gradu distare efficitur. si vero *Nauplium* minorem fuisse patrem Palamedis statuamus ex stemmate Apollonii, nono quidem gradu distabit. Lutatius vero ad Stat. II Theb. 432, VI Theb. 288, *Nauplium* majorem patrem Palamedis statuit, ut Apollodorum fecisse vidimus. absunt tamen illa verba, quæ Palameden ex Nauplio natum indicant, ab Hygini fabula CLIX, quam descripsisse Lutatium Munckerus notavit. Morerius in lexico suo memorat *Nauplium* secundum, quem Seriphi & Eubœæ regem facit, quod unde habeat, vellem docuisset. si enim Seriphi rex fuisset, potuisset Polydectem aut Dictyn, quos ex posteris Nauplii prioris fuisse vidimus, cognatione contigisse. illorum autem posteros nescio an veteres memoraverint. qui vero supplementa adjecit Morerio, recte eum quidem reprehendit, quod nullam Nauplii prioris mentionem fecerit, quem tamen ipse censor, an fuerit, ignorat, nec stemma Nauplii accurate excutere satagens, ad Apollodorum, obvium omnibus in hac materia auctorem, remittit, quem nos Nauplios duos confundere ostendimus. maximum hoc ex furum Lexicographorum scriptis est incommodum, quod vel nullos auctores producant, vel ad scriptorem aliquem nos ita remittant, ut quærendo defatigati, tandem illis fidem habere malimus, quam inutilem operam insumere. sæpe etiam citant auctores, apud quos illa, de quibus agunt, debere existare credunt, licet sæpe vel nihil ibi reperiatur, vel longe aliter.

NELEUS. *Hippocoonsis* filius, Pylius Hygino fabula X

& XIV, qui solus eum in Argonautarum censum refert. ab aliis *Neptuni* & *Tyrus* filius dicitur. vide Schol. Pind. IX. Ol. 43, & Schol. Apollon. I, 156, & Schol. Homeri Odyss. A. 380, Apollodor. in catalogo Argonautarum, & Liban. Diegem. 38. sed de Nelei gente mox in *Nestore* & *Periclymeo*, Nelei filiis, agendum erit. ejectus hic erat a fratre Pelia ex Theffalia, & in Peloponnesum abiens Pylum condiderat, ibique regno confirmato, & ducta Chloride, Amphionis & Niobes filia, Periclymenum, Nestora & Chromium sustulerat; Hygin. fab. X: quorum duo Argonautis se associaverunt. quare vix verosimile videri potest, illum cum filiis se voluisse adscribi in hanc militiam, cum diu ante hoc tempus ex Theffalia migraverit, & senior jam esset. Pero, ejus filia, mater fuit *Areji* Argonautæ; ubi vide.

NESTOR. Nelei filius, qui solus omnibus fratribus superstes fuit, quia aberat eo tempore domo, quo Hercules Nelea cum omni familia sustulit. vide Hygin. fab. X. Hic soli Valerio nostro debet, quod inter Argonautas habeatur. vid. lib. I, 380, & VI, 569. Licet vero frater ejus *Periclymenus* natu major fuerit, ipsum hujus expeditionis tempore militaris ætatis fuisse apparet, quia jam antea Lapitharum certamini interfuit, quod paucis annis hanc militiam præcessit, ut ipse Nestor apud Ovidium XII Met. 212 & seq. & noster lib. I, 145 testantur: quamquam scrupulus, si omnia ad historicæ veritatis calculum apud Mythicos revocare vellemus, inde injici posset, quod primis in annis interfuisse Calydonio venatui dicat Ovidius VIII Met. 313, qui post reduces Argonautas est institutus. Præterea Scholiastes Statii lib. IV Theb. 126 dicit, illum ad bellum Thebanum non ivisse, quia nondum militaverat; quod tamen ex verbis Statii vix confici posse puto, quæ ita se habent:

Nondum nota Pylos, juvenisque ætate secunda

Nestor, at ire tamen peritura in castra negavit.

unde tantum patet, eum ultra triginta annos natum, ideoque aptum fati militiæ, sed noluisse huic bello nomen suum dare. ubi etiam Barthius notat, poetas non constare sibi in temporum ratione, ut talium dominos, non famulos, suo quodam privilegio. reliqua de Nestoris actis & vita, quia notiora sunt, & huc non pertinent, omittemus.

OILEUS. *Leodoci* & *Agrianomes*, filiæ Perseonis, filius,

ex urbe Naricea Hygino fab. XIV memoratur, sed Berckelius in notis ad Fragmentum Stephani pag. 60, five ad Δώτιον, emendat *Oidædoci* filius, qui filius erat Cyni, quod stemma mihi est ignotum, & Berckelius ex Eustath. ad Il. B. 531, matris etiam nomen *Laonomen* pro *Agriano* substituit, quod verosimile. nam idem Steph. in Καλλιάρως facit Calliarum, filium Odædoci & Laonomes. Uxor *Oilei* fuit *Eripos*, ex qua Ajax natus fuit, Homer. Il. N. 697, & O. 536; ex Rhene concubina habuit Medonta, Homer. Il. B. 727. memoratur vero hic inter Argonautas ab omnibus, præterquam ab Apollodoro. dotes ejus præcipuas fuisse, dolo hostes aggredi a tergo, si inclinata esset acies, canit Apollon. I, 75; quod posset intelligi non de acie hostium, sed de sua, in qua pugnabat *Oileus*, quæ cum fugeret, ipse, quasi in tergo manus haberet, insequentes hostes poterat impetere; & ad eum forte, non filium Ajacem, referri illa Servii possent ad I Æneid. 41: *a multis historicis Græcis tertiam manum dicitur post tergum habuisse, quod ideo est fictum, quia sic celeriter utebatur in prælio manibus, ut tertiam habere putaretur.* quibus verbis si liceret præponere qui, & ita connectere, sane hic *Ajax Oilei filius*, qui *a multis*, ad patrem, non filium, lubens referrem: quamvis non pugnem, si de ipso Ajace quis vellet capere, qui eadem dote, qua pater, instructus, hostes in fugam datos mira velocitate insequi esset solitus, unde ταχὺς Homero, & Horatio I, od. 15 *celer sequi* dicitur. sed hæc ælinquimus in medio.

ORPHEUS. celeberrimus vates, & de cujus sapientia musica omnia veterum monumenta plena sunt, a nullo Argonauticorum scriptorum non celebratus; quare nec nostrum est institutum, operose de eo agere. De parentibus ejus non convenit. quidam *Apollinis* & *Calliopes*, alii *Æagri*, ut noster IV, 348, filium faciunt. vide Schol. Apollon. I, 23, & Muncker. ad Hygin. XIV. potuit vero severa *Æagri* fuisse, sed habitus Apollinis, quia vates & poeta excellens fuit; ut in *Mopso* vidimus & aliis. & Schol. Pindari IV Pyth. 313 notat, ut ex Jove, & Jovis filii reges dicuntur, ita poetæ & citharistæ ex Apolline. magister Eumolpi dicitur Ovidio III ex Pont. III, 41, ubi vide notas. Hic rei militaris rudis, & etiam debilis, assumtus a Jafone ex consilio Chironis, quia aliter non potuissent

Sirenas transire. Schol. Apoll. I, 24 & 31. Orpheus, five Onomacritus juvenem facit vers. 408; & idem fingit, Jasona abiisse ad eum in Thraciam, & ad iter Colchicum invitasse. Ejus munus fuit, citharæ cantu demulcere feros juvenum animos, (nam feras mitigasse Musis & literis mentes docent Parrhaf. & Barth. ad Claudian. Præfat. lib. II de Rapt. Proserp. & alii.) & modum remis ducendis dare, & celeufma canere. De pœsi, quæ sub ejus nomine circumfertur, quam ad *Onomacritum* quidam, alii ad juniorem poetam, nobis incognitum, referunt, hic agendi locus non est. vide Fabricii Biblioth. Græc. lib. I, cap. 18, & Schurtzleisch. notitiam Biblioth. Weimar. pag. 178.

PALÆMON. Apollodoro memoratus, *Vulcani*, five *Ætoli* filius; Orpheo vero vers. 208 *Lerni* filius nothus dicitur, & *Palæmonius* vocatur, ut & Apollonio I, 202, qui dictum quidem Lerni filium, sed revera Vulcani fuisse dicit: qui *Lernus* si idem sit, quem Præti filium vidimus fuisse in *Nauplio*, itidem ex *Æolia* familia genus suum deducebat. si vero ex Apollodori sententia fuerit *Ætoli* filius, potuit illius *Ætoli* fuisse, qui Endymionis filius, Calyces *Æoli* filiarum nepos fuit, & ita ex *Æolidis* genus quoque traheret, & Calydonius, ut Hyginus eum facit, fuisset. ignoratur hic Valerio Flacco, neque nobis de eo amplius quid constet.

PELEUS. *Æaci* filius, Telamonis frater, Achillis pater, nulli incognitus, & ab omnibus inter Argonautas connumeratus. Matrem ejus Tzetz. ad Lycoph. 275 *Deida* fuisse scribit, quam in *Endeida* mutat Munckerus ad Hyginum, cujus notas vide. hanc Plutarchus in vita Thesei *Scironis*, alii *Chironis* filiam faciunt, quod verosimilius: & nomen apud Plutarchum corruptum esse patet, quia uxor *Chariclo* additur, quæ Chironi fuit nupta. vide ad Ovid. II Metam. 636, & Schol. Pind. IV Pyth. 182, & Apollon. IV, 613. *Æaci* vero mater *Ægina* dicitur Ovid. VII Met. 615, Stat. VII Theb. 317, & aliis, ita ut fuerit frater Menœtii. Licet ille Actore patre magis, *Æacus* vero Jove, (qui in aquilam versus *Æginam* vitavit. vid. Schol. Stat. ad lib. VII Theb. 424, & Nonni Dionys. lib. XXIV, pag. 625.) censeatur. qua ratione etiam *Æolidas* tangat, vide in *Menætio*. Ipse *Peleus*, *Thetin* Nerei, (five Neptuni; Hygin. fab. CLVII) filiam duxit, unde eum *generum* pro-

fundi Nereos appellat Stat. V Theb. 436. reliqua notissima sunt. sed hic quoque ratio temporum admodum turbata est. ut enim multa præteream, dicitur *Peleus*, cum fratrem suum *Phocum*, inita sceleris societate cum *Telamone*, occidisset, aufugisse, & lustratus ab Euryto Actoris filio, quem *Eurytiona* vocat Apollodorus; (vide supra in *Eurytione*) cujus filiam Antigonem duxit, & in tertiam partem regni a socero ascitus fuit: deinde, cum in venatu apri Calydonii occidisset Eurytiona, iterum se Jolcum contulit, ad Acastum, Peliae filium, a quo lustratus iterum fuit; Ovid. XI Met. 409, II Fast. 39. sed cum ab Astydamia, Acasti uxore, sollicitaretur ad adulterium, nec vellet ejus libidini morem gerere, ab Acasto, apud quem eum criminata erat Astydamia, iterum expulsus fuit, & feris expositus, sed ope Jovis conservatus spoliavit Acastum regno, & duxit Thetin. hæc multis prodita vide apud Tzetz. ad Lycoph. 176, Schol. Aristoph. Nubib. 1059, Pindar. III Nem. 55 & 88, Apollon. I, 224, & alios. vide & supra in *Acasto* & *Eurytione*. quæ si vera sunt, cum maximam partem post hanc expeditionem accidere debuerint, qui ergo ab Apollonio & Valerio fingi potest jam tempore hujus expeditionis natus Achilles, & apud Chironem, qui avus ejus maternus fuit, educatus? qui si ex Thetide natus, certe Acastus, qui in primo ævo ad Jafona venisse dicitur, non potuit jam uxorem habuisse, nec Pelea lustrasse ante natum Achillem. movet & hunc scrupulum Pius ad Valer. I, 256, sed non solvit. quare statuendus hic anachronismus, poetis admodum familiaris: licet ego facile credam, connubium *Pelei* fuisse posterius hac expeditione, sed poetas ornando argumento, jam Achillem puerum induxisse, qui indolem suam tot Heroibus ostenderet: *Peleus* enim juvenis debuit affuisse Argonautis, quia ejus patruus Menœtius, qui neque propecta ætate fuit, ut plurimi Argonautæ, itidem commilito fuit; neque etiam, si hoc tempore jam puer Achilles fuerit, & ad Trojana bella protraxerit ævum, non habuit ejus mater, nec ipse, quod de brevitate vitæ quererentur. sed plura incredibilia in Achille occurrunt. Apollodorus lib. III, cap. XII, § 8, dicit, Achillem anno nono ætatis fuisse a matre in insula Scyro occultatum, & paulo post inde ad Trojanum bellum extractum. vide Barth. ad Stat. I Achil. 1, & 503. Neoptole-

Val. Flaccus,

*

f

mus vero, ex Deidamia susceptus, unum annum agebat, cum ab Ulixæ deprehenderetur Achilles. vide Stat. II Achil. 234. ille tamen post decem vel undecim annos jam vir, & ferocissimus Ilii vastator, & Priami interfector inducitur a Virgilio II Æneid. & aliis. quibus crediderim Ovidium inductum, ut Neoptolemum adhuc in Scyro fuisse fingat XIII Met. 155, ubi de armis Ajacis:

Est genitor Peleus, est Pyrrhus filius illi,

Quis locus Ajaci? Phthiam Scyronve ferantur.

quamquam aliquis posset contendere, Pyrrhum post armorum judicium Græcorum exercitui accessisse. nam nisi hoc Ovidius crediderit, sibi obloqueretur, cum mox vers. 455, eum Polyxenæ cædi parentali interfuisse, narret; si forte hæc tam accurate Naso excusserit in opere, quod non emendavit. Denique *Pelea* omnia illa egisse, quæ supra vidimus, post expeditionem, inde apparet, quod superfuisset usque ad bellum Trojanum, quæ ætas longissima fuisset, si tam provecta ætate, & tot rebus gestis demum ad Argonauticam expeditionem profectus fuisset. supervixisse vero Achilli, ex Ovidii loco XIII Met. 155, apparet, & ex Plutarchi libro, an Seni sit gerenda Respubl. qui dicit, *Pelea* & *Laerten* domi defuisse, ideoque despectos, cum Nestor etiam senex laudem adhuc obtineret ex re militari. vide & Schmid. ad Pind. IV Pyth. pag. 268. a Pyrrho nepote reduce restitutus etiam regno dicitur, quod iterum per Orestem amisit, indeque confectus mœrore obiit. ad militaris rei scientiam, qua valuit, pertinet, quod *μάχασπάρ* invenisse dicatur a Servio ad Virg. IX Æn. 505.

PENELEUS. filius *Hippalmi*, soli Apollodoro notus: nobis, unde venerit, aut ortus sit, minime constat. memoratur *Peneleus*, Leiti filius, inter procos Helenæ, ut vidimus in *Leito*. sed ille simul ergo cum patre debuisset militare. *Hippalcmmum*, Pelopis filium, reperio apud Schol. Pindari I Olymp. 144; sed de ejus conjugio aut posteris nihil novi, &, an idem sit, qui *Hippalmus*: certe ita vocatur a Schol. Euripidis in Oreste vers. 5. *Peneleus*, Leiti filius, Bæotiorum dux in bello Trojano ab Homero & aliis celebratur. simul cum Leito duxisse copias dicit Homerus II. B. vers. 494, quem Penelea an diversum faciat, an confundat cum Argonauta cap. XXVII Hyginus, nescio: nam dicit *Hippalli* & *Asteropes* filium fuisse: *Hippallum* vero Pe-

lopi & Hippodamiæ filium fab. LXXXV; quem alii *Hippalium* & *Hippalcimum* vocant. vide Munckeri notas. hujus Penelei nepos itidem *Peneleus*, conditor oppidi Paneli dicitur a Stephano in Πάνελος. Leitus vero dicitur *Lacreti* & *Cleobulis* filius, quæ etiam nomina corrupta; nam quod *Alektoris* vel *Alestryonis* restituant viri docti, arbitrium est. melius est, expectare certiora.

PERICLYMENUS. *Nelei* filius, frater Nestoris, ab omnibus celebratus inter Argonautas. vide Apollon. I, 156, & ibi Schol. Homer. Od. A. 380. Orpheus dicit, eum venisse ex Pallene vel Pellene (vid. Eschenbachii notas) & Lipaxo. Hyginus vero Pylum facit. Scholiastes vero Pindari ad IV Pyth. III, & IX Nem. 61, *Nelei* & *Chloridis* filium facit, quam *Chlorida* dicit fuisse filiam Tirefiæ, ubi cum *Amphiarao* congressus dicitur. nisi sit diversus a nostro, quod vix puto. Seneca quoque in *Medea* 635,

*Patre Neptune genitum necavit,
Sumere innumeras solitum figuras.*

vid. in *Neleo*: qui Neptuni filius censebatur a multis, ut vidimus, & hinc auctor Neleidarum Neptunus habitus. vid. Schol. Pindari IV Pyth. 309, & Ovid. XII Met. 556. & recte avum *Periclymeni* Neptunum facit Tzetzes II Chiliad. 45, & d. Scholiastes Pindari. licet Pindarus, eum Euphemo conjungens, videatur Neptuni filium credidisse. ex hoc *Periclymeno* descendebat *Melanthius*, pater Codri, ut ostendit Meursius de Reg. Athen. lib. III, cap. 10. Neptunus vero præ ceteris Neleidis hunc *Periclymenum* dilexisse dicitur, & decorasse munere, ut se posset vertere in varias figuras: quod Ovidius & Schol. Apollon. d. I. docent. in bello vero, quo pater ejus oppressus fuit ab Hercule, cum se in muscæ convertisset, clava fuit occisus, secundum Scholiasten dictum. Ovidius vero verisimilius in aquilam conversum, sagittis ab Hercule confectum, tradit. ad illas metamorphoses respicit Severus Sophista in excerptis Rhetorum *Allatii* pag. 231.

PHALERUS. *Alconis* filius, Atheniensis, omnibus memoratus. Apollon. I, 96, Orpheo 142. Valer. Fl. I, 398. *Alcon* a Scholiaste Apollonii dicitur filius Erechthei regis Atheniensium; unde *Athæus Phalerus* vocatur a Valerio lib. VI, 217. Hunc *Alconem* forte respexerit Virgilius Ecl. 7,

Aut Alconis habes laudes, aut jurgia Codri.

in quo verifimiliter latet aliquod egregium *Alconis* facinus; Codro comparandum, quod præstitit *Alcon* patriæ suæ. certe Maferius ad Val. Fl. d. l. narrat, *Alcona* fuisse quendam Atheniensem ducem, qui sua morte suis vitam restituit. quod unde hauserit, non addit. de Erechthei filius certe narratur, illas se pro patria immolandas præbuisse. vide Ciceron. I Tusc. 48; & III de Natur. Deor. 19, & pro Sext. 21, Hygin. fab. XLVI, & alios. an in hujus facti societatem venerit frater, ignoro. confusus sæpe hic *Alcon* Atheniensis cum Cretenſi sagittario, quem Servius ad Virgilii d. l. ibi innui putat: nam & nostrum fuisse artis sagittandi peritissimum, apparet ex illis, quæ Valerius ei attribuit, & Manilius V, 304:

*Quin etiam ille pater tali de fidere cretus
Esse potest, qui serpentem super ora cubantem,
Infelix, nati somnumque animamque bibentem,
Sustinuit misso petere ac prosternere telo, &c.*

ubi Scaliger videndus, qui adducit versus Sidonii in eandem rem, ad quos vide Carm. V, 154 Sirmondi notas. quare forte Valerius Cretenſis factum Atheniensis attribuerit. Eustathius *Alconem*, Pandori filium, Erechthei nepotem facit. vide Meursi. de Regib. Athen. lib. II, cap. 13. Alius *Alcon* Myleus, artifex egregius, memoratus ab Ovidio XIII Met. 683; alius Sicyonius Stat. IX Theb. 121, ubi de aliis Barthius videndus. & nomen illud etiam temporibus posterioribus usitatum fuisse, docet *Alcon* Saguntinus apud Liv. XXI, 12, & Chirurgo imposuit id cuidam Martialis XI, 85. Quidquid sit de *Alcone* patre, filius ejus *Phalerus* dicitur, & Gortynam urbem Theſſaliæ condidisse ab Orpheo vers. 143, quod a nemine præterea tradi notavit Eschenbachius. ab eo portum *Phalereum* etiam Atheniensibus structum nomen accepisse, tradit Pausan. lib. II, cap. 1; præterea in Italiam deinde transgressum, urbem ex suo nomine *Phalerum*, quæ deinde *Parthenope*, & postea *Neapolis* fuit dicta, condidisse, Petrus La Sena de Gymnasio Neap. cap. XI, § 4, & Camill. Peregrinus de Campania Felice diff. II, § 21, eruditissime ex Lycophrone & aliis ostenderunt. La Sena etiam, quia *Εὐμελὴς* Phalerus ab Apollonio vocatur, inde Neapolim *Eumelida* vocari a Statio lib. IV Silv. VIII, 49 credit. in quo loco explicando ad-

modum sudant interpretes. sed Domitium Calderinum jam id suspicatum fuisse, licet ille ab Eumelo Parthenopes patre deducat, ex ejus notis, quas forte ex antiquo glossatore concinnavit, apparet. vide ad Ovid. VII Met. 390.

PHANUS. *Dionysi* sive *Bacchi* filius, soli Apollodoro numeratus inter Argonautas, nobis ignotus. vide infra in *Staphylo* ejus fratre. An ab hoc proverbium *Φάνου Σύρα* ortum, nescio. Refert id Erasmus ex Suida, titulo *Indiligentia*. sed ille *Φάνιος* dicitur Zenobio Centur. IV, 24, *Φανείδης* a Diogeniano Centur. V, 5. Eustathius *Phaniam* vocat, notante Schotto.

PHILAMMON. *Apollinis & Chiones* filius Hygino fab. CC, & Ovid. XI Met. 317, ubi pluribus de eo actum. *Leucoones*, vel *Leucathoes*, ut alii, filium facit Hygin. CLXI, ubi v. Scheffer. & infr. in *Thersanone*. fuit Autolyco frater. *Ἀυτολύκῃος*. Hunc Scholiastes Apollon. lib. I, 24, ex Pherecyde narrat cum Argonautis navigasse, non vero Orpheam. De confusione circa hunc & *Eumolpum*, vide quæ ad Ovidium notata lib. XI, 93, & III ex Pont. III, 41; nec verosimile esse, hunc cum Argonautis navigasse, evincit illa, quæ de *Autolyco* ejus fratre supra diximus.

PHILOCTETES. filius *Pæantis*, ex Melibœa, satis notus. hic ab Hygino & Val. Fl. I, 391, solis recensetur inter Argonautas; a reliquis omnibus omittitur, & jure, ut puto. non enim verosimile, si rationem temporum spectemus, eum utrique expeditioni Argonauticæ & Trojanæ interfuisse, quod soli Nestori, omnium maxime longævo, contigisse dicitur. quare alii *Pæantem* ejus patrem Argonautam faciunt, cui & Herculem sagittas suas dedisse scribit Apollodorus lib. II, cap. VII, § 7. quare Philoctetem potius Trojanis bellis relinquimus.

PHLEIAS, vel PHLIAS. *Bacchi & Ariadnes* filius, ex Phliunte urbe. Valerio lib. I, 412, & III, 108, Apollon. I, 115, Orpheo vers. 192, memoratus. *Phliasius* Hygino dictus. Urbs vero Phlius in Peloponneso olim Aræthyrea, dicta, teste Scholiaste Apollonii d. L. & Pindari VI Nem. 73, sed de auctore hujus urbis discrepant. quidam enim ab hoc *Phliante* volunt conditam; ut Pausan. II, 12, qui eum non *Ariadnes*, sed *Aræthyrea* filium ex Baccho facit; licet alii ex *Caso*, Temeni filio, deducant. Orpheus ma-

trem ejus Nympham vocat, sed nomen non exprimit. Stephanus & Schol. Apollonii a *Phliunte*, (rectius a *Phliante*) Bacchi & Chthonophyles filio, conditam ajunt. Maferius ad lib. III, 148, valde æstuat in hoc nomine, & licet Despauterio male *Phæas* dicatur, ipse tamen *Phlæas* recte dici posse censet.

PHLOGIUS. filius *Phrxi* & *Chalciopes*, qui cum fratribus in insula Dia Argonautis se adjunxit. memoratur Hygino, Apollonio, & Val. Flacco. vide in *Argo* & *Mela*, & inprimis in *Autolyco*.

PHOCUS, vel, ut editur, *Focus*, *Canei* filius, ex Magnesia, soli notus Hygino. *Caneus* ejus pater, Elati filius, Magnesius, supra est relatus. non vero, ut toties vidimus, verosimile credo, patres cum filiis subiisse hanc expeditionem, cum passim Argonautæ juvenes florente ætate inducantur. alium *Phocum* Ornitionis, sive Neptuni filium, memorat Pausanias lib. II, cap. 4. Alius etiam est filius *Æaci*, a Peleo & Telamone occisus, de quo vid. ad Ovid. VII Met. 685.

PHRONTIS, sive, ut ab aliis vocatur, *Phrontides*. *Phrxi* & *Chalciopes* filius, de quo nihil est, quod dicamus, cum a fratribus *Argo*, *Mela* & *Cytisoro* nihil habeat peculiare. *Phrontis* vocatur a Scholiaste Apollonii II, 390, 1125, & ab ipso Apollonio vers. 1159. Et ita rectius vocari, docet alter *Phrontis*, rector Menelai, memoratus Homer. Odyf. I. 282, & Eustath. ad Dionys. Perieg. vers. 9, & Hesychio.

PIRITHOUS. *Ixionis* filius, Thesei indivisus comes & amicus, soli quoque Hygino refertur inter Argonautas, cum Apoll. I, 103 aperte neget, illos interesse potuisse huic expeditioni, cum retinerentur a Plutone, quod Proserpinam rapere instituissent, ex qua captivitate postea demum ab Hercule fuere liberati. vide Germ. Valent. ad Virgil. VI Æneid. 617.

PCEAS. *Phylaci* filius, Iphicli frater, & ita ex *Æolidis*. vide in *Iphiclo*. soli Apollodoro hic memoratur inter Argonautas, qui *Thaumaci* filium facit, manifesto mendo scriptiois, pro *Phylaci*. Gemma ejus recenset Eustath. ad Homer. II. B. 697, & nos in *Philoctete*, ejus filio, supra aliquid diximus: male vero Maferius eum confudit cum *Phleiante*, ut vidimus.

POLLUX. nec hic nos detinebit: nam quia omnia com-

munia cum fratre Castore habet, ad illa, quæ ibi diximus, lectorem ablegamus.

POLYPHEMUS. *Elati* filius, Thessalus ex Larissa, frater ergo Cænei. mater ejus *Hippea*, Antippi filia, ab Hygino dicitur. Scholiastes vero Apollonii lib. I, 50 dicit, alios cum Neptuni filium facere, nimirum eo modo, ut plures jam bipatres Heroas vidimus. an hic *Elatus* idem sit, qui memoratur ex Pherecyde a Scholiast. Apoll. I, 101, filius Icarî, qui Erimeden Damasci filiam duxit, & inde Tænarum genuit, nescio. *Elatus* quoque Ischyos pater est Schol. Pindar. III Pyth. 14 & 55. vid. ad Ovid. II Met. 599. Dolia etiam pater teste Steph. in Dolio, qui & Elateam urbem ab *Elato* dictam dicit. qui omnes *Elati* quomodo distinguendi sint, vix apparet. Male vero hunc confundunt quidam cum *Polyphemo* Cyclope illo nobili; & fortasse noster Valerius, licet distinguendos sciret, ideo tamen *Polyphemi* mentionem injecisse videtur in historia Amyci lib. IV, 105, quia & ille Neptuni erat filius. Hic, senior licet, robore tamen corporis omnes fere superabat; sed pedibus præ ætate tardior. vide Orph. vers. 168, ubi verba illa, 'Ἡεῖδς Καὶνὸς ἀφίκετο, sunt corruptissima, & sensu plane destituuntur. latere putem sub illis urbem *Æniam*, quæ eræ Perhæborum. sed quid restitutam non invenio: de urbe illa vide Eustath. ad Iliad. B. 749, Strabon. lib. IX, pag. 434. *Cænea* etiam ibi recenferi, non male suspicati sunt viri docti. sed vellem explicuissent illud 'Ἡεῖδς Καὶνὸς. Porro *Polyphemus* comes ita fuit assiduus Herculi, ut & sororem ejus Laonomen, Amphitryonis & Alcmenæ filiam, duxerit, teste Schol. Apollon. I, 1240. hinc etiam Herculem, Hylam investigantem, persecutus est, & simul cum Hercule ab Argonautis relictus, fedes posuit in nova urbe Cio, quam condidit; licet noster reversum fuisse videatur dixisse lib. I, 457, ubi vide, quæ notavimus: urbs tamen nomen illud *Cii* postea demum consecuta a Cio Milesio, qui novis colonis instauravit. Ipse *Polyphemus* obiit in pugna cum Chalybibus. vide Schol. Apollon. I, 1177 & 1354, & IV, 1470.

PRIASUS. cum fratre *Phoco* nobis fere incognitus. vide in *Phoco*.

STAPHYLUS. *Bacchi* filius, frater *Phani*, soli Apollo-

doro memoratus. In hoc vero mira temporum conturbatio; si enim ex Ariadna fuerit natus, post Argonauticam expeditionem vivere incepit. certe non diu ante. vide Schol. Apoll. III, 996. sed fuit longe Theseo antiquior: nam ejus filia Rhæo a quibusdam mater Jasonis dicitur fuisse; ita ut avus sub nepote militasset. vide in *Jasone*. præterea ad eum dicitur devertisse Lyncus, Phoronei filius, tempore Inachi, quo nihil antiquius Græci esse jactabant. v. Parth. Erotic. cap. I. frater ejus etiam fuisse debuit *Eumedor*, de quo supra vidimus.

TALAUUS. *Biantis* filius, frater *Arei* & *Laodoci*, in quibus egimus de eorum stemmate. vide & Euripidis Scholiasten ad Phœniss. vers. 423. *Abantis* filius Orpheo dicitur vers. 147, de quo etiam supra late vidimus. Hos fratres omittunt Apollodorus & Hyginus. meminit ejus Apollodorus lib. I, IX, § 13, ubi ipsi dat uxorem *Lyfimachen*, Abantis filiam: & sobolem ejus recenset Hyginus fab. LXIX, & LXX dat ipsi *Eurynomen* Iphiti filiam. Pausanias II, 6, duxisse *Lyfianassam*, Polybi filiam, testatur. Inter filios nobilissimus *Adraflus*, qui qua ratione Argis regnum obtinuerit, docet Barth. ad Statium II Theb. 141. alter *Pronax* illustratur a Casaubono ad Athen. XII, 6. filia *Eriphyle*, Amphiarai uxor, cujus fabula notissima. vide Ovid. III Art. 13. hunc male *Alaum* vocavit Cribellius in versione metrica Orphei, deceptus prava verborum Græcorum lectione. nam pro *Λαοδόκος*, *Ταλαός* legit, *Λαοδόκος* τ' *Ἀλαός*.

TELAMON. *Æaci* filius, frater *Pelei*, in quo de genere eorum quædam adduximus. ejus omnes scriptores hujus expeditionis meminerunt. Comes hic & amicus certissimus Hercules, qui contra Meleagrum & alios, Herculem expectandum, cum Hylan quæreret, contendebat. postea ipsi affuit in expugnatione Trojæ. Valerius I, 351, solo Hercule eum minorem facit. & Statius N Theb. 378, *Herculem*, *Telamonæ*, & *Peleæ* principes Argonautarum esse ostendit. reliqua ejus notissima, & omnibus narrata. Uxor ejus *Peribæa*, Alcathoi, Pelopis filii, filia dicitur: Apollodorus lib. III, cap. XII, § 11, quæ ab alijs dicitur *Eribæa*; de qua Muncker. ad Hygin. fab. XCVII. ita & vocat eam Pindarus VI Isthm. 65, & Sophocles in Ajace 570; ubi

vide Camerarium. apud Athenæum XIII, cap. I, inter conjuges Thesei recensetur *Melibæa*, Ajacis mater, ubi *Eri-
baam* legendum esse puto.

THERSANON. *Solis & Leuconoes* filius, Andrius, soli Hygino notus, ad quem Schefferus notat, se credere, eundem esse, qui *Philammon*, & qui cap. CLI dicitur filius Apollinis & Leuconoes; Munckerus vero *Leucothoes* mallet legere, ego *Leucothees*. vide quæ hanc in rem notavimus ad Ovid. IV Met. 196. Si vero *Leucothee* filia Orchami intelligatur, qui septimus a Belo, videndum, an tempora congruere possint. quamquam id in his fabulis nunquam nos morari debet.

THESEUS. nobilissimus Heros, & cujus tanti opera habebatur, ut *nihil sine Theseo* in proverbium abierit. quare neque hunc expertem hujus laboris esse voluerunt Apollodorus & Hyginus, quamvis nobis non vërosimile id videri ostendimus in *Pirithoo*. Statius quoque lib. V, 431, eum Argonautis accessisse, superbum a Marathone asserto, fingit; & I Achil. 156 Chiron dicit, se quondam vidisse inter Argonautas juvenem Alcidem & Thesea, quos eadem in ætate non bene jungi, recte Barthius notat, quia in Thebaide juvenem Thesea, defuncto jam Hercule, inducit; nec, si *Theseus* affuisset, id Plutarchum omisurum fuisse credit, qui vel minima de *Theseo* persequitur. præterea plurimi *Thesea* antiquiorem faciunt hac expeditione, quia Hypsipyle filia fuit Thoantis, ille vero Bacchi & Ariadnes, quam a Theseo relictam duxit Bacchus; & Apoll. III, 996, inducit Jasonem, Medææ narrantem fabulam Thesei & Ariadnes, ut & fecit Valerius lib. VI, 278. vide in *Jasone*. vide etiam Meurs. Thes. cap. 23. Et idem Valerius lib. V, 90 expeditionem Herculis, comite Theseo, in Amazonas priorem facit Argonautica, quamvis ex Justini lib. II, 4 aliquis posteriorem posset credere, qui dicit, novem longis navibus Herculem profectum, cum alii primam navem bellicam Argo statuant, ut passim etiam Valerius. de *Theseo* ipso, & an pater Ægeus, an Neptunus fuerit, denique de ejus tota vita, ne actum agamus, ad Plutarchi inter veteres, & Meursii, diligentissimi inter recentiores scriptoris, vitam Thesei ablegamus.

THESSALUS. hunc inter Argonautas video reponi in indice Munckeri in Hyginum. sed errasse credo auctorem, cum

non sit nomen proprium, sed patriæ, qua *Polyphemus*, *Pirrhous*, & plures alii inter Argonautas censentur. neque *Thessalus* ille, qui ab Hygino cap. CCXXV templum Jovis Dodonæi dicitur posuisse, Argonauta fuit. *Thessali* vero plures in Mythica historia reperiuntur, hoc tanquam proprio nomine insigniti. ita Herculis filium, patrem Philippi & Antiphi, *Thessalum* vocat Dictys lib. II. cap. 4. qui forte idem est, quem Heracliden, & nomen Thessaliæ dedisse, dicit Schol. Apollon. III, 1089, & Pindari IV Nem. 40. sed ille post hæc tempora vixit. vide Muncker. ad Hygin. fab. XCVII. Æmonis filium *Thessalum* Stephanus vocat in *Αἰμωνία*, & alios habet hoc nomine in *Δώριον* & *Ἐφύρα*. vide & quæ notavimus ad Ovid. Ibin 285.

THESTOR. *Idmonis* filius, a nullo quidem scriptore Argonauticon memoratus. sed Scholiastes Apollonii lib. I, 239, quosdam credidisse, illum navigasse cum illis, sed proprio nomine mutato in *Idmona*, ob peritiam vaticinandi. vide in *Idmone*. ejus filia *Theonoe* nupta *Admeto*; ubi vide. filius ejus, celeberrimus ille in expeditione Trojana vates *Calchas* fuit, qui passim *Thestorides* dicitur.

TIPHYS. *Hagnii* filius, Apollodoro, Apollon. I, 105, Orpheo 120, Valerio I, 481. vid. Eschenb. ad Orpheu. Hygino vero est *Phorbantis* & *Hymanes* filius, Bœotius. quæ mater mihi penitus ignota. si vero *Phorbantis* filius fuerit, *Hyrmines* ibi legendum foret: illa enim *Phorbanti* nupta, & ita *Tiphys* fuisset frater *Attoris*, in quo de *Phorbante* quædam notavimus. natum fuisse Aphormii, loco Thespiensium, & famam obtinuisse, ibi solutam & reducem appulsam fuisse navem, dicit Stephanus in *Ἀφορμύειον*. & hinc Orpheus *Θεσπεσιέων* flumen, *Siphaum*, cujus & meminit Apollon. transisse dicit. licet alii ex Tiphia oppido oriundum velint; vide Pausan. IX, 33. Regem Aulidis fuisse quidam putant, ex Senecæ Med. vers. 622. quem alii ad *Canthum*, alii ad *Erginum* referunt, sed nos ibi jam nobis nondum liquere pronuntiavimus. Obiit in ipso itinere, ut Apollon. II, 856; ubi vide, quæ Scholiast. & Val. Flacc. V, 15, Hygin. XVIII, & alii notarunt. Ammianus lib. XXII, 8, ejus monumentum & *Idmonis* & *Stheneli* non longe a Tiberenis & Macronibus esse narrat.

TYDEUS. *Ænei* filius, *Meleagri* frater, quamvis ex diversa matre; hic enim ex *Althæa*, Tydeus ex *Peribæa*, Hip-

ponoi filia; Hygin. fab. LXIX, ubi vide Munker. quæ ab aliis *Eurybaæ*, ut vidimus similem variationem in *Telamonis* uxore. De ejus genere egit etiam Maserius ad Valer. Fl. I, 387. sæpe a Valerio Flacco, licet omissus sit ab aliis, ejus virtus, Meleagri fratris conjuncta, celebratur. vid. III, 104, 705, IV, 223; & V, 574. *Parthaonides* vocatur etiam ejus frater *Meleager* III, 705; ubi alii *Tydea* intelligunt. Sed de hoc patronymico remisimus supra lectorem ad Heinsum in Ovid. VIII Met. 541. *Portheus* ille ab Homero dicitur Il. E. 115; ubi Eustathius videndus est.

ZETES. *Boreæ* filius, frater *Cakai*, in quò de illis diximus. ab eo literam Z fuisse inventam, tradit Etymologicus Magni auctor in Ζῆτα: qui de eo & agit in Ζῆτς.

ARGONAUTICÆ EXPEDITIONIS

HISTORIA A LAURENTIO BALBO LILIENSI

E VARIIS SCRIPTORIBUS EXCERPTA.

Jasonis & Phryxi genealogia.

QUATUOR fuerunt *Deucaliones*: unus *Minois* filius, de quo *Pherecydes*; alter, de quo *Hellanicus*; tertius *Abantis* filius, de quo *Aristippus* in *Arcadicis* mentionem facit. quartus vero omnium antiquissimus ex *Prometheo* *Japeti* filio, & *Pandora* natus, ut scribit *Hesiodus*, qui primus, *Apollonio* teste, urbes condidit, & ædes *Deorum* construxit, primusque omnium mortalium regnavit. Is *Pyrrham* *Epimethei* filiam uxorem duxit, ut testatur *Hesiodus* in primo *catalogon*; de cujus nomine tota *Thessalia* *Pyrrha* fuit dicta, si *Rhiano* poetæ *Græco* fides habenda est, dicenti,

Πύρραν δὴ ποτὲ τήν γε παλαιότεροι καλέεσκον,

Πύρρης Δευκαλίωνος ἀπ' ἀρχαίης ἀλόχοιο.

Accipimus, priscis hanc Pyrrham nomine dictam,

Antiqua antiqui de conjuge Deucalionis.

unde etiam qui ex *Deucalionis* genere fuerunt, *Thessaliæ* regnum tenuere, ut scribunt *Hesiodus*, & *Hecataeus*. Ex *Deucalione* natus est *Hellen*, ex hoc *Æolus*, qui ventorum rationem invenisse dicitur, ut tradit *Plinius* VII *Naturalis* historiæ libro. Ab aliis tamen alius existimatur, quibus magis accedo. Tres enim fuerunt *Æoli*: unus, qui in insulis a se denominatis regnavit, atque ex earum fumo ventorum rationes deprehendit; alter, qui in *Hetruria* regnavit, cujus filii fuerunt *Macareus* & *Canace*; tertius vero hic *Hellenis* filius. cui tres fuerunt liberi, *Cretheus*, *Athamas*, & *Salmonæus*. & *Crethei* quidem filius fuit *Æson*, *Jasonis* pater. *Salmonæi* autem filia fuit *Tyro*, quæ prius *Cretheo* patruo nupta, *Æsonem* eum, quem *Jasonis* patrem diximus, *Pheretemque* *Admeti* patrem, & *Amythaonem* peperit, ex quo & *Dorippe* natus est *Melampus* vates, ut scribit *Deri-*

ARGONAUTICÆ EXPED. HISTORIA. xciii

Chidas. Postea a Neptuno, verso in Enipei fluvii, quem ille amabat, formam, comprehensa, *Neleum* Nestoris patrem, *Peliamque* Theſſaliæ regem edidit. *Athamas* vero ex priori uxore, quæ *Nephele* dicta est, duos sustulit filios, *Phrixum* & *Hellen*. secundum Herodotum plures, qui ait, eum ex Themisto genuisse *Schoeneum*, *Erythron*, *Leuconem*, *Pœum*, ultimosque omnium *Phrixum* & *Hellen*. ex posteriore vero *Melicertam* & *Learchum* filios, filiamque *Euryciam* habuit.

De Athamante.

Athamas, priori uxore ex vivis sublata, *Ino* *Cadmi* & *Harmoniæ* filiam duxit uxorem, cujus insidiis parum abfuit, quin privigni occiderentur. Illa enim novercali odio mariti liberos infectata, persuasit indigenarum uxoribus, ut semina coquerent. Cumque sequenti anno semen coctum fructus speratos non suppeditaret, *Athamas* ad Delphicum *Pythici* *Apollinis* oraculum sacerdotes misit, qui de ejus mali remedio Deum confulerent; verum, ab eadem corrupti, *Athamantis* filios ad placandos Deos sacrificari, *Apollinem* postulare nuntiaverunt. Cumque ii, omnibus jam ad sacrificium necessariis rebus paratis, ad aras mactandi admoverentur, *Nephele* mater superinducta nube eos eripuit, arietemque aureo vellere conspicuum dedit, cui insidentes a novercæ insidiis evaderent: sed cum fugientes pontum transfretarent, *Helle* muliebri pavore perculsa in mare decidit, atque undis submersa ponto nomen indidit. *Phrixus* vero in *Colchos* se contulit, atque ibi arietem *Mercurii* consilio, ut *Apollonius* scribit, *Jovi* *Phrixio* sacrificavit, *Æetæque* regis filiam duxit uxorem, quam ex Græcis *Herodotus* & *Apollonius*, ex Latinis *Ovidius* & *Valerius* *Chalciopen* vocant. *Arceſilaus* vero & *Hesiodus* ἐν ταῖς μεγάλαις ἡολαῖς (operis nomen est) *Jophosam* appellant. *Pherecydes* in sexto *Eveniam* scribit vocatam, fuisse autem ei cognomentum *Chalciopæ* & *Ophiussæ*. ex ea *Phrixus* quatuor sustulit liberos, *Argum*, *Phrontim*, *Melana*, & *Cythisoron*, quem *Ephorus* *Cythorum* appellat; addit & quintum *Epimenides*, *Presbonem* nomine.

De Phrxi noverca.

Causam novercæ in mariti filios odii, alii aliter referunt.

XCIV ARGONAUTICÆ EXPEDITIONIS

dicunt enim, eo quod Phrixus illicitum infandumque novercæ amorem spreverit, ab ea apud patrem incesti tentati infimulatum. de nomine tam matris, quam novercæ eorum, mira est, & prope ridicula apud scriptores Græcos differentia. plures dicunt, *Nephelen* matrem fuisse, *Ino* autem novercam. Sophocles in *Athamante* *Nephelen* autumat vocatam novercam; *Hippias* *Gorgopin*; *Pherecydes* *Themisto*; *Pindarus* in hymnis *Demoticen*.

De ariete aureo.

Arietem hunc, de quo tam multa Græci fabulantur, multi aureum vellus habuisse narrant, quos secutus est Orpheus, & Apollonius, qui Mercurii contactu aureum dicit effectum lib. secundo. Simonides vero album interdum, interdum purpureum fuisse dicit. Acusilaus ex mari purpureo infectum colore asserit. Apollonius vocem humanam habuisse scribit,

ἀλλὰ καὶ αὐδὴν
Ἀνδρομέτην προέθηκε καλὸν τέρας.

vocem virilem

Formosum emisit monstrum.

quod & Hecatæus affirmat. Sunt, qui dicant, hoc ideo fictum, quia Phrixus navicula, arietis figuram in prora habenti, navigavit. Dionysius vero Mitylenæus, *Crion*, (quod nomen apud Græcos *arietem* significat) Phrxi pædagogum fuisse, atque cum ipso ad Colchos navigasse: unde ea omnia ficta esse narrat.

De Jasonis parentibus.

Jasonem omnes ex *Æsone* genitum affirmant. De ejus matre non usque adeo inter scriptores convenit. Apollonius & Valerius *Alcymedem*, Clymenes filiam, fuisse scribunt; *Stesichorus* *Eteoclymenen*; *Pherecydes* *Alcymeden*, *Phylaci* filiam; *Herodotus* *Polyphemen* Autolyçi. *Andron* in abbreviatione τῶν συγγενειῶν *Thogniten*, *Laodici* filiam, Jasonis matrem fuisse autumat. Natus est autem ex his duobus solus *Jason*, ut sentit Apollon. *Ibycus* filiam etiam eis dicit fuisse, *Hippolyten* nomine. *Diodorus*, filium alterum *Promachum* appellatum. Fuit autem Jason a Chirone Centauro educatus, a quo etiam Medicinæ artem didicit, unde *Jason* est appellatus. *Pindarus*, φῆρ δὲ θεῖος Ἰάσωνα κικλίσ-

των προστάδα: ubi interpret, παρὰ τὴν ἱασιν vocatum dicit, quod etiam Apollini Commentarius confirmat.

De Pelia rege.

Pelias, ut vidimus, Neptuni ex Tyro Salmonei filius, magnam Thessaliæ partem ditione tenuit. Filium habuit *Acastum*, qui Argonautas comitatus est, secundum Apollonium & Valerium. Orpheus nullam de Acasto mentionem facit. Diodorus quoque in V, masculis filiis Peliam caruisse scribit. Filias habuit *Alcestim*, *Amphinomen*, & *Evadnen*, de quibus idem eodem libro. Habuit & *Pelopeam*, de qua Apollonius in I. Is cum sortem accepisset, se illius manibus moriturum, quem altero pede nudo ad se venientem vidisset, omnibusque Diis, Junone excepta, solemnia forte sacra faceret, Jason ad sacra festinat, Junonem Deam sub vetulæ speciem in Anauri ripa invenit, quæ se quidem transire in ulteriorem torrentis ripam velle, timere tamen simulabat. Eam Jason humeris acceptam transvexit, altero calceo sub torrentis cœno relicto, sicque ad Peliam se contulit. Quem cum rex vidisset, oraculi memor, animo cogitare cœpit, quò pacto mortem illi moliretur. Cumque intelligeret, nullam ea tempestate rem esse majoris periculi, quam vellus aureum, quod in templo Martis apud Colchos erat, nepoti persuasit, ut ad id rapiendum eo proficisceretur, auxilium opesque suas pollicitus. Cui cum Jason assensisset, navem jussit fabricari gracilibus clavis, ut scribit Timæus, quò citissime dissolveretur, omnesque in mari perderet. Ceterum architectus contrarium fecit: cujus rei fide accepta, *Acastus* cum Argonautis navigavit. Alii tamen dicunt, Minervæ industria ab *Argo* Arestoris filio compaginatam, eique navis refarciendæ provinciam injunctam, atque de ipsius nomine *Argo* fuisse dictam. Pherecydes tamen ab *Argo*, Phrixi filio, vocatam fuisse dicit, alii a velocitate. Fuit autem vocalis, & fatidica. Nam Minerva lignum in ea ex quercu Dodoneæ fixit, ut Apollonius lib. I fabulatur. Postea hæc navis ob memoriam inter sidera collata dicitur.

De Argonautarum profectioe.

Jason, principum Græciæ juventute collecta, ipse omnium dux, ut Apollonius, Orpheus, & Valerius testantur, (quam-

XCVI ARGONAUTICÆ EXPEDITIONIS

vis Diodorus aliter) navigare cœpit, solvens ex Pagafis; quod Magnesiæ est promontorium, dictum ἀπὸ τοῦ ἐκεί πεπύχσαι τὴν Ἀργώ. Demetrio vero Scepsio, ab eo quod multis fontibus irrigatur. Atque ad Lemnon primum applicuit, ubi paulo ante Lemniæ mulieres viros omnes (præter Thoantem regem, a quo *Hypsipyle* filia manus abstinerat) internecione sustulerant, eo quod illi uxores averfati, ut ab eis discederent, bellum Thracibus intulerant, quia pessimum earum odorem a Venere injectum ferre non possent. Myrtilus tamen secundo Lesbiacorum aliter. Scribit enim, Medeam, cum juxta Lemnon Argonautæ a Colchide redeuntés navigarent, præ zelotypia venenum in Lemnon jecisse, quo Lemniis feminis gravissimus atque intolerandus est injectus odor. Argonautæ igitur ad insulam appulsi passim cum feminis coierunt, benigne ab illis accepti, ut Herodotus, Apollonius, Orpheus, & Valerius scribunt: Æschylus tamen in *Hypsipyle*, eas in armis egressas Argonautas accessu prohibuisse scribit, quoad illi jurejurando fidem fecerunt, se cum eis coituros. Sophocles etiam in Lemniis prœlium grave inter utrosque commissum scribit: quos secutus videtur Papinius in Thebaidi. Ibi cum Argonautæ, deliciis & voluptati vacantes, moræ aliquantum traxissent, ab Hercule increpiti ad Samothraciam navigarunt, ubi Cabiris, ut diximus, sunt initiati. Inde profecti, cum ad Trojam appulissent, Hercules Laomedontis filiam *Hesione*, monstro objectam, liberavit, ut & Valerius & Diodorus affirmant. Apollonius & Orpheus nullam ejus rei mentionem faciunt. Inde navigantes ad Cyzicum pervenerunt.

De Cyxico & ejus morte.

Erat autem *Cyxicus* a Theſſalis oriundus. Fuit enim ex Æneo Apollinis & Stilbes filio natus, qui relicta Theſſalia, ubi fuerat ortus, in Hellespontum se contulit, atque ibi regnavit, & *Ænetem* Eufori Thraciæ regis filiam uxorem duxit, ex qua Cyzicum genuit, qui Dolionum tenuit imperium in Isthmo & Chersoneso, quæ est in Propontide, juxta quam mons est *Arctos* nomine, quem semiferi & horrendi gigantes ex terra geniti incolebant, quos etiam Theſſalos dicit fuisse Deilochus. Apollonius vero in Her-

culis perniciem a Junone fabulose scribit creatos. fabulæ a leone Nemæo genitos volunt. Polygnostus vero prædones eos fuisse scribit. Hi assidue cum Cyzicenis bellum gerebant. *Cyzicus* igitur, cum Argonautas sibi cognatione conjunctos didicisset, eos benignissime suscepit hospitio. cumque a Cyzico digressi essent Argonautæ, proxima nocte tempestate acti, eodem reversi sunt: quos Cyziceni hostes cum crederent, adversus eos egressi, plane internecone sublati sunt; inter quos ipse *Cyzicus* ab *Jasone* est interemtus, ut & *Apollonius*, & *Valerius* scribunt. *Orpheus* ab *Hæronle*, alii a *Dioscuris*. Erat *Cyzici* uxor *Clie* nomine, *Meropis Percosii Pitycæ* regis filia, ut narrant *Deilochus* & *Ephorus*: quæ cum virum extinctum videret, doloris impatiens suspensio vitam finivit, ut & *Apollonius* libro I, *Orpheus* in *Argonauticis*, & *Evanthes*, & *Deilochus* scribunt.

● *De Hercule ab Argonautis relicto.*

Hinc Argonautæ, justis Cyzico solutis, ad *Myziam* navigarunt, ubi *Hylas* aquatum egressus, ut diximus, in fontem decidit: quem cum *Hercules* inquirendo totum montem perlustrasset, diuque expectatus non rediisset, Argonautæ moræ diutinæ impatientes, relicto eo, vela fecerunt, ut & *Apollonius*, & *Valerius* scribunt. *Dionysius* tamen *Mitylenæus* ad *Colchos* usque cum Argonautis navigasse affirmat. Idem etiam *Demaratus*, quod & *Diodorus* affirmare videtur. *Hesiodus* vero in *Ceicis* nuptiis in *Magnesia* relictum scribit. *Antimachus* in *Lyde*, eo quod ipsius onere navem gravatam submergendam timebant, relictum ait. quod & *Posidippus*, & *Pherecydes* dicunt. *Ephorus*, ipsum sua sponte apud *Omphalem* *Lydiæ* reginam mansisse, testatur.

De Phineo.

Argonautæ vero ad *Bithyniam* appulerunt, ubi *Pollux* *Amycum* regem cæstibus victum obruncavit. Hinc navigantes ad *Phineum* regem pervenerunt, *Ageonis* secundum *Hellanicum* filium, at *Hesiodo*, *Asclepiade*, *Antimacho*, & *Pherecyde* testantibus; *Phœnicis* & *Cassiopeæ*. Hunc quidam in *Paphlagonia*, alii in *Salmydeffo* *Thra-*

Val. Flaccus.

XCVIII ARGONAUTICÆ EXPEDITIONIS

ciæ regnasse scribunt. quem Boreæ filii Zetes & Calais ab Harpyiis, ut vidimus, liberarunt: de quo, quia multa apud Latinos, non plura verba faciam.

De morte Idmonis & Tiphys.

Ab eo digressi, Cyaneas petras, quas & Symplegadas vocant, non sine periculo transierunt, columba duce, ut scribit Asclepiades, & Ovidius in Ibi tangit. Inde ad Mariandyniam venerunt, ubi *Lycus* Dascyli filius regnabat, qui Argonautas libentissime suscepit hospitio, & quod a Græcis patrem suum Pelopem honoratum sciebat, & quod Pollux Amycum Priolæ fratris occisorem interfecerat. Hic *Idmon* vates Phœbi filius, aut verius Abantis, diem obiit ab apro vulneratus, ut Nymphis in Heraclea, & Promaditas, atque Herodotus testantur, qui eum in Heracleæ foro sepultum scribit. Hic etiam obiit *Tiphys* navis gubernator, ut Apollonius, Nymphis, & Orpheus atque Valerius scribunt. Herodotus vero non euntibus, sed redeuntibus Argonautis, mortuum ait. Hic navis gubernandæ munus mandatum est *Anceo*, Neptuni & Astypalæ filio, ut inquit Simonides, attestantibus Apollonio, atque Orpheo. Theotimus *Euphemum*, Neptuni & Mecionices filium; Herodotus vero, *Erginum* post Tiphys obitum navem gubernasse scribit, quem secutus videtur Valerius. Quod fuit in causa, ut & Apollonius, & Valerius, in gubernationis petitione horum omnium meminerint. Defunctis Heroibus solutis exsequiis, secundo vento per varia loca ad Colchos appulerunt. & quia multa hic de *Æeta*, atque ejus filiis dicuntur, non erit abs re, dummodo non sit lectoribus fastidio, nonnulla de iis, quæ varie ab auctoribus traduntur, strictim breviterque narrare. Non enim ad hujus poetæ modo carmina intelligenda, verum ad alios etiam maximum parient emolumentum.

De Æeta Colchorum rege.

Diodorus in quinto, Dionysius Milesius in primo τῶν Ἀργοναυτικῶν, scribunt, Solem duos habuisse filios, *Æetam* & *Perseum*, quem alii *Perfen* vocant, ac *Æetam* quidem in Colchide & Mæotide; *Perseum* vero in Taurica regnaf-

se, atque ex indigenis feminam quandam duxisse uxorem; ex qua *Hecaten* suscepit. quæ cum venationis, plus quam muliebrem sexum decebat, esset studiosa, dum in lustris ac montibus diu versatur, herbas invenit complures, præsentanei multas atque efficacissimi veneni, multas etiam saluberrimas. Sed cum natura immitis esset atque crudelis, primum veneno patrem *Perseum* sustulit, & ad *Æetam* patrum confugit. cui nupta *Circen* & *Medeam* genuit. *Epimenides* Corinthium genere fuisse tradit *Æetam*, Sole patre atque *Ephyre* matre natum. *Diophanes* vero libro Ponticarum historiarum primo, ex Sole & *Antiope* genitum affirmat, cui etiam subscribit *Eumelus* quidam poeta, ut ex ejus carminibus, quæ subijciam, intelligi potest.

Ἄλλ' ὅτε δὴ δ' Αἰήτης καὶ Ἀλῶνς ἐξογένοντο
 Ἥελιον καὶ Ἀντιόπης, τότε δ' ἀνδρὶ αὖ χῶρην
 Δάσατο παῖσιν τοῖς Ὑπερίονος ἀγλαῶς υἱός.
 Ἦν μὲν ὅχ' Ἀσωπὸς, ταύτην πῶρ δ' ἴω Ἀλῶνι.
 Τὴν δ' Ἐφύρην κτεάτεσσ' Αἰήτη δῶκεν ἅπασαν.
 Αἰήτης δ' ἄρ' ἐκὼν Βούνη παρέδωκε φυλάσσειν,
 Εἰσοκεν αὐτὸς ἵκοιτ', ἢ ἐξ αὐτοῖο τις ἄλλος,
 Ἥ παῖς, ἢ δ' υἱῶνδε, ὅδ' ἵκετο Κολχίδα γαῖαν.
*Natus ubi Æetas & Alæus sanguine Phæbi
 Pulchraque Antiopes regionem rite suis tunc
 Diviso natis Phæbus, donavit Alæo,
 Quam pater Asopus nūtidis circumfluit undis.
 Ast Ephyren dedit Æeta, quam sponte reliquit
 Buno Mercurii servandam, dum ipse rediret,
 Aus aliquis, natufve, aut sanguine tandem
 Junctus: at ipse quidem concessit Colchida terram.*

Is cum fortem accepisset, se tunc perituum, cum externi homines, navigio ad Colchos vecti, vellus aureum sustulissent, effera crudelitate se hospites sacrificare ostentavit, ut, divulgata tantæ immanitatis fama, externi omnes ab accessu averterentur. Lucum etiam, in quo vellus aureum erat suspensum, muro circumdedit: quæ, & multa alia, quia vulgatissima sunt, consulo prætermitto. postea demum, cum *Medeam* filiam cum *Jasone*, rapto vellere, comperisset aufugere, illos cum magnis copiis frustra est insecutus; nihil enim perfecit, ut vult *Apollonius*. Dio-

C ARGONAUTICÆ EXPEDITIONIS

nyfius Milefius fcribit, eum Argonautas confecutum, atque Iphim Euryfthei fratrem interfeciffe. Diodorus a Meleagro testatur occifum. Valerius aliud innuit.

De Æetæ filiis.

De filiis, quos Æetas genuit, non adeo inter fcriptores convenit, ideoque breviter de unoquoque figillatim, ut pofcet ordo, dicemus. Diodorus, ut fuperius, uxorem fcribit habuiffe *Hecaten* Perfæ filiam, quam alii Jovis dicunt effe. Hefiodus Perfæ & Aftæriæ, Orpheus Cereris,

Καὶ τότε δὴ δ' Ἑκάτην Διὸς τέκεν εὐπατέρειαν.

Æthereasque Ceres Hecaten emifit in auras.

Bacchylides nocte genitam fabulatur. Ἑκάτα δαδοφόρου νυκτὸς μεγαλοκόλπου Δύγατερ. Pherecydes ex Ariftæo natam. Mufæus Jovem ait Arifterim compreffiffe, & ex fe gravidam Perfeo tradidiffe, quæ poftea *Hecaten* peperit: unde credita eft Perfei filia. ex hac Circen & Medeam natas Æetæ fcribit Dionyfius Milefius. Diodorus filium etiam, quem alii *Abfyrtum*, ipfe, atque ex noftris Pacuvius, *Ægialeum* vocat. Alii etiam multi *Chalciopen* addunt, de qua dictum eft. Hefiodus Solis filiam Æetæque fororem, non filiam, fuiſſe *Circen* fcribit in Theogonia. Ejusdem eft Apollonius opinionis, qui eam in tertio ab Apolline patre raptam, & in Italiam curru paterno vectam canit. Et in quarto Perſes & Solis filiam vocat. Orpheus etiam Apollinis & Aftæropes filiam dicit. de ejus nomine Κερκραιὸν πειδίον vocatum fcribit Timæus; cujus etiam facit mentionem Apollonius. quin & de Æetæ regis uxore non parva eft diſſenſio. nam cum multi Hecaten dicant; Apollonius eum *Aſterodiam* Caucaſiam Nympnam duxiſſe, deinde *Idyiam* Oceani & Tethyos filiam. Sophocles *Nearam* Nereidum unam. Hefiodus in Theogonia *Idyiam*. Qui Naupactica compoſuit *Eurylyten* ait.

De Medea.

Medea Æetæ ex quacunque matre filia fuit, quæ & veneficiis & herbarum cognitione adeo præſtitit, ut ne Circæ quidem cedere haberet, natura tamen miſericors, & ab immani patris crudelitate abhorrens, ſi Diodoro credi-

mus. Hæc eo pacto, quo dicemus, cum Jafone, rapto aureo vellere, confugit, atque in Theffaliam Jolchon venit, Peliæque regem, filiabus ejus per speciem pietatis deceptis, interemit. Decemque annos cum Jafone concorditer vixit, atque ex eo *Dydimum*, *Alcymenum*, *Theffandrum* & *Theffalum* genuit. Repudiata Medea, Jason *Glaucam*, seu *Creusam*, filiam Creontis, Corinthiorum regis, uxorem duxit. quam nuptiarum die Medea cum tota simul Creontis regia, missa corona venenis illita, vel naphthæ bitumine, ut Plinius ait, cremavit: filiosque in mariti ultionem trucidavit omnes, præter *Theffalum*, qui fuga sibi salutem peperit. Jason, cum doloris vim ferre non posset, propria sibi manu mortem conscivit. Medea ad Ægeum Athenarum regem confugit. Cui nupta *Medum* filium peperit, qui postea Mediæ imperavit. Inde expulsa, ad partes Asiæ transiens (ait Diodorus) cuidam clarissimo nupsit regi, ex quo dicunt filium *Medum* peperisse. multa alii, quæ recensere magis fastidio, quam voluptati, lectoribus futurum puto. Hæc non omittenda, Latinis forsan adolescentibus non valde nota, eam post mortem in Elysiō Achilli nupsisse, quod primus dixit Ibycus, post hunc Simonides, & Apollonius. ad quod allusit *Angelus Politianus*, vir de literis Latinis optime meritus. Is in Umbra hæc ait:

*Elysum tenet, hic magna venerabilis umbra
Mutatis pulchram auspiciis sibi Colchida junget,
Solis & Oceani volventi progener ævo.*

De Abfyro.

Abfyrus ex Æeta & Asterodia natus est, ut inquit Apollonius. Sophocles in Scythis, non ex eadem matre natos Abfyrum & Medeam scribit, sed Medeam ex Idyia, Abfyrum vero ex Neæra. Fuit hic ob pulchritudinem *Phæthon* cognominatus, ut Apollonius libro III Argonauticorum, & Timonax Scythicorum II, affirmant. Sunt, qui eum Medea natu majorem dicant. Pherecydes in VII, a Medea ex lectulo sublatum, & ad Jasonem perductum, ac ut Æetam regem Argonautas insequentem morarentur, dilaceratum. Sophocles in Tragœdia, quæ *Colchides* inscribitur, in patris ædibus laniatum scribit; Apollonius vero, ad Istrum

CII ARGONAUTICÆ EXPEDITIONIS

fluvium occisum; Plinius in insulis, quæ ex ejus nomine *Abſyrtides* nuncupantur.

De amoribus Jasonis & Medæ.

Cum igitur Jason cum ceteris Argonautis ad Colchos appulisset, Medeam forte ad Phasidis ripam obviam habuerunt. Cui cum Jason adventus sui causam exposuisset, atque ab ea de crudelitate patris esset edoctus, ad preces conversus, fidem de conjugio dedit, si in discrimine ab ea præmonstrato sibi ferret opem. Acceperat ante Jason a Venere *Lyngem* aviculum, quam Magæ mulieres tantam ad amatoria carmina vim habere credunt, ut omnia venena & unguenta ad amorem excitandum idonea *Lyngus* appellentur, teste Theocriti antiquo expositore, & ipse amor *Lynx* a Pindaro dicatur, qui scribit in Pythiis, hanc ex Olympo a Venere primum ad mortales allatam, & datam Jasoni, ut ea simul, & quibusdam amatoriis carminibus, quæ ipsa Venus docuit, Medeam amore ad insaniam usque accenderet. Quod cum fecisset, illa amore correpta, suum ei promisit auxilium, ac statim herbas medicatas & pharmaca quædam dedit, quibus a taurorum igne tutus esset, & eum, quid agendum esset, docuit. Ille Æetam convenit, ac vellus aureum poposcit: quod Æetas se daturum est pollicitus, si tauros ingentes flammæ ore & naribus evomentes junxisset, atque dentes, quos ipse daret, feminasset, hominesque armatos, qui inde pullularent, vicisset. Quæ omnia Jason, Medea opitulante, cum summa sua laude & gloria perfecit. Æetas tamen vellus aureum negavit, ac de Argonautarum cæde tractare cœpit.

De serpentis dentibus.

Erant autem dentes, quos Jason feminavit, non ex eo serpente, qui vellus in arbore suspensum custodiebat, sed ex eo, quem Cadmus in Bœotia interemerat. Nam ut Pherecydes in VII, & Apollonius in III scribunt, Minerva dentes serpentis illius, quem Cadmus in Martis fonte occidit, Cadmo & Æetæ æquis portionibus divisit. & Cadmus quidem continuo, quos ipse acceperat, Martis jussu feminavit, ex quibus plures homines armati sunt nati, qui omnes

mutuis vulneribus se confoderunt, quinque dumtaxat relictis, *Udao*, *Chihanio*, *Peloro*, *Hyperenore*, *Echione*; quos Cadmus ad condendam urbem socios sibi assumfit. Ex his gentem quandam vocatam *Spartos*, scripsit Hippias Delius, & similiter Atrometus. Eorum etiam mentionem apud nostros facit *Lactantius Firmianus*. Æetas autem suum patrem, usque ad tempus illud, quo Jason vellus aureum petebat, servavit, tuncque ei dentes tradidit seminandos.

De vellere rapto.

Nocte proxima, cum Æetas, de Jasonis sociorumque caede cogitans, Colchorum proceres consulendos congregasset, Medea clam ad Jasonem confugit, eumque ad lucum Martis, ubi vellus aureum in arbore suspensum a dracone servabatur, deduxit. Serpentemque semper vigilem magicis cantibus sopivit; & ita Jason vellus aureum rapuit, atque cum Medea in navem se recepit. Hoc & Apollonius, & Antimachus, & Valerius: Pherecydes vero & Herodotus occisum ab Jafone serpentem, sicque vellus sublatum scribunt. Qui Naupactica composuit, Medeam fingit, cum ex patris domo fugeret, secum aureum vellus, quod in Æetæ domo servabatur, attulisse.

De Jasonis reditu.

De reditu Argonautarum, non satis inter Græcos scriptores convenit. Timagetus primo de portibus libro, *Istrum* scribit ex Germaniæ montibus derivari, & inde in Germaniæ influere paludem, postea in duo scindi brachia, & unum quidem in Germanicum pelagus, alterum vero in Euxinum pontum deferri, ac per hoc navigantes Argonautas in Etruriam venisse. Hunc secutus videtur Apollonius, Apollonium Valerius. Hecataeus Milesius per Phasidem in Oceanum evasisse, inde Nilum penetrasse, atque ex hoc in nostrum mare pervenisse, asseverat. Hoc Artemidorus Ephesius falsum esse convincit. Siquidem *Phasis* fluvius Oceano minime infunditur. idem & Eratosthenes in tertio Geographiconum confirmat. Scymnus per Tanaim autumat navigantes in magnum mare, inde in nostrum venisse. Hesiodus autem, & Pindarus in Pythiis, & Antimachus in Ly-

CIV ARGONAUTICÆ EXPED. HISTORIA.

de; per Oceanum dicunt eos ad Lybiam appullos, navem humeris vehentes in mare nostrum exiisse. Sophocles in Scythis, & Callimachus, atque Herodotus in Argonautis, eadem, qua Colchos petierant, reversos ajunt. unde hi, qui ex Colchis in Adriam venerunt Argonautas vestigantes, eos non invenerunt: qui vero per Cyaneas petras navigarunt, eos in Corcyra insula invenerunt.

De Jasonis & Medæ nuptiis.

Valerius Jasonis & Medæ nuptias in Peuce insula fieri inceptas esse scribit: inopino autem Abfyrti adventu turbatas & interruptas. Timæus, & Apollonius libro quarto, atque Orpheus, Corcyræ scribunt, Dionysius Milesius, in secundo Argonauticon Byzantii, Antimachus in Lyde, prope fluvium dicit Jasonem cum Medea coisse. Philetas in Telepho, in Alcinoi domo celebratas ait. Timonax vero Siculorum primo, in Colchide scribit Medeam ab Jasone ductam uxorem, non sine patris Æetæ voluntate. Refert autem idem, monstrari juxta Pontum hortos quosdam Jasonis vocatos, ex quibus ipse discessum fecit, & in Æea gymnasia quædam, & thalamum, in quo Medea Jasoni nupsit, & prope urbem facellum Jasonis, & multa alia. Hæc ex Apollonij interprete. Ceterea vero, quæ de Argonautarum in Thessaliam reditu a Græcis scriptoribus traduntur, consulto prætermisimus, tum quia ad Valerii nostri opus intelligendum, non multæ frugis sunt, tum ne *εγχεσπιδιον* hoc, in quo breves esse laboravimus, volumen justum excederet.

C. VALERII FLACCI

SETINI BALBI

ARGONAUTICON

LIBER PRIMUS

LIBRI PRIMI
A R G U M E N T U M
ÆGIDIO MASERIO

A U C T O R E.

*Livor agit Pelian, Phrixæo vellere fortem
Qui replet Æsoniden. Argo, natoſque Deorum,
Divarum auxilio longum in discrimen Iason
Apparat: augurioque insignem, læus agreſſi
Persuadere fugam haud frustra conatur Acaſto.
Æquoreum oblato placat libamine patrem
Æsonides: Mopfusque canit quæ certa tulerunt
Fata Deæ. miranda refert Phœbeius Idmon.
Ingemit Alcimede. grandævus lætior Æſon
Fert animum. tranſſis ſcribuntur nomina. Acaſtus
Tollitur. unda fremit. deſcendit in Æſona crudus
Innocuum Pelias: matremque & pignora truncat.*

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER I.

P RIMA Deūm magnis canimus freta pervia natis,
 Fatidicamque ratem; Scythici quæ Phafidis oras
 Ausa sequi, mediosque inter juga concita cursus
 Rumpere, flammifero tandem consedit Olympo.
 Phoebe, mone; si Cymææ mihi conscia vatis
 Stat casta cortina domo; si laurea digna
 Fronte viret. Tuque o, pelagi cui major aperit
 Fama, Caledonius postquam tua carbasa vexit
 Oceanus, Phrygios prius indignatus lulos,
 Eripe me populis, & habenti nubila terræ,
 Sancte pater; veterumque fave veneranda canenti
 Facta virūm. versam proles tua pandet Idumen
 (Namque potest) Solymo nigrantem pulvere fratrem,
 Spargentemque faces, & in omni turre furentem.
 Ille tibi cultusque Deūm, delubraque genti
 Instituet; cum jam genitor lucebis ab omni

5

10

15

Val. Flaccus.

A 2

Parte poli. neque enim in Tyrias Cynosura carinas
 Certior, aut Grajis Helice servanda magistris:
 Seu tu signa dabis, seu te duce Græcia mittet
 Et Sidon Nilusque rates. nunc nostra serenus
 Orsa juves; hæc ut Latias vox impleat urbes.

20

Hæmoniam primis Pelias frenabat ab annis;
 Jam gravis & longus populis metus: illius amnes;
 Ionium quicumque perunt: ille Othryn & Hæmum;
 Atque imum felix versabat vomere Olympum.

25

Sed non ulla quies animo fratrisque paventi
 Progeniem Divûmque minas: hunc nam fore regi
 Exitio vatesque canunt, pecudumque per aras.
 Terrifici monitus iterant: super ipsius ingens
 Instat fama viri, virtusque haud læta tyranno.

30

Ergo anteire metus, juvenemque extinguere pergit
 Æsonium; lætisque vias ac tempora versat.
 Sed neque bestia videt, Grajas neque monstra per urbes.
 Ulla. Cleonæo jam tempora clusus hiatu

Alcides: olim Lernæ defensus ab angue
 Arcas; & ambobus jam cornua fracta juvencis.
 Ira maris, vastique placent discrimina ponti.

35

Cum juvenem, tranquilla tuens, nec fronte timendus,
 Occupat; & fœtis dat vultum & pondera verbis:
 Hanc mihi militiam, veterum quæ pulchrior actis;
 Annue; daque animum. nostri de sanguine Phrixus
 Cretheos ut patrias, audisti, effugerit aras.

40

Hunc ferus Æetes, Scythiam Phæsinque rigentem
 Qui colit, (heu magni Solis pudor!) hospita vina
 Inter, & attonitæ mactat sollemnia mensæ,
 Nil nostri Divûmque memor. non nunquam tantum

45

Fama refert. ipsum juvenem tam sæva gementem,
 Ipsum ego, cum ferus fessos sopor alligat artus,
 Aspicio: meque assiduus lacera illius umbra
 Quæstibus, & magni numen maris excitat Helle.
 Si mihi, quæ quondam, vires; vel pendere poenas
 Colchida jam, & regis caput hic atque arma videres.
 Olim annis ille ardor hebet: necdum mea proles
 Imperio, & belli rebus matura marique.
 Tu, cui jam curæque vigent, animique viriles,
 I decus: & pecoris Nephelæi vellera Grajo.
 Redde tholo; ac tantis temet dignare periclis.
 Talibus hortatur juvenem, propiorque jubenti.
 Conticuit, certus Scythico concurrere ponto.
 Cyaneas: tantoque filet possessa dracone
 Vellera; multifidas regis quem filia linguas
 Vibrantem ex adytis cantu dapibusque vocabat.
 Et dabat hesternæ liventia mella veneno.
 Mox taciti patere doli, nec vellera curæ
 Esse viro; sed sese odiis immania cogi
 In freta: qua jussos sic tandem quærere Colchos.
 Arte queat. nunc aerii plantaria vellet
 Perseos, aut currum, ut sævos frenasse dracones.
 Creditus, ignaras Cereris qui vomere terras
 Impuit, & flava quercum damnavit arista.
 Heu quid agat? populumæ levem, veterique tyranno.
 Insensum, atque olim miserantes Ælsona patres
 Advocet? an socia Junone & Pallade fretus.
 Armifona, superet magis & freta jussa capestat?
 Si qua operis tanti domito consurgere ponto.
 Fama queat. tu sola animos mentemque peruris.

Gloria: te viridem videt immunemque fenestæ
 Phafidis in ripa stantem, juvenesque vocantem.
 Tandem animi incertum confusaque pectora firmat
 Religio: tendensque pias ad sidera palmas, 80
 Omnipotens regina, inquit, quam, turbidus atro
 Æthera caruleum quateret cum Iuppiter imbre,
 Ipse ego præcipiti tumidum per Enipea nimbo
 In campos & tuta tuli: nec credere quivi
 Ante Deam, quam te tonitru nutuque reposci 85
 Conjugis, & subita raptam formidine vidi:
 Da Scythiam Phasinque mihi: tuque, innuba Pallas,
 Eripe me. vestris egomet tunc vellera templis
 Illa dabo: dabit auratis & cornibus igni
 Colla pater: niveique greges altaria cingent. 90
 Accepere Deæ, celerique per æthera lapsu
 Diversas petiere vias. in moenia pernix
 Thespiaca ad carum Tritonia devolat Argum:
 Moliri hunc puppim jubet, & demittere ferro
 Robora: Peliacas & jam comes exit in umbras. 95
 At Juno Argolicas pariter Macedumque per urbes
 Spargit, inexpertos tentare parentibus Austros
 Æsoniden: jam stare ratem; remisque superbam
 Poscere quos revehat, rebusque in secula tollat.
 Omnis avet, quæ jam bellis spectataque fama, 100
 Turba ducum, primæ seu quos in flore juventæ
 Tentamenta tenent, necdum data copia rerum.
 At quibus arborum studiumque infantis aratri,
 Hos stimulant, magnaue ratem per lustra viasque
 Vix laude canunt manifesto in lumine Fauni, 105
 Silvarumque Deæ, atque elatis cornibus Amnes.

Protinus Inachiis ultro Tirynthius Argis
 Advolat: Arcadio cujus flammata veneno
 Tela puer, facileſque humeris gaudentibus arcus
 Ceſtat Hylas: velit ille quidem; ſed dextera nondum. 110
 Par oneri, clavæque capax. quos talibus amens
 Inſequitur, ſolitoſque novat Saturnia queſtus:
 O utinam Grajæ rueret non omne juventæ
 In nova fata deus: noſtriſque Euryſtheos hæc nunc
 Juſſa forent: imbrem & tenebras lævumque tridentem. 115
 Jam jam ego, & inviti torſiſſem conjugis ignem.
 Hunc quoque nec ſocium noſtræ columenve carinæ
 Eſſe velim; Herculeis nec me unquam fidere fas ſit
 Auxiliis, comiti & tantum debere ſuperbo.
 Dixit: & Hæmonias oculos detorquet ad undas. 120
 Fervere cuncta virum coetu, ſimul undique cernit
 Delatum nemus, & ducta reſonare bipenni
 Litora: jam pinus gracili diſſolvere lamna
 Theſpiaden; jungique latus, lentoque ſequaces.
 Molliri videt igne trabes; remiſque paratis 125
 Pallada veliſero quærentem brachia malo.
 Conſtitit ut, longo moles non pervia ponto,
 Puppis, & ut tenues ſubiſcere latentia ceræ
 Lumina, picturæ varios ſuperaddit honores.
 Hic inſperatos Tyrrheni tergore piſcis 130
 Peleos in thalamos vehitur Thetis: æquora delphin
 Corripit: illa ſedet deſecta in lumina palla;
 Nec Jove majorem naſci ſuſpirat Achillem.
 Hanc Panope, Dotoque ſoror, lætataque fluctu
 Proſequitur nudis pariter Galatea lacertis, 135
 Antra petens: Siculo revocat de litore Cyclops.

Contra ignis, viridique torus de fronde, dapelque;
 Vinaque, & æquoreos inter cum conjuge Divos
 Æacides: pulsatque chelyn post pocula Chiron.
 Parte alia Pholoe, multoque infans læcho
 Rhoerus, & Atracia subitæ de virgine pugnae:
 Crateres mensæque volant, aræque Deorum,
 Poculaque, insignis veterum labor. optimus hasta
 Hic Peleus, hic ense furens agnoscitur Æson.
 Fert gravis invito victorem Nestora tergo
 Monychus: ardenti peragit Clanis Aëto quercu:
 Nigro Nessus equo fugit: acclinisq; tapeti
 In mediis vacuo condit caput Hippasus auro.
 Hæc quanquam miranda viris stupet Æsone natus;
 Et secum: Heu miseros nostrum natosque patresque;
 Haccine nos animæ faciles rate nubila contra
 Mittimur? in solum nunc sæviet Æsone pontus?
 Non juvenem in casus eademque pericula Acastum
 Abripiam? invisæ Pelias freta tuta carinæ
 Optet, & exoret nostris cum matribus undas.
 Talia contanti lævum Jovis armiger æthra
 Advenit: & validis fixam erigit unguibus agnam.
 At procul e stabulis trepidi clamore sequuntur
 Pastores, fremitusque canum: citus occupat auras
 Raptor; & Ægæi super effugit alta profundi.
 Accipit augurium Æsonides, lætusque superbi
 Testa petit Pelia. prior huic tum regia proles
 Advolat, amplexus fraternaue pectora jungens:
 Ductor ait: Non degeneres, ut rexis, Acaste,
 Venimus ad questus: socium te jungere coëptis
 Est animus. neque enim Telamon, aut Canthus & Idas,

140

145

150

155

160

165

Tyndariusque puer mihi vellere dignior Helles.
 O quantum terræ, quantum cognoscere cœli
 Permissum est! pelagus quantos aperimus in usus!
 Nunc forsan grave reris opus: sed læta recurret 170
 Cum raris, & caram cum jam mihi reddet lolcon;
 Quis pudor heu nostros tibi tunc audire labores!
 Quas referam visas tua per suspiria gentes!
 Nec passus rex plura virum. Sat multa parato
 In quæcunque vocas; nec nos, ait, optime, segnes 175
 Credideris; patriisve magis confidere regnis,
 Quam tibi; si primos, duce te, virtutis honores
 Carpere, fraternæ si des accrescere famæ.
 Quin ego, ne qua metu nimio me cura parentis
 Impediat, fallam ignarum; subitusque paratis 180
 Tunc adero, primas linquet cum puppis arenas.
 Dixerat. ille animos promissaque talia lætus
 Accipit; & gressus avidos ad litora vertit.
 At ducis imperiis Minyæ monituque frequentes
 Puppim humeris subeunt; & tento poplite proni 185
 Decurrunt, intrantque fretum. non clamor anhelis
 Nauticus, aut blandus testudine defuit Orpheus.
 Tum læti statuunt aras. tibi, rector aquarum,
 Summus honor: tibi cæruleis in litore vittis
 Et Zephyris Glaucoque bovem, Tethidique juvencam 190
 Dejicit Ancæus. non illo certior alter
 Pinguis letifera perfringere colla bipenni.
 Ipse ter æquoreo libans carchesia patri
 Sic ait Æsonides: O qui spumantia nutu
 Regna quatis, terrasque salo complecteris omnes, 195
 Da veniam. scio me cunctis e gentibus unum

Illicitas tentare vias, hiememque mereri:
 Sed non sponte feror: nec nunc mihi jungere montes
 Mens tumet, aut summo deponere fulmen Olympo;
 Ne Peliae te vota trahant; ille aspera iussa
 Repperit, & Colchos in me luctumque meorum.
 Illum ego. tu tantum non indignantibus undis
 Hoc caput accipias, & pressam regibus alnum.
 Sic fatus, pingui cumulat libamine flammam.
 Protulit ut crinem densis luctatus in extis
 Ignis; & ascendit salientia viscera tauri;
 Ecce sacer, totusque Dei, per litora Mopsus
 Immanis visu, vittamque comamque per auras
 Surgentem laurusque rotat: vox reddita tandem;
 Vox horrenda viris: tum facta silentia vati:
 Heu quænam aspicio! nostris modo conscius ausis
 Æquoreos vocat ecce Deos Neptunus, & ingens
 Concilium: fremere, & legem defendere cuncti
 Hortantur. sic amplexu, sic pectora fratris,
 Juno, tene: tuque o, puppim ne desere, Pallas:
 Nunc, patrui nunc flecte minas. cessere, ratemque
 Accepere mari. per quot discrimina rerum
 Expedior! subita cur pulcher arundine crines
 Velat Hylas? unde urna humeris? niveosque per artus
 Cæruleæ vestes? unde hæc tibi vulnere, Pollux?
 Quantus, io, tumidis taurorum e naribus ignis!
 Tollunt se galeæ, fulcisque ex omnibus hastæ,
 Et jam jamque humeri. quem circum vellera Martem
 Aspicio? quænam aligeris secat anguibus auras
 Cæde madens? quos ense ferit? miser eripe parvos
 Æsonide: cerno en thalamos ardere jugales.

106

107

110

115

120

125

Jam dudum vates Minyas ambage ducemque
 Terrificat : sed enim contra Phœbeius Idmon ;
 Non pallore viris , non ullo horrore comarum
 Terribilis , plenus fatis Phœboque quieto , 230
 (Cui genitor tribuit monitu prænoscere Divûm
 Omina , seu flammæ , seu lubrica comminus exta ,
 Seu plenum certis interroget aera pennis)
 Sic fociis Mopsoque canit : Quantum angur Apollo ,
 Flammaque prima docet ; præduri plena laboris 235
 Cerno equidem ; patiens sed quæ ratis omnia vincat.
 Ingentes durate animæ , dulcesque parentum
 Tendite ad amplexus. lacrimæ cecidere canenti ,
 Quod sibi jam clusos invenit in ignibus Argos.
 Vix ea fatus erat ; jungit cum talia ductor 240
 Æsonius : Superûm quando consulta videtis ,
 O socii , quandoque datur spes maxima cœptis ;
 Vos quoque nunc vires animosque afferte paternos.
 Non mihi Theſſalici pietas culpanda tyranni ,
 Suspectivæ doli : Deus hæc , Deus omine dextro 245
 Imperat. ipse suo voluit commercia mundo
 Juppiter & tantos hominum miscere labores.
 Ite , viri , mecum ; dubiisque evincite rebus ,
 Quæ meminisse juvet , nostrisque nepotibus instent.
 Hanc vero , o socii , venientem in litore læti 250
 Dulcibus alloquiis ludoque educite noctem.
 Paretur. molli juvenes funduntur in alga ,
 Conspiciusque toris Tirynthius. exta ministri
 Rapta simul veribus , Cereremque dedere canistris.
 Jamque aderat summo decutrens vertice Chiron , 255
 Clamantemque patri procul ostentabat Achillem.

Ut puer ad notas erectum Pelea voces
 Vidit, & ingenti tendentem brachia passu;
 Assiluit, caraque diu cervice pendit.
 Illum nec valido spumantia pocula Baccho
 Sollicitant: veteri nec conspicienda metallo
 Signa tenent. Rupet in ducibus: magnumque sonantes
 Haurit, & Herculeo fert comminus ora leoni.
 Latus at impliciti Peleus rapit oscula nati,
 Suspiciensque polum, Placito si currere fluctu
 Pelea vultis, ait, ventosque optare ferentes;
 Hoc, Superi, servate caput. tu cetera, Chiron;
 Da mihi. te parvus lituos & bella loquentem
 Miretur: sub te puerilia tela magistro
 Venator ferat, & nostram festinet ad hastam.
 Omnibus inde magis calor additus: ire per altum
 Magna mente volunt. Phrxi promittitur absens
 Vellus, & auratis Argo reditura corymbis.
 Sol ruit, & totum Minyis lætantibus undæ
 Deduxere diem. sparguntur litore curvo
 Lumina, nondum ullis terras monstrantia nautis:
 Thracius hic noctem dulci testudine vates
 Extrahit; ut steterit redimitus tempora vittis.
 Phrixus; & injustas contactus nubibus aras
 Fugerit, Inoo linquens Athamanta Learcho;
 Aureus ut juvenem miserantibus intulit undis
 Vector, & adstrictis ut sedit cornibus Helle.
 Septem Aurora vias, totidemque peregerat umbras.
 Luna polo; dirimique procul non æquore visa.
 Coeperat a gemina discedere Sestos Abydo.
 Hic soror Æoliden, ævum mansura per omne;

266

267

270

271

280

285

Deferit : heu sævæ nequidquam erepta novercæ !

Illâ quidem fessis longe petit humida palmis

Vellera , sed bibulas urgenti pondere vestes

Unda trahit , levique manus labuntur ab auro :

290

Quis tibi , Phrixe , dolor , rapido cum concitus æstu

Respiceres miseræ clamantia virginis ora ,

Extremasque manus , sparsosque per æquora crines ?

Jamque mero ludoque modus ; positique quietis

Conticuere toris : solus quibus ordine fufis

295

Impatiens somni ductor manet. hunc gravis Æson ;

Et pariter vigil Alcimede spectantque tenentque

Pleni oculos : illis placidi sermonis lason

Suggestit affatus , turbataque pectora mulcet.

Mox , ubi victa gravi ceciderunt lumina somno ;

300

Visa coronatæ fulgens tutela carinæ

Vocibus his instare duci : Dodonida quercum ;

Chaonique vides famulam Jovis. æquora tecum

Ingredior. nec fatidicis avellere filvis

Me nisi promisso potuit Saturnia cœlo.

305

Tempus adest. age , rumpe moras : dumque æquore toto

Currimus , incertus si nubila duxerit æther ;

Jam nunc mitte metus , fidens superisque mihi que :

Dixerat. ille pavens , leto quanquam omine Divum ;

Prosiluit stratis. Minyas simul obtulit omnes

310

Alma novo crispans pelagus Tithonia Phœbo.

Discurrunt transtris. hi celfo cornua malo

Expediunt : alii tonsas in marmore summo

Prætantant. prora funem legit Argus ab alta.

Increfcunt matrûm gemitus , & fortia languent

315

Corâ patrûm. longis flentes amplexibus hærent :

Vox tamen Alcimedes planctus super eminent omnes:
 Feminis tantum illa furens ululatibus obstat;
 Obruat Idæam quantum tuba Martia buxum.
 Hætur & hæc: Nate, indignos aditure labores, 320
 Dividimur: nec ad hos animum componere casus
 Ante datum; sed bella tibi terrasque timebam.
 Vota aliis facienda Deis. si fata reducant
 Te mihi, si trepidis placabile matribus æquor;
 Possum equidem lucemque pati, longumque timorem. 325
 Sin aliud Fortuna parat; miserere parentum,
 Mors bona, dum metus est, nec adhuc dolor. hei mihi! Colchos
 Unde ego, & avecti timuisssem vellera Phrixi?
 Quos jam mente dies, quam sæva insomnia curis
 Prospicio! quoties raucos ad litoris ictus 330
 Deficiam, Scythicum metuens pontumque polumque;
 Nec de te credam nostris ingrata serenis!
 Da, precor, amplexus, hæsuræque verba relinque
 Auribus, & dulci jam nunc preme lumina dextra.
 Talibus Alcimede moeret. sed fortior Æson 335
 Attollens dictis animos: O si mihi sanguis,
 Quantus erat, cum signifero cratere minantem
 Non levior Pholus manus hæc compescuit auro!
 Primus in æratis posuisssem puppibus arma,
 Concussioque ratem gauderem tollere remo. 340
 Sed patriæ valere preces, auditaque magnis
 Vota Deis. video en nostro tot in æquore reges;
 Teque ducem: tales, tales ego ducere suetus,
 Atque sequi: nunc ille dies, (det Juppiter oro)
 Ille super, quo te Scythici regisque marisque 345
 Victorem, atque humeros ardentem vellere raptō

Accipiam, cedantque tuæ mea facta juventæ.
 Sic ait. ille suo collapsam pectore matrem
 Sustinuit, magnaque senem cervice recepit.
 Et jam finis erat: Zephyrumque ratemque morantes 350
 Solverat amplexus tristi tuba tertia signo.
 Dant remo sua quisque viri, dant nomina transtris.
 Hinc lævum Telamon pelagus tenet: altior inde
 Occupat Alcides aliud mare: cetera pubes
 Dividitur. celer Asterion, quem matre cadentem 355
 Cristatus gemino fovit pater amne Cometes,
 Segnior Apidani vires ubi sentit Enipeus:
 Nititur hinc Talaus, fratrisque Leodocus urget
 Remo terga sui, quos nobile contulit Argos.
 Hinc quoque missus adest, quamvis arcentibus Idmon 360
 Alitibus; sed turpe viro timuisse futura.
 Hic & Naubolides tortas consurgit in undas
 Iphitus: hic patrium frangit Neptunius æquor,
 Qui tenet undisonam Psamathen, semperque patentem
 Tænarum Euphemus: mollique a litore Pellæ 365
 Deucalion certus jaculis, & comminus ense
 Nobilis Amphion; pariter quos edidit Hypso,
 Nec potuit similes voluitve ediscere vultus.
 Tum valida Clymenus percusso pectore tonsa,
 Frater & Iphiclus puppim trahit: & face sæva 370
 In tua mox Danaos acturus saxa, Caphareu,
 Nauplius: & tortum non ab Iove fulmen Oileus
 Qui gemet, Euboicas nato stridente per undas:
 Quique Erymanthei sudantem pondere monstri
 Amphitryoniaden Tegeæo limine Cepheus 375
 Juvit; & Amphidamas. at frater plenior anais

Maluit Ancæo vellus contingere Phrixi.
 Tectus & Eurytion servato colla capillo,
 Quem pater Aonias reducem tondebit ad aras:
 Te quoque Thēssalicæ, Nestor, rapit in freta puppis 380
 Fama; Mycenæis olim qui candida velis
 Æquora, neo-stantes mirabere mille magistros.
 Hic vates, Phœbique fides non vana parentis;
 Mopsus; puniceo cui circumfusa cothurno
 Pallamos ferit alba pedes, vittataque frontem 385
 Cassis, & in summo laurus Peneïa cono.
 Quin etiam Herculeo consurgit ab ordine Tydeus;
 Nelidesque Perielymenus: quem parva Methone
 Et levis Elis equis, & fluctibus obviis Aulon,
 Oestibus adversos viderunt frangere vultus. 390
 Tu quoque Phrixeos remo, Pæantie, Colchos;
 Bis Lemnon visure petis: nunc cuspide patris
 Inclitus, Herculeas olim moture sagittas.
 Proximus hinc Butes Actæis dives ab oris:
 Innúmeras nam claudit apes, longaue superbus 395
 Fuscatur nube diem; dum plenas nectare cellas
 Pandit, & in dulcem reges dimittit Hymetton:
 Insequeris, casusque tuos expressa, Phalere,
 Arma geris: vacua nam lapsus ab arbore parvum
 Ter quater ardens tergo circumvenit anguis: 400
 Stat procul intendens dubium pater anxius arcum.
 Tum cælata metus alios gerit arma Eribotes.
 Nec Peleus frerus soceris & conjuge Diva
 Defuit. at prora splendet tua cuspis ab alta;
 Æacide: tantum hæc aliis excelsior hastis,
 Quantum Peliacas in vertice vicerat ornos. 405

Linquit & Actorides natum Chironis in antro ;
 Ut socius caço pariter meditetur Achilli
 Fila lyræ : pariterque leves puer incitet hastas :
 Discat eques placidi conscendere terga magistri. 410
 Et, quem fama genus non est decepta Lyæi ,
 Phleias immissus patrios de verræe crines.
 Nec timet Ancaëum genitrix committere ponto ;
 Plena tulit quem rege maris. securus in æquor
 Haud minus Erginus, proles Neprunia, fertur : 415
 Qui maris insidias, claræ qui sidera noctis
 Norit, & e clausis quem destinet Æolus antris ;
 Non metuat cui regna ratis, cui tradere cœlum
 Affidua Tiphys vultum lassatus ab Arcto.
 Taurea vulnifico portat cælataque plumbo 420
 Terga Lacon ; saltem in vacuos ut brachia ventos
 Spargat ; & Œbaliū Pegaseia puppis alumnum
 Spectet, securo celebrantem litora ludo.
 Oraque Thessalico melior contundere freno ,
 Vectorem pavidæ Castor dum quæreretur Hællæ ; 425
 Passus Amyclæa pinguescere Cyllaron herba.
 Illis Tænario pariter tremis ignea fuco
 Purpura ; quod gemina mater spectabile tela
 Duxit opus : bis Taygeton silvasque comantes
 Struxerat : Eurotan molli bis fuderat auro. 430
 Quemque suos sonipes niveo de flamine portat ;
 Et volat amborum patrius de pectore cycnus.
 At tibi collectas solvit jam sibiula vestes ,
 Ostenditque humeros fortes, spatiumque superbi
 Pectoris, Herculeis æquum, Meleagre, lacertis. 435
 Hinc numerosa phalanx, proles Cyllenia : certus
Val. Flaccus. R

Æthalides subitas nervo redeunte sagittas
 Cogere : tu medios gladio bonus ire per hostes,
 Euryte : nec patrio Minyis ignobilis usu ,
 Nuntia verba ducis populis qui reddit, Echion : 440
 Sed non , Iphi , tuis Argo reditura lacertis ;
 Heu celerem Scythica te moesta relinquet arena ;
 Cessantemque tuo lugebit in ordine remum.
 Te quoque dant campi tanto pastore Pheræi
 Felices , Admete : tuis nam pendit in arvis 445
 Delius , ingrato Steropen quod fuderat arcu.
 Ah quoties famulo notis soror obvia filvis
 Flevit , ubi Ossæ captaret frigora quercus ,
 Perderet & pingui miseros Bæbeide crines !
 Insurgit transiris , & remo Nerea versat 450
 Canthus , in Ææo volvet quem barbara cuspis
 Pulvere : at interea clari decus adjacet orbis ,
 Quem genitor gestarat Abas : secat aurea fluctu.
 Tegmina Chalcidicas fugiens Euripus arenas :
 Celsaque semiferum contorquens frena luporum 455
 Surgis ab ostrifero medius , Neptune , Geræsto.
 Et tibi Palladia pinu , Polypheme , revento
 Ante urbem ardentis restat deprendere patris
 Reliquias : multam famulis pia iusta moratis,
 Si venias. brevior petis jam cærulea remo , 460
 Occupat & longe sua transira novissimus Idas.
 At frater magnos Lynceus servatur in usus ;
 Quem tulit Arene : possit qui rumpere terras ,
 Et Styga transmissio tacitam deprendere visu.
 Fluctibus e mediis terras dabit ille magistro , 465
 Et dabit astra rati ; cumque æthera Iuppiter umbra

Perdiderit, solus transibit nubila Lynceus.
 Quin & Cecropiæ proles vacat Orithyæ,
 Temperet ut tremulos Zetes fraterque ceruchos.
 Nec vero Odrisius transtris impenditur Orpheus, 479
 Aut pontum remo subigit: sed carmine tonfas
 Ire docet, summo passim ne gurgite pugnent.
 Donat & Iphiclo pelagus juvenumque labores
 Æsonides; fessum Phylace quem miserat ævo,
 Non jam operum in partem; monitus sed tradat ut acres, 475
 Magnorumque viros qui laudibus urat avorum.
 Arge, tuæ tibi cura raris: te moenia doctum
 Thespia Palladio dant munere: sors tibi, ne qua
 Parte trahat tacitum puppis mare; fissaque fluctu
 Vel pice vel molli conducere vulnera cera, 480
 Pervigil Arcadio Tiphys pendebat ab astro
 Hagniaades; felix stellis qui segnibus usum,
 Et dedit æquoreos cœlo duce tendere cursus,
 Ecce per obliqui rapidum compendia montis
 Ductor avens lætusque dolis agnoscit Acastum, 485
 Horrentem jaculis, & parmæ luce coruscum.
 Ille ut se mediæ per scuta virosque carinæ
 Intulit; ardenti Æsonides retinacula ferro
 Abscidit. haud aliter saltus vastataque pernix
 Venator cum lustra fugit; dominoque timentem 490
 Urget equum; teneras compressus pectore tigres,
 Quas astu rapuit pavidò; dum sæva relictis
 Mater in adverso catulis venatur Amano.
 Ut pariter propulsa ratis; stant litore matres:
 Claraque vela oculis, percussa que sole sequuntur 495
 Scuta virum: donec jam celsior arbore pontus,

Immensusque ratem spectantibus abstulit aer.
 Siderea tunc arce pater pulcherrima Grajūm
 Coepta tuens, tantamque operis confurgere molem;
 Etatur: patrii neque enim probat ora regni. 300
 Una omnes gaudent superi, venturaque mndo
 Tempora, quæque vias cernunt sibi crescere Parcæ:
 Sed non & Scythici genitor discrimine nati
 Intrepidus, tales fundit Sol pectore voces:
 Summe sator, cui nostra dies, volventibus annis, 305
 Tot peragit reficitque vices: tuane ista voluntas?
 Grajaque nunc undis duce te, nutuque secundo,
 It ratis? an meritos fas & mihi rumpere questus?
 Hoc metuens, & ne qua foret manus invida nato,
 Non mediæ telluris opes, non improba legi 310
 Divitis arva plagæ: (teneant uberrima Teucer,
 Et Lybis, & vestri Pelopis domus) horrida sævo
 Quæ premis arva gelu, strictosque infedimus amnes.
 Cederet his etiam; & sese sine honore tēferret
 Ulterius: sed nube rigens ac nescia rerum 315
 Stat super, & nostros jam zona reverberat ignes.
 Quid regio immanis, quid barbarus amnis ullis
 Phasis, & averfis proles mea gentibus obstat?
 Quid Minyæ meruere queri? num vellere Grajo
 Vi potitur? profugo quin agmina jungere Phrixo 320
 Abnuit; Inoas ultor nec venit ad aras:
 Imperii sed parte virum natæque moratus
 Conjugio, videt e Graja nunc stirpe nepotes:
 Et generos vocat, & junctas sibi sanguine terras:
 Fleste ratem motusque, pater; nec vulnere nostro 325
 Æquora pande viris: veteris sat conscia lustrus

Silva Padi, & viso flentes genitore sorores.
 Affremit his, quassatque caput, qui vellera dono.
 Bellipotens sibi fixa videt: tentataque contra
 Pallas, & amborum gemit Saturnia questus. § 30
 Tum genitor: Vetera hæc nobis & condita pergunt
 Ordine cuncta suo, rerumque a principe cursu
 Fixa manent: neque enim terris tum sanguis in ullis
 Noster erat, cum fata darem; justique facultas.
 Hic mihi, cum varios struerem per secula reges. § 31
 Atque ego curarum repetam decreta mearum;
 Jam pridem regio, quæ virginis æquor ad Helles,
 Et Tanain tenus immenso descendit ab Euro,
 Undat equis, floretque viris: nec tollere contra
 Ulla pares animos, nomenque capefcere bellis. § 40
 Ausa manus: sic fata, locos sic ipse fovebam.
 Accelerat sed summa dies, Asiamque labantem
 Linqumus, & poscunt jam me sua tempora Graji;
 Inde meæ quercus, tripodesque animæque parentum
 Hanc pelago misere manum: via facta per undas, § 45
 Perque hiemes, Bellona, tibi: nec vellera tantum
 Indignanda: manet proprior de virgine rapta
 Ille dolor: (sed nulla magis sententia menti
 Fixa meæ.) veniet Phrygia nam pastor ab Ida,
 Qui gemitus, irasque pares, & mutua Grajis. § 50
 Dona ferat. qua classe dehinc effusa procorum
 Bella! quot ad Trojam flentes hiberna Mycenæ!
 Quot proceres natosque Deum, quæ robora cernes
 Oppetere, & magnis Asiam concedere fati!
 Hinc Danaum de fine sedet: gentesque fovebo. § 55
 Mox alias. pateant montes, silvæque, lacusque;

Cunctaque claustra maris; spes & metus omnibus esto
 Arbiter. ipse locos, terrenaque summa movendo
 Experiar, quænam populis longissima cunctis
 Regna velim, linquamque datas ubi certus habenas. 560
 Tunc oculos *Ægæa* refert ad cærule, robur
 Herculeum *Ledæ*que tuens genus; atque ita satur:
 Tendite in astra, viri: me primum regia mundo
 Iapeti post bella truci, *Phlegræ*que labores
 Imposuit: durum vobis iter & grave cœli 565
 Institui. sic ecce meus, sic orbe peracto
 Liber, & expertus terras remeavit *Apollo*.
 Dixit, & ingenti flammantem nubila fulco
 Direxit per inane facem: quæ puppe propinqua
 In bifidum discessit iter, fratresque petivit 570
Tyndarios: placida & mediis in frontibus hæsit
 Protinus amborum; lumenque innoxia fudit
 Purpureum, miseris olim implorabile nautis.
 Interea medio sævus permissa profundo
Carbasa *Pangæa* *Boreas* speculatus ab arce, 575
 Continuo *Æoliam* *Tyrrhena*que tendit ad antra
 Concitus. omne Dei rapidis nemus ingemit alis:
 Strata *Ceres*: motoque niger sub præpete pontus.
Æquore *Trinacrio*, refugique a parte *Pelori*
 Stat rupes horrenda fretis: quot in æthera surgit 580
 Molibus, infernas totiens demissa sub undas.
 Nec scopulos aut antra minor juxta altera tellus
 Cernitur: illam *Acamas* habitat, nudusque *Pyræmon*.
 Has nimbi ventique domos, & naufraga servat
 Tempestas: hinc in terras latumque profundum 585
 Est iter: hinc olim soliti miscere polumque

Infelixque fretum: neque enim tunc Æolus illis
 Rector erat, Lybia cum rumperet advena Calpen
 Oceanus, cum flens Siculos Ænotria fines
 Perderet, & mediis intrarent montibus undæ: 590

Intonuit donec pavidis ex æthere ventis
 Omnipotens, regemque dedit, quem iussa vereri
 Sæva cohors: in monte chalybs iterataque muris
 Saxa domant Euros. cum jam prohibere frementum
 Ora nequit, rex tunc aditus & claustra refringit 595

Ipse volens, placatque data fera murmura portas
 Nuntius hunc sodio Boreas proturbat ab alto:
 Pangæa quod ab arce nefas, ait, Æole, vidi!
 Graja novam ferro molem commenta juvenus
 Pergit, & ingenti gaudens domat æquora velo: 600

Nec mihi libertas imis freta tollere arenis.
 Qualis eram, nondum vindictis & carcere clausus!
 Hinc animi, struæque viris fiducia puppis,
 Quod Borean sub rege vident da mergere Grajos;

Insanamque ratem: nil me mea pignora tangunt, 605
 Tantum hominum compesce minas, dum litora juxta
 Thessala, nec dum aliæ viderunt carbasa terræ.

Dixerat: at cuncti fremere intus & æquora venti
 Poscere. tum valido contortam turbine portam
 Impulit Hippotades. suadunt se carcere lati 610

Thraces equi: Zephyrusque, & nocti concolor alas.
 Nimborum cum prole Notus; crinemque procellis
 Hispidus, & multa flavas caput Euris arena,
 Induxere hiemem; raucoque ad litora tractu.
 Unanimi freta curva ferunt: nec sola tridentis. 615

Regna movent: vasto pariter ruit igneus æther
 Cum tonitru, piceoque premit nox omnia cœlo:
 Excussi manibus remi; conversaque frontem
 Puppis in obliquum resonos latere accipit ictus:
 Vela super tremulum subitus volitantia malum 620
 Turbo rapit. qui tum Minyis trepidantibus horror;
 Cum picei fulsere poli, pavidamque coruscæ
 Ante ratem cecidere faces, antennaque lævo
 Prona dehiscentem cornu cum sustulit undam!
 Non hiemem, missosque putant confurgere ventos 625
 Ignari, sed tale fretum. tum murmure mœsto:
 Hoc erat, illicitas temerare rudentibus undas
 Quod nostri timuere patres! vix litore puppim
 Solvimus; en quanto fremitu se sustulit Ægan!
 Hoccine Cyaneæ concurrunt æquore cautes? 630
 Tristius an miseris superest mare? linquite, terræ;
 Spem pelagi, sacrosque iterum seponite fluctus.
 Hæc iterant, segni flentes occumbere leto.
 Magnanimus spectat pharetras & inutile robur
 Amphitryoniades: miscent suprema paventes 635
 Verba alii, junguntque manus, atque ora fatigant:
 Aspectu tota in misero cum protinus alnus
 Solvitur, & vasto puppis mare sorbet hiatu.
 Hæc huc atque illuc nunc torquens verberat Euris,
 Nunc stridens Zephyris aufert Notus; undique fervent 640
 Æquora: cum subitus trifida Neptunus in hasta
 Cæruleum fundq caput extulit. Hanc mihi Pallas,
 Et soror hanc, inquit, mulcens mea pectora fletu
 Abstulerint: veniant Phariæ Tyriæque carinæ,

Permissumque putent. quoties mox rapta videbo 645

Vela Notis, plenasque malis clamoribus undas!

Non meus Orion, aut sævus Pliade Taurus

Mortis causa novæ. miseris tu gentibus, Argo,

Fata paras: nec jam merito tibi, Typhi, quietum

Ulla parens volet Elysiū manesque piorum. 650

Hæc ait, & pontum pater ac turbata reponit

Litora, depellitque Notos: quos cærulū Horror

Et madido gravis unda sinu, longeque secutus

Imber, ad Æoliæ tendunt simul æquora portæ.

Emicuit referata dies; cælumque resolvit 655

Arcus; & in summos redierunt nubila montes.

Jam placidis ratis exstat aquis, quam gurgite ab imo

Et Tethis, & magnis Nereus socer erigit ulnis.

Ergo humeros ductor sacro velatur amictu, 660

Æsoniamque capit pateram: quam munere gaudens

Liquerat hospitio, pharetrasque rependerat auro

Salmonæus: nondum ille furens; cum fingeret alti

Quadrifida trabe tela Jovis, contraque ruentem

Aut Athon, aut Rhodopen; mœstæ nemora ardua Pisæ

Æmulus & miseros ipse ureret Elidis agros. 665

Hæc pelago libat latices, & talibus infit:

Dî, quibus undarum tempestatisque sonoræ

Imperium, & magno penitus par regia cœlo:

Tuque, fretum Divosque pater sortite biformes:

Seu casus nox ista fuit; seu volvitur axis, 670

Ut superum sic staret opus; tollique vicissim

Pontus habet; seu te subitæ nova puppis imago;

Armorumque hominumque truces consurgere in iras

Impulit: hæc luerim satis; & tua numina, rector,
 Jam fuerint meliora mihi. da reddere terras
 679
 Has animas, patriæque amplecti limine portæ.
 Tum quocunque loco meritas tibi plurimus aras
 Pascet honos, ubicunque rotis horrendus equisve
 Stas, pater, atque ingens utrinque fluentia Triton
 Frena tenet; tantus nostras condere per urbes.
 680
 Dixerat hæc. oritur clamor, dextræque sequentum
 Verba ducis. sic cum stabulis & messibus ingens
 Ira Deûm, & Calabri populator Sirius arvi
 Incubuit; coit agrestum manus inſeicia priſcum
 In nemus, & miseris dictat pia vota sacerdos.
 681
 Ecce autem molli zephyros descendere lapsu
 Aspiciunt; volat immiſſis cava pinus habenis,
 Inſinditque ſalum, & ſpumas vomit ære tridenti:
 Tiphys agit, tacitique ſedent ad juſſa miniſtri.
 Qualiter ad ſummi ſolium Jovis omnia circum
 690
 Prona, paratæ Deo, ventique, imbreſque, niveſque;
 Fulguraque & tonitrus, & adhuc in fontibus amnes.
 At ſubitus curaue ducem metus acrior omni,
 Menſque mali præſaga quatit; quod regis adortus
 Progeniem, raptoque dolis crudelis Acaſto,
 695
 Cetera nuda neci, medioque in crimine patrem
 Liquerit, ac nullis inopem vallaverit armis,
 Ipſe procul nunc tuta tenens? ruat omnis in illos
 Quippe furor. nec vana pavet, trepidatque futuris.
 Sævît atrox Pelias, inimicaque vertice ab alto
 700
 Vela videt: nec qua ſe ardens effundere poſſit.
 Nil animi, nil regna juvant. fremit objice ponti.

Clausa cohors, telisque salum facibusque coruscat.
 Haud secus, ærisona volucer cum Dædalus ora
 Profuit, juxtaque comes brevioribus alis; 705
 Nube nova linquente domos, Minoïa frustra
 Infremuit manus, & visu lassatur inani
 Omnis eques, plenisque redit Gortyna pharetris.
 Quin etiam in thalamis, primoque in limine Acasti
 Fusus humi, juvenis gressus & inania signa 710
 Ore premit, sparsisque legens vestigia canis,
 Te quoque jam moesti forsan genitoris imago
 Nate, ait, & luctus subeunt suspiria nostri.
 Jamque dolos, circumque trucid discrimina leti
 Mille vi des. qua te infelix, quibus insequar oris? 715
 Non Scythicas ferus ille domos, nec ad ostia Ponti
 Tendit iter; falsæ sed captrum laudis amore
 Te, puer, in nostræ durus tormenta senectæ
 Nunc lacerat. celsis an si freta puppibus essent
 Pervia, non ultro juvenes classemque dedissem? 720
 O domus, o freti nequidquam prole penates!
 Dixit, & extemplo furiis iraque minaci
 Terribilis, Sunt hic etiam tua vulnera, prædo;
 Sunt lacrimæ, carusque parens. simul ædibus altis
 Itque reditque fremens, rerumque asperrima versat. 725
 Bistonas ad meritos cum cornua sæva Thyoneus
 Torfit, & infelix jam mille furoribus Hæmus,
 Jam Rhodopes nemora alta gemunt, talem incita longis
 Porticibus conjuxque fugit natique Lycurgum.
 Tartareo tum sacra Jovi, Stygiisque ferebat 730
 Manibus Alcimede, tanto super anxia nato;

Si quid ab excitis melius prænoscere umbris.
 Ipsum etiam, curisque parem, talesque prementem
 Corde metus ducit, facilem tamen, Æsone conjux.
 In scrobibus cruor, & largus Phlegethontis aperti 739
 Stagnat honos, sævoque vocat grandæva tumultu
 Theſſalis exanimes atavos, magnæque nepotem
 Pleïones. & jam tenues ad carmina vultus.
 Extulerat, mœstosque tuens natumque nurumque,
 Talia libato pandebat sanguine Crethens: 740
 Mitte metus, volat ille mari: quantumque propinquat,
 Jam magis atque magis variis stupet Æa Deorum
 Prodigiis, quatuntque truces oracula Colchos.
 Hec quibus ingreditur fatis! qui gentibus horror
 Pergit! mox Scythiæ spoliis nuribusque superbus 749
 Adveniet. cuperem ipse graves tum rumpere terras.
 Sed tibi triste nefas, fraterna que turbidus arma
 Rex parat, & sævos irarum concipit ignes.
 Quin rapis hanc animam, & famulos citus effugis artus?
 I, meus es, jam te in lucos pia turba silentium, 750
 Secretisque ciet volitans pater Æolus antris.
 Horrui interea famulum clamore supremo
 Mœsta domus: regemque fragor per moenia differt;
 Mille ciere manus, & jam dare jussa vocatis.
 Flagrantes aras, vestemque, nemusque sacerdos 759
 Præcipitat, subitisque pavens circumspicit Æson,
 Quid moveat. quam multa leo cunctatus in arta
 Mole virum, rictuque genas & lumina preffit;
 Sic curæ subiere ducem, ferrumne capeſſat
 Imbelle, atque ævi senior gestamina primi: 760

An patres regnique acuat mutabile vulgus.
 Contra effusa manus, hærensque in pectore conjux;
 Me quoque, ait, casus, comitem, quicumque propinquat;
 Accipies: nec fata traham, natumque videbo
 Te sine sat coeli patiens, cum prima per altum 769
 Vela dedit, potui quæ tantum ferre dolorem.
 Talia per lacrimas. & jam circumspicit Æson,
 Præveniat quo sine minas, quo fata capeffat
 Digna satis. magnos obitus natumque domumque;
 Et genus Æolium, pugnataque poscere bella. 774
 Est etiam ante oculos ævi rudis altera proles,
 Ingentes animos & forcia discere facta
 Quem velix, atque olim leti meminisse paterni.
 Ergo sacra novat. veteris sub nocte cupressi
 Sordidus, & multa pallens ferrugine taurus 779
 Stabat adhuc: cui cæruleæ per cornua vittæ,
 Et taxi frons hirta comis; ipse æger, anhelans;
 Impatensque loci, visaque exterritus umbra.
 Hunc sibi præcipuum, gentis de more nefandæ;
 Thessalis in seros Ditis servaverat usus. 784
 Tergeminam tum placat heram, Stygiaque supremo
 Obsecrat igne domos, jam jam exorabile retro
 Carmen agens. neque enim ante leves niger avehit umbras
 Portitor, & cunctæ primis stant faucibus Orci.
 Illum ubi terrifici superesse in tempore sacri 789
 Conspexit, statuit leto, supremaque fatur,
 Ipse manu tangens damnari cornua tauri:
 Vos, quibus imperium Jovis, & non segne peractum
 Lucis iter, mihi conciliis, mihi cognita bellis

Nomina , magnorum fama sacrata nepotum : 790
 Tuque , excite parens umbris , ut nostra videres
 Funera , & oblitos superùm paterere dolores ;
 Da placidæ mihi sedis iter ; meque hostia vestris
 Conciliet præmissa locis. tu nuntia fontum
 Virgo Jovi , terras oculis quæ prospicis æquis ; 795
 Ultricesque Deæ , Fasque , & grandæva Furorum
 Poena parens , meritis regis succedite testis ,
 Et sævas inferte faces. facer effera raptet
 Corda pavor. nec sola mei gravia affore nati
 Arma ratemque putet : classesque , & Pontica signa , 800
 Atque indignatos temerato litore reges
 Mente agitet ; semperque metu decurrat ad undas ,
 Arma ciens ; mors sera viam tentataque claudat
 Effugia , & nostras nequeat præcurrere diras :
 Sed reduces jam jamque viros , auroque cornuscum 805
 Cernat iter. stabo insultrans , & ovariantia contra
 Ora manusque feram. tum , vobis si quod inausum
 Arcanumque nefas , & adhuc incognita leti
 Sors superest , date fallaci pudibunda senectæ
 Exitia , indecoresque obitus. non Marte , nec armis , 810
 Aut nati precor ille mei dignatus ut unquam
 Ense cadat. quin fida manus , quin cara suorum
 Diripiat laceretque senem ; nec membra sepulcro
 Contegat. hæc noster de rege piacula sanguis
 Sumat , & heu cunctæ , quas misit in æquora , gentes. 815
 Adstitit , & nigro fumantia pocula tabo
 Contigit ipsa gravi Furiarum maxima dextra.
 Illi avide exceptum pateris hausere cruorem.

Fit fragor : irrumpunt sonitu , qui sæva ferebant
 Imperia , & strictos iussis regalibus enses. 810
 In media jam morte senes , suffectaue leto
 Lumina , & undanti revomentes veste cruorem
 Conspiciunt : primoque rudem sub limine rerum
 Te , puer , & visa pallentem morte parentum ,
 Diripiunt , adduntque tuis. procul horruit Æson 825
 Excedens , memoremque tulit sub nubibus umbram.
 Cardine sub nostro rebusque abscisa supernis
 Tartarei sedet aula patris : non illa ruenti
 Accessura polo , victam si solvere molem
 Juppiter , & primæ velit omnia reddere massæ. 830
 Ingenti jacet ore Chaos ; quod pondere fessam
 Materiem , lapsumque queat consumere mundum.
 Hic geminæ æternum portæ : quarum altera , dura
 Semper lege patens , populos regesque receptat ;
 At aliam tentare nefas , & tendere contra ; 835
 Rara & sponte patet ; si quando pectore ductor
 Vulnera nota gerens ; galeis præfixa rotisque
 Cui domus , aut studium mortales pellerè curas ;
 Culta fides , longe merus atque ignota cupido :
 Seu venit in vittis , castaque in veste sacerdos. 840
 Quos omnes lenis plantis , & lampada quassans ,
 Progenies Atlantis agit. lucet via latè
 Igne Dei : donec silvas & amœna piorum
 Deveniant , camposque , ubi Sol , totumque per annum
 Durat aprica dies , thiasque , chorique virorum , 845
 Carminaque , & quorum populis jam nulla cupido,
 Has pater in sedes æternaque moenia natum

32 C. VAL. FLACCI ARGONAUT. L. I.

Inducitque nurum. tum, porta quanta sinistra
Poena, docet, maneat Pelian; quo limine, monstrat:
Mirantur tantos strepitus, turbamque ruentem,
Et loca, & infernos almæ virtutis honores.

850

C. VALERII FLACCI

SETINI BALBI

ARGONAUTICON

LIBER SECUNDUS

LIBRI SECUNDI
ARGUMENTUM

ÆGIDIO MASERIO

AUCTORE

*CLARUS ab Æolio spiramine liber Iason
Navigat. Hagnia des trepidantia pectora firmat.
Ingratam Veneri puppis Vulcanida Lemnon
Tuta petit : generisque dolo concepta virilis
Fata recensentur. vetiti reparantur amores.
Excitat Alcides animos : residuumque quietem
Indignam juvenum damnat. fit ad æquora cursus.
Ingemit Hypsipyle. felix Samothracia sacris
Linquitur. Hesionem mediis Tirynthius undis
Liberat Alcides. solatur Iasona Phrxi
Divâ soror. socias conjungunt fœdere dextras
Circus, Argolicique duces sub tecta recepti.*

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER. II.

INTEREA scelerum luctusque ignarus Iason
 Alta secat, neque enim patrios cognoscere casus
 Juno finit; mediis ardens ne flectat ab undis,
 Ac temere in Pelian, & adhuc obstantia regis
 Fata ruat, placitosque Deis ne deferat actus.
 Jamque fretis summas æquaturn Pelion ornos;
 Templaque Tisææ mergunt obliqua Dianæ.
 Jam Sciathos subsedit aquis, jam longa recessit
 Sepias: attollit tondentes pabula Magnes
 Campus equos: vidisse putant Dolopeciâ busta;
 Intransitque Amyron curvas quæsitâ per oras
 Æquora; flumineo cujus redeuntia vento
 Vela legunt, remis insurgitur, inde salutant
 Eurymenas, recipit velumque fretumque reversus
 Auster: & in nubem, Minyis repetentibus altum;
 Ossa redit, metus ecce Deum, damnataque bello

Val. Flaccus.

C. 2.

Pallene : circumque vident immania monstra
 Terrigenam coelo quondam adversata gigantum ;
 Quos scopulis trabibusque parens miserata iugisque
 Induit , & versos exstruxit in æthera montes. 20
 Quisque suas in rupe minas , pugnamque , metusque
 Servat adhuc : quatit ipse hiemes , & torquet ab alto
 Fulmina crebra pater : scopulis sed maximus illis
 Horror abest , Sacula pressus tellure , Typhœus.
 Hunc profugum , & sacras revomentem pectore flammæ , 25
 Ut memorant , presum ipse comis Neptunus in altum
 Abstulit , implicuitque vadis : totiesque cruenta
 Mole resurgentem , torquentemque anguibus undas
 Sicanium dedit usque fretum ; cumque urbibus Ætnam
 Intulit , ora premens : trux ille eiecit adest 30
 Fundamenta iugi ; pariter tunc omnis anhelat
 Trinacria , injectam fesso dum pectore molem
 Commovet experiens , gemituque reponit inani.
 Jamque Hyperionius metas maris urget Hiberi
 Currus , & evectæ pronò laxantur habenæ 35
 Æthere ; cum palmas Tethys grandæva sinusque
 Sustulit , & rupto sonuit focer æquore Titan.
 Auxerat hora metus ; jam se vertentis Olympi
 Ut faciem , raptosque simul montesque locosque
 Ex oculis , circumque graves videre tenebras. 40
 Ipsa quies rerum , mundique silentia terrent ,
 Astraque , & effusus stellatus crinibus æther.
 Ac velut ignota captus regione viarum ,
 Noctivagum qui carpit iter , non aure quiescit ;
 Non oculis ; noctisque metus niger auget utrinque 45
 Campus , & occurrens umbris majoribus arbor.

Haud aliter trepidare viri. sed pectora firmans
 Hagniadēs, Non hanc, inquit, sine numine pinum.
 Dirigimus: nec me tantum Tritonia cursus
 Erudiit; sæpe ipsa manu dignata carinam est. 50
 An non experti, subitus cum luce fugata
 Horruit imbre dies? quantis, pro Iuppiter, austris.
 Restitimus! quanta quoties & Palladis arte
 In cassum decimæ cecidit tumor arduus undæ!
 Quin agite, o focii; micat immutabile cœlum; 55
 Puraque nec gravido surrexit Cynthia cornu;
 Nullus in ore rubor; certusque ad talia Titan.
 Integer in finctus, & in uno decidit Euro.
 Adde, quod in noctem venti veloque marique
 Incumbunt magis: it tacitis ratis ocior horis. 60
 Atque adeo non-illa sequi mihi sidera monstrant;
 Quæ delapsa polo reficit mare: tantus Orion
 Jam cadit; irato jam stridet in æquore Perseus:
 Sed mihi dux, vetitis qui nunquam conditus undis
 Axe nitet serpens, septenosque implicat ignes. 65
 Sic ait: & certi memorat qui vultus Olympi,
 Pleïones Hyadumque locos; quo fidere vibret
 Ensis, & Actæus niteat qua luce Bootes.
 Hæc ubi dicta dedit; Cereris tum munere fessas
 Restituunt vires, & pareo corpora Baccho: 70
 Mox somno cessere: regunt sua sidera puppim;
 Jamque sub Eoæ dubios Atlantidis ignes
 Albet ager: motisque truces ab ovilibus urfi
 Tuta domosque petunt: raras & litus in altum.
 Mittit aves; cum primus equis exegit anhelis 75
 Phœbus Athoa, mediasque diem disperfit in undas.

Certatim remis agitur mare: rostraque cursu
 Prima tremunt. & jam summis Vulcania surgit
 Lemnos aquis, tibi per varios defleta labores,
 Ignipotens: nec te Furiis & crimine matrum 80
 Terra fugat, meritique piget meminisse prioris:
 Tempore quo primum fremitus insurgere opertos
 Coelicolū, & regni sensit novitate tumentes
 Juppiter; ætheriæ nec stare silentia pacis:
 Junonem volucris primam suspendit Olympo 85
 Horrendum chaos ostendens, pœnasque barathri.
 Mox etiam pavidæ tentantem vincula matris
 Solvere, prærupti Vulcanum vertice cœli
 Devolvit: ruit ille polo noctemque diemque,
 Turbinis in morem; Lemni cum litore tandem 90
 Insonuit: vox inde repens ut perculit urbem,
 Acclinem scopulo inveniunt, misereantque fœventque
 Alternos ægro cunctantem poplite gressus.
 Hinc, reduci superas postquam pater annuit arces,
 Lemnos cara Deo: nec fama notior Ætne 95
 Aut Lipares domus. has epulas, hæc templa, peracta
 Ægide, & horridi formatis fulminis alis,
 Lætus adit: contra Veneris stat frigida semper
 Ara loco; meritis postquam Dea conjugis iras
 Horrui, & tacitæ Martem tenuere catenæ. 100
 Quocirca struit illa nefas, Lemnoque merenti
 Exitium furiale movet: neque enim alma videri
 Jam tūmet, aut tereti crinem subnectitur auro,
 Sidereos diffusa sinus; eadem effera & ingens,
 Et maculis suffecta genas, pinumque sonantem 105
 Virginibus Stygiis, nigramque sumillima pallam.

Jamque dies aderat, Thracas qui fuderat armis:
 Dux Lemni, puppes tenui contexere canna
 Ausus, & inducſto cratem defendere tergo,
 Læta mari tum ſigna refert: plenasque movebat 110
 Armentis nuribusque rates, it barbara veſtis,
 Et torques, inſigne loci. ſonat æquore clamor;
 O patria. o variis conjux nunc anxia curis,
 Has agimus longi famulas tibi præmia belli.
 Cum Dea ſe piceo per ſudum turbida nimbo 115
 Præcipitat; Famamque vagam veſtigat in umbra:
 Quam pater omnipotens digna atque indigna canentem;
 Spargentemque metus, placidis regionibus arcet
 Ætheris: illa fremens habitat ſub nubibus imis,
 Non Erebi, non Diva poli: terrasque fatigat, 120
 Qua datur: audentem primi ſpernumque ſoventque:
 Mox omnes agit, & motis quatit oppida linguis.
 Talem Diva ſibi ſclerisque dolique miniſtram
 Quærit avens: videt illa prior; jamque advolat ultro
 Impatiens; jamque ora parat; jam ſuſcitatur aures. 125
 Hanc ſuperincendit Venus, atque his vocibus implet:
 Vade, age, & æquoream, virgo, delabere Lemnon,
 Et cunctas mihi verte domos: præcurrere qualis
 Bella ſoles; cum mille tubas, armataque campis
 Agmina, & innumerum ſtatus conſingis equorum: 130
 Adfore jam luxu turpique eupidine captos
 Fare viros, carasque toris inducere Threſſas.
 Hinc tibi principia; hinc rabidas dolor undique matres.
 Inſtimulet: mox ipſa adero, ducamque paratas.
 Illa abit, & mediam gaudens deſertur in urbem: 135
 Et primam Eury-nomen ad proxima limina Codri

Occupat, exesam curis, castumque cubile
 Servantem: manet illa viros; famulasque fatigat
 Velleribus: tardi repetunt quæ tempora belli
 Ante torum, & longo mulcent insomnia penso: 140
 Huic Dea cum lacrimis, & nota veste Neæræ
 Ista genas: Utinam non hic tibi nuntius essem;
 O soror; aut nostros, inquit, prius unda dolores
 Obruat; in tali quoniam tibi tempore conjux,
 Sic meritæ, votis quem tu fletuque requiris, 145
 Heu furit, & captæ indigao famulatur amore.
 Jamque aderunt: thalamisque tuis Threïssa propinquat;
 Non forma, non arte colus, non laude pudoris
 Par tibi; nec proles magni præclara Dorycli:
 Picta manus, uestoque placet sed barbara mento: 150
 Attamen hos tales forsan solabere casus
 Tu thalamis, fatoque leges meliore penates.
 Me tua matris egens, damnataque pellice proles
 Exanimat; quam jam miseros transversa tuentem,
 Letalesque dapes, infectaque pocula cerno. 155
 Scis simile ut flammis simus genus. adde cruentis
 Quod patrium sævire Dahis. jam lacte ferino;
 Jam veniet durata gelu. sed me quoque pulsam
 Fama viro: nostrosque toros virgata tenebit
 Et plauistro derepta nurus. sic fata, querelas 160
 Abscidit: & curis pavidam lacrimisque relinquit.
 Tranfit ad Iphinoen; isdemque Amythaonis implet,
 Oleniique domum furiis. totam inde per urbem
 Personat, ut cunctas agitent expellere Lemno;
 Ipsi urbem Threïssæque regant. dolor iraque surgit. 165
 Obvia quæque eadem traditque auditque: neque ulli

Vana fides. tum voce Deos, tum questibus implent.
 Oscula jamque toris, jamque oscula postibus ipsis
 Ingeminant: lacrimisque iterum visuque morantur.
 Profluant; nec testa virum, thalamosque revisunt 170
 Amplius: agglomerant sese; nudisque sub astris
 Condensæ fletus acuunt; ac dira precantur
 Conjugia, & Stygias infanda ad foedera tædas.
 Has inter medias, Dryopes in imagine mœstæ,
 Flet Venus; & sævis ardens Dea planctibus instat. 175
 Primaque: Sarmaticas utinam, Fortuna, dedisses
 Insedisse domos, tristisque habitasse pruinas,
 Plaustra sequi; vel jam patriæ vidisse per ignes
 Culmen agi; stragemque Deum! nam cetera belli
 Perpetimur. mene ille novis, me destinat amens 180
 Servitius? urbem aut fugiens natosque relinquam!
 Non prius ense manus, raptoque armabimus ighe?
 Dumque silent, ducuntque nova cum conjuge somnos;
 Magnum aliquid spirabit amor? tunc ignea torquens
 Lumina, præcipientes excussit ab ubere natos. 185
 Illicet arrestæ mentes, evictæque matrum
 Corda facer Veneris gemitus rapit. æquora cunctæ
 Prospiciunt, simulantque choros, delubraque festa
 Fronde tegunt; lætæque viris venientibus adsunt.
 Jamque domos mensasque petunt; discumbitur altis 190
 Porticibus: sua cuique furens festinaque conjux
 Adjacet. inferni qualis sub nocte barathri
 Accubat atronitum Phlegyan & Thesea juxta
 Tisiphone, sævasque dapes & pocula libat,
 (Tormenti genus) & nigris amplectitur hydrys. 195
 Ipsa Venus quassans undantem turbine pinum

Agglomerat tenebras, pugnæque accincta trementem
 Defilit in Lemnon. nimbisque & luce fragosa
 Prosequitur polus, & tonitru pater augeat honoro.
 Inde novam pavidas vocem furibunda per aures 200
 Congeminat: qua primus Athos, & pontus, & ingens
 Thræa palus, pariterque toris exhorruit omnis
 Mater, & adstricto riguerunt ubere nati.
 Accelerat Pavor, & Geticis Discordia demens
 E stabulis, hirtæque genis pallentibus Iræ, 205
 Et Dolus, & Rabies, & Leti major imago
 Visa, truces exserta manus; ut prima vocata.
 Intonuit, signumque dedit Mavortia conjux.
 Hic aliud Venus & multo magis ipsa tremendum.
 Orsa nefas; gemitus fingit, vocesque cadentum: 210
 Irrupitque domos: & singultantia gestans
 Ora manti, taboque sinus perfusa recenti,
 Arrestasque comas: Meritos en prima revertor
 Ulta toros: premit ecce dies, tum verberare victas
 In thalamos agit, & cunctantibus invenit enses. 215
 Unde ego tot scelerum facies, tot fata jacentum
 Exsequar? heu vatem monstris quibus intulit ordo!
 Quæ se aperit series! o qui me vera canentem
 Sistat, & hac nostras exsolvat imagine noctes!
 Invadunt aditus, & quondam cara suorum 220
 Corpora: pars, ut erant, dapibus vinoque foporos;
 Pars conferre manus etiam, magnisque paratæ
 Cum facibus; quosdam insomnes & cuncta tuentes,
 Sed tentare fugam, prohibetque capeffere contra
 Arma metus, adeo ingentes inimica videri 225
 Diva dabat; notaque sonat vox conjuge major.

Tantum oculos pressere metu; velut agmina cernant
 Eumenidum, ferrumve super Bellona coruscet.
 Hoc soror, hoc conjux, propiorque hoc nata parentisque
 Sæva valet: prensosque toris maceratque trahitque 230
 Feminæ genus, immanes quos sternere Bessi,
 Nec Geticæ potuere manus, aut æquoris iræ.
 It cruor in thalamis, & anhela in pectore fumant
 Vulnere; sequæ toris misero luctamine trunci
 Devolvunt: diras aliæ ad fastigia tædas 235
 Injiciunt, adduntque domos: pars ignibus atris
 Effugiunt propere; sed dura in limine conjux
 Obsidet, & viso repetunt incendia ferro.
 Ast aliæ Thressas labem causamque furoris
 Diripiunt. mixti gemitus, clamorque precantum 240
 Barbarus, ignotæque implebant æthera voces.
 Sed tibi nunc quæ digna tuis ingentibus ausis
 Ora feram, decus & patriæ laus una ruentis,
 Hypsipyle? non ulla meo te carmine dictam
 Abstulerint, durent Latius modo secula fastis, 245
 Illiacique lares, tantique palatia regni.
 Irruerant actæ pariter natæque nurusque;
 Totaque jam sparsis exarserat insula monstis:
 Illa pias armata manus, Fuge protinus urbem
 Meque, pater: non hostis, ait, non mœnia læsi 250
 Thraces habent: nostrum hoc facinus. ne quære, quis auctor:
 Jam fuge, jam dubiæ donum rape mentis, & ense
 Tu potius miseræ retine. tunc excipit artus,
 Obnubitque caput, tacitumque ad conscia Bacchi
 Tempa rapit: primoque manus a limine tendens, 255

Exime nos scelere, pater, & miserere piorum
 Rursus, ait. tacita pavidum tunc fede locavit;
 Sub pedibus dextraque Dei. latet ille receptus
 Veste sacra. voces chorus & trieterica reddunt
 Æra sonum, fixæque fremunt in limine tigres. 260
 Regina ut roseis Auroram surgere bigis
 Vidit, & insomni lassatas turbine tandem
 Conticuisse domos; stabilem quando optima facta
 Dant animum, majorque piis audacia coeptis;
 Serta patri, juvenisque comam vestesque Lyæi 265
 Induit, & medium curru locat; æraque circum;
 Tympanaque, & plenas tacita formidine cistas.
 Ipsa sinus hederisque ligat famularibus artus:
 Pampineamque quatit ventosis ictibus hastam,
 Respiciens; teneat virides velatus habenas 270
 Ut pater, & nivea tumeant ut cornua mitra;
 Et facer ut Bacchum referat scyphus. impulit acri
 Tum validas stridore fores; rapiturque per urbem;
 Talia voce canens: Linque o mihi cæde madentem,
 Bacche, domum. sine foedatum te funere pontus 275
 Expiet; & referam lotos in templa dracones.
 Sic medios egressa metus: facit ipse verendam
 Nam Deus, & flatu non inscia gliscit anhelos.
 Jamque senem tacitis sæva procul urbe remotum
 Occulerat filvis: ipsam sed conscius ausi 280
 Nocte dieque pavor, fraudataque turbat Erinnyes.
 Non similes jam ferre choros (semel orgia fallunt)
 Audet, non patrios furtis accedere saltus:
 Et fuga diversas misero querenda per artes

Vila rarit̃, sævæ defecta laboribus undæ, 285
 Quam Thetidi longinqua dies Glaucoque repostam -
 Solibus, & canis urebat luna pruinis;
 Huc genitorem, altæ per opaca silentia noctis,
 Præcipitem silvis rapit; & sic moesta profatur:
 Quam, genitor, patriam, quanta modo linquis inanes 290
 Pube domos! pro dira lues, pro noctis acerbæ
 Exitium! talin' possum te credere puppi,
 Care parens? possum tantis retinere periclis?
 Solvimus heu serum Furiis scelus! annue votis;
 Diva, soporiferas quæ nunc trahis æquore bigas. 295
 Non populos, non dite solum, non ulla parenti
 Regna peto: patria liceat decedere terra.
 Quando ego servato mediam genitore per urbem
 Læta ferar? quando hic lacrimas planctusque videbo?
 Dixerat, ille procul trunca fugit anxius alno; 300
 Taurorumque locos, delubraque sæva Dianæ
 Advenit. hic illum tristi Dea præficus aræ
 Ense dato. mora nec terris tibi longa cruentis.
 Jam nemus Egeriæ, jam te ciet altus ab Alba
 Iuppiter, & soli non mitis Aricia regi. 305
 Arcem nata petit, quo jam manus horrida matrum
 Congruerat. rauco fremitu sedere parentum
 Natorumque locis: vacuæque in moenibus urbis
 Jura novant: donant solio sceptrisque paternis,
 Ut meritam; redeuntque piæ sua præmia menti. 310
 Ecce procul validis Lemnon tendentia remis
 Arma notant: rapitur subito regina tumultu,
 Conciliumque vocat. non illis obvia tela

Ferre, nec infestos deerat furor improbus ignes :
 Ni Veneris sævas fregisset Mulcibèr iras. 315
 Tunc etiam vates Phœbo dilecta Polyxo ,
 Non patriam , non certa genus , sed maxima Ceto
 * Proteaque ambiguum Pharii se patris ab antris
 Huc rexisse vias , jūctis super æquora phocis :
 Sæpe imis se condit aquis , cunctataque paulum 320
 Surgit , ut auditas referens in gurgite voces :
 Portum demus , ait. hæc hospita , credite , pūppis
 Adveniet : levior Lemno Deus æquore flexit
 Huc Minyas. Venus ipsa volens dat tempora jungi ;
 Dum vires utero , maternaque sufficit ætas. 325
 Dicta placent. portatque preces ad litora Grajis
 Iphinoe : nec turba nocens , scelerisque recentis
 Signa movent ; tollitque loci Cytherea timorem.
 Protinus ingentem procerum sub nomine taurum
 Deicit : insuetis & jam pia munera templis 330
 Reddit : & hac prima Veneris calet ara juvenca.
 Ventum erat ad rupem , cujus pendentia nigris
 Fumant saxa jugis , coquiturque vaporibus aer ;
 Substitit Æsonides. atque hic regina precari
 Hortatur : causasque docens , Hæc antra videtis ; 335
 Vulcanique , ait , ecce , domos : date vina precesque ,
 Forsthan hoc factum taceat jam fulmen in antro ;
 Nox dabit ipsa fidem : clausæ cum murmura flammæ ,
 Hospes , & incussæ sonitum mirabere massæ.
 Moenia tum , viresque loci , veteresque parentum 340
 Jactat opes. mediis famulæ convivia tectis
 Expediunt ; Tyrio vibrat torus igneus ostro.

Stat moerens atavos reges, regesque maritos
 Thressa manus, quæcunque faces timuisse jugales
 Credita, nec dominæ sanctum tetigisse cubile. 349
 Jam medio Æsonides, jam se regina locavit;
 Post alii proceres: sacris dum vincitur extis
 Prima fames; circum pateris it Bacchus, & omnis
 Aula filet: dapibus coeptis mox tempora fallunt
 Noctis, & in seras durant sermonibus umbras. 350
 Præcipueque ducis casus mirata requirit
 Hypsipyle: quæ fata trahant, quæ regis agat vis:
 Aut unde Hæmonia molem ratis. unius hæret
 Alloquio, & blandos paulatim colligit ignes,
 Jam non dura toris, Veneri nec iniqua reversæ: 351
 Et Deus ipse moras spatiumque indulget amori.
 Pliada lege poli nimbofo moverat astro
 Juppiter, æteræum volvens opus; & simul undis
 Cuncta ruunt: unoque Dei Pangæa sub ictu,
 Gargaraque, & moesti steterant formidine luci. 360
 Sævior haud alio mortales tempore mentes
 Terror agit: tunc urget enim, tunc flagitat iras
 In populos Astræa Jovem; terrisque relictis
 Invocat assiduo Saturnia sidera questu.
 Insequitur niger, & magnis cum fratribus Euris 361
 Intonat Ægæo: tenditque ad litora pontus.
 Et lunam quarto densam videt imbribus ortu
 Thespiades, longus coeptis & fluctibus arcet
 Quem metus: usque novos Divæ melioris ad ignes
 Urbe sedent læti Minyæ, viduisque vacantes 370
 Indulgent thalamis: nimbosque educere luxu:

Nec jam velle vias: Zephyrosque audire vocantes
 Dissimulant; donec refides Tyrinthus heros
 Non tulit, ipse rati invigilans, atque integer urbis;
 Invidisse Deos tantum maris æquor adortis
 Desertasque domos, fraudataque tempore segni
 Vota patrum. quid & ipse viris cunctantibus adsit?
 O miseri, quicumque tuis accessimus actis!
 Phasin, & Æeten, Scythicique pericula ponti
 Redde, ait, Æsonide: me tecum solus in æquor
 Rerum traxit amor, dum spes mihi sistere montes
 Cyaneos, vigilemque alium spoliare draconem.
 Si sedet, Ægæi scopulos habitare profundi;
 Hoc mecum Telamon peraget meus. hæc ubi dicta,
 Haud secus Æsonides monitis accensus amaris,
 Quam bellator equus, longa quem frigida pace
 Terra juvat, brevis in lævos piger angitur orbes:
 Frena tamen dominumque velit, si Martius aures
 Clamor, & obliti rursus fragor impleat æris.
 Tunc Argum Tiphynque vocat; pelagoque parari
 Præcipitat. petit ingenti clamore magister
 Arma, viros pariter, sparsosque in litore remos.
 Exoritur novus urbe dolor, planctusque per omnes
 It facies antiqua domos. sibi moenia linqui
 En iterum. ecquando natorum tempora, gentem
 Qui recolant, qui sceptrâ gerant? nunc triste nefandæ
 Noctis opus: vidui nunc illa silentia tecti
 Sæva magis; thalamos excussa que vincla quod ausæ
 Induere, atque iterum tales admittere curas.
 Ipsa quoque Hypsipyle subitos per litora cursus

375

380

385

390

395

400

Ut vidit, totaque viros decedere Lemno;
 Ingemit, & tali compellat Iasona questu:
 Jamne placet primo deducere vela sereno,
 Carinus o mihi patre caput? modo sæva quierunt
 405 Æquora. sic portus fugeret ratis, aspera si te
 Plias in adversæ tenuisset litore Thraces?
 Ergo moras cœlo cursumque tenentibus undis
 Debuimus? Dixit lacrimans: hæsuraque caro
 Dona duci promit chlamydem textosque labores:
 Illic servati genitoris conscia sacra
 410 Pressit acu, cursumque pios: stant sæva paventum
 Agmina, dantque locum: viridis circum horrida tela
 Silva tremit: mediis refugit pater anxius umbris.
 Pars & frondosæ raptus expresserat Idæ,
 Illustremque fugam pueri: mox æthere lætus
 415 Adstabat mensis: quin & Jovis armiger ipse
 Accipit a Phrygio jam pocula blanda ministro:
 Tunc ense, notumque ferens insigne Thoantis;
 Accipe, ait, bellis mediæque ut pulvere pugna
 Sim comes, Ætnæi genitor quæ flammea gessit
 420 Dona Dei, nunc digna tuis adjungier armis.
 I, memor, i terræ, quæ vos amplexa quieto
 Prima sinu; refer & domitis a Colchidos oris
 Vela, per hunc, utero quem linquis Iasona nostro:
 Sic ait, Hæmonii labens in colla mariti.
 425 Nec minus Orpheæ tristis cervice, tuaque,
 Æacide, & gemino conjux a Castore pendet.
 Has inter lacrimas legitur piger uncus arenis:
 Jam remi rapuere ratem, jam flamina portant;

Val. Flaccus.

D

Spumea subsequitur fugientis semita clavi. 430
 Tunc tenuis Lemnos; transitque Electria tellus
 Threiciis arcana sacris: hic numinis ingens
 Horror, & incautis decreta piacula linguis.
 Hanc demissa Jovi non unquam lædere fluctu
 Audet hiems! sponte ipse Deus tunc asperat undas; 435
 Cum vetat infidos sua litora tangere nautas.
 Obvius at Minyas terris adytisque sacerdos
 Excipit, hospitibus referans secreta, Thyotes.
 Hactenus in populos, vates Samothraca, diemque
 Missa mane: sacrisque metum servemus opertis. 440
 Illi sole novo læti, plenique Deorum,
 Confidunt transtris, jam, quas præviderat urbes
 Navita, condebat: proræque accesserat Imbros:
 Et Sol ætherias medius conscenderat arces.
 Theffala Dardaniis tunc primum puppis arenis 445
 Appulit, & fatis Sigeo litore fedit.
 Defiliunt: pars hinc levibus candentia velis
 Castra levat: tracto pars frangit adorea saxo
 Barra: citum strictis alius de cautibus ignem
 Ostendit foliis, & sulphure pascit amico. 450
 Alcides Telamonque comes dum litora blando
 Anfractu sinuosa legunt, vox accidit aures,
 Flebile succedens, ceu fracta remurmurat unda:
 Attoniti pressere gradum; vacuumque sequuntur
 Vocis iter: jam certa sonat: desertaque duræ 455
 Virgo neci quem non hominum superûmque vocabat?
 Acrius hoc instare viri, succurrere certi.
 Qualiter, implevit gemitu cum taurus acerbo

Avia, frangentem morſu ſuper alta leonem
 Terga ferens; coit e ſparſo concita mapali 460
 Agreſtum manus, & cæco clamore coloni.
 Conſtitit Alcides; viſuque eniſus, in alta
 Rupe truces manicas, deſectaque virginis ora
 Cernit, & ad primos turgentia lumina fluctus.
 Exanimum veluti, multa tamen arte coactum, 465
 Moeret ebur; Pariuſve notas & nomina ſumit
 Cum lapis; aut liquidi referunt miranda colores.
 Duſtor ait: Quod, virgo, tibi nomenque genusque;
 Quæ ſors iſta, doce. tendunt cur vincula palmas?
 Illa tremens, triſtique oculos deſecta pudore, 470
 Non ego digna malis, inquit: ſuprema parentum
 Dona vides, oſtro ſcopulos auroque frequentes.
 Nos Ili veteris quondam genus, invida donec
 Laomedonteos fugeret Fortuna penates.
 Principio morbi, cæloque exacta ſereno 475
 Temperies; aſcere rogis certantibus agri:
 Cum ſubitus fragor, & fluctus Idæa moventes
 Cum ſtabulis nemora: ecce, repens conſurgere ponto
 Bellua, monſtrum ingens; hanc tu nec montibus ullis,
 Nec noſtro metire mari: primæva furenti 480
 Huic manus, amplexus inter planctusque parentum,
 Deditur. hoc ſortes, hoc corniger imperat Hammon,
 Virgineam damnare animam, ſortitaque Lethen
 Corpora: crudelis ſcopulis me deſtinat urna.
 Verum o jam redeunt Phrygibus ſi numina, tuque 485
 Ille ades, auguriis promiſſe & ſorte Deorum;
 Jam cui candentes votivo in gramine paſcit.

Cornipedes genitor, nostræ stata dona salutis,
 Annue, meque, precor, defectaque Pergama monstribus
 Eripe; namque potes. neque enim tam lata videbam 490
 Pectora, Neptunus muros cum jungeret astris;
 Nec tales humeros pharetramque gerebat Apollo.
 Auxerat hæc locus, & facies moestissima capti
 Litoris, & tumuli, cœlumque, quod incubat urbi:
 Quale laborantis Nemees iter, aut Erymanthi 495
 Vidit, & infectæ miseratus flumina Lernæ.
 Dat procul interea signum Neptunus: & una
 Monstriferi mugire sinus: Sigeaque pestis
 Agglomerare fretum: cujus stellantia glauca
 Lumina nube tremunt, atque ordine curva trifulco 500
 Fulmineus quatit ora fragor; pelagoque remenso
 Cauda redit, passosque sinus rapit ardua cervix.
 Illam incumbentem per mille volumina pontus
 Prosequitur lateri assultans; trepidisque ruentem
 Litoribus sua cogit hiems. non fluctibus æquis 505
 Nubiferi venit unda Noti, non Africus alto
 Tantus ovat, patriisque manus cum plenus habenis
 Orion bipedum flatu mare tollit equorum.
 Ecce ducem placitæ furiis crudefcere pugnae,
 Surgentemque toris stupet, immanemque paratu 510
 Æacides; pulsantque graves ut terga pharetræ.
 Ille patrem, pelagique Deos, suaque arma precatus;
 Infiluit scopulo; motumque e sedibus æquor
 Horruit, & celsi spatiosa volumina monstri.
 Qualis ubi a gelidi Boreas convallibus Hebri 515
 Tollitur, & volucres Rhipæa per ardua nubes

Præcipitat, piceo nec dum tenet omnia cœlo.
 Illa simul molem horrificam, scopulosaque terga
 Promovet, ingentique umbra subit; intremere Ide,
 Illidique ratis, pronæque resurgere turres. § 20
 Occupat Alcides arcum, totaque pharetræ
 Nube premit. non illa magis, quam sede moveri
 Magnus Eryx, deferre velint quem vallibus imbres.
 Jam brevis, & telo volucris non utilis aer.
 Tum vero fremitus, vanique insania cœpti, § 25
 Et tacitus pudor; & rursus pallefcere virgo.
 Projicit arma manu, scopulos vicinaque saxa.
 Respicit, & quantum ventis adjuta vetustas.
 Impulerit, pontive fragor, tantum absceidit imi
 Concutiens a sede maris. jamque agmine toto § 30
 Fistris adest, miseræque inhiat jam proxima prædæ.
 Stat mediis elatus aquis, recipitque ruentem.
 Alcides: saxoque prior surgentia colla:
 Obruit: hinc vastos nodosi roboris ictus.
 Congeminat. fluctus desertur bellua in imos, § 35
 Jam totis resoluta vadis. Idæaque Mater,
 Et chorus, & summis ulularunt collibus amnes:
 Protinus e scopulis, & opaca valle resurgunt
 Pastores, magnisque petunt clamoribus urbem.
 Nuntius hinc socios Telamon vocat; ac simul ipsi § 40
 Horrescunt, subitoque vident in sanguine puppim.
 Nec minus in scopulos, crudique cacumina saxi.
 Emicat Alcides, vinclisque tenentibus aufert.
 Virgineas de rupe manus: aptatque superbis.
 Arma humeris: regem inde petens superabat ovante. § 45

Litora tuta gradu. qualis per pascua victor
 Ingreditur, tum colla tumens, tum celsior armis
 Taurus, ubi affueti pecoris stabula alta revisit,
 Et patrium nemus, & bello quos ultus amores.
 Obvia cui contra, longis emissa tenebris, 550
 Turba Phrygum, parvumque trahens cum conjuge natum
 Laomedon, jam moestus equos, jam debita posci
 Dona gemit. pars aerii fastigia muri
 Cingit, & ignotis juvenem mirantur in armis.
 Illum torva tuens, atque acri lubricus astu 555
 Rex subit, & patrio fatur male lætus amore:
 Maxime Grajugenûm, quem non Sigea petentem
 Litora, nec nostræ miserantem funera Trojæ,
 Appulit his Fors ipsa locis; si vera parentem
 Fama Jovem, summique tibi genus esse Tonantis; 560
 Noster ades, junctusque veni: fator unus, & idem
 Stirpis honos: quanquam longis disjungimur oris.
 Quot mihi post lacrimas, post quanta piacula patrum
 Serus ades? quam parva tuis jam gloria factis?
 Verum, age, nunc socios fraternis mœnibus infer, 565
 Ut tibi, servata statui quæ munera prole,
 Craftina lux bijuges stabulis ostendat apertis.
 Dixerat hæc: tacitusque dolos, dirumque volutat
 Corde nefas, clausum ut thalamis somnoque gravatum
 Immolet, ereptaque luat responsa pharetra: 570
 Namque bis Herculeis deberi Pergama telis
 Audierat. Priami sed quis jam vertere regni
 Fata queat? manet immotis nox Dorica lustris;
 Et genus Æneadûm, & Trojæ melioris honores.

Nos, ait, ad Scythici, Tirynthius, ostia ponti
 Raptat iter; mox huc vestras revehemur ad oras,
 Donaque dicta feram. tum vero plura vocatis
 Annuit ille Deis. promissa infida tyranni
 Jam Phryges, & miseræ flebant discrimina Trojæ.
 Panditur hinc totis in noctem carbasus alis;
 Litoraue, & veteris tumulos prælabitur Ili,
 Dardaniumque patrem: vigili simul omnia ludo
 Festa vident. hinc unda, sacris hinc ignibus Ide
 Vibrat, & horrifonæ respondent Gargara buxo.
 Inde ubi jam mediis tenuere silentia ponti,
 Stridentefque juvant auræ, Phrixæa subibant
 Equora, & angustas quondam sine nomine fauces.
 Ecce autem prima volucrem sub luce dehiscens
 Terruit unda ratem: vittataque constitit Helle,
 Jam Panopes Tethidisque soror: jamque aurea læva
 Sceptra tenens: tum sternit aquas, procerefque ducemque
 Aspicit, & placidis compellat Iasona dictis:
 Te quoque ab Hæmoniis ignota per æquora terris,
 Regna infesta domus, fatisque simillima nostris
 Fata ferunt: iterum Æolios Fortuna penates
 Spargit, & infelix Scythicum gens quæritis amnem.
 Vasta super tellus, longum (ne defice coëptis)
 Equor; & ipse procul (verum dabit ostia) Phasis.
 Hic nemus arcanum, geminæque virentibus aræ
 Stant tumultis. ceteres hic prima piacula Phrixo
 Ferte manu; cinerique precor mea reddite dicta:
 Non ego per Stygiæ, quod rere, silentia ripæ,
 Frater, agor. frustra vacui scrutaris Averni,

Care, vias. neque enim scopulis me & fluctibus actam
 Frangit hiems; celeri extemplo subiere ruentem 605
 Cymothoe Glaucusque manu: pater ipse profundi
 Has etiam sedes, hæc numine tradidit æquo
 Regna; nec Inoïs noster sinus invidet undis.
 Dixerat: & moestos tranquilla sub æquora vultus
 Cum gemitu tulit, ut patrii rediere dolores. 610
 Tum pelago vina invergens dux talibus infit:
 Undarum decus & gentis, Cretheia virgo,
 Pande viam, cursuque tuos age, Diva, secundo:
 Immittitque ratem, mediasque intervocat urbes,
 Qua brevibus furit æstus aquis; Asiamque prementem 615
 Effugit abruptis Europa immanior oris.
 Has etiam terras, consertaque gentibus arva,
 Sic, pelago pulsante, reor, Neptunia quondam
 Cuspis, & adversi longus labor absceidit ævi;
 Ut Siculum Libycumque latus: stupuitque fragorem 620
 Canus & occiduis regnator montibus Atlas.
 Jam juga Percotes, Pariumque infame fragosis
 Exsuperant Pityamque vadis, transmissaque puppi
 Lampfacus: Ogygii quam nec trieterica Bacchi
 Sacra, neque arcanis Phrygius furor invehit antris, 625
 Sed suus in Venerem raptat Deus. illius aras
 Urbe super, celsique vident velamina templi.
 Rarior hinc tellus, atque ingens undique coelum
 Rursus, & incipiens alium prospectus in orbem.
 Terra sinu medio Pontum jacer inter & Hellen, 630
 Ceu fundo prolata maris: namque improba cæcis
 Intulit arva vadis, longoque sub æquora dorso

Litus agit. tenet hinc veterem confinibus oris
 Pars Phrygiam, pars discreti juga pinea montis.
 Nec procul ad tenuis surgit confinia ponti 631
 Urbs placidis demissa jugis: rex divitis agri
 Cyzicus: Hæmoniaë qui tum nova signa carinaë
 Ut videt, ipse ultro primas procurrit ad undas,
 Miraturque viros, dextramque amplexus, & hærens,
 Incipit: O terris nunc primum cognita nostris 640
 Æmathiaë manus, & fama mihi major imago.
 Non tamen hæc adeo semota, neque ardua tellus,
 Longaque jam populis impervia lucis Eoaë;
 Cum tales intrasse duces, tot robora cerno.
 Nam licet hinc sævas tellus alat horrida gentes, 645
 Meque fremens tumido circumfluat ore Propontis;
 Vestra fides, ritusque pares, & mitia cultu
 His etiam mihi corda locis. procul effera virtus
 Bebrycis, & Scythici procul inclementia sacri.
 Sic memorat; lætosque rapit: simul hospita pandi 650
 Testa jubet, templisque sacros largitur honores.
 Stant gemmis auroque tori, mensæque parati
 Regifico; centumque pares primæva ministri
 Corpora: pars epulas manibus, pars aurea gestant
 Pocula, bellorum casus expressa recentum. 655
 Atque ea prima duci porgens carchesia Grajo
 Cyzicus, Hic portus, inquit, mihi territat hostis:
 Has acies sub nocte refert: hæc versa Pelasgum
 Terga vides: meus hic, ratibus qui pascitur, ignis.
 Subjicit Æsonides: Utinam nunc ira Pelasgos 660
 Efferet, & solitis tentent concurrere furtis;

58 *C. VAL. FLACCI ARGONAUT. L. II.*

Cunctaque se ratibus fundat manus: arma videbis
Hospita, nec post hanc ultra tibi proelia noctem:
Sic ait: hasque inter variis nox plurima dictis
Rapta vices, nec non simili lux postera tractu:

665

C. VALERII FLACCI

SETINI BALBI

ARGONAUTICON

LIBER TERTIUS.

LIBRI TERTII
A R G U M E N T U M
ÆGIDIO MASERIO
A U C T O R E.

*CYZICON, Argolicosque duces nocturna nefandum
In scelus impellunt bella: indignamque fatentur
Federe conjuncti mortem. fit luctus in urbe.
Ad tumultum celebratur honos. gemit Æsone natus
Mæstitiam ostentans animi. sed pectora dictis,
Mopse, levans multis facienda piacula casis
Sancta jubes. mactantur oves ad litora. cantu
Lustrifico Manes exciti abolere jubentur
Bella, minas, motus trepidos, nocturna que tædiæ
Signa Acheronteis mixta. hinc ratis æquora rursus
Ingreditur: litusque offert tunc Mysia nautis.
Pulcher Hylas rapitur. misso volat Hercule puppis.*

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER III.

TERTIA jam gelidas Tithonia solverat umbras;
 Exueratque polum; Tiphyn placida alta vocabant.
 It testis Argoa manus; simul urbe profusi
 Ænidæ caris socium digressibus hærent.
 Dat Cererem, lectumque pecus; nec palmite Bacchum
 Bithyno Phrygiove fatum; sed quem sua noto
 Colle per angustæ Lesbos freta suggerit Helles.
 Ipse agit Æsonide junctos ad litora gressus
 Cyzicus, abscessu lacrimans; oneratque superbis
 Muneribus, primas conjux Percosia vestes
 Quas dabat, & picto Clite variaverat auro.
 Tum galeam, & patriæ telum insuperabile dextræ
 Addidit: ipse ducis pateras & Theffala contra
 Frenâ capit: manibusque datis junxere penates.
 Tu mihi nunc causas infandaque proelia, Clio,
 Pande virum: tibi enim superum data, virgo, facultas

Noffe animos, rerumque vias; cur talia passus
 Arma; quid hospitibus junctas concurrere dextras
 Iuppiter; unde tubæ, nocturnaue movit Erinys. 20
 Dindyma sanguineis famulūm bacchata lacertis
 Dum volucris quatit asper equo, filvasque fatigat
 Cyzicus, ingenti prædæ deceptus amore,
 Assuetum Phrygiæ dominam vestire per urbes,
 Oppressit jaculo redeuntem ad frena leonem.
 Et nunc ille jubas captivæque postibus ora 25
 Imposuit, spoliū infelix; Divæque pudendum.
 Quæ postquam Hæmoniam, tantæ non immemor iræ,
 Ærisono de monte ratem, præfixaque regum
 Scuta videt, nova monstra viro, nova funera volvit;
 Ut socias in nocte manus, utque impia bella 30
 Conferat; & sævis erroribus implicet urbem.
 Nox erat, & leni caneant æquora fulco;
 Et jam prona leves spargebant sidera somnos.
 Aura vehit: religant tonsas: veloque Procneffon;
 Teque etiam medio flaventem, Rhundace, ponto, 35
 Spumofumque legunt fracta Scylaceion unda.
 Ipse diem longe Solisque cubilia Tiphys
 Consulit; ipse ratem vento stellisque ministrat.
 Atque illum non ante sopor luctamine tanto
 Lenit agens Divūm imperiis: cadit inscia clavo 40
 Dexterâ, demittitque oculos; solataque puppis
 Turbine flectit iter, portuque refertur amico.
 Ut notis allapsa vadis, dant æthere longo
 Signa tubæ: vox & mediis emissâ tenebris:
 Hostis habet portus; soliti rediere Pelasgi. 45
 Rupta quies: Deus ancipitem lymphaverat urbem;

Mygdoniæ Pan jussa ferens sævissima Matris.
 Pan nemorum bellique potens; quem lucis ad horas
 Antra tenent: patet ad medias per devia noctes.
 Særigerum latus, & torvæ coma fibila frontis. 50
 Vox omnes super una tubas, qua conus & enses;
 Qua trepidis auriga rotis, nocturna que muris
 Claustra cadunt; talesque metus non Martia cassis,
 Eumenidumque comæ, non tristis ab æthere Gorgon
 Sparserit, aut tantis aciem raptaverit umbris. 55
 Ludus & ille Deo; pavidum præsepibus aufert
 Cum pecus, & profugi sternunt dumeta juvenci.
 Illicet ad regem clamor ruit. exsilit, altis
 Somnia dira toris simulacraque pallida linquens;
 Cyzicus. ecce super foribus Bellona reclusis, 60
 Nuda latus, passuque movens orichalca sonoro,
 Adstitit, & triplici pulsans fastigia crista,
 Inde ciere virum. sequitur per moenia demens
 Ille Deam, & fatis extrema in proelia tendit.
 Qualis in Alciden & Thesea Rhœtus, iniqui 65
 Nube meri geminam Pholoen majoraque cernens
 Antra, ruit: qualisve redit, venatibus actis,
 Lustra pater Triviamque canens; humeroque Learchum
 Advehit: at miseræ declinant lumina Thebæ.
 Jamque adeo nec porta ducem, nec pone moratur 70
 Excubias sortita manus: quæ prima furenti
 Advolat; hinc alii subeunt, ut proxima quæque
 Intremuit domus, & motus accepit inanes.
 At Minyas anceps fixit pavor. ægra virorum
 Corda labant: nec quæ regio, aut discrimina, cernunt: 75
 Cur galeæ clypeique micent: num pervigil armis

Hostis, & exciti dent obvia proelia Colchi.
 Donec & hasta volans immani turbine transtris
 Insonuit, monuitque ratem rapere obvia cæca
 Arma manu. Princeps galeam constringit Iason, 80
 Vociferans: Primam hanc nati, pater, accipe pugnam:
 Vosque, viri, optatos huc affore credite Colchos.
 Bistonas in medios ceu Martius exsilit astris
 Currus; ubi ingentes animæ, clamorque, tubæque 85
 Sanguineæ juvere Deum. non segnius ille
 Occupat arva furens; sequitur vis omnis Achivum:
 Agglomerant latera; & densis thoracibus horrens
 Stat manus; ægisono quam nec fera pectore virgo
 Dispulerit, nec dextra Jovis, Terrorque Pavorque
 Martis equi. sic contextis umbonibus urgent; 90
 Cæruleo veluti cum Juppiter agmine nubem
 Constituit; certant Zephyri, frustra que rigentem
 Pulsat utrinque Notus: pendent mortalia longo
 Corda metu, quibus illa fretis, quibus incidat arvis.
 Hinc manus infelix, clamore impellere magno 95
 Saxa, facesque atras, & tortæ pondera fundæ:
 Fert sonitus immota phalanx; irasque retentant,
 Congeries dum prima fluat. stellantia Mopsus
 Tegmina, & ingentem Corythi notat Eurytos umbram.
 Restitit ille gradu; seseque a lumine ferri 100
 Sustinuit præceps: subitum ceu pastor ad amnem,
 Spumantem nimbis, fluctuque arbutta ruentem.
 Et Tydeus, en intentis quem viribus, inquit,
 Experiar; manibusque dari quem comminus optem:
 Quo steteris, moriere loco. subit ilia cuspis. 105
 Olenii: dedit ille sonum; compressaque mandens

Æquora purpuream singultibus exspuit auram.
 Ac velut in medio rupes latet horrida ponto,
 Quam super ignari nunquam rexere magistri
 Præcipites impune rates: sic agmine cæco 110
 Incurrit strictis manus ensibus. occubat Iron,
 Et Cotys, & Pyrno melior genitore Bienor.
 At magis interea diverso turbida motu
 Urbs agitur. Gephyso conjux amoverat arma:
 Ast illi subitus ventis vivoque reluxit 115
 Torre focus; telis gaudes, miserande, repertis.
 Linqvit & undantes mensas, infectaque pernox
 Sacra Medon: chlamys imbelli circumvenit ostro
 Torta manum; strictoque vias præfulgurat ense.
 Talis in arma ruit: nec vina dapesque remotæ; 120
 * Statque loco torus; in quo (omen) mansere ministri.
 * Inde vagi nec tela modis nec casibus isdem
 Conseruere manum, & longe jacuere peremti.
 Ecce gravem nodis pinguique bitumine quassans
 Lampada, turbata Phlegyas decurrit ab arce: 125
 Ille leves de more manus, aciemque Pelasgum
 Per noctem remeasse ratus, pulsumque requirens
 Sæpe sibi vano Thamyrum clamore petebat
 Arduus, & late fumanti nube coruscus,
 Quantus ubi immenso prospexit ab æthere Typhon; 130
 Igne simul ventisque rubens; quem Juppiter alte
 Crine tenet: trepidant diro sub lumine puppes.
 Tollitur hinc, totusque ruit Tirynthius arcu,
 * Pectore certa regens adversa spicula flamma;
 Per piceos accensa globos: & pectus arundo 135
 Per medium contenta fugit, ruit ille comanti
 Val. Flaccus. E

Ore facem supra, majorque apparuit ignis.
 Ambrosium Peleus, ingentem Ancæus Ethelum
 Sternit: & elatæ propius succedere dextræ
 Telecoonta finit; duplicataque ora securi 140
 Disjecit cervice tenus. simul aspera victor
 Cingula sublustrî vibrantia detrahit umbra.
 Has, precor, exuvias & prima cadavera, Nestor;
 Linquire, ait: ferro potius mihi dextera, ferro
 Navet opus: prensūque manu detruncat Amastrum: 145
 Diversasque simul socios invadere turmas
 Admonuit. pergunt rupta testudine fusi,
 Qua tenebræ campique ferunt. gravis invenit Ochum
 Phleïas, & trepido Pollux impingitur Hebro.
 Ipse super vultus, taboque labantia terga, 150
 Dux campi Martisque potens, ut cæca profundo
 Currit hiems, Zelen & Broten Abarinque relinquit
 Semineces; Glaucū sequitur; Glaucūque ruentem
 Occupat, & jugulo vulnus molitur aperto.
 Ille manu contra telum tenet, ultima frustra 155
 Verba ciens; fixamque videt decrescere cornum.
 Hinc Halyn, hinc rigido transcurrens demetit ense.
 Prothin, & insignem cithara cantuque fluenti
 Dorcea; qui dulci festis assistere mensis
 Pectine Bistonîæ magnum post ausus alunum. 160
 Nec pharetram, aut acres ultra Tirynthius arcus
 Exercet; socia sed disjicit agmina clava.
 Ac veluti magna juvenum cum densa securi
 Silva labat; cuneisque gemit grave robur adactis;
 Jamque abies piceæque ruunt: sic dura sub ictu 165
 Ossa virū malæque sonant, sparsusque cerebro

Albet ager. levis ante pedes subsederat Ichnon;
 Occupat os barbamque viri, clavamque superne
 Intonat: Occumbens i nunc, ait, Herculis armis;
 Donum ingens, semperque tuis mirabile fatis. 170
 Horrui ille cadens: nomenque agnovit amicum
 Primus, & ignaris dirum scelus attulit umbris.
 Nec tibi, Thessalicos tunc profuit, Ornyte, reges
 Hospitiis, aut mente moras fovisse benigna,
 Et laribus sacrasse diem: procul advenit Idmon, 175
 Oblatumque ferit, galeam cristasque rubentes,
 Heu tua dona! gerens. quem te, qualemque videbit
 Attonitus, Crenæ, parens! en frigidus orbes
 Purpureos jam somnus obit: jam candor, & anni
 Deficiunt; vitæque fugit decus omne soluta. 180
 Desere nunc nemus, & Nympharum durus amores.
 At diversa Sagen turbantem fallere nervo
 Tum primum puer ausus Hylas: spes maxima bellis
 Pulcher Hylas, si fata sinant, si prospera Junq;
 Prostravitque virum celeri per pectora telo. 185
 Accessere (nefas) tenebris fallacibus æti
 Tyndaridæ in sese: Castor prius ibat in ictus
 Nescius; æt illos nova lux, subitusque diremit
 Frontis apex. tum Castor Ilyn; qua cærus ambit
 Balteus, & gemini committunt ora dracones; 190
 Frater Hagen, Thapsumque, securigerumque Nealcen
 Tranfigit, & Canthi pallentem vulnere Cydrum.
 Torserat hic totis connisus viribus hastam
 Venatori Erymo: brevis hanc sed fata ferentem
 Prodidit, & piceo comitem miserata refulsit 195
 Luna polo: cessere jubæ; raptumque per auras

Vulnus; & extrema sonnit cita casside cuspis.
 Nisæum Telamon, & Ophelten vana sonantem,
 Per clypei cedentis opus, partemque trilecem,
 Qua stomachi secreta, ferit; lætusque profatur: 200
 Di, precor, hunc regem, aut æque delegerit alta
 Fors mihi gente satum; magnusque & flebilis urbi
 Conciderit. super addit Aren, fratremque Melanthum;
 Phoeceaque Oleniden; Lelegum qui pulsus ab oris,
 Regis amicitiam, & famuli propioris honores 205
 (Qua patiens non arte?) tulit. nox alta cadentum,
 Ingentes donec sonitus, augetque ruinas.
 Ut magis Inarime, magis ut mugitor anhelat
 Vesuvius, attonitas acer cum suscitatur urbes:
 Sic pugnae crudescit opus. neque enim ignea cedunt 210
 Astra loco; lentis hæret nox conscia bigis.
 Perge, age, Tartareæ mecum simul omnia noctis,
 Musa, sequi: trepidam Phaethon afflavit ab alto
 Tisiphonen; graviorque locos jam luce propinqua
 Umbra premit: non signa virum, non funera cernunt; 215
 Et rabie magis ora calent. vos prodite, Divæ,
 Eumenidum noctisque globos; vatique patescat
 Armorum fragor, & trepidi singultibus agri
 Labentum, atque acti Minyis per litora Manes.
 Cyzicus hic aciem vanis discursibus implet, 220
 Fata trahens; jam pulsa sibi cessisse Pelasgum
 Agmina, jam passim vacuos disiecta per agros
 Credit ovans, tales aditus, ea gaudia fingit
 Ira Deum, fundo veluti cum Cœus in imo,
 Vincla Jovis fractoque trahens adamante catenas; 225
 Saturnum Tityonque vocat; spemque ætheris amens

Concipit: ast illum fluviis & nocte remensa
 Eumenidum canis, & sparsæ juba reppulit hydræ.
 Sævit acerba fremens; tardumque a moenibus agmen
 Increpat: Nunquamne dolor virtute subibit 230
 Nil ausas sine rege manus? at barbara buxus
 Si vocet, & motis ululantia Dindyma sacris;
 Tunc ensis placeatque furor: modo tela sacerdos
 Porrigat, & jussa sanguis exuberet ulna.
 Talibus insultans jamdudum numine Divæ 235
 Deficit: infra&ti languescunt frigore cursus:
 Corda pavent; audit fremitus irasque leonum;
 Cornuaque; & motas videt inter nubila turres.
 Tunc gravis, & certo tendens stridore per umbras,
 Æsonii venit hasta ducis, latumque sub imo 240
 Pectore rumpit iter. quam nunc incognita vellet
 Lustra sibi, nullisque datos venaribus annos?
 Talia magnanimi diverso turbine fundunt
 Tela viri; sonituque pedum, suspectaque motu
 Explorant: prensant socios, vocemque reposcunt. 245
 Quod si tanta lues seros durasset in ortus;
 Exstinctum genus, & solas per moenia matres
 Vidisset, strataque dies in litore gentem.
 Tum pater omnipotens tempus, jam rege peremto,
 Flectere fata ratus, miserasque abrumpere pugnâs. 250
 Supremam celeravit opem: nutuque sereno.
 Intonuit: quem nocte satæ, quem turbidus horret
 Armipotens. tunc porta trucis coit infera belli.
 Continuo dant terga metu, versaque per agros
 Diffugiunt; quæ sola salus: nec terga ruentum 255
 Mens Minyis conversa sequi: stetit anxia virtus.

Ecce, levi primos jam spargere lumine portus
 Orta dies; notæque (nefas) albescere tures.
 Dî maris, attonito conclamat ab agmine Tiphys;
 Ut mea fatali damnaftis pectora fomno! 260
 Heu focii quantis complerunt litora monftris!
 Illi autem neque adhuc gemitus; neque conscia facti
 Ora levant: tenet exfanguis rigor horridus artus.
 Ceu pavet ad crines, & tristia Pentheos ora
 Thyas; ubi impulsæ jam se Deus agmine matris 265
 Abstulit, & cæsi vanescunt cornua tauri.
 Nec minus effusi grandævum ad litora vulgus,
 Ut focias videre manus, dare versa retrorsus
 Terga meur; dextram tendens proclamat lasor:
 Quos fugitis? vellem hac equidem me strage meosque 270
 Procubuisse magis. Deus hæc, Deus asper utrisque
 Implicuit, fumus hen Minyæ, fumus hospita turba!
 Cur etiam flammæ, miserofque moramur honores?
 Tum super exfanguis confertæ cædis acervos
 Præcipiti plangore ruunt agnoscit in alta 275
 Strage virum sua texta parens, sua munera conjux.
 It gemitus toto finuofa per æquora cælo.
 Pars tenues flatus, & adhuc stridentia prensant
 Vulnere: pars fera componunt lumina dextra.
 At vero, in mediis exfanguini rege reperto 280
 Aggeribus, trifti fileant ceu cetera planctu,
 Sic famulûm matrumque dolor, sic omnis ad unum
 Versa manus: circa lacrimis ac mentibus ægri
 Stant Minyæ: deflentque nefas, & cuspidis ictus
 Æloniæ; fortemque ducis solantur acerbam. 285
 Ille ubi concretos pingui jam sanguine crines,

Pallentesque genas, infraſtaque peſtore caro
 Tela, neque heſternos agnovit in hoſpite vultus;
 Ingemit, atque artus fatur complexus amicos:
 Te tamen ignarum tanti, miſerande, furoris 290
 Nox habet, & nullo teſtante ſœdera queſtu:
 At mihi luſtificum venit jubar. en quibus adſum
 Colloquiis? cui me hoſpitio Fortuna revexit?
 Exſtingue mea (ſatis hoc deſuit unum)
 Speravi te poſſe manu? talisve reliqui 295
 Haſ ego, amice, domos? quod ſi jam bella manebant;
 Et placitum hoc Superis: nonne hæc mea juſtius eſſent
 Funera? meque tuus potius nunc plangeret error?
 Nec Clarii nunc antra Dei, quercuſque Tonantis
 Arguerem. talesne acies, talesne triumphos 300
 Sorte dabant? tantumne neſas mens conſcia vatum
 Conticuit, patriæ exitium crudele: neſtæ,
 Et tot acerba canens? heu Divis viſa ſiniſtris
 Regna mihi! quinam reditus? quæ me hoſpita tellus
 Accipiet? quæ non primis prohibebit arenis? 305
 Invidere Dei, ne Phaſidis arva remoti,
 Et Scythicas populatus opes, hæc ruruſus adirem
 Litora; neve tuos irem tunc ultor in hoſtes.
 Fas tamen eſt conferre genas; fas jungere tecum
 Peſtora, & exſanguis miſcere amplexibus artus. 310
 Vos, age, funereas ad litora volvite ſilvas,
 Et ſocios luſtrate rogos; date debita cæſis
 Munera, quæ noſtro miſiſſet Cyzicus igni.
 Parte alia Clite laceras ſuper ora mariti
 Fuſa comas, miſera in planctuſ vocat agmina matrum; 315
 Fatur & hæc: Primis conjux ereptus in annis

Cuncta trahis: necdum suboles, nec gaudia de te
 Ulla mihi; quis mœsta tuos nunc, optime, casus
 Perpeterer, tenui luctum solamine fallens.

Mygdonis arma patrem, funestaque proelia nuper
 Natales rapuere domos; Triviæque potentis
 Occidit arcana genitrix absunta sagitta:

320

Tu, mihi qui conjux pariter fraterque parensque
 Solus, & a prima fueras spes una juventa,

• Deferis heu; totamque Deus simul impulit urbem!

325

Ast ego non media te saltem, Cyzice, vidi
 Tendentem mihi morte manus; aut ulla monentis
 Verba tuli, quin & thalamis modo quæsta morari,
 Heu talem tantique metus secura recepi?

Illam vix gemino mœrens cum Castore Pollux
 Erigit hærentem, compressaque colla trahentem.

330

Interea innumeras nudatis montibus urgent
 Certatim decorantque pyras; & corpora mœsti
 Summa locant: vadit sonipes cervice remissa;
 Venatrix nec turba canum, pecudumque morantur;

335

Funeræ quæ cuique manus, quæ cura suorum,
 Quæ fortuna fuit, medio rex aggere longe
 Eminent; hunc crebris quatens singultibus ora
 Allevat Æsonides, celloque reponit in ostro.

Dat pictas auro atque ardentes murice vestes,

340

Quas rapuit telis festina vocantibus austris

Hypsipyle: galeam dilectaue cingula regi

Injicit: ille, suam vultum couersus ad urbem,

Sceptra manu veterum retinet gestamen avorum.

Nam quia nec proles, alius nec denique sanguis,

345

Ipse decus regnique refert insigne paterni.

Inde , ter armatos Minyis referentibus orbes ,
 Concussi tremuere rogi : ter inhortuit æther ,
 Lucificum clangente tuba : jecere supremo
 Tum clamore faces. rerum labor omnis in auras 350
 Solvitur , & celsis collucent æquora flammis.
 Scilicet hæc illo juvenem populosque manebant
 Tempore , Peliacis caderet cum montibus arbor :
 Hoc volucrumque minæ , præsagaque fulmina longo
 Acta mari tulerant. sed quis non prima refellat 355
 Monstra Deum , longosque sibi non auguret annos ?
 Jamque solutus honos cineri : jam passibus ægris
 Dilapsæ cum prole nurus : tandemque quiescunt
 Diffona pervigili planctu juga ; qualiter Arctos
 Ad patrias avibus medio jam vere revertis 360
 Memphis , & aprici statio filet annua Nili.
 At non inde dies , neque jam magnis aspera curis
 Nox Minyas tanta cæcorum ab imagine solvit.
 Bis Zephyri jam vela vocant ; fiducia mœstis
 Nulla viris : ægro affidue mens carpirur æstu : 365
 Necdum omnes lacrimas , atque omnia reddita cæcis
 Insta putant : patria ex oculis , acerque laborum
 Pulsus amor ; segnique juvat frigescere luctu.
 Ipse etiam Æsonides (quanquam tristissima rerum
 Castiganda duci , vultuque premenda sereno) 370
 Dulcibus indulget lacrimis , aperitque dolorem.
 Tum secreta trahens Phœbeum ad litora Mopsum :
 Quænam , ait , ista lues ? aut quæ sententiâ Divum ?
 Decretusne venit fato pavor ? an sibi nesciunt
 Corda moras ? cur jam immemores famæque larisque 375
 Angimur ? aut pariet quemnam hæc ignavia finem ?

Dicam, ait, ac penitus causas labemque docebo,
 Mopsus; & astra tuens: Non si mortalia membra,
 Sortitusque breves, & parvi tempora fati
 Perpetimur, socius superi quondam ignis Olympi; 380
 Fas ideo miscere neces: ferroque morantes
 Exigere hinc animas, redituraque semina coelo.
 Quippe nec in ventos, nec in ultima solvimur ossa:
 Ira manet, duratque dolor: cum deinde tremendi
 Ad solium venere Jovis, questuque nefandam 385
 Edocuere necem; patet ollis janua leti;
 Atque iterum remeare licet: comes una sororum
 Additur, & pariter terras atque æquora lustrant.
 Quisque suos fontes, inimicaque pectora pœnis
 Implicat; & varia meritos formidine pulsant. 390
 At quibus invito maduerunt sanguine dextræ,
 Si fors sæva tulit miseros, & proxima culpæ,
 Hos variis mens ipsa modis agit: & sua carpunt
 Facta viros refides: & jam nil amplius ausi,
 In lacrimas, humilesque metus, ægramque fatiscunt 395
 Segnitiem: quos ecce vides. sed nostra requiret
 Cura viam, memori jam pridem cognita vate.
 Est procul, ad Stygiæ devexa silentia noctis,
 Cimmerium domus, & superis incognita tellus,
 Cæruleo tenebrosa situ: quo flammea nunquam 400
 Sol juga, fidereos nec mittit Iuppiter annos:
 Stant tacitæ frondes; immotaque silva comanti
 Horret verna jugo: specus umbrarumque meatus
 Subter, & Oceani præceps fragor; arvaque nigro
 Vasta metu: & subitæ post longa silentia voces. 405
 Enifer hic, atraque sedens in veste Celeneus,

Infantes errore luit : culpamque remittens ,
 Carmina turbatos volvit placantia manes.
 Ille mihi , quæ danda forent lustramina cæsis ;
 Prodidit : ille volens Erebum terrasque retexit. 410
 Ergo ubi puniceas oriens ascenderit undas ;
 Tu socios adhibere sacris , armentaque magnis
 Bina Deis : me jam cœtus accedere vestros
 Haud fas interea ; donec lustralia pernox
 Vota fero. movet en gelidos Latonia currus. 415
 Fleste gradum ; placitis fileant , age , litora cœptis.
 Jamque sopor mediis tellurem presserat horis ,
 Et circum tacito volitabant somnia mundo :
 Cum vigil arcani speculatus tempora sacri
 Ampycides , petit adversis Æsepiæ filvis 420
 Flumina , & æquoreas pariter decurrit ad undas.
 Hic sale purpureo , vivaque nitentia lympha
 Membra novat ; seque horrificis accommodat ætæ.
 Tempora tum vittis & suppliance castus oliva
 Implicat , & stricto designat litora ferro : 425
 Circum humiles aras , ignotaque nomina Divûm
 Instituit , silvaque super contristat opaca.
 Utque metum numenque loco , sacramque quietem
 Addidit ; ardenti nitidum subar evocat alto.
 Atque Argoa manus variis insignis in armis 430
 Ibat , agens lectas aurata fronte bidentes.
 Delius hic longe candenti veste sacerdos
 Occurrit , ramoque vocat : jamque ipse recenti
 Stat tumulo , placida transmittens agmina lauro :
 Ducit & ad fluvios , ac vincula solvere monstrat 435
 Prima pedum ; glaucaque comis prætexere frondes

Imperat. hinc alte Phœbi surgentis ad orbem
 Ferre manus, totisque simul procumbere campis.
 Tunc piceæ mactantur oves; profectaque partim
 Pectora, per medios partim gerit obuius Idmon. 440
 Ter tacitos egere gradus; ter tristia tangens
 Arma simul vestesque virum, lustramina ponto
 Pone jacit: rapidis adolentur cetera flammis.
 Quin etiam truncas nemorum effigiesque virorum
 Rite locat quercus; simulataque subligat arma. 445
 Huc Stygias transire minas, iramque severi
 Sanguinis, his orat vigilēs incumbere curas:
 Atque ita lustrifico cantu vocat: Ite peremti,
 Ac memores abolete animas; sint otia vobis,
 Sit Stygiæ jam sedis amor. procul agmine nostro; 450
 Et procul este mari: cunctisque abstistite bellis.
 Vos ego nec Grajas unquam contendere ad urbes,
 Nec triviis ululare velim; pecorique satisque
 Nullæ ideo pestes, nec luctifer ingruat annus:
 Nec populi, nostrive luant ea facta minores. 455
 Dixerat: & summas frondentibus intulit aris,
 Libavitque dapes; placidi quas protinus angues,
 Umbrarum famuli, linguis rapuere coruscis.
 Continuo puppim petere, & confidere transtris
 Imperat Ampycidēs; nec visum vertere terræ: 460
 Exciderint quæ gesta manu, quæ debita fati.
 Illi alacres, pars arma locant, pars ardua celsis
 Internunt tabulata foris: oriturque tremendum
 Remorum sonus, & lætæ concordia vocis.
 Iuppiter urgentem ceu summa Ceraunia nubem 465
 Cum pepulit, movitque jugis; fulsere repente

Et nemora & scopuli, nitidusque reducitur æther.
 Sic animi rediere viris: jamque ipse magister
 Nutat ab arce ratis, remisque obfistere tendit.
 Instaurant primi certamina, liber amictu 470
 Eurytus, & dictis Talai non territus Idas:
 Inde alii increpitant, atque æquora pectore tollunt.
 Par gemitu pulsuque labor: versumque vicissim
 Mittitur in puppim remo mare. lætus & ipse
 Alcides: Quisnam hos vocat in certamina fluctus? 475
 Dixit; &, intortis assurgens arduus undis,
 Percussit subito deceptum fragmine pectus:
 Atque in terga ruens, Talaum, fortemque Eribotem,
 Et longe tantæ securum Amphiona molis
 Obruit; inque tuo posuit caput, Iphite, transstro. 480
 Jam summas cœli Phœbus candentior arces
 Vicerat, & longas medius revocaverat umbras.
 Tardior hinc cessante viro, quæ proxima Tiphys
 Litora, quosque dabat densos trabe Myfia montes,
 Advehitur. petit excelsas Tirynthius ornos: 485
 Hæret Hylas lateri, passusque moratur iniquos.
 Illum ubi Juno, poli summo de vertice, puppim
 Deferuisse videt; tempus rata Diva nocendi,
 Pallada consortem curis cursusque regentem
 (Ne qua inde inceptis fieret mora) fallere prima 490
 Molitur; caroque dolis avertere fratri.
 Tunc sic alloquitur: Procerum vi pulsus iniqua
 Germanique manu (repetis, quo crimine) Perses,
 Barbaricas jam movit opes Hyrcanaque signa:
 Æetes contra thalamis & virgine pacta 495
 Conciliat reges Scythicos; primusque coacta

Advehit Albana Styrys gener agmina porta.
 Bellum ingens : atque ipse citis Gradivus habenis
 Fundit equos. viden' Arctoo de carcere quanta
 Tollat se nubes , atque æquore pendeat atro ? 500
 Corripe prima vias ; finem cum Phasidis alti
 Tranferit Perses , aciemque admoverit urbi ,
 Coepta refer ; paulumque nefas & foedera necte ;
 Consiliis atque arte tua. sponde , affore reges
 Dis genitos , quis arma volens , quis agmina jungat. 505
 At virgo , quanquam insidias æstusque novercæ
 Sentiat , & blandos quærentem fingere vultus ,
 Obsequitur tamen , & jussas petit ocus oras.
 Ingemuit Juno , tandemque silentia rumpit :
 En labor , en odiis caput insuperabile nostris. 510
 Quam Nemeen tot fessa minis , quæ proelia Lernæ
 Experiar ? Phrygiis ultro concurrere monstribus
 Nempe virum , & pulchro referantem Pergama ponto
 Vidimus. en ego nunc regum soror : & mihi gentis
 Ullus honos ? jam tum indecores , justæque dolorum 515
 Primitiæ , & tenero superati protinus angues.
 Debueram nullos juveni jam quærere casus ,
 Victa nec ad tales forsan descendere pugnæ :
 Verum animis insiste tuis ; astumque per omnem
 Tende pudor : mox & Furias Ditemque movebo. 520
 Hæc ait ; & pariter lævi juga pinea montis
 Respicit , ac pulchro venantes agmine Nymphas ,
 Undarum nemorumque decus. levis omnibus arcus ,
 Et manicæ virides , & stricta myrtus habena ;
 Summo palla genu ; tenui vagus innatat unda 525
 Crinis , ad obscuræ decurrens cingula mammæ.

Ipsa citatarum tellus pede plausa sororum
 Personat; & teneris submittit gramina plantis.
 E quibus Herculeo Dryope percussa fragore,
 Cum fugerent jam tela feræ, processerat ultra 530
 Turbatum visura nemus; fontemque petebat
 Rursus, & attonitos referebat ab Hercule vultus.
 Hanc delapsa polo, piceæque acclinis opacæ
 Juno vocat, prensaque manu sic blanda profatur:
 Quem tibi conjugio tot dedignata dicavi 535
 Nympha procos, en Hæmonia puer appulit alno,
 Clarus Hylas; saltusque tuos, fontesque pererrat.
 Vidisti, roseis hæc per loca Bacchus habenis
 Cum domitas acies, & Eoi fercula regni
 Duceret: ac rursus thiasos & sacra moventem 540
 Hunc tibi, vel posito venantem pectine Phœbum,
 Crede dari. quæ spes Nymphis aufertur Achæis!
 Præreptum quanto proles Boebœa questu
 Audiet, & flavi quam tristis nata Lycormæ!
 Sic ait; & celerem frondosa per avia cervum 545
 Suscitât; ac juveni sublimem cornibus offert.
 Ille animos tardusque fugæ longumque resistens
 Sollicitat, suadetque pari contendere cursu.
 Credit Hylas; prædæque ferox ardore propinquæ
 Insequitur: simul Alcides hortatibus urget 550
 Prospiciens: jamque ex oculis aufertur uterque.
 Cum puerum instantem quadrupes, fessaque minantem
 Tela manu, procul ad nitidi spiracula fontis
 Ducit, & intactas levis ipse superfugit undas.
 Mox pueri spes lusa modo est, nec tendere certat 555
 Amplius: utque artus & concita pectora sudor

Diluerat, gratos avidus procumbit ad amnes.
 Stagna vaga sic luce micant, ubi Cynthia cœlo
 Prospicit, aut medii transit rota candida Phœbi:
 Tale jubar diffundit aquis; nil umbra, comæque, 560
 Turbavitque sonus surgentis ad oscula Nymphæ.
 Illa avidas injecta manus, heu sera cientem
 Auxilia, & magni referentem nomen amici,
 Detrahit: adjunctæ prono nam pondere vires.
 Jam pater umbrosis Tirynthius arcibus ornos 565
 Depulerat, magnoque jugi stridore revulsas
 Terga super fulvi porrexerat horrida monstri,
 Litora curva petens: alio nam calle reversum
 Credit Hylan, captaque dapes auxisse ferina.
 Sed neque apud socios, struatasque in litore mensas 570
 Unanimum videt æger Hylan; nec longius acrem
 Intendens aciem. varios hinc excitat æstus,
 Nube mali percussus amor: quibus hæserit oris;
 Quis tales impune moras casusve laborve
 Attulerit: densam interea descendere noctem 575
 Jam majore metu: tum vero & pallor & amens
 Cum piceo sudore rigor. ceu pectora nautis
 Congelat hiberni vultus Jovis agricolisve,
 Cum coit umbra minax: comitis sic afficit error
 Alciden, sævæque monet meminisse novercæ. 580
 Continuo, volucris ceu pectora tactus asylo,
 Emicuit Calabris taurus per confraga septis,
 Obvia quæque ruens: tali se concitat ardens
 In juga senta fuga. pavet omnis conscia late
 Silva; pavent montes; luctu succensus acerbo 585
 Quid struat Alcides, tantaque quid apparet ira.

Ille, velut refugi quem contigit improba Mauri
 Lancea, sanguineus vasto murmure fertur,
 Frangit & absentem vacuis sub dentibus hostem;
 Sic Furiis accensa gerens Tirynthius ora 590
 Fertur; & intento decurrit montibus arcu.
 Heu miseræ, quibus ille, feræ, quibus incidit usquam
 Immeritis per lustra viris! volat ordine nullo
 Cuncta petens; nunc ad ripas, dejectaque saxi
 Flumina; nunc notas nemorum procurrit ad umbras: 595
 Rursus Hylan, & rursus Hylan per longa reclamat
 Avia: resonant silvæ, & vaga certat imago.
 At sociis immota fides, austrisque secundis
 Certa moræ: nec parvus Hylas: quanquam omnibus æque
 Grata rudimenta, Herculeo sub nomine pendent. 600
 Illum omnes lacrimis, mœstisque reposcere votis;
 Incertique metu, nunc longas litore voces
 Spargere; nunc seris ostendere noctibus ignes.
 Ipse, vel excelsi cum densa silentia montis,
 Strata vel oblati ductor videt æquora ventis, 605
 Stat lacrimans; magnoque viri cunctatur amore.
 Illius incessus,abilemque ad terga pharetram,
 Illum inter procures, mœstæque silentia mensæ
 Quærit inops, quondam ingenti comprehensa trahentem
 Vina manu, & duræ referentem monstra novercæ: 610
 Nec minus interea crudelis lapyga Juno
 Assidue movet, & primis cum solibus offert.
 Jamque moræ impatiens, cunctantes increpat ausus
 Tiphys; & oblato monet otia rumpere cursu.
 Ergo animum flexus dictis instantis Iason 615
 Concedit; sociosque simul sic fatur ad omnes:

Val. Flaccus.

F

O utinam , Scythiis struerem cum funera terris ,
 Vox mihi mentitas tulerit Parnasia sortes;
 Agmine de tanto , socius qui maximus armis
 Afforet , hunc Jovis imperiis fatoque teneri , 620
 Ante procellosum scopulis errantibus æquor.
 Nec dum fama viri , nec certior existit auctor.
 Verum agite , & dubiis variant quia pectora curis ,
 Consulite : & , motis seu vos via flatibus urget ,
 Pergite , & inceptos mecum revocate labores : 625
 Seu plures tolerare moras , rursusque propinquis
 Quævisse jugis ; pretium haud leve temporis acti.
 Dixerat ; & studiis jamdudum freta juvenus
 Orat inire vias : unum tanto a fore coetu ;
 Nec minus in sese generis , dextrasque potentes 630
 Esse ferunt. tali mentem pars maxima flatu
 Erigit , & vana gliscunt præcordia lingua.
 Saltibus ut mediis tum demum læta reducit
 Cerva gregem ; tum gestit aper , reboatque superbis
 Comminus ursa lupis ; cum sese Martia tigris 635
 Abstulit , aut curvo tacitus leo condidit antro.
 At pius ingenti Telamon jam fluctuat ira
 Cum fremitu , sævisque furens in jurgia dictis
 Insequitur , magnoque implorat numina questu.
 Idem orans prensatque viros , demissaque supplex 640
 Hæret ad ora ducis ; nil se super Hercule fari ,
 Sed socio quocunque gemens : quanquam aspera fama ,
 Jam loca , jamque feras per barbara litora gentes ,
 Non alium contra Alciden , non pectora tanta
 Posse dari. rursum instimulat , ducitque faventes 645
 Magnanimus Calydone satus : potioribus ille

Deteriora fovens, semperque inversa tueri
 Durus, & haud ullis unquam superabilis æquis,
 Rectorumve memor, Non Herculis, inquit, adempti,
 Sed tuus in feros hæc nostra silentia questus 650
 Traxit honor; dum jura dares, dum tempora fandi.
 Septimus hic celsis descendit montibus auster,
 Jamque ratem Scythicis forsan statuisset in oris;
 Non patriæ immemores, maneat ceu nulla revector
 Gaudia, sed duro sævæ sub rege Mycenæ, 655
 Ad medium cunctamur iter. si finibus ullis
 Has tolerare moras, & inania tempora possem;
 Regna hodie, & dulcem sceptris Calydonâ tenerem,
 Lætus opum pacisque meæ: tutusque manerem,
 Quis genitor materque, locis. quid deside terra 660
 Hæremus? vacuos cur lassant æquora visus?
 Tun' comitem Alciden ad Phasidis amplius arva
 Affore, tu socias ultra tibi rere pharetras?
 Non ea fax odiis; oblitaque numine fesso
 Juno sui. nova Tartareo, fors, semine monstra; 665
 Atque iterum Inachiis jam nuntius urget ab Argis:
 Non datur hæc magni proles Jovis; at tibi Pollux
 Stirpe pares Castorque manent, at cetera Divûm
 Progenies: nec parva mihi fiducia gentis.
 Ast egomet quocunque voces, qua regmina ferro 670
 Plura metam; tibi dicta manus, tibi quidquid in ipso
 Sanguine erit: jamque hinc, operum quæ maxima, posco.
 Scilicet in solis profugi stetit Herculis armis
 Nostra salus? nempe ora æque mortalia cuncti
 Ecce gerunt: ibunt æquo nempe ordine remi. 675
 Ille, vel insano jamdudum turbidus æstu,

Vel parta jam laude tumens, consortia famæ
 Despiciat, ac nostris ferri comes abnuat actis.
 Vos, quibus & virtus, & spes in limine primo;
 Tendite; dum rerum patiens calor, & rude membris 680
 Robur inest: nec enim solis dare funera Colchis
 Sit satis, & tota pelagus lustrasse juvena.
 Spes mihi, quæ tali potuit longissima casu
 Esse, fuit: quiscunque virum perquirere filvis
 Egit amor: loca vociferans non ulla reliqui. 685
 Nunc quoque, dum vario nutat sententia motu,
 Cernere devexis redeuntem montibus opto.
 Sat lacrimis comitique datum; quem fortibus ævi
 Crede, vel in mediæ raptum tibi sanguine pugnae.
 Talibus Enides urget. simul incita dictis 690
 Heroum manus. ante omnes Argoa jubebat
 Vincla rapi Calais. furias miratur ovantum
 Æacides: multusque viri cunctantia corda
 Fert dolor; an sese comitem tam tristibus actis
 Abneget, & celsi moerens petat ardua montis. 695
 Non tamen & gemitus, & inanes desinit iras
 Fundere: Quis terris, pro Juppiter, inquit, Achæis
 Iste dies! sævi capient quæ gaudia Colchi!
 Non hi tum flatus, non ista superbia dictis,
 Litore cum patrio, jam vela petentibus austris, 700
 Cunctus ad Alciden versus favor. ipse juvaret,
 Ipse ducis curas, meritosque subiret honores.
 Jamne animis, jam gente pares, atque inclita vulgi
 Dexterâ? nulla fides, nulli super Hercule fletus?
 Nunc Parthaonides, nunc dux mihi Thracia proles, 705
 Aspera nunc pavidos contra ruit agna leones?

Hanc ego magnanimi spoliū Didymaonis hastam,
 Quæ neque jam frondes, virides nec proferet umbras,
 Ut semel est evulsa jugis, ac matre peremta
 Fida ministeria, & duras obit horrida pugnas, 710
 Testor: & hoc omni, ductor, tibi numine firmo:
 Sæpe metu, sæpe in tenui discrimine rerum,
 Herculeas jam ferus opes, spretique vocabis
 Arma viri: nec nos tumida hæc tum dicta juvabunt.
 Talibus Æacides socios terroribus urgens 715
 Illacrimat; multaue comas deformat arena.
 Fata trahunt: raptusque virū certamine ductor
 Ibat, & obtenta mulcebat lumina palla.
 Hic vero ingenti repetuntur pectora luctu:
 Ut socii sedere locis, nullæque leonis 720
 Exuvix; tantique vacant vestigia transiri:
 Flet pius Æacides: mœrent Pæantia corda:
 Ingemit & dulci frater cum Castore Pollux.
 Omnis adhuc vocat Alciden, fugiente carina;
 Omnis Hylan, medio pereuntia nomina ponto. 725
 Dat procul interea toto pater æquore signum
 Phorcys; & immanes intorto murice phocas
 Contrahit antra petens: simul & Massylus, & una
 Lyctius, & Calabris redit armentarius arvis.
 Illicet extremi nox litore Solis Hiberas 730
 Condidit alta domos, & sidera sustulit astris.
 Flamina conticuere; jacet sine fluctibus æquor.
 Amphitryoniades, nec quæ nova lustra requirat,
 Nec quo tentet iter, comitis nec fata peremti
 Quæ referat, videt, aut socios qua mente revisat. 735
 Urit amor, solisque negat decedere silvis.

Non aliter gemitu quondam lea prolis ademtæ

* Terga dedit; sedet inde viis: inclusaque longo

* Pervigilant castella metu: dolor attrahit orbes

Interea, & misero manat juba fordida luctu.

740

C. VALERII FLACCI

SETINI BALBI

ARGONAUTICON

LIBER QUARTUS.

LIBRI QUARTI
ARGUMENTUM
ÆGIDIO MASERIO
AUCTORE.

*ÆTHERIS Herculeos rector miseratus amores
Increpat uxorem. curis somnoque sepultum
Alciden solatur Hylas: justisque Deorum
Juppiter evictus precibus Titania solvi
Vincla jubet. Phrygii differt perjuriam regis
Alcides. fævo Bithynia rege tumescens
Remigio petitur. nati percussus amore
Majores, Neptune, gemis succedere vires.
Crudo Tyndarides dat leto Bebrycæ cæstu.
Harpyias juvenes pellunt. oracula pandit
Fatidicus Phineus. surgunt Symplegades. Argo
Evolat: inde Lyci victrix ad litora tendit.*

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER IV.

ATQUE ea non oculis Divum pater amplius æquis
 Sustinuit; natiq̃ue pios miseratus amores,
 Junonem ardenti trepidam gravis increpat ira:
 Ut nova nunc tacito sub pectore gaudia tollunt!
 Hæret inops, solisque furit Tirynthius oris. 5
 At comite immemores Minyæ facilesque relicto
 Alta tenent: sic Juno ducem fovet anxja curis
 Æsonium, sic arma, viros, sociosque ministrat,
 Jam, quibus incertam bellis, Scythicæque paventem
 Gentis opes, quanta trepidam formidine cernam! 10
 Tum precibus, rum me lacrimis, & supplice dextra
 Attentare veto: rerum mihi firma potestas,
 I, Furias Veneremque move: dabit impia poenas
 Virgo, nec Ætæ gemitus patiemur inultos.
 Dixit, & arcano redolentem nectare rorem, 15
 Quem penes alta quies, liquidique potentia somni,

Detulit, inque vagi libavit tempora nati.
 Ille graves oculos & Hylan resonantia semper
 Ora ferens, ut nulla Deum superare potestas,
 Procumbit. tandem fessis pax reddita silvis: 20
 Fluminaque, & vacuis auditæ montibus auræ.
 Ecce, puer summa se tollere visus ab unda
 Frondibus in croceis, & iniquæ munere Nymphæ;
 Stansque super carum tales caput edere voces:
 Quid, pater, in vanos absumis tempora questus? 25
 Hoc nemus, hæc fatis mihi jam domus: improba quo me.
 Nympha rapit, sævæ monitu Junonis: inanes
 Nunc Jovis accessus, & jam mihi limina coeli
 Conciliat: jungitque preces & fontis honores.
 O dolor! o dulces, quas gessimus ante, pharetræ! 30
 Jam focii lætis rapuerunt vincula ventis,
 Hortator postquam furis & voce nefanda
 Impulit Œnides. verum cum gente domoque
 Ista luet; sævæque aderunt tua numina matri.
 Surge, age, & in duris haud unquam defice; coelo 35
 Mox aderis; teque astra ferent: tu semper amoris
 Sis memor, & cari comitis ne abscedat imago.
 Talibus orantem dictis, visuque fruentem,
 Ille ultro petit, & vacuis amplexibus instat;
 Languentisque movet frustra conamina dextræ. 40
 Corpus hebet somno, refugaque eluditur umbra;
 Tum lacrimis, tum voce sequi; tum rumpere questus;
 Cum sopor & vano spes moesta resolvitur actu.
 Fluctus ab undifoni ceu forte crepidine saxi
 Cum rapit Halcyones miseræ foetumque laremque, 45
 It super ægra parens, queriturque tumentibus undis,

Certa sequi, quocunque ferant; audetque, pavetque;
Ista fatiscit aquis donec domus, haustaque fluctu est:
Illa dolens vocem dedit, & se sustulit alis.

Haud aliter somni mœstus labor. exsilit amens, 50

Effusisque genas lacrimis rigat: Ibimus, inquit;

Solos & hos montes desertaque lustra tenebis,

Care puer? nec res ultra mirabere nostras?

Hæc fatus relegitque vias, & vallibus exit,

Incertus quid Juno ferat, quas apparet iras. 55

Nec minus & socios cernit procul æquore ferri

Præcipites; tacitumque pudet potuisse relinqui.

Jamque iter ad Teucros, atque hospita moenia Trojæ

Flexerat; Iliaci repetens promissa tyranni:

Cum mœsto Latona simul Dianaque vultu 60

Ante Jovem stetit; & supplex sic fatur Apollo:

In quem alium Alciden, in quæ jam tempora differs

Caucasium, rex magne, senem? nullumne malorum

Finem adeo pœnæque dabis? te cuncta precantur

Gens hominum; atque ipsi jam te, pater optime, montes, 65

Fessaque cum silvis orant juga. sat tibi furtum

Ignis, & ætheriæ defensa silentia mensæ.

* Exit ubi e scopulis, media inter pabula diri

Vulturis; ipsum etiam gemitu mœstaque fatigat

Voce Jovem, sævis relevans ambusta pruinis 70

Lumina: congeminant amnes rupesque fragorem

Caucasiæ: stupet ipse Dei clamoribus ales.

Tunc etiam superas Acheronte auditur ad arces

Iapetus gravis: orantem procul arcet Erinnyis,

Respiciens celsi legem Jovis: ille, Dearum 75

Fletibus & magno Phœbi commotus honore,

Velocem roseis demittit nubibus Irim:
 I, Phrygas Alcides, & Trojæ differat arma!
 Hunc, ait, eripiat diræ Titana volucris.
 Diva volat, desertque viro celeranda parentis 80
 Imperia, atque alacrem lætis hortatibus implet.
 Jam Minyæ mediis claræ per sidera noctis
 Fluctibus intulerant placido cava lintea cursu;
 Multaque deserto memores super Hercule volvunt.
 Thracius at summa sociis e puppe sacerdos, 85
 Fata Deûm, & miseræ solans incommoda vitæ,
 Securum numeris agit & medicabile carmen:
 Quo simul assumpta pulsus fide luctus, & iræ,
 Et labor, & dulces cedunt e pectore nati.
 Interea, magni jam jam subeuntibus astris 90
 Oceani genitale caput, Titania frenis
 Antra sonant: Sol auricomus, cingentibus Hôris,
 Multifidum jubar & bissereno sidere textam
 Loricam induitur: ligat hanc, qui nubila contra
 Balteus undantem variat mortalibus arcum. 95
 Inde super terras & Eoi cornua montis
 Emicuit, traxitque diem candentibus undis:
 Et Minyas viso liquerunt flamina Phœbo.
 Proxima Bebrycii panduntur litora regni,
 Pingue solum, & duris regio non invida tauris. 100
 Rex Amycus. regis fatis & numine freti
 Non muris cinxere domos; non fœdera legum
 Ulla colunt, placidas aut jura tenentia mentes.
 Quales Ætnæis rabidi Cyclopes in antris
 Nocte sub hiberna servant freta; sicubi sævis 105
 Advectet ratis acta Notis tibi pabula dira,

Et miseras, Polypheme, dapes: sic undique in omnes
Prospiciunt, cursantque vias, qui corpora regi
Capta trahant. ea Neptuno trux ipse parenti
Sacrifici pro rupe jugi, media æquora supra, 110
Torquet agens. sin forma viris præstantior addit;
Tum legere arma jubet, sumtisque occurrere contra
Cæstibus. hæc miseri fors est æquissima leti.
Huc ubi devectam Neptunus gurgite puppim
Sensit; & extremum nati prospexit in oras, 115
Et quondam lætos domini certamine campos;
Ingemit, ac tales evolvit pectore questus:
Infelix, imas quondam mihi rapta sub undas,
Nec potius magno, Melie, tum mixta Tonanti:
Usque adeone meam quacunque ab origine prolem 120
Tristia fata manent? sic te olim pergere sensi,
Iuppiter, injustæ quando mihi virginis armis.
Concidit infelix, & nunc chaos implet, Orion.
Nec tibi tunc virtus, aut det fiducia nostri,
Nate, animos: opibusque ultra ne crede paternis. 125
Jam jam aliæ vires majoraque sanguine nostro
Vincunt fata Jovis; potior cui cura suorum est.
Atque adeo, neque ego hanc motis avertere ventis
Tentavi, tenuive ratem: nec jam mora morti
Hinc erit ulla tuæ: reges preme, dure, secundos. 130
Abstulit inde oculos, natumque & tristia linquens
Prælia, sanguineo terras pater alluit æstu.
Principio fluvios, gentemque, & litora ductor
Explorare jubet: paulumque egressus Echion,
Invenit obscura gemitus in valle trahentem 135
Clam juvenem, & cæsi mœrentem nomen amici.

Ille, virum ut contra venientem, umbrataque vidit
 Tempora Parrhasio patris de more galero,
 Paciferæque manu nequidquam insignia virgæ,
 Heu fuge, ait, certo quicumque es, perditæ, passu, 140
 Dum datur. obstupuit visu Nonacria proles,
 Quid ferat admirans. postquam remeare monentem
 Ocius, & dictis perstantem cernit in isdem;
 Abripit, & sociis, quæ sint ea, promere cogit.
 Ille manum tendens, Non hæc, ait, hospita vobis 145
 Terra, viri; non hic ullos reverentia ritus
 Pectora: mors habitat, sævæque hoc litore pugna.
 Jam veniet diros Amycus qui tollere cæstus
 Imperet, & vasto qui vertice nubila pulset.
 Talis in advectos Neptuni credita proles 150
 Æternum furit: atque æquæ virtutis egentes;
 Ceu Superum segnes ad iniqua altaria tauros,
 Constituit, tandem ut misero lavet arma cerebro.
 Consulite, atque fugæ medium ne temnite tempus.
 Namque isti frustra quisnam concurrere monstro 155
 Audeat? & quænam talem vidisse voluptas?
 Ductor ad hæc: Bebryxne venis, diversaque regi
 Corda gerens? (melior vulgi nam sæpe voluntas)
 Hostis an externis fato delatus ab oris?
 Et tua cur Amycus cæstu nondum obruit ora? 160
 Nomen, ait, prædulce mihi, nomenque secutus
 Otreos unanimi: decus ille, & læta fuorum
 Gloria, Nec vestros comes aspernandus in actus,
 Hesionam & Phrygiæ peteret cum gaudia nuptæ,
 Hic Amycum contra iussus stetit: atque ego palmas 165
 Implicui: sed prima procul vix dum ora levantis

Fulminea frontem dextra disiectaque fudit
 Lumina , me nunquam leto dignatus & armis.
 Sed lacrimis potius luctuque absumor inerti.
 Spes tamen , his fando si nuntius exstitit oris ; 170
 Et Mariandynûm patrias penetravit ad urbes ,
 Unde genus fraterque viro : sed & ille quierit
 Oro ; nec a vanis cladem Lycus augeat armis.
 Hæc ubi non ulla juvenes formidine moti
 Accipiunt : dolor & duras insurgere mentes , 175
 Terga sequi , properosque jubet conjungere gressus.
 Litore in extremo spelunca apparuit ingens ,
 Arboribus super & dorso contexta minanti ;
 Non quæ dona Deûm , non quæ trahat ætheris ignem ;
 Infelix domus , & sonitu tremebunda profundi ; 180
 Et varii pro rupe metus : hinc trunca rotatis
 Brachia rapta viris , strictoque immortua cæstu ,
 Ossaque tætra situ , & capitum mœstissimus ordo.
 Respicias , quibus adverso sub vulnere nulla
 Jam facies , nec nomen erat : media ipsius arma 185
 Sacra metu , magnique aris imposita parentis.
 Hospitis hic primum monitus rediere Timantis ;
 Et pavor , & monstri subiit absentis imago :
 Atque oculos cuncti inter se tenuere silentes.
 Donec fidereo Pollux interritus ore , 190
 Te tamen hac , quicumque es , ait , formidine saxo
 Jam tua silva ferat ; modo sint tibi sanguis & artus.
 Omnibus idem animus forti decernere pugna ;
 Exoptantque virum , contraque occurrere possunt.
 Qualiter ignoris spumantem funditus amnem 195
 Taurus aquis qui primus inijt , spernitque tumentem ,

Pandit iter: mox omne pecus formidine pulsa
 Pone subit: jamque & mediis præcedit ab undis.
 At procul e silvis sese gregibusque ferebat:
 Sævus in antra gigas: quem nec sua turba tuendo 200
 It tanti secura metus. mortalia nusquam
 Signa manent: instar scopuli, qui montibus altis
 Summus abit, longeque jugo stat solus ab omni.
 Devolat inde furens; nec, quo via, curve profecti,
 Nec genus ante rogat; sed tali protonat ira: 205
 Incipite, o juvenes. etenim fiducia, credo,
 Huc tulit; auditas & sponte laceffitis oras.
 Sin errore viæ, nec dum mens gnara locorum;
 Hic mihi lex, cæstus adversaque tollere contra
 Brachia. sic ingens Asiæ plaga, quique per Arcton 210
 Dexter & in lævum Pontus jacet, hæc mea visat
 Hospitia: hoc cuncti remeent certamine reges.
 Neptuni domus, atque egomet Neptunia proles.
 Jam pridem cæstus refides, & frigida raris
 Dentibus aret humus. qui mecum fœdera junget 215
 Prima manu? cui dona fero? mox omnibus idem
 Ibit honos. fuga sub terras, fuga nulla per auras.
 Nec lacrimæ, nec forte preces, superive vocati
 Pectora nostra movent: aliis rex Juppiter oris.
 Faxo Bebtycium nequeat transcendere puppis 220
 Ulla fretum, & ponto volitet Symplegas inani.
 Talia dicta dabat: cum protinus asper lason,
 Et simul Æacidæ, simul & Calydonis alumni,
 Nelidesque, Idasque prior, quæ maxima surgunt
 Nomina: sed nudo steterat jam pectore Pollux. 225
 Cum pavor, & gelidus defixit Castora sanguis.

Nam nec ad Elei pugnam videt ora parentis;
 Nec sonat Œbalius cavæ favor, aut jûga nota
 Taygeti; lavitur patrios ubi victor ad amnes:
 Nec prætium sonipes, aut sacræ taurus arenæ; 230
 Præmia sed manes, reclusaque janua leti.
 Illum Amycus, nec fronte trucem, nec mole tremendum;
 Vixdum etiam primæ spargentem signa juventæ,
 Ore renidenti lustrans obit; & fremit ausum:
 Sanguineosque rotat furiis ardentibus orbes. 235
 Non aliter jam regna poli, jam capta Tiphœus
 Astra ferens, Bacchum ante acies, primamque Deorum
 Pallada, & oppositos doluit sibi virginis angues.
 Sic adeo insequitur, rabidoque ita murmure terret:
 Quisquis es, infelix celera puer: haud tibi pulchræ 240
 Manferit hoc ultra frontis decus; orave matri
 Nota feres. tune e sociis electus iniquis?
 Tune Amyci moriere manu? nec plura moratus;
 Ingentes humeros spatiosaque pectoris ossa
 Protulit, horrendosque toris informibus artus. 245
 Deficiunt visu Minyæ: miratur & ipse
 Tyndarides: redit Alcidæ jam sera cupido:
 Et vacuos mœsto lustrarunt lumine montes.
 At satius æquoreo fatur tunc talia rege:
 Aspice & hæc crudis durata volumina tauris, 250
 Nec pete fortis opem; sed, quos potes, indue cæstus.
 Dixit, & urgentis post sera piacula fati
 Nescius, extremum hoc, armis innectere palmas
 Dat famulis: dat & inde Lacon. odia aspera surgunt
 Ignotis prius; atque incensa mente feruntur 255
 In medium sanguis Jovis & Neptunia proles.

Val. Flaccus.

G

Hinc illinc dubiis intenta silentia votis.

Et pater orantes cæforum Tartarus umbras

Nube cava tandem ad meritæ spectacula pugnae

Emittit: summi nigrescunt culmina montis.

260

Continuo Bebryx, Maleæ velut arce fragosa

Turbo rapax, vix ora virum, vix tollere passus

Brachia, torrenti præceps agit undique nimbo,

Curfibus involvens: totaque immanis arena

Insequitur. vigil ille metu, cum pectore & armis

265

Huc alternus & huc, semper cervice reducta,

Semper & in digitis, & summi pulvere campi,

Projectusque redit, spumanti qualis in alto

Pliade capta-ratis, trepidi quam sola magistri

Cura tenet, rapidum ventis certantibus æquor

270

Intemerata secat. Pollux sic providus ictus

Servat, & Œbalia dubium caput eripit arte.

Ut deinde urgentes effudit nubibus iras

Ardoremque viri, paulatim insurgere fesso

Integer, & summos manibus deducere cæstus.

275

Ille dies ægros Amyci sudoribus artus

Primus, & arenti cunctantem vidit hiatu.

Nec sua defessum noscunt loca, nec sua regem

Agmina: respirant ambo, paulumque reponunt

Brachia, ceu Lapithas aut Pæonas æquore in ipso

280

Dum refovet, fixaque filet Gradivus in hasta.

Vix steterant, & jam ecce ruunt: inflictaque late

Terga sonant: nova vis iterum, nova corpora surgunt.

Hunc pudor, hunc noto jam spes audentior hoste

Instimulat. fumant crebro præcordia pulsu.

285

Avia resonant gemitu juga. pervigil ut cum

Artificum notar ipse manus, & fulmina Cyclops
 Prosubigit; pulsus strepitant incudibus urbes.
 Emicat hic, dextramque parat, dextramque minatur
 Tyndarides. redit huc oculis & pondere Bebryx 290
 Sic ratus: ille autem celeri rapit ora sinistra.
 Conclamant focii, & subitas dant gaudia voces.
 Illum insperata turbatum fraude, furentemque
 Œbalides prima refugit, dum detonet, ira,
 Territus ipse etiam, atque ingentis conscius ausu. 295
 Sævitur inops Amycus, nullo discrimine sese
 Præcipitans; avidusque viri (respectat ovantes
 Quippe procul Minyas) cæstu velatus utroque
 Irruit. hos inter Pollux subit, & trucidis ultro
 Advolat ora viri: nec spes effoeta; sed ambæ 300
 In pectus cecidere manus. hoc sævior ille,
 Ecce iterum vacuas agit inconsulta per auras
 Brachia. sentit enim Pollux rationis egentem:
 Dat genibus junctis latus, effusumque secutus
 Haud revocare gradus patitur: turbatque, premitque 305
 Ancipitem; crebros & liber congerit ictus
 Desuper averso: sonat omni vulnere vertex
 Inclinis, ceditque malis. jam tempora manant,
 Sanguineæque latent aures: vitalia donec
 Vincula, qua primo cervix committitur artu, 310
 Solvit dextra gravis. labentem propulit heros;
 Ac super insistens, Pollux ego missus Amyclis,
 Et Jove natus, ait; nomen mirantibus umbris
 Hoc referes; sic & memori noscere sepulcro.
 Bebrycas extemplo spargit fuga: nullus adempti
 Regis amor: montem celeres silvamque capeffunt. 315

Hæc fors, hæc Amycum tandem manus arguit ausi;
 Effera servantem Ponti loca; vimque juventæ
 Continuum, & magni sperantem tempora patris.

Tenditur ille ingens hominum pavôr, arvaque late
 Occupat. annosi veluti si decidat olim

320

Pars Erycis, vel totus Athos. qua mole jacentis
 Ipse etiam expleri victor nequit; oraque longo
 Comminus obtutu mirans tenet. at manus omnis

Heroum densis certatim amplexibus urgent:

325

Armaque ferre juvat, fessasque attollere palmas.

Salve vera Jovis, vera o Jovis, undique, proles,

Ingeminant: o magnanimis memoranda palæstris

Taygeta, & primi felix labor ille magistri!

Dumque ea dicta ferunt; tennes tamen ire cruores

330

Siderea de fronte vident. nec sanguine Pollux

Territus, averso ficcabat vulnera cæstu.

Illi excelsum ramis caput, armaque Castor

Implicat, & viridi connectit tempora lauro:

Respiciensque ratem, Patriis, ait, has precor oris,

335

Diva, refer frondes, cumque hac freta curre corona.

Dixerat. hinc valida cædunt armenta bipenni;

Perfusi que sacro placati gurgitis amne

Graminea sternuntur humo: tunc liba dapesque

Frondibus accumulant: exfortia terga Laconi

340

Præcipiunt pecudum. toto mox tempore mensæ

Lætus ovat nunc laude virum, nunc vatis honoro

Carmine, victori geminans cratera parenti.

Jamque dies auræque vocant: rursusque capeffunt

Æquora, qua rigidos eructat Bosporos amnes.

345

Illos, Nile, tuis nondum Dea gentibus lo

Tranſferat fluctus; unde hæc data nomina ponto.
 Tum pius Œagri claro de ſanguine vates,
 Admonita genetrice, refert caſusque locorum,
 Inachidosque vias, pelagusque emenſa juvencæ 350
 Exſilia; intentisque canit: Videre priores
 Sæpe Jovem, terras Argivæque regna Pelasgum
 Virginis Iſiæ blandos deſcendere ad ignes.
 Sentit luno dolos, curaque accenſa jugali
 Abſtere deſiluit: dominam Lyrceia tellus, 355
 Antraque deprenſæ tremuerunt conſcia culpæ.
 Cum trepida Inachia pellex ſubit ora juvencæ,
 Sponte Dei: plaſu fovet hanc, & peſtora mulcet
 Juno, reſidenti cohibens ſuſpiria vultu.
 Mox ita adorta Jovem: Da, quam modo ditibus Argis 360
 Campus alit, præmæ referentem cornua Phœbes,
 Indomitamque bovem, da caræ munera nuptæ.
 Ipſa ego dilectæ pecudî jam paſcua digna,
 Præcipuoſque legam fontes. qua fraude negaret,
 Aut quos inventos timuiſſet Juppiter aſſus? 365
 Muneris illa potens, cuſtodem protinus Argum
 Adjungit: cuſtos Argus placet: inſcia ſomni.
 Lumina non aliter lucent cui vertice, quam ſi
 Lyda nurus ſparſo telas maculaverit aſtro.
 Argus & in ſcopulos, & monſtris horrida luſtra, 370
 Ignoras jubet ire vias; heu multa morantem,
 Conantemque præces incluſæque peſtore verba.
 Ultima tum patriæ cedens dedit oſcula ripæ.
 Flevit Amynone, flerunt Meſſeides undæ,
 Flebit & effuſis revocans Hyperia lacertis. 375
 Illa, ubi vel ſeſſi tremarent erroribus artus,

Vel rueret summo jam frigidus æthere vesper,
 Heu quoties saxo posuit latus! aut ubi longa
 Ægra fiti; quos ore lacus, quæ pabula carpsit!
 Verbere candentes quoties exhorruit armos! 380
 Quin & ab excelfo meditantem vertice saltus;
 Audentemque mori, valles citus egit in imas
 Argus; & arbitrio durus servavit herili.
 Cum subito Arcadio sonuit cava fistula ritu;
 Imperiumque patris celerans Cyllenius ales 385
 Advenit, & leni modulatur carmen avena.
 Quoque, ait, hinc diversus abis? heu respice cantus.
 Haud procul insectans Argum, languentia somno
 Lumina cuncta notat, dulcesque sequentia somnos:
 Et celerem mediis in cantibus exigit harpen. 390
 Jamque resecta Jovi, paulatim in imagine prisca
 Ibat agris Io victrix Junonis; & ecce
 Cum facibus spirisque & Tartareo ululatu
 Tifiphonen videt: ac primo vestigia visu
 Figit; & in miseræ rursus bovis ora recurrit; 395
 Nec qua valle memor, nec quo se vertice sistat.
 Inachias errore etiam deferitur ad undas,
 Qualis, & a prima quantum mutata juvenca?
 Nec pater, aut trepidæ tentant accedere Nymphae.
 Ergo iterum silvas, iterum petit invia retro, 400
 Ceu Styga, dilectum fugiens caput: inde per urbes
 Raptatur Grajas, atque ardua flumina ripis:
 Oblato donec paulum cunctata profundo
 Incidit: abstunt fluctus, & gnara futuri
 Dant pavidæ alta viam: celsis procul ipsa resulget 405
 Cornibus, ac summa palearia sustinet nuda

Ast Erebi virgo ditē volat æthere Memphim
 Præcipere, & Pharia venientem pellere terra.
 Contra Nilus adest; & toto gurgite torrens.
 Tisiphonen agit, atque imis illidit arenis, 410
 Ditis opem ac sævi clamantem numina regni.
 Apparent sparsæque faces, disjectæque longe.
 Verbera, & abruptis excussis crinibus hydria.
 Nec Jovis interea cessat manus. intonat alto
 Insurgens cœlo genitor, curamque fatetur: 420
 Atque ipsa imperium Juno pavet. hæc procul lo-
 Spectat ab arce poli, jam Divis addita, jamque
 Aspide cincta comas, & evanti persona fistro.
 Bosporon hinc veteres errantis nomine Divæ
 Vulgavere. juvet nostros nunc ipsa labores, 430
 Immissisque ratem sua per freta provehat Euris.
 Dixerat: & placidi tendebant carbasa venti.
 Postera non cassæ Minyis Aurora retexit
 Noctis iter: nova cuncta vident; Thynnæaque juxta
 Litora, fatidici poenis horrentia Phinei. 440
 Dira Deū summoque lues urgebat in ævo.
 Quippe neque extorrem tantum, nec lucis egentem;
 Insuper Harpyiæ Typhonides, ira Tonantis,
 Depopulant, ipsoque dapes prædantur ab ore.
 Talia prodigia, & tales pro crimine poenas 450
 Perpetitur. spes una seni, quod pellere sævam.
 Quondam fata luem dederunt Aquilone creatis.
 Ergo ubi jam Minyas certamque accedere Phineus
 Sentit opem, primas baculo defertur ad undas:
 Vestigatque ratem, atque oculos attollit inanes. 460
 Tunc tenuem spirans animam, Salvo, o mihi longum

Expectata manus, nostrisque, ait, agnita votis.
 Novimus, & Divis geniti quibus, & via iustos
 Qua ferat: ac vestri (rebar sic) tempora cursus
 Proxima quæque legens; quantum Vulcania Lemnos 440
 Traxerit; infelix tulerit quæ Cyzicus arma.
 Sensi & Bebrycio supremam in litore pugnam
 Jam propior, jamque hoc animam solamine mulcens:
 Non ego nunc, magno quod cretus Agenore Phineus,
 Aut memorem, mea quod vates insedit Apollo 445
 Pectora; præsentis potius miserescite fati.
 Nec mihi diversis erratum casibus orbem,
 Amissas aut flere domos, aut dulcia tempus
 Lumina: consuevis serum est ex ordine fatis
 Ingemere. Harpyiæ semper mea pabula servant; 450
 Fallere quas nusquam misero locus: ilicet omnes
 Deveniunt, niger intorto ceu turbine nimbus,
 (Jamque alis procul, & sonitu mihi nota Celæno)
 Diripiunt verruntque dapes; foedataque turbant
 Rocula. sævit odor; surgitque miserrima pugna: 455
 Parque mihi monstrisque fames: sprevere quod omnes
 Pollueruntque manus; quodque unguibus excidit atris,
 Has mihi fert in luce moras. nec rumpere fata
 Morte licet: trahitur victu crudellis egestas.
 Sed vos o servate precor; (prædicta Deorum 460
 Si non falsa mihi) vos finem imponite poenis.
 Nempe adsunt, qui monstra fugent, Aquilonia proles,
 Non externa mihi: nam rex ego divitis Hebræ;
 Junctaque vestra meo quondam Cleopatra cubili.
 Nomen ad Actææ Calais Zetesque sororis 465
 Prosiluat. Zetesque prior; Quem cernimus? inquit

Tune ille Odrysiæ Phineus rex inclitus oræ?
 Tu Phœbi comes, & nostro dilecte parenti?
 O ubi nunc regni, generisque ubi gloria? quam te
 Exedit labor, & miseris festina senectus! 470
 Quin age, mitte preces; namque est tibi nostra voluntas;
 Si non ira Deum; vel si placabilis urget.
 Sustulit hic geminas Phineus ad sidera palmas:
 Teque, ait, injusti, quæ nunc premis, ira Tonantis
 Ante precor: nostræ tandem jam parce senectæ: 475
 Sit modus: & fore credo equidem: nam vestra voluntas
 Quo, juvenes, sine pace Deum? nec credite culpam
 Sævitiæ, scelerumve mihi nunc crimina pendî;
 Fata loquax mentemque Jovis, quæque abdita solus
 Consilia, & terris subito ventura parabat, 480
 Prodideram, miserans hominum genus: hinc mihi tanta
 Pestis, & offusæ media inter dicta tenebræ.
 Jam tandem cessere iræ: nec casus, ab alto
 Ipse volens nostris sed vos Deus appulit oris.
 Sic ait, &, fatis ita jam cedentibus, omnes 485
 Impulit, & duræ commovit imagine poenæ.
 Instituire toros, mediisque tapetibus ipsum
 Accipiunt, circumque jacent: simul æquora servant;
 Astra simul: vesicque jubent, ac mittere curas.
 Cum subitus misero, tremor, & pallentia primæ 490
 Ora senis fugere manus. nec prodita pestis
 Ante, sed in mediis dapibus videre volucres.
 Fragrat acerbus odor; patriique expirat. Averni
 Halitus: unum omnes incessere planctibus, unum
 Infestare manus: inhiat Cocytia nubes 495
 Luxurians, ipsoque ferens fastidia visu.

Tum sola colluvie, atque illis stramina mensis
 Foeda rigant: stridunt alæ; prædaque rerenta
 Sævit utrinque fames: nec solum horrenda Celæno
 Phinea, sed miseras etiam prohibere sorores.
 Emicat hic subito, seseque Aquilonia proles
 Cum clamore levat: genitor simul impulit alas.
 Hoste novo turbata lues; lapsæque rapinæ
 Faucibus: & primum pavidæ Phineia testa
 Pervolitant, mox alta petunt: stant litore fixi
 Hæmonidæ, atque oculis palantia monstra sequuntur.
 Sic ubi prorupti tonuit cum forte Vesevi
 Hesperia lætalit apex; vix dum ignea montem
 Torfit hiems: jamque Eoas cinis induit urbes.
 Turbine sic rapido populos atque æquora longe
 Transabent: nullaque datur confidere terra.
 Jamque & ad Ionii metas, atque intima tendunt.
 Saxa; vocat magni Strophadæ nunc incola ponti.
 Hic fessæ, letique metu proprioris anhelæ
 Dum trepidant, humilique graves timidoque volatu
 Implorant clamore patrem Typhona nefando:
 Extulit assurgens noctem pater; imaque summis
 Miscuit, & mediis vox exaudita tenebris:
 Jam satis huc pepulisse Deas. cur tenditis ultra
 Infamulas sævire Jovis? quas, fulmina quanquam
 Ægidaque ille gerens, magnas sibi legit in iras.
 Nunc quoque Agenoreis idem decedere testis
 Imperat: agnoscunt monitus, jussæque recedunt.
 Mox tamen & vobis similis fuga, cum premet arcus
 Letifer. Harpyiæ nunquam nova pabula quærent,
 Donec erunt Divum meritæ mortalibus iræ.

300

305

310

315

320

325

Hæsit uterque polo, dubiisque elanguit alis :
 Mox abit, & sociæ victor petit agmina puppis.
 Interea Minyæ pulsa lue prima Tonanti
 Sacra novant: tum vina toris, epulasque reponunt. 330
 Ipse inter medios, ceu dulcis imagine somni
 Lætus, ad oblitæ Cereris suspirat honores:
 Agnoscit Bacchi latices, agnoscit & undam:
 Et nova non pavidæ miratur gaudia mensæ.
 Hunc ubi reclinem stratis, & pacę fruentem 335
 Aspicit, ac longæ ducentem oblivia poenæ;
 Talibus appellat, supplexque ita satur Iason:
 Vota, senex, perfecta tibi. nunc me quoque curis
 Eripe, & ad nostros animum converte labores.
 Omnis adhuc fors læta quidem: nec numine vano 340
 (Si qua fides curæ superûm) tantum æquor adori
 Tendimus: ipsa mihi puppim Jovis optima proles
 Instituit; sociosque dedit Saturnia reges.
 Fidere mens sed cæca nequit. quantumque propinquat
 Phasis, & ille operum summus labor; hoc magis angunt 345
 Proxima: nec vates sat jam mihi Mopsus & Idmon.
 Ille ducem nec ferre preces, nec dicere passus
 Amplius, hic demum vittas laurumque capeffit;
 Numina nota ciens. stupet Æsonis inclita proles
 Phinea, ceu nunquam poenis, nullaque gravatum 350
 Peste Jovis. tam largus honos, tam mira senectæ
 Majestas infusa: vigor novus auxerat artus.
 Tum canit: O terras fama venture per omnes;
 Quem sociis ducibusque Deis, atque arte benigna
 Pallados, ipse ultro Pelias ad sidera tollit 355
 Demens, dum profugi non sperat vellera Phrixi:

Fata locosque tibi (possum quas reddere grates)
 Expediam, rerumque vias finemque docebo.
 Ipse etiam, qui me prohibet sua pandere terris
 Secula, te propter fandi mihi Iuppiter auctor. §60
 Hinc iter ad Ponti caput, errantesque per altum
 Cyaneas: furor his medio concurrere ponto;
 Necdum ulla videre rates: sua comminus actæ
 Saxa premunt, cautæque suas; cum vincula mundi
 Ima labant; tremere ecce solum, tremere ipse repente §65
 Testa vides; illæ redeunt, illæ æquore certant.
 Dî tibi progresso propius, Dî forsitan ipsi
 Auxilium mentemque dabunt. ast ipse juvare
 Ausa quibus monitis possim tua? quippe per altum
 Tenditis, unde procul venti, procul unde volucres; §70
 Et pater ipse maris pavidas detorquet habenas.
 Si quæ brevis scopulis fuerit mora, si semel orsis.
 Ulla quies; fuga tunc medio properanda recursum.
 Vix repetant primæ celeres confinia terræ,
 Jamque alio clamore ruunt; omnisque tenetur §75
 Pontus, & infestis anceps cum montibus errat.
 Verum animo redit illa meo fors cognita Divûm:
 (Fabor enim, nec spe dubios solabor inani)
 Cum mihi Tartareas sævo clangore volucres
 Provilat ira Jovis; vox hæc simul accidit aures: §80
 Ne vanas impende preces, finemque malorum.
 Expete, Agenoride: pontum penetraverit ulla
 Cum raris, & rapidi steterint in gurgite montes;
 Tunc sperare modum poenæ veniamque licebit.
 Sic Deus. aut vobis ergo fera saxa patescunt, §85
 Aut mea jam sævæ redeunt ad pabula Diræ.

Verum inter medias dabitur sic currere cautes,
 Certe digna manus, vacuumque exhibis in æquor;
 Proxima regna Lyci: remeat qui victor ab oris
 Bebryciis: toto non nullus litore Ponti 590
 Mitior. hic lecto comitum de robore si quem
 Perculerit vicina lues, ne defice, casus
 Prædicti memor, atque animos accinge futuris.
 Illic pestiferas subter juga concava torquet
 Alter aquas Acheron; vastoque exundat hiatu 595
 Fumeus; & sæva sequitur caligine campus:
 Linque gravem fluvium, & miseris sua fata colonis.
 Sic quoque non uno dabitur transcurrere luctu.
 Quid tibi nubifera surgentem rupe Carambin,
 Quid memorem; quas Iris aquas, quas torqueat Ancon? 600
 Proxima Thermodon hic jam secat arva: memento.
 Inclita Amazonidum, magnoque exorta Gradivo
 Gens ubi: femineas nec tu nunc crede catervas.
 Sed qualis, sed quanta viris insultat Enyo,
 Divaque Gorgonei gestatrix innuba monstri. 605
 Ne tibi tunc horrenda rapax ad litora puppim
 Ventus agat; ludo volitans cum turma superbo
 Pulvereis exsultat equis; ululataque tellus
 Intremit, & pugnas mota pater incitat hasta.
 Non ita sit metuenda tibi, sævissima quanquam 610
 Gens Chalybum; duris patiens cui cultus in arvis;
 Et tonat afflicta semper domus ignea massa.
 Inde omnem innumeri reges per litoris bram,
 Hospitii quis nulla fides: sed limite recto
 Puppis, & æquali transcurrat carbasus aura: 615
 Sic demum rapidi venies ad Phasidis amnem.

- ~ Castra ibi jam Scythiæ, fraternaue surgit Erynnis:
 Ipse truces illic Colchos hostemque iuvabis
 Auxiliis. nec plura equidem discrimina cerno.
 Fors etiam optatam dabitur contingere pellem. 620
 Sed te non animis, nec solis viribus æquum
 Credere; sæpe acri potior prudentia dextra.
 Quam tulerit Deus, arripe opem. jamque ultima nobis
 Promere fata nefas: fileo, & precor. atque ita facto
 Fine dedit tacitis iterum responsa tenebris. 625
 Tum subita refides socios formidine lason
 Præcipitat; rumpitque moras, tempusque timendi.
 Ipse viros gradiens ad primi litoris undam
 Prosequitur Phineus: Quænam tibi præmia, dixit,
 Quas, decus o Boreæ, possim persolvere grates? 630
 Me Pangæa super rursus juga, meque paterna
 Stare Tyro, dulcesque iterum mihi surgere soles
 Nunc reor: exactæ nam vere abiire volucres:
 Nec metuam, tutæque dapes. date tangere vultus:
 Dem, finire, amplexus: propiusque accedite dextræ. 635
 Dixerat. abscedunt terris, & litora condunt.
 Omnibus extemplo sæva sub imagine rupes
 Cyaneæ, propiorque labor; quando adfore, quaque
 Parte putent: stant ora metu, nec fessa recedunt
 Lumina diversas circum servantibus undas. 640
 Cum procul audiri sonitus insanaque saxa.
 Saxa neque illa viris, sed præcipitata profundo
 Siderei pars visa poli. dumque ocus instant
 Ferre fugam, maria ante ratem, maria ipsa repente
 Diffugere, adversosque vident discedere montes. 645
 Omnibus & gelida rapti formidinae remi.

Ipse per arma volans , & per juga summa carinæ
 Hortatur , supplexque manus intendit Iason ,
 Nomine quemque premens : Ubi nunc promissa superba ;
 Ingentesque minæ , mecum quibus ista secuti ? 650
 Idem animos Amyci viso timor omnibus antro
 Perculerat : stetimus tamen , & Deus adfuit ausis.
 Quin iterum idem aderit , credo , Deus. hæc ubi fatus ;
 Corripit abjecti remumque locumque Phaleri ,
 Et trahit : insequitur flammata pudore juvenus. 655
 Unda laborantes præceps rotat , ac fuga ponti
 Obvia : miscentur rupes : jamque æquore toto
 Cyaneæ juga præcipites illisa remittunt.
 Bis fragor infestas cautes , adversaque saxis
 Saxa dedit : flamma expresso bis fulsit in imbri. 660
 Sic ubi multifidus ruptis e nubibus horror
 Effugit , & tenebras nimbosque intermicat ignis ;
 Terrificique ruunt tonitrus , elisæque noctem
 Lux dirimit ; pavor ora virum , pavor occupat aures.
 Haud secus implevit pontum fragor : effluit imber 665
 Spumeus , & magno puppim procul æquore vestit.
 Advertere Dei , defixaque numina ponto ,
 Quid scopulis præclusa ratis , quid dura juvenus
 Expediat : pendet magnis favor ortus ab ausis.
 Prima coruscanti signum dedit Ægide virgo , 670
 Fulmineam jaculata facem. vixdum ardua cautes
 Cesserat ; illa volans tenui per cõcita saxa
 Læce fugit : rediere viris animique manusque ,
 Ut videre viam : Sequor o , quicumque Deorum ;
 Æsonides , vel fallor , ait : præcepsque fragores 675
 Per medios ruit , & fumo se condidit astro.

Coeperat hinc cedens abductis montibus unda
 Ferre ratem, pelagoque dies occurrere aperto;
 Sed neque permissis jam fundere rector habenis
 Vela, nec eniti remis pote; cum super adfunt 680
 Cyaneæ: premit umbra ratem, scopulique feruntur
 Comminus. hic Juno præcepſque ex æthere Pallas
 Infiliunt pariter scopulos: hunc nata coercet,
 Hunc conjux Jovis. ut valido qui robore tauros
 Sub juga, & invito detorquet in ilia cornu. 685
 Inde, velut mixtis Vulcanius ardor arenis
 Verfet aquas, sic ima fremunt, fluctuque coacto.
 Angitur, & clauſum scopulos super effluit æquor.
 Contra omnes validis tenui discrimine remis
 Pergere iter, mediosque ratem transferre per ictus: 690
 Saxa ſed extremis tamen increpuere corymbis:
 Parsque (nefas) deprenſa jugis. nam cetera cœlo
 Debita. conclamant Minyæ: latera utraque quippe
 Diffuiffe putant. fugit ipſe noviffimus ictus
 Tiphys, & e mediis ſequitur freta rapta ruinis: 695
 Nec prius obſeſſum ſcopulis reſpexit ad æquor,
 Aut fociis tentata quies, nigrantia quam jam
 Litora, longiniquique exirent flumina Rhebæ.
 Tunc feſſas poſuere manus, tunc arida anhel
 Peſtora. diſcuſſa quales formidine Avern
 Alcides Theſeuſque comes pallentia jungunt 700
 Oſcula, vix primis amplexi luminis oris.
 Nec vero ipſe metus curasque reſolvere ductor:
 Sed maria adſpectans, Heu quis datus iſte Deorum
 Sorte labor nobis? ſerum ut veniamus ad amnem 705
 Phafidis, & mites, inquit, dent vellera Colchi,

Unde per hos iterum montes fuga ? talia fundit,
 Imperio fixos Jovis æternumque revinctos
 Nescius. id fati certa nam lege manebat,
 Si qua per hos undis unquam ratis issset apertis: 710
 Tum freta, quæ longis fuerant impervia seclis,
 Ad subitam stupuere ratem : Pontique jacentis
 Omne solum, regesque patent gentesque repostæ:
 Non alibi effusis cesserunt longius undis
 Litora ; nec tantas quamvis Tyrrhenus & Ægan 715
 Volvat aquas ; geminis & desint Syrtibus undæ.
 Nam super huc vastos tellus quoque congerit amnes.
 Non septem gemini memorem quas exitus Histri,
 Quas Tanais, flavusque Lyces ; Hypanisque, Melasque
 Addat opes ; quantosque finus Mæoria laxent 720
 Æquora. flumineo sic agmine frangit amari
 Vim salis, hinc Boreæ cedens glaciantibus auris
 Pontus, & exorta facilis concreescere bruma.
 Utque vel immotos Ursæ rigor invenit amnes,
 Vel freta versa vadis : hiemem sic unda per omnem 725
 Aut campo jacet, aut tumido rigat ardua fluctu ;
 Atque hac Europam curvis anfractibus angit,
 Hac Asiam, Scythicum specie sinuatus in arcum.
 Illic umbrosæ semper stant æquore nubes,
 Et non certa dies : primo nec sole profundum 730
 Solvitur, aut vernis cum lux æquata tenebris :
 Sed redit extremo tandem in sua litora Tauro.
 Jam Mariandynis advertit puppis arenis ;
 Atque celer terras regemque exquirat Echion ;
 Dicta ferens : lectos fama est si nominis unquam 735
 Hæmonii subisse viros, det litora fessis.

Approperat Lycus auditis lætatus Achivis;
 Ac simul Æsoniden, omnemque in regia turbam
 Testa trahit, modo Bebryciis præfixa tropæis;
 Mitis & in mediis effatur talia Grajis: 740
 Haud temere est. fato Divûm reor ad mea vestros
 Litora vos: odium quibus atque eadem ira furentis
 Bebryciæ, sævaque pares de gente triumphi.
 Certa fides animis, idem quibus incidit hostis.
 Nos quoque, nos Amycum, tanto procul orbe remoti, 745
 Sensimus; & sævis frater mihi fusus arenis.
 Ultor ego, atque illuc cunctis accensus in armis
 Tunc aderam, cum vos mediis contenta ferebant
 Vela fretis. illum in sanie, taboque recenti
 Vidimus, æquoreo similem per litora monstro. 750
 Nec vero prærepta mihi suprema tyranni
 Fata queror: bellove magis lætarer & armis
 Procubuisse meis, quam lege quod occidit ultus
 Ipse sua, meritoque madent quod sanguine cæcus.
 Excipit Æsonides: Tuus ergo in montibus igris 755
 Ille? tuas acies medio de gurgite vidi?
 Fatur. & ostentans prolem Jovis, Hic tibi Pollux
 En, ait, inviso solvit cui pectore poenas.
 Ille virum circa mirantia lumina volvit.
 Festa dehinc mediis ineunt convivia testis, 760
 Communesque vocant superos, quorum eruta nuta
 Bebrycia: & votis pariter prædaque fruatur.

C. VALERII FLACCI
SETINI BALBI
ARGONAUTICON
LIBER QUINTUS

LIBRI QUINTI
A R G U M E N T U M

ÆGIDIO MASERIO

A U C T O R E

*IDMONA sæva lues tollit, Tiphynque carina
Ductorem Hæmonia. doctum cui garrula puppis
Sufficit Erginum. cæpti fortuna laboris
Tres addit socios. furtum, linguamque Promethei
Expiat Alcides. Colchis appellitur oris
Argo. Soligenam nocturna insomnia terrent.
Tergora tum clarus suadet reddi aurea Perses.
Effugit. Æsonidæ offertur Medea. petuntur
Vellera. fraus agitat regem. convivium tellis
Apparat Æetes. sævis Gradive Minervam
Increpitans fortem: tantas sed Juppiter iras
Componit. Phlegraa canunt certamina Musæ.*

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER V.

ALTERA lux haud læta viris emerfit Olympo:
 Argolicus morbis fatisque rapacibus Idmon
 Labitur; extremi sibi tum non inscius ævi.
 At memor Æsonides nimium jam vera locuti
 Phineos, hinc alios rapto pavet Idmone luctus.
 Tum comiti pia iusta tulit: cælataque multa
 Arte Dolionii donat velamina regis:
 Hospes humum sedemque Lycus, flens arma revellit:
 Idmonis e celsa Mopsus rate: robora cædunt
 Pars filvis, portantque aræ: pars auguris alba
 Fronde caput vitisq; ligant; positumque feretro.
 Congemuere: dies simul & suus admonet omnes.
 Ecce, inter lacrimas, interque extrema virorum
 Munera, quem cursus penes imperiumque carinæ,
 Tiphyn agit violenta lues; cunctique pavore
 Attoniti fundant mœstas ad sidera voces:

Arcipotens adverte, precor, nunc denique, Apollo;
 Hoc, pater, hoc nobis refove caput: ulla laboris
 Si nostri te cura movet, qui cardine summo
 Vertitur, atque omnis manibus nunc pendet ab unis. 10
 Dicta dabant ventis, nec debita fata movebant.
 Qualem præcipiti gravidum jam forte parentem
 Natorum flet parva manus; trepidique precantur,
 Duret ut invalidis, & adhuc genitoris egenis:
 Hand aliter focii supremo in tempore Tiphyn 25
 Ante alios superesse volunt. mors frigida contra
 Urget: & ille recens oculis intervolar Idmon.
 Exanimum frustra Minyæ clamore morantur,
 Avellique negant: vix membra rigentia tandem
 Imposuiere rogo; lacrimasque & munera flammis 30
 Vana ferunt: crescit donis feralis acervus.
 Ut vero amplexus fessi rupere supremos,
 Et rapidæ sonuere faces; tunc ipsa cremari
 Visa ratis, medioque viros deponere ponto.
 Non tulit Æsonides, geminis flagrantia cernens 35
 Corpora cara rogis; sed pectore ductor ab imo
 Talia voce gemit: Quid tantum infensa repente,
 Numina? quas nostri pœnas meruere labores?
 Bina (nefas) tuto pariter mihi funera surgunt
 Litore. magna adeo comitum numerosaque pubes? 40
 Aut focios rapit atra dies, aut ipse relinquo
 Sontibus impulsus Furiis. ubi Tiphys? ubi Idmon
 Fata canens? ubi monstriferæ par ille novercæ?
 Te sine, Thespiade, nos ulla movebimus ultra
 Æquora? nec summa speculantem puppe videbo 45
 Pleiadumque globos & agentes noctibus Arctos?

Cui Minyas, caramque ratem, cui sidera tradis?
 Carpere securas quis jam jubet Ælona noctes?
 Hoc labor, hoc dulci totiens fraudata sopore
 Lumina, & admotis nimium mens anxia Colchis 50
 Profuit? heu quantum Phasis, quantum Æa recessit!
 Nunc quoque, si tenui superant in imagine curæ,
 Adsis umbra, precor, venturi præscia cœli,
 Rectoremque tuæ moneas ratis. hæc ubi fatus,
 Sola virum flammis vidit labentibus ossa. 55
 Quod tamen externis unum solamen in oris
 Restat, ait, earas humus hæc non dividet umbras,
 Ossaque nec tumulo, nec separe conteget urna;
 Sed simul: ut junctis venistis in æquora fati.
 Haud mora: reliquias focii defsetaque miscent 60
 Nomina. tum vivo frondens e cespite tellus
 Aggeritur: cineremque Lyco commendat lasôn.
 Mœsti omnes dubiique, ratem fidissima cujus
 Dextra regat: simul Ancæus, solersque petebant
 Nauplius. Erginum fato vocat ipsa monenti 65
 Quercus: & ad tonfas victi rediere magistri.
 Ac velut ille, gregis cessit cui regia, taurus
 Fertur ovans: hunc omnis honos, hunc omnis in unum
 Transiit amor. primo lætos sic tempore rector
 Ingreditur cursus: etenim dat candida certam 70
 Nox Helicen. jam prora fretum commoverat, & jam
 Puppe sedens placidas dimiserat ancora terras.
 Inde, premente Noto, tristes Acherusidos oras
 Præterit, & festa vulgatum nocte Lyæi
 Callichoron: nec vana fides. his Bacchus in undis 75
 Abluit Eoo rorantes sanguine thyrsos.

Illum, post acies rubrique novissima claustra
 Æquoris, hic refides thiasos, hic æra moventem;
 Udaque pampinea neſcentem cornua vitta,
 Nunc etiam meministi, aquæ: Bæotia qualem 84
 Thyas, & infelix cuperet vidisse Cithæron.
 Fama per extremos quin jam volat improba manes
 Interea, & magnis natorum laudibus implet
 [Venturam cœlo fatiſ melioribus Argo:]
 Addita jamque fretis repetens freta, jamque ferentes 85
 Cyaneas. ardent avidos attollere vultus,
 Quos pietas, vel tangit adhuc quos æmula virtus.
 Fata immota manent: unum, qui litore in illo
 Conditus, ad caræ mittunt ſpectacula turbæ.
 It Sthenelus: qualem Mavortia vidit Amazon, 90
 Cumque ſuis comitem Alcides ut condidit armis;
 Talis ab æquorei conſurgens aggere buſti
 Emicuit: fulſere undæ; Sol magnus ut orbem
 Tolleret, aut nubem quateret polus. atque ea vix dum
 Viſa viris atra nox protinus abſtulit umbra: 95
 Ille dolens altum repetit chaos. omnia Mopſus
 Dum ſtupet, in prima tumultum procul adſpicit æſta:
 Obnubensque caput, cineri dat vina vocato.
 Carmina quin etiam viſos placantia manes
 Odryſius dum rite movet, mixtoque ſonantem 100
 Percutit ora lyram, nomenque reliquit arenis,
 Altius in ventos recipit ratis; ac fugit omne
 Crobiali latus, & fatiſ tibi, Tiphÿ, negatum
 Parthenium: ante alios Triviæ qui creditur amnes
 Fidus, & Inopi materna gratior unda. 105
 Mox etiam Cromnæ juga pallentemque Cytoron,

Teque cita penitus condunt, Erythia, carina.
 Jamque reducebat noctem polus: alta Carambis
 Raditur, & magnæ pelago tremit umbra Sinopes.
 Assyrios complexa sinus stat opima Sinope, 110
 Nympha prius, blandosque Jovis quæ luserat ignes,
 Coelicolis immota procis: deceptus amatæ
 Fraude Deæ nec solus Halys, nec solus Apollo.
 Addidit hic casu comites Fortuna benigno,
 Autolycum Phlogiumque & Deileonta, secutos 115
 Herculis arma viros: vagus hos ibi fixerat error:
 Ut Grajam videre manum, puppimque Pelasgam,
 Prima ruunt celeres ad litora, seque precantur
 Accipiant socios. nova dux accedere gaudet
 Nomina, desertos & jam sibi currere remos. 120
 Transít Halys, longisque fluens anfractibus Iris;
 Sævaque Thermodon medio sale murmura volvens,
 Gradivo facer, & spoliis ditissimus amnis:
 Donat equos, donat votas cui virgo secures,
 Cum redit ingenti per Caspia claustra triumpho; 125
 Massageten Medumque trahens. est vera propago
 Sanguinis, est ollis genitor Deus. hinc magis alta
 Hæmonidæ petere, & monitus non temnere Phinei.
 Ipse autem comitum conversus ad ora novorum,
 Vos mihi nunc pugnæ, ait, & viætricia, ductor, 130
 Herculis arma mei, vestrasque in litore Martis
 Interea memorate manus. sic fatus, & ægro
 Corde filens, audit currus, bellicque labores
 Virginei: exciderit frenis quæ prima remissis:
 Semianimem patrius quam vexerit amnis in æquor; 135
 Quæ pelta latus, atque humeros nudata pharetris

Fugerit, Herculeæ mox vulnere preſſa ſagittæ ;
 Utque ſecurigeras ſtimulaverit Ira catervas ,
 Fletuſque pater ; quantuſ duce terror in ipſa ,
 Qui furor in ſignis : quo balteus arſerit auro .
 Noſte ſub extrema clauſis telluris ab antris
 Pervigil auditur Chalybum labor ; arma fatigant
 Ruricolæ , Gradive , cui : ſonat illa creatrix
 Prima manus belli terras crudelis in omnes .
 Nam prius ignoti quam dura cubilia ferri
 Eruerent , enſeſque darent , odia ægra ſine armis
 Errabant , iræque inopes , & ſegnīs Erinnyſ .
 Inde Genetæi rupem Joviſ , hinc Tibarenum
 Dant virideſ poſt terga lacuſ : ubi deſide mitra
 Foeta ligat , partuque virum fovet ipſa ſoluto .
 Voſ quoque non notæ mirati vela carinæ
 Moſſyni : voſ & ſtabulis Macrones ab altis ,
 Byzeræſque vagi , Philyræque a nomine diſta
 Litora , quæ cornu pepulit Saturnuſ equino .
 Ultimuſ inde ſinuſ , ſævumque cubile Promethei
 Cernitur , in gelidat conſurgens Caucaſuſ Arctot .
 Ille etiam Alciden Titania fata morantem
 Attulerat tum forte dieſ : jamque aſpera niſu
 Undique convellens , veteriſ cum ſtrage pruinæ ,
 Vineula preſſa manu ſaxi adduxerat imiſ
 Arduuſ , & lævo gravior pede : conſonat ingeſ
 Caucaſuſ : & ſummo pariter cum monte ſecutæ
 Incubueret trabes , abduſtaque flumina ponto :
 Fit fragor : ætheriaſ ceu Juppiter arduuſ arceſ
 Impulerit , imas manuſ aut Neptunia terras .
 Horruit immenſum Ponti latuſ : horruit omniſ

140

145

150

155

160

165

Armeniæ prætentus Hiber : penitusque-recusso
 Æquore Cyaneas Minyæ timuere relictas.
 Tum gemitu propiore Chalybs, densusque revulsis
 Rupibus audiri montis labor, & grave Titan 170
 Vociferans, fixos scopulis dum vellitur armis.
 Contra autem ignari (quis enim nunc credat in illis
 Montibus Alciden ? dimissæ vota retinet ?)
 Pergere iter socii : tantum mirantur ab alto
 Litora discussa sterni nive, ruptaque saxa, 175
 Et simul ingentem moribundæ desuper umbram
 Alitis, atque attris rorantes imbribus auras.
 Sol propius flammabat aquas ; extremaque fessis
 Cœperat optatos jam lux ostendere Colchos :
 Magnus ubi adversum spumanti Phasis in æquor 180
 Ore ruit. cuncti pariter loca debita noscunt,
 Signaque commemorant, emensasque ordine gentes ;
 Dantque ratem fluvio. simul æthere plena corusco
 Pallas, & alipedum Juno juga sistit equorum.
 Ac dum prima gravi ductor subit ostia pulsu ; 185
 Populeos flexus, tumulumque virentia supra
 Flumina cognati medio videt aggere Phrxi :
 Quem comes infelix Pario de marmore juxta
 Stat soror, hinc sævæ formidine mœsta novercæ ;
 Inde maris, pecudique timens imponere palmas. 190
 Sistere tum socios jubet, atque hinc prima ligari
 Vincula, ceu Pagafas, patriumque intraverit amnem.
 Ipse, gravi patera sacri libamina Bacchi
 Rite ferens, umbram vocat, & sic fatur ad aras :
 Per genus, atque pares tecum mihi, Phrixe, labores 195
 Tu precor orsa regas, meque his tuteris in oris ;

* Tot freta, tot dure properantia fidera passis,
 Phrixæ, fave; & patrias placidus reminiscere terras:
 Tu quoque nunc, tumulto nequidquam condita inani;
 Annue, Diva maris; numeroque accede tuorum. 200
 Quando egomet rursus per te vehar? aurea quando
 Seston, & insauktos agnoscent vellera fluctus?
 Vos etiam silvæ, vos Colchidos hospitibus oræ,
 Pandite, dives ubi pellis micet arbore sacra.
 Tunc tibi, foecundi proles Jovis, orte nivali 205
 Arcados axe Deæ (fluvio modo, Phasi, quieto
 Palladium patiare ratem) nec dona, nec aræ
 Defuerint tellure mea: veneranda fluentis
 Effigies te, Phasæ, manet; quam magnus Enipeus;
 Et pater aurato quantus jacet Inachus antro. 210
 Dixerat: atque illi dextra sine versa magistri
 Protinus in proram rediit ratis, omine certo
 Fluminis os pontumque tuens. promittis ut, ecce;
 Utque vocas, revehemur, ait. sic deinde precatus;
 Arma jubet celsa socios depromere puppi: 215
 Dona dehinc Bacchi, casus qui firmet in omnes.
 Rapta Ceres: viridesque premunt longo ordine ripas:
 Incipe nunc alios cantus, Dea, visaque vobis
 Thessalici da bella ducis. non mens mihi, non hæc
 Ora satis: ventum ad furias, infandaque natæ 220
 Foedera, & horrenda trepidam sub virgine puppim:
 Impia monstriferis surgunt jam proelia campis.
 Ante dolos, ante infidi tamen exsequar astus.
 Soligenæ, falli meriti, meritique relinqui.
 Inde canens: Scythica senior jam Solis ab urbe 225
 Fata laborati Phrixus compleverat ævi;

Illius extremo sub funere mira repente
 Flamma poli, magnoque aries apparuit astro;
 Æquora cuncta movens. at vellera, Martis in umbra,
 Ipse sui Phrixus monumentum insigne pericli 230
 Liquerat, ardenti quercum complexa metallo.
 Quondam etiam tacitæ visus per tempora noctis
 Effigie vasta; socerumque exterruit ingens
 Proditæ vox: O qui patria tellure fugatum
 Quærentemque domos, his me confidere passus 235
 Sedibus, oblata generum mox prole petisti:
 Tunc tibi regnorum labes luctusque superfuit,
 Rapta soporato fuerint cum vellera luco.
 Præterea infernæ quæ nunc sacrata Dianæ
 Fert castos Medea choros, quemcunque procorum 240
 Pacta petat, maneat regnis ne virgo paternis.
 Dixit, & admota pariter fatalia visus
 Tradere terga manu: tum falso fusus ab auro
 Currere per summi fulgor laquearia testi.
 Membra toris rapit ille tremens, patriumque precatur 245
 Numen, & Eo surgentes litore currus.
 Hæc tibi, fatorum genitor tutela meorum
 Omnituens: tua nunc terris, tua lumina toto
 Sparge mari: seu nostra dolos molitur opertos;
 Sive externa manus, primus mihi nuntius esto. 250
 Tu quoque, sacrata rutilant cui vellera quercu;
 Excubias, Gradive, tene: præsentia luco
 Arma tubæque sonent; vox & tua noctibus exstet.
 Vix ea; Caucaëis cum lapsus montibus anguis,
 Haud sine mente Dei, spiris nemus omne refusis 255
 Implicuit, Grajumque procyli respexit ad orbem.

Ergo omnes prohibere minas, prædictaque Phrixi
Invigilat: plena necdum Medea juvena
Annuitur thalamis Albani virgo tyranni.

Laterea auguriis monstrisque minacibus urbem
Territat ante monens semper Deus, & data seri
Signa mali: reddi jubet exitiale sacerdos

260

Vellus, & Hæmoniis infaustum mittere terris.

Contra Sole satus, Phrixi præcepta volutans

Ægro corde negat: nec vulgi cura tyranno;

265

Dum sua sit modo rata salus. tunc ordine regi

Proximus, & frater materno sanguine Perseus

Increpitare virum: sequitur duce turba repertos

Ille furens ira solio se proripit alto;

Præcipitatque patres: ipsum quoque talibus ausis:

270

Spem sibi jam rerum vulgi levitate ferentem

Ense petit. rapit inde fugam, crudelia Perseus

Signa gerens, omnemque quatit rumoribus Arcton.

Jamque aderat magnis regum cum millibus urbi,

Primaque in adversos frustratus proelia muros

275

Constiterat. datus & sociis utrinque cremandis

Ille dies, alterque dies; cum, Marte remisso,

Debitus Ææis dux Theffalus appulit oris.

Nox hominum genus & duros miserata labores

Rettulerat fessis optata silentia terris;

280

At Juno, & summi virgo Jovis, intima secum

Consilia & varias sociabant pectore curas.

Virgo prior: Magna pariter quos mole petamus;

Cernis, ait, Colchos habeant quæ proelia, quique

Nunc status. hinc Perseus, illinc non viribus æquis

285

Apparat Æetes aciem. quibus addimur armis?

Cui Juno: Dimitte metus, ne prœlia forte
 Hinc tibi grata negem: manet ingens ægida sudor,
 Et nostros jam sudor equos: stat pectore fixum,
 Ætæ sociare manus: scio perfida regis 290
 Corda quidem; nullos Minyis exsolvet honores.
 Verum alios tunc ipsa dolos, alia orsa movebo.
 Sint, precor, hæc: tua namque mihi comitanda potestas,
 Pallas ait: liceat Grajis ut reddere terris
 Æsonium caput; & puppim, quam struximus ipsæ, 295
 lactatam tandem nostro componere coelo.
 Talia tunc hominum superi pro laude movebant.
 Tristior at nunquam, tantove paventibus ulla
 Nox Minyis egesta metu; nil quippe reperto
 Phaside, nil domitis ætum Symplegados undis, 300
 Cunctaque adhuc, magni veniant dum regis ad urbem,
 Ambigua, & dubia rerum pendentia summa.
 Præcipue Æsoniden varios incerta per æstus
 Mens rapit undantem curis, ac multa novantem.
 Qualiter ex alta cum Juppiter arce coruscat, 305
 Pliadas ille movens, mixtumque sonoribus imbrem,
 Horriferamve nivem, canis ubi tollitur omnis
 Campus aquis, aut sanguinei magna ostia belli,
 Aut altos duris fatorum gentibus ortus.
 Sic tum diversis hinc atque hinc molibus anceps 310
 Pectora dux crebro gemitu quatit: optat & alium
 Jam jubar, & certi tandem discriminis horas.
 Tunc defixa solo, coetnque intenta silenti
 Versus ad ora virum, Quod primum ingentibus ausis
 Optavistis, ait, veterumque quod horrui ætas, 315
 Adsumus en, tantumque fretis enavimus orbem.

Nec pelagi nos mille viæ, nec fama fefellit,
 Soligenam *Æeten* media regnare sub *Arcto*.
 Ergo ubi lux altum sparget mare, testâ petenda
 Urbis, & ignoti mens experienda tyranni: 320
 Annuet ipse, reor; neque inexorabile certe;
 Quod petimus: fin vero preces & dicta superbus
 Respuerit, jam nunc animos firmate repulsæ;
 Quaque via patriis referamus vellera terris,
 Stet procul, & rebus semper pudor absit in arctis. 325
 Dixerat: &, *Scythicam* qui se comitentur ad urbem;
 Sorte petit: numeroque novem ducuntur ab omni.
 Inde viam, qua *Circæi* plaga proxima campi,
 Corripiunt, regemque petunt, jam luce reducta.
 Forte Deum variis per noctem exterrita monstris, 330
 Senferat ut pulsas tandem *Medea* tenebras,
 Rapta toris primi jubar ad placabile *Phœbi*
 Ibat, & horrendas lustrantia flumina noctes.
 Namque, soporatos tacitis in sedibus artus
 Dum premit alta quies, nullæque in virgine curæ, 335
 Visa pavens castis *Hecates* excedere lucis:
 Dumque pii petit ora patris, stetit arduus inter
 Pontus, & ingenti circum stupefacta profundo:
 Fratre tamen conante sequi: mox stare paventes
 Viderat intentâ pueros nece, seque trementum 340
 Spargere cæde manus, & lumina rumpere fletu.
 His turbata minis fluvios ripamque petebat
Phafidis, æquali *Scythidum* comitante caterva:
 Florea per verni qualis juga duxit *Hymetti*,
 Aut *Sicula* sub rupe choros, hinc gressibus hærens 345
Pallados, hinc caræ *Proserpina* juncta *Dianæ*:

Altior, ac nulla comitum certante, priusquam
 Palluit, & viso pulsus decor omnis Averno.
 Talis & in vittis geminæ cum lumine tædæ
 Colchis erat, nondum miseros exosa parentes. 350
 Ut procul extremi gelidis a fluminis undis
 Prima viros tacito vidit procedere passu,
 Substitit, & moesto nutrice[m] assata timore est:
 Quæ manus hæc, certo ceu me petat agmine, mater;
 Advenit, haud armis, haud unquam cognita cultu? 355
 Quære fugam, precor, & tutos circumspice saltus.
 Audit virginei custos grandæva pudoris
 Henioche, cultus primi cui creditus ævi:
 Tum trepidam dictis firmans hortatur alumnam.
 Non tibi ab hoste minæ, nec vis, ait, ulla propinquat; 360
 Nec metus; externo jam flammea murice cerno
 Tegmina; jam vittas frondemque imbellis olivæ.
 Grajus adest: Grajo sic cuncta simillima Phrixo.
 Sic ait. at Juno, pulchrum longissima quando
 Robur cura ducis, magnique edere labores, 365
 Mole nova & rosæ perfudit luce juventæ.
 Jam Talatim, jamque Ampyciden, astroque comantes
 Tyndaridas ipse egregio supereminet ore.
 Non secus, autumnio quam cum magis asperat ignes
 Sirius, & sævo cum nox accenditur auro, 370
 Luciferas crinita faces, hebet Arcas, & ingens
 Iuppiter: ast illum tanto non gliscere cælo.
 Vellet ager, vellent calidis jam fontibus amnes:
 Regina, attonito quanquam pavor ore silentem
 Exanimet, mirata tamen, paulumque reductis 375
 Passibus, insolito stupuit dūce, nec minus inter.
 Val. Flaccus.

Ille tot ignoti socias gregis hæret in una
 Defixus, sentitque ducem dominamque catervæ:
 Si Dea, si magni decus huc ades, inquit, Olympi;
 Has ego credo faces, hæc virginis ora Dianæ, 380
 Teque renodatam pharetris, ac pace fruentem,
 Ad sua Caucaesæ producunt flumina Nymphæ.
 Si domus in terris, atque hinc tibi gentis origo;
 Felix prole parens, olimque beatior ille,
 Qui tulerit, longis & te sibi junxerit annis. 385
 Sed fer opem, regina, viris. nos hospita pubes
 Advehimur, Grajûm procures, tua tecta petentes:
 Duc, precor, ad vestri, quicumque est, ora tyranni:
 Ac tu prima doce fandi tempusque modumque.
 Nam mihi sollicito Deus ignaroque locorum 390
 Te dedit: in te animos, sed & omnia nostra repono.
 Dixit, & opperiens trepidam stetit. illa, parumper
 Virgineo cunctata metu, sic orsa vicissim:
 Quem petis Æeten, genitor meus: ipsaque juxta
 Moenia; si bivios possis discernere calles. 395
 Hac adeo duce ferte gradus: ingentia namque
 Castra alios aditus, atque impius obsidet hostis.
 Dixerat hæc, patriumque viam detorquet ad amnem;
 Sacraque terrificæ supplex movet irrita Nocti.
 Ille autem inceptum famula duce protinus urget 400
 Aere septus iter: patitur nec regia cerni
 Juno virum, prior Æetæ ne nuntius adsit.
 Jamque inerat populo mediæque incognitus urbi;
 Cum comes orsa loqui: Phoebi genitoris ad aras
 Ventum, ait. huc adytis jam se de more paternis 405
 Rex feret: hic procures audit, populosque precantes

Alloquii facilis (præsens pater admonet) æqui.
 Dixerat. ast illi propere monstrata capeſſunt
 Limina: non aliter, quam ſi radiantis adirent
 Ora Dei, veraſque æterni luminis arces. 410
 Tale jubar per teſta micat. ſtat ferreus Atlas
 Oceano, genibusque tumens infringitur unda:
 At medii per terga ſenis rapit ipſe nitentes
 Altus equos, curvoque diem ſubtexit Olympo:
 Pone rota brevior, ſoror, denſæque ſequuntur 415
 Pliades, & madidis rorant e crinibus ignes.
 Nec minus hic varia dux lætus imagine templi
 Ad geminas fert ora ſores, cunabula gentis
 Colchidos hic ortuſque tuens: ut prima Sefoſtris
 Intulerit rex bella Getis; ut clade ſuorum 420
 Territus, hos Thebas patriumque reducat ad amnem;
 Phafidis hos imponat agris, Colchoſque vocari
 Imperet: Arſinoen illi ſepidæque requirunt
 Oria læta Phari, pinguemque ſine imbribus annum:
 Et jam Sarmaticis permutant carbafa braciſ. 425
 Barbarus in patriis ſeſtatur montibus Æan
 Phafiſ, amore furens: pavidas jaciſ illa pharetras
 Virgineo turbata metu; diſcurſibus & jam
 Deſciſcit: ac volucri viſtam Deus alligat unda.
 Flebant populeæ juvenem Phaethonta ſororeſ, 430
 Ater & Eridani trepidum globus ibat in amnem:
 At juga vix Tethyſ ſparſumque recolligit axem,
 Et formidantem patrioſ Pyroenta doloreſ.
 Aurea quin etiam præſaga Mulciber arte
 Vellera, venturoſque olim cælarat Achivoſ: 435
 Textitur Argos pinuſ Pagæſea ſecuri:

Jamque eadem remos, eadem Dea flestit habenas:
 Ipse subit, nudaque vocat dux agmina dextra.
 Exoritur Notus, & toto ratis una profundo
 Cernitur. Odryfio gaudebant carmine Phocæ. 440
 Apparent trepidi per Phafidis ostia Colchi,
 Clamantemque procul linquens regina parentem:
 Urbs erat hic contra, gemino circumflua ponto.
 Ludus ubi & cantus, tædæque in nocte jugales,
 Regalique toro lætus gener: ille priorem 445
 Deserit: ultrices spectant a culmine Diræ.
 Deficit in thalamis, turbataque pellice conjux
 Pallam & gemmiferæ donum exitiale coronæ
 Apparat, ante omnes secum dequeſta labores;
 Mittere quo patrias pellex ornetur ad aras 450
 Infelix: & jam rutilis correpta venenis
 Implicat igne domos. hæc tum miracula Colchis
 Struxerat ignipotens, nondum noscentibus, ille
 Quis labor, aligeris aut quæ secet anguibz auras,
 Tæde madens: odere tamen, viſusque refleſcunt. 455
 Quin idem Minyas operum defixerat error,
 Cum ſe Sole ſtatus patriis penetralibus infert.
 Filius hunc juxta primis Abſyrtus in annis,
 Dignus avo, quemque inſontem meliora manerent.
 Tum gener Albanis Styruſ qui advenerat oris, 460
 Diſtulerant ſed bella toros: tum Phrontis & Argus
 Æolidæ, fraterque Melas, quos advena Phrixus
 Progenuit; pariterque levi Cytiſorus in haſta.
 Poſt alii, quos præcipuo Titania tellus
 Legit honore patres, motique ad prælia reges. 465
 Admonet hic ſocios, nebulamque erumpit laſoni,

Sideris ora ferens: nova lux obsufa Citæis.
 Conveniunt, rogitantque viros, rogitantque, quid ausi,
 Quidve ferant, postquam primis inhiantia dictis
 Agmina, suppressumque videt jam murmur Iason; 470
 Talia miranti propius tulit orsa tyranno:
 Rex Hyperionide, quem per freta tanta petundum
 Cœlicolæ, & prima dignum statuere carina:
 Si quando hic aliquam nostro satius orbe solebat
 Thessaliam, si quos Phrixus memorare Pelagos; 475
 Hi tibi, tot casus, horrenda tot avia menti,
 Cernimur, ipse egomet proprio de sanguine Phrixi:
 Namque idem Cretheus ambohus & Æolus auctor,
 Cum Jove, Neprunoque, & cum Salmonide Nympha,
 Meque nec huc enses, aræque egere paternæ: 480
 Nec tua, Thessalicis quanquam inclita nomina terris,
 Sponte sequor. cui non iussu tot adire voluptas
 Monstra maris? cui Cyaneos intrare fragores?
 Sceptra tui toto Pelias sub nomine Phœbi
 Maxima sorte tenens, totque illa creantia Divos. 485
 Oppida, tot vigili pulcherrima flumina cornu;
 Ille meum imperiis urget caput: ille labores
 Dat varios. suus ut magnum rex spargit ab Argis
 Alciden, Sthenelo ipse satius. tamen aspera regum
 Perpetimur juga; nec melior parere recuso. 490
 Hic sibi me auratæ pecudis quiscunque periclis
 Exuvias perferre jubet, tibi gratia nostri
 Sit, precor, hæc, meritique locus, quod iussa recepi:
 Teque alium, quam quem Pelias speratque cupitque,
 Promissi, & meliora tuæ mihi fœdera dextræ. 495
 Si petere hoc sævi statuissem sanguine belli,

Offa dabat Pindusque rates: quotque ante secuti
 Inde nec audacem Bacchum, nec Persea, reges.
 Sed me nuda fides, sanctique potentia iusti
 Huc tulit, & medii sociatrix gratia Phrixi,
 Jamque tibi nostra geniti de stirpe nepotes.
 Nec tamen aut Phrygios reges, aut arva furentis
 Bebryciæ spernendus adi. seu fraude petivit,
 Seu quis honore meos, sua reddita dona; Deumque
 Nos genus, atque matrem magnæ sentire Minervæ.
 Vix tandem longis questam Colchida votis
 Contigimus; qualemque dabat te fama, videmus.
 Tu modo ne claros Minyis invideris ætus.
 Non aliena peto, terrisve indebita nostris,
 Si quis & in precibus vero locus: atque ea Phrixi
 Crede dari; Phrixum ad patrios ea ferre penates.
 Munera tu contra victum mihi vecta per æquor
 Accipe, Tænarii chlamydem de sanguine aheni,
 Frenaque, & accinctum gemmis fulgentibus enses:
 Hoc patrium decus; hæc materni texta laboris:
 His Lapithes affuerat eques. da jungere dextram,
 Da Scythicas sociare domos: sciat effera regis.
 Ira mei, quem te horrifera sortitus in axe
 Caucasus, atque tuis quantum mitescat habenis.
 Talibus orantem vultu gravis ille minaci
 Jamdudum fremit; & furiis ignescit opertis.
 Ceu tumet, atque imo sub gurgite concipit austros
 Unda silens; trahit ex alto sic barbarus iras:
 Et nunc ausa viri, nunc heu! sua prodita Grajis
 Regna fremit: quin & facili sibi mente receptum
 Jam Phrixum dolet, & Scythiæ petiisse timores:

500

505

510

515

520

525

Nunc quassat caput, ac juvenis spes ridet inanes;
 Quid vesanus agat, quod vellera poscat ab angue.
 Urit & antiquæ memorem vox præscia fortis;
 Cur simul aut Persen illinc sibi moverit, aut hinc 530
 Thessalicam Fortuna ratem: num debitus ista.
 Finis agat, sævæque petant jam vellera Parcæ.
 Interea quoniam belli pugnaeque propinquæ
 Cura prior, fingit placidis fera pectora distis.
 Reddit & hæc: Cuperem haud tali vos tempore testis. 535
 Advenisse meis, quo me gravis affidet hostis.
 Frater enim (sceptri sic omnibus una cupido)
 Excidium parat, & castris me ingentibus urget.
 Quare, age, cognatas primum defendite sedes;
 Nec decus oblati dimiseris advena belli. 540
 Namque virum trahit ipse chalybs: tum vellera victor,
 Tum meritis, nec solâ dabo. contra inscius astus,
 Ergo nec hic nostris deerat labor arduus astis,
 Excipit Æsonides, & ceu nihil æquore passis
 Additus iste dies? veniant super hæc quoque fato 545
 Bella meo. non hunc parva mihi cæde dolorem,
 Quasque dedit, luet ille moras. tum Castora mittit,
 Qui ferat Ææi sociis responsa tyranni.
 Acribus ast illos curis mora sæva trahebat:
 Ac simul ut medio viderunt Castora campo. 550
 Crebrior incussit mentem pavor: O Jovis alma
 Progenies, fare, an patriam spes ulla videndi,
 Fare, omnes, ille in mediis sic orsus Achivis:
 Nec ferus Æetes, ut fama, nec aurea nobis
 Terga negat: bello interea sed pressus iniquo. 555
 Auxilium petit: armatos dux protinus omnes.

Accelerare jubet; longo nam tuta recessu
 Puppis, & opposita fluvius defenditur urbe.
 Haud mora; profiliunt, quos nec Rhipæa juvenus,
 Quos nec Iber, aut tota suis Aurora pharetris 560
 Sustineat. stetit explicito prius agmine pubes:
 Expertique simul, si tela artusque sequantur.
 Nec quisquam freta, nec patrias jam respicit urbes:
 Sed magis ad præsens itur decus. incita cristas
 Aura quatit: variis floret via discolor armis. 565
 Qualis ab Oceano nitidum chorus æthera vestit:
 Qualibus assurgens nox aurea cingitur astris.
 Illos Sole satus tacita moestissimus ira
 Miratur temere assumptos: nec talia mallet
 Robora, quam medios hostem subiisse penates. 570
 Interea læto patitur convivia vultu;
 Et juxta Æsoniden magno cratere laceffit,
 Nunc sibi monstrantem natos Jovis, oraque juxta
 Æacidum, nunc ingentes Calydonis alumnos:
 Audit & Alciden infando errore relictum, 575
 Desertosque duces, terræque marisque labores.
 Ipse autem tantis concita furoribus arma
 Expetit Æsonides, & amicos ordine reges:
 * Quis procul ille virum nobis, quem balteus asper
 Subligat, & stricto stat proximus armiger arcu, 580
 Ceu pugnam paret, & positas confundere mensas?
 Contra flammigeri proles Perseïa Solis,
 Quem rogitas, Carmejus, ait; mos. comminus arma
 Semper habere viro. semper meminisse pharetræ.
 Quid Latagum? quid si amnigenam mirere Chœaspen? 585
 Bellatoris equi potantem cerne cruores:

Nec tamen immixtis hic segnior ibit habenis.
 Illum, ait *Æsonides*, pariter refer: horrida signis
 Cui *chlamys*, & multa spirat coma flexilis aura.
 Respicit *Æetes*, atque hunc quoque nomine reddit: 590
 Dives *Aron*; croceos sic illius omnis odores
 Jactat eques; unctis sic est coma culta manipulis:
 Sed nec sperne virum, & comitis diffide capillis.
Campesius hic spoliis in tigridis; ille profundo
 Incumbens *Odrussa* mero: viden' alta comantem 595
 Pectora, & ingenti turbantem pocula barba?
 Hic & laxarten dictis stupet hospes acerbis
 Immodicum, linguaque gravem; cui nulla minanti
 Non Superum, non præsensis reverentia belli.
 Contra autem *Æetes*, Non frustra magna superbo 600
 Dicta volant, ait, & vocem paria arma sequuntur:
 Nec requies, quin Marte diem noctemque fatiget;
 Atque ubi *Rhipæa* stupuerunt flumina bruma,
 Jam pavidi cum prole *Getæ*, jam pervigil illum
Medus, & oppositis exspectat *Hiberia* claustris. 605
 Hos autem quæ quemque manus, quæ signa sequantur,
 Si memorem; prius humentem lux solverit umbram.
 Cras acies, atque illa ducum cras regna videbis
Dissona; saxiferæ surgat quibus imber arenæ;
 Quæ jaculo gens apta levi, quæ picta pharetris 610
 Venerit: ingentes animo jam prospice campos,
 Atque hanc alipedi pulsanter corpora curru
Euryalen, quibus exsultet *Mavortia* turmis,
 Et quantum elata valeat peltata securi,
 Cara mihi & veras inter non ultima natas. 615
 Fatur, & occiduo libat cratera parenti.

Quisque suis tum vota Deis & pocula fundit ;
 Dent aciem , dent belligeros superare labores.
 Ecce autem Geticis veniens Gradius ab antris ,
 610 Iagentemque trahens Arctoa per æquora nubem ,
 Aspicit *Ææa* Minyas stupefactus in urbe ,
 Ambitumque senem , promissaque vellera puppi
 Theſſalicæ : citus ad summi ſtellantia patris
 Teſta ruit , queſtuque Iovem teſtatur acerbo :
 Quæ ſtudiis , rex magne , quies ? jam mutua Divi
 620 Exitia in ſolos hominum molimur honores :
 Teque ea cuncta juvant , rabidam qui Pallada cœlo
 Non abigis , neque femineis jus objicis auſis.
 Non querar , exſtructa quod vexerit ipſa carina
 630 Vellera ſacra meis ſperantem avertere lucis ,
 Quodque palam tutata viros : ſic cetera pergat ,
 Si valet , inſidiis quæ nunc fallacibus ambit ,
 Noſtra ut Phrixæo ſpolientur templa metallo.
 Non opus auxilio Colchis , nec ſœdere veſtro :
 635 Et Perſen ſimul , & Minyas depoſcimus hoſtes.
 Quin age ; quid tantæ cœunt in proelia gentes ?
 Quid tuus *Æſonides* ? imus nos , protinus imus ,
 In nemus auriferum , & ſumtis decernimus armis ?
 Vel tu ſola polo tacitis inopina tenebris
 640 Labere ; quantus ibi Deus experiere ; nec illas
 Adſtiteris impune trabes , an Martia templa
 Intemeranda minus , tacitus mihi lucus , & agger
 Quod rudis ; & ſola colimur ſi gentibus umbra ?
 Eſt amor , & rerum cunctis tutela ſuarum :
 Et tibi , magne pater , terris donaria certant :
 645 Eſt honor his etiam ſuus , anne ego clara Mycenes

Culmina, virgineas præder si Cecropis arces,
 Jam conjux, jam te gemitu lacrimisque tenebit
 Nata querens? metuant ergo, nec talia poscant.
 Non tulit hæc animis, quin longa silentia Pallas 650
 Rumperet, irridens strepitumque minasque Gradivi:
 Non tibi Bistonidæ; quibus hæc fera murmura jactes,
 Non Lapithæ, sed Pallas, ait; neque ego ægide digna,
 Nec vocer ulterius proles Jovis, excidat iste
 Ni tibi corde tumor: lituos mox armaque faxo 655
 Oderis, & primis adimam tua nomina bellis.
 Quin simili matrem demens gravitate secutus:
 Digna quidem monstrum superis quæ tale creavit.
 Quod tamen aggressæ scelus, aut quo crimine fontes,
 Si juvenem, qui jussa sui tam dira tyranni 660
 Impavidus, maria & nondum qui nota subibat,
 Juvimus, & magnis aliquam spem movimus ausis?
 An nullas præferre preces, nec fœdera regis
 Ulla sequi? cæca sed cuncta impellere pugna
 Debuimus? sic Thraces agunt, sic turbidus iste; 665
 Si qua petit. cuperem hæc etiam nunc bella remitti,
 Néc socias armare manus. da vellera, rector,
 Et medio nos cerne mari. quod fin ea Mavors
 Abnegat, & solus nostris sudoribus obstat;
 Ibimus indecores, frustra que tot æquora vestæ; 670
 * Fassa que quæ nequeam? sic femina. coeperat ardens
 Hic iterum alternis Mavors insurgere dictis.
 Excipit hinc contra pater, & sic voce coerces:
 Quid vesane fremis? cum vos jam poenitet acti;
 Peccatumque satis; tunc ad mea jura venitis. 675
 Quolibet ista modo, quacunque impellite pugna,

Quæ cœpistis; habent quoniam sua fata furores.
 Te tamen hoc, conjux, & te, mea nata, monebo:
 Sit Persen pepulisse satis; nec vana retinet
 Spes Minyas, finemve velint imponere bello. 680
 Illum etenim talis rerum manet (accipite) ordo:
 Victa retro nunc castra dabit, bellumque remittet;
 Territus adventu ducis & virtute Pelasgi:
 Mox ubi Thessalicis referent hos flamina terris,
 Tunc aderit, victorque domos & sceptrum tenebit: 685
 Donec & Æeten inopis post longa senectæ
 Exilia (heu magnis quantum licet in pia fatis!)
 Nata juvet; Graiulque nepos in regna reponat.
 Hic labor, amborumque hæc sunt discrimina fratrum:
 Vadite, & adversis, ut quis volet, irruat armis. 690
 Dixerat. instaurat mensas, pacemque reducit;
 Et jam fideream noctem dimittit Olympo.
 Tunc assuetus adest Phlegræas reddere pugnas;
 Musarum chorus, & citharæ pulsator Apollo:
 Fertque gravem Phrygius circum cratera minister. 695
 Surgitur in somnos, seque ad sua limina flectunt.

C. VALERII FLACCI

SETINI BALBI

ARGONAUTICON

LIBER SEXTUS.

LIBRI SEXTI
A R G U M E N T U M
ÆGIDIO MASERIO

A U C T O R E .

*MARS furiis agitur. Minyarum fœdera Perſes
Quæritat. auxilium Scythicis perfertur ab oris.
Æſoniden Pallas ſequitur : fratremque Medontis
Candenti deturbat equo ſemotus Amyclis
Caſtor. Styre, fugis : nec cæſum credis Anaufim
Saucius. in Minyas compellit Iazyga Mavors
Geſandrum. Canthus rapitur. pro corpore pugna
Exoritur. curru Euryale indignata receptum
Vindicat : inque tui falces, Ariasmene, currus
Laberis. ignotis Juno implet Colchida curis.
Miratur virgo pugnas. cadit enſe Colaxes
Æſonio. damnat Divorum oracula Perſes.*

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER VI.

AT vigil isdem ardet Furiis Gradivus, & acri
 Corde tumet; nec quas acies, quæ castra sequatur,
 Invenit: ire placet tandem, præsensque tueri,
 Sternere si Minyas, magnoque rependere luctu
 Regis pacta queat; Grajamque absumere pubem.
 Impulit hinc currus, monstrum irrevocabile belli
 Concutiens, Scythiæque super tentoria sistit.
 Protinus e castris fugit sopor: excita tela;
 Turbati coiere duces: hos insuper ingens
 Fama movet, rate quæ sacra vulgabat Achivos
 Advenisse, sui repetentes vellera Phrixi;
 Quos malus hospitio junctaque ad foedera dextra
 Luserit Æetes; atque in sua traxerit arma.
 Ergo, consiliis dum nox vacat alta movendis,
 Legatos placet ire duces: mandataque Perfes
 Edocet, affari Minyas, fraudemque tyranni

Ut moneant ; quinam hinc animos averterit error ;
 Se primum Hæmoniis hortatum ea vellera terris
 Reddere , & exuvias pæcudis dimittere sacræ :
 Hinc odium , & tanti venisse exordia belli. 20
 Quin potius dextramque suam , suaque arma sequantur ,
 Aut remeent. neque enim Ætæ promissa fidemque
 Esse loco ; abstineant alienæ a sanguine pugnae.
 Non illos ideo tanti venisse labores
 Per maris. ignotis quid opus concurrere , nec quos 25
 Oderis ? hæc medio Perse dum tempore mandat ,
 Aureus effulsit campis rubor ; armaque & acres
 Sponte sua strepuere tubæ. Mars sævus ab altis ,
 Hostis io , conclamat , equis , agite , ite , propinquat :
 Ac simul hinc Colchos , hinc fundit in æquora Persen : 30
 Tunc & quisque suis committit proelia telis ;
 Voxque Dei pariter pugnas audita per omnes.
 Hinc , age , Rhipæo quos videris orbe furores ,
 Musa , mone ; quanto Scythiam molimine Perse
 Conciertit , quis fretus equis per bella virisque. 35
 Verum ego nec numero memorem , nec nomine cunctos ,
 Mille vel ora movens. neque enim plaga gentibus ulla
 Ditor : æterno quanquam Mæotia pubes
 Marte cadat ; pingui nunquam tamen ubere defit ,
 Quod geminas Arctos , magnumque quod impleat anguem. 40
 Ergo duces solasque , Deæ , mihi promitte gentes.
 Miserat ardentem , mox ipse secutus , Alanos ,
 Heniochosque truces , jampridem infensus Anaufis ;
 Pacta quod Albano conjux Medea tyranno :
 Nescius , heu quanti thalamos ascendere monstri 45
 Arserit , atque urbes maneat qui terror Achæas ;

Grator ipse Deis , orbaque beatior aula.
 Proxima Bisaltæ regio , ductorque Colaxes ,
 Sanguis & ipse Deûm ; Scythicis quem Iuppiter oris
 Progeniuit , viridem Myracen Tibisenaque juxta 30
 Ostia , semifero (dignum si credere) captus
 Corpore : nec Nymphæ geminos exhorruit angues.
 Cuncta phalanx insigne Jovis , cælataque gestat
 Tegmina dispersos trifidis ardoribus ignes :
 Nec primus radios , miles Romane , corusci 35
 Fulminis , & rutilas scutis diffunderis alas.
 Insuper auratos collegerat ipse dracones ,
 Matris Horæ specimen : linguisque adversus utrinque
 Congruit , & tereti serpens dat vulnera gemmæ.
 Tertius unanimis veniens cum millibus Auchus 60
 Cimmerias ostentat opes ; cui candidus olim
 Crinis inest , natale decus : dat longior ætas
 Jam spatium , triplici percurrrens tempora nodo :
 Demittit sacro geminas a vertice vittas.
 Dathin Achæmenia gravior de vulnere pugnae 65
 Misit in arma Daraps ; acies quem Martia circum
 Gangaridûm , potaque Gerys quos efferat unda ,
 Quique lacum cinxere Bicen. non defuit Anxur ,
 Non Rhodalo cum fratre Syden : Acesinaque lævo
 Omne fatidicæ Phrixus movet agmina cervæ. 70
 Ipsa comes , sætis fulgens & cornibus aureis ,
 Ante aciem celsi vehitur gestamine conti
 Mœsta , nec in sævæ lucos reditura Dianæ.
 Movit & Hylæa supplex cum gente Syenen
 Impia germani prætentans vulnera Perfes. 75
 Denfior haud usquam , nec celsior extulit ullas
Val. Flaccus. K

Silva trabes ; fessæque prius rediere sagittæ ,
 Arboris ad summum quam pervenere cacumen.
 Quin & ab Hyrcanis Titanius expulit antris
 Cyrus in arma viros : plaustrisque ad proelia cunctas 80
 Coraletæ traxere manus : ibi futilis illis
 Et domus , & crudo residens sub vellere conjux ,
 Et puer e primo torquens temone cateias.
 Linquntur abruptus pelago Tyra ; linquntur & mons 85
 Ambenus , & gelidis pollens Ophiusa venenis.
 Degeneresque ruunt Sindi ; glomerantque paterno
 Crimine , nunc etiam metuentes verbera turmas.
 Hos super æratam Phalces agit æquore nubem
 Cum fremitu ; densique levant vexilla Coralli :
 Barbaricæ quis signa rotæ , ferrataque dorso 90
 Forma suum , truncæque Jovis simulacra columnæ :
 Proelia nec rauco curant incendere cornu ;
 Indigenas sed rite duces & prisca suorum
 Facta canunt , veterumque viris hortamina laudes.
 At ubi Sidonicas inter pedes æquat habenas ; 95
 Illinc juratos secum trahit Æa Baternas :
 Quos , duce Teutagone , crudi mora corticis armat ,
 Æquaque , nec ferro brevior nec rumpia ligno.
 Nec procul albentes gemina ferit aclyde parmas ,
 Hiberni qui terga Noæ , gelidumque securi 100
 Eruit , & tota non audit Alazona ripa :
 Quosque Taras , niveumque ferax Evarchus olorum.
 Te quoque venturis , ingens Ariasmene , seclis
 Tradiderim , molem belli , lateque ferentem
 Undique falcatos deserta per æquora currus. 105
 Insequitur Drancæa phalanx , claustrisque profusi

Calpiadæ: quis turba canum non segnius acres
 Exfilit ad lituos, pugnasque capeffit heriles.
 Inde etiam par mortis honos; tumulisque recepti
 Inter avos positusque virum: nam pectora ferro, 110
 Terribilesque innexa jubar ruit agmine nigro
 Latratuque cohors: quanto sonat horrida Ditis
 Janua, vel superas Hecates comitatus ad auras.
 Ducit ab Hyrcanis vates sacer agmina lucis
 Varus: eum Scythiæ jam tertia viderat ætas 115
 Magnanimos Minyas Argoaque vela canentem
 Illius & dites monitis spondentibus Indi,
 Et centumgeminæ Lagea novalia Thebes,
 Totaque Rhipæo Panchaia rapta triumpho:
 Discolor hastatas effudit Hiberia turmas, 120
 Quas Otaces, quas Latris agunt, & raptor amorum
 Neurus, & expertes canentis lazyges ævi.
 Namque, ubi jam viresque aliæ, notosque refutat
 Arcus, & inceptus jam lancea temnix heriles,
 Magnanimis mos ductus avis, haud segnia mortis 125
 Jura pati; dextra sed caræ occumbere prolis,
 Ense dato: rumpuntque moras natusque parensque,
 Ambo animis, ambo miseri tam fortibus actis.
 Hic & odorato spirantes crine Micelæ,
 Cessæque manus; & qui tua jugera nondum 130
 Eruis, ignotis infons, Arimaspe, metallis.
 Doctus & Auchates patulo vaga vincula gyro
 Spargere, & extremas laqueis adducere turmas:
 Non ego sanguineis gestantem tympana bellis
 Thyrsageten, cinctumque vagis post terga filebo 135
 Pellibus, & uexas viridantem floribus hastas.

Fama, ducem, Jovis & Cadmi de sanguine, Bacchum;
 Hac quoque turiferos, felicia regna, Sabæos,
 Hac Arabas fudisse manu: mox rumperet Hebri
 Cum vada, Thyrsagetæ gelida liquisse sub Arcto. 140
 Illis omnis adhuc veterum tenor, & sacer æris
 Pulsus, & Eoæ memoratrix tibia pugnæ.
 Jungit opes Eumeda suas: sua signa secuti
 Exomata, Torinique, & flavi crine Satarchæ:
 Mellis honos Torinis; ditant suæ mulctra Satarchen; 145
 Exomatas venatus alit. nec clarior ullis
 Arctos equis: abeunt Hypanin, fragilemque per undam;
 Tigridis aut sævæ profugi cum prole lænæ:
 Mœstaque suspectæ mater stupeſc aggere ripæ.
 Impulit & dubios Phrixæi velleris ardor 150
 Centoras, & diros magico terrore Choatras.
 Omnibus in superos sævus honor; omnibus artes
 Monstrificæ: nunc vere novo compescere frondes;
 Nunc subitam trepidis Mæotin solvere plaustris.
 Maximus hos inter Stygia venit arte Coastes: 155
 Sollicitat nec Martis amor; sed fama Cytææ
 Virginis, & paribus spirans Medea venenis.
 Gaudet Averna palus, gaudet jam nocte quieta
 Portitor, & tuto veniens Latonia cœlo.
 Ibant & geminis æquantes cornibus alas 160
 Ballonoti; comitumque celer mutator equorum
 Mœsus; & ingentis frenator Sarmata conti:
 Nec tot ab extremo fluctus agit æquore, nec sic
 Fratribus adversa Boreas respondet ab unda;
 Aut is apud fluvios volucrum sonus; æthera quantus 165
 Tunc lituûm concentus adit, lymphataque miscet

Millia : quot foliis , quot floribus incipit annus.
 Ipse rotis gemit intus ager ; tremebundaque pulsa
 Nutat humus : quatit ut sævo cum fulmine Phlegam
 Juppiter , atque imis Typhona reverberat arvis. 170
 Prima tenent illinc patriis Absyrtus in armis ,
 Et gēner ; ingentesque inter sua millia reges.
 At circa Æfoniden Danaūm manus , ipsaque Pallas
 Ægide terrifica ; quam nec Dea lassat habendo ,
 Nec pater horrentem colubris vultuque tremendam. 175
 Gorgoneo , nec semineces ostendere crines
 Tempus adhuc ; primaſque finit concurrere pugnas.
 Impulit hos contra Mavors pater , & mala Jetti
 Gaudia , Tisiphoneque caput per nubila tollens.
 Ad sonitum litui , mediaque altissima pugna : 180
 Necdum clara , quibus sese fuga mentibus addat.
 Illi ubi conſeris junxere frementia telis
 Agmina , virque virum galeis afflavit adaſtis ;
 Continuo hinc obitus , perfractaque cædibus arma ,
 Corporaque , alternus cruor , alternæque ruinæ : 185
 Volvit ager galeas , & thorax egerit imbres
 Sanguineos . hinc barbarici glomerantur ovatus ,
 Hinc gemitus , mixtæque virūm cum pulvere vitæ.
 Caspius Ææum correpto crine Moneſen
 Abſtulit ; hunc pariter Colchi Grajique ſequuntur. 190
 Miſſilibus : rapit ille necem , prædamque relinquit :
 Nec ſociis jam cura viri . Dyſſanta Careſus ,
 Strymonaque obſcura ſpargentem vulnera funda .
 Dejicit : Albani cadit ipſe Cremedonis haſta :
 Jamque latet ; curruſque ſuper turmæque feruntur. 195
 Proceſſere Melas & Hidafmenus ; incipit haſta

Ante Melas: levis ast abies elusit utrumque;
 Ensisbus inde ruunt: prior occupat ære citato
 Cassidis ima Melas; infracta est vulnere cervix;
 Mixta perit virtus: nescit cui debeat Æbreus, 300
 Aut cui fata Tyres. dum sibila respicit Iron
 Cuspidis Argivæ, Pyliam latere accipit hastam.
 Viderat Hyrcanos paribus discurrere fratres
 Castor equis; pater armento quos dives ab omni
 Nutrierat, satisque viam monstrarat iniquis: 305
 Tum magis atque magis peditem candore notato
 Tyndariden incendit amor: simul obuius hastam
 Pectus in adversum Gelæ jacet alipodemque:
 Constitit excusso victor duce: risit ab alta
 Nube pater, prensisque equitem cognovit habenis, 310
 At pariter luctuque furens visuque Medores
 Tyndariden petit, & superos sic voce precatur:
 Hunc, age, vel cæso comitem me reddite fratri:
 Primus & hic nostra sonipes cadat impius hasta,
 Credita qui misero non rettulit arma parenti, 315
 Meque venit contra, captivæque terga ministrat.
 Dixerat: Actæi sed eum prior hasta Phaleri
 Dejecit: ad socias sonipes citus effugit alas.
 Quis tibi fatales unquam metuisset Amyclas
 Æbaliamque manum, tot, Rhyndace, montibus inter 320
 Diviso, toridemque fretis? cadit impiger una
 Inguine transfosso clari Taulantis alumnus
 Semidea genitrice Tages; cui plurima silvis
 Pervigilat materna soror, cultusque laborat
 Tenuia non illum candentis carbasa lini, 325
 Non auro depicta chlamys, non flava galeæ

Cæsaries, plectroque juvant subtemine braccæ.
 Jamque novus mediæ stupefacta per agmina pugna.
 Vadit eques, densa spargens hastilia dextra,
 Fulmineumque viris proturbans ingerit ensem 230
 Huc alternus & huc: cum sævior, ecce, juvenus
 Sarmaticæ coiere manus, fremitusque vitorum
 Semiferi: riget his molli lorica catena;
 Id quoque tegmen equis; at equi porrecta per armos.
 Et caput ingentem campis hostilibus umbram. 235
 Fert abies obnixa genu; vaditque virum vi,
 Vadit equum, docilis relegi docilisque relinqui,
 Atque iterum medios non altior ire per hostes.
 Orbibus hos rapidis, mollique per æquora Castor.
 Anfractu levioris equi deludit anhelos, 240
 Immemoresque mori: sed non isdem artibus æque
 Concurrent, ultroque ruunt in supera Colchi.
 Campesum, impacta latus inter & illa quercu,
 Tollitur, ac mediam moriens descendit in hastam.
 Ebasus, infestum submisso poplite Phalcan, 245
 Evasisse ratus, lævum per luminis orbem.
 Transigitur; teneræ liquuntur vulnere malæ,
 Contra autem geminis fidens thoracibus, ictum
 Sustulit, & gladio Sibotes ferit ultima reli,
 Nequidquam: jam cuspis inest, nec fragmina curat 250
 Ambenus, & truncum medium subit Otreæ ligno.
 Seminecem Taxes Hypania vehit, atque remissum,
 Pone trahit fugiens, & cursibus exiit hastam;
 Dumque recollectam rursus locat; irruit ultro,
 Turbatumque Lacon, & adhuc invadit inermem. 255
 Impulit adverso præceps equus, Onchea conto,

Nequidquam totis revocantem viribus armos.
 In latus accedit sonipes; accedit & ipse
 Frigidus: arma cadunt; rorat procul ultima cuspis:
 Qualem populeæ fidentem nexibus umbræ, 164
 Si quis avem summi deducat ab aere rami,
 Ante manu tacita cui plurima crevit arundo;
 Illa dolis viscoque super correpta sequaci
 Implorat ramos, atque irrita concitat alas.
 Parte alia infestis (nam fors ita junxit) in armis 165
 Styry adest, lætusque virum cognoscit Ananin;
 Et prior: En cujus thalamis Ætæia virgo
 Dicta manet, nostrosque feret qui victor amores.
 Non, ait: invitoque gener mutabere patri.
 Tum simul adversas collatis cursibus hastas 170
 Conjiciunt: fugit adductis Albanus habenis
 Saucius, atque datum leto non sperat Ananin;
 Nec videt. ille autem telo moribundus adæcto,
 Ad foceros, patæque sinus en conjugis, inquit;
 Styre, fugis; vulnus referens, quod carmine nullo 175
 Sustineat, nullisque levet Medea venenis.
 Dixerat: extremus cum lumina corripit error;
 Voxque repressa gelu, percussa que vertice tellus.
 Hinc animos acies anget; magnoque doloris
 Turbine Gefandrum Mavors rapit: ille morantes 180
 Increpat, & stricto sic urget lazygas ense:
 Nempe omnes cecidere senes, nempe omnis ademptus
 Ante pater. quæ vos subito tam foeda senectus
 Corripuit, fregitque animos, atque abstulit iras?
 Aut mecum mediam, juvenes, agite, ite per urbem; 185
 Argolicamque manum; aut caris occumbite natis.

Irruit, & patrias coëptis ferus advocat umbras:
 Sancte mihi Vorapte pater, tua pectora nato
 Suggere nunc, animamque parem; si fata peroso
 Tarda tibi turpesque moras non segnius ipfi 290
 Paruimus, parviq; viam didicere nepotes.
 Hæc ait, auditurque Erebo: tunc corripit ensem
 Turbidus, & Furiis ardens quatit arma paternis.
 Indigenis sacratus aquis, magnique sacerdos
 Phœdis Arctoïs Aquites errabat in armis; 295
 (Populeus cui frondis honor, conspectaque glauco
 Tempora nectuntur ramo) te, Cyrne, parentis
 Immemorem duræ cupiens abducere pugna;
 Jamque omnes impune globos diversa lustrans
 Agmina, quem quærit, nusquam videt, atque iterum instat 300
 Vociferans, iterum belli diversa peragrat:
 Lancea cæruleas circum strepit incita vittas.
 Opprimit admissis ferus hunc Gefander habenis:
 Ille manum trepidans atque irrita sacra tetendit:
 Teque per hanc, inquit, genitor, tibi si manet, oro 305
 Canitiem, compesce minas, & sicubi nato
 Parce meo. dixit. contra sic victor adaëto
 Ense refert: Genitor, turpi durare senectâ
 Quem mihi reris adhuc, ipse hac occumbere dextra
 Maluit, atque ultro segnes abrumpere metas. 310
 Et tibi si pietas nati, si dextra fuisset,
 Haud medii precibus tereres nunc tempora belli;
 Præda future canum. juveni fors pulchrior omni;
 Et certare manu decet, & caruisse sepulcro.
 Dixerat: ille Deos moriens cœlumque precatur, 315
 Dexterâ ne misero talis foret obvia nato.

Te quoque, Canthe, tui non inſcia funeris Argo
 Flevit, ab invita rapientem tela carina:
 Jam Scythicos miſerande finis, jam Phædis amnem
 Contigeras: nec longa dies, ut capta videres 320
 Vellera, & Euboicis patrios de montibus ignes.
 Illum, ubi congreſſu ſubiit Gefander iniquo,
 Territat his: Tu, qui faciles hominumque putaviſti
 Has, Argive, domos, alium hic miſer aſpiciſ annuū;
 Altricemque nivem, feſtinaque tædia vitæ. 325
 Non nos aut levibus componere brachia remis
 Novimus, aut ventos opus exſpectare ferentes;
 Imus equis, qua vel medio riget æquore pontus,
 Vel tumida fremit Hiſter aqua: nec mœnia nobis
 Veſtra placent: ſeror Arctoïs nunc liber in arvis 330
 Cuncta tenens mecum: omnis amor jaſturaque plauſtri
 Sola; nec hac longum victor potiere rapina.
 Aſt epulæ quodcunque pecus, quæcunque ferarum.
 Mitte Aſiæ, mitte Argolicis mandata colonis,
 Ne trepident. nunquam has hiemes, hæc ſaxa relinquam 335
 Martis agros: ubi jam ſævo duravimus amne.
 Progeniem, natosque rudes: ubi copia leti
 Tanta viris? ſic in patriis bellare pruinis
 Prædarique juvat: talemque hanc accipe dextram.
 Dixit, & Edonis nutritum miſſile ventis 340
 Concitat: it medium per pectus & horrida nexu
 Letifer æra chalybs. trepidus ſuper advolat Idas,
 Ac ſimul Cnides, pariterque Menœtius, & qui
 Bebrycio propius remeavit ab hoſpite victor.
 At vero ingentem Telamon procul extulit orbem; 345
 Exanimem te, Canthe, tegens: ceu ſeptus in arcto.

Dat catulos post terga leo. sic comminus hastam
 Æacides gressumque tenet, contraque ruentem
 Septeno validam circumfert tegmine molem,
 Nec minus hinc urget Scythiæ manus, armaque Canthi, 350
 Quisque sibi & Grajo pœnam de corpore poscens.
 Arduus inde labos: medioque in corpore pugna
 Conseritur. magno veluti cum turbine sese
 Ipsiæ Æoliæ frangunt in limine venti,
 Quem pelagi rabies, quem nubila, quemque sequatur 355
 Illa dies: obnixâ virum sic comminus hæret
 Pugna; nec arrepto velli de corpore possunt.
 Ut bovis exuvias multo qui frangere olivo
 Dat famulis: tendunt illi, tractuque vicissim
 Taurea terga domant: pingui fluit unguine tellus. 360
 Talis utrinque labos, raptataque limite in arcto
 Membra viri miseranda meant. hi tendere contra,
 Hi contra; alternæque virum non cedere dextræ.
 Hinc medium Telamon Canthum rapit; hinc tenet ardens
 Colla viri, & molles galeæ Gefander habenas: 365
 Insonuit quæ lapsa solo, dextramque sefellit.
 Ille iterum in clypei septemplex improbus orbem
 Arietat, & Canthum sequitur, Canthumque reposcit:
 Quem manus a tergo socium rapit, atque receptum
 Virginis Euryales curru locat: advolat ipsa, 370
 Ac simul Hæmonidæ: Gefandrumque omnis in unum
 It manus. ille novas acies & virginis arma
 Ut videt, Has etiam contra bellabimus? inquit.
 Heu pudor! inde Lycen ferit ad confine papillæ;
 Inde Thoen, qua pelta vacat. jamque ibat in Harpen, 375
 Vixdum prima levi ducentem cornua nervo,

Illabentis equi tendentem frena & Henippen :
 Cum regina , gravem nodis auroque securim
 Congeminans , partem capitis galeæque ferinæ
 Dissipat. hic pariter telorum immanis in unum
 It globus : ille diu coniectis sufficit hastis :
 Quis gravior , nutuque cadens exterruit Idam.
 Tunc ruit , ut montis latus , aut ut machina muri ;
 Quæ scopulis trabibusque diu confectaue flammis
 Procubuit tamen , atque ingentem propulit urbem.
 Ecce locum tempusque ratus , jamque & sua posci
 Proelia , falcatos infert Ariasmenus axes ,
 Sævaque diffundit sociûm juga , protinus omnes
 Grajugenas , omnes rapturus ab agmine Colchos.
 Qualiter , exosus Pyrrhæ genus , æquora rursus
 Juppiter atque omnes fluvium si fundat habenas ,
 Ardua Parnasi lateant juga , cesserit Othrys
 Piniger , & mersis decrescant rupibus Alpes.
 Diluvio tali , paribusque Ariasmenus urget
 Exciidiis , nullo rapiens discrimine currus.
 Ægida tum primum virgo spiramque Medusæ
 Tercentum sævis squalentem sustulit hydris ,
 Quam soli vidistis equi : pavor occupat ingens.
 Excussis in terga viris ; diramque retorquet
 In socios non sponte luem. tunc ensibus uncis
 Implicat , & trepidos lacerat discordia currus.
 Romanas veluti sævissima cum legiones
 Tisiphone regesque movet ; quorum agmina pilis ;
 Quorum aquilis utrinque micant , eademque parentis
 Rura colunt ; idem lectos ex omnibus agris
 Miserat infelix non hæc ad proelia Tibris.

380

385

390

395

400

405

Sic modo concordēs externaque fata petentes
 Palladii rapuere metus ; sic in sua versi
 Funera concurrunt dominis revocantibus axes.
 Non tam foeda virūm Laurentibus agmina terris 410
 Ejecere Noti ; Libyco nec talis imago
 Litore , cum fractas involvunt æquora puppes.
 Hinc bijuges , illinc artus tenduntur heriles ,
 Quos radii , quos frena secant ; trahiturque trahitque
 Currus cæde madens ; atroque in pulvere regum 415
 Viscera nunc alijs , alijs nunc curribus hærent.
 Haud usquam Colchorum animi : neque cura cavere
 Tela ; sed implicitos miseraque in peste revinctos
 Confodiunt : ac forma necis non altera surgit ,
 Quam cervos ubi non Umbro venator edaci , 420
 Non penna petit ; hærentes sed cornibus altis
 Invenit , & cæca constrictos excipit ira.
 Ipse recollectis audax Ariasmenus armis
 Desilit : illum acies curvæ secat undique falcis ;
 Partiturque rotis ; atque inde furentia raptus 425
 In juga Circæos tetigit non amplius agros.
 Talia certatim Minyæ sparsique Cytæi
 Funera miscebant campis , Scythiamque premebant :
 Cum Juno Æsonidæ , non hanc ad vellera cernens
 Esse viam , nec sic reditus regina parandos , 430
 Extremam molitur opem ; funesta priusquam
 Consilia , ac seras aperit rex perfidus iras.
 Increpat & sævis Vulcanum moesta querelis ;
 Cujus flammiferos videt inter regia tauros
 Pascua Tartaream proflantes pectore noctem.
 Hæc etenim Minyas ne jungere Marte peracto 435

Monstra satis jubeat Cadmei dentibus hydri,
 Ante diem timet, & varias circumspicit artes:
 Sola animo Medea subit: mens omnis in una
 Virgine; nocturnis qua nulla potentior aris. 440
 Illius ad fremitus sparsosque per avia succos
 Sidera fixa pavent, & avi stupet orbita Solis:
 Mutat agros fluviâque vias; suus alligat igni
 Cuncta sopor: recoquit fessos ætate parentes,
 Datque alias sine lege colus. hanc maxima Circe 445
 Terrificis mirata modis, hanc advena Phrixus,
 Quamvis Atracio lunam spumare veneno
 Sciret, & Hæmoniis agitari cantibus umbras.
 Ergo opibus magicis & virginitate tremendam
 Juno duci sociam conjungere quærit Achivo. 450
 Non aliam tauris videt & nascentibus armis
 Quippe patem. medio quam si stet in agmine flammæ,
 Nullum mente nefas, nullos horrescere visus.
 Quid si cæcus amor, sævusque accesserit ignis?
 Hinc Veneris thalamos, semperque retentia fertis 455
 Testa petit. visa jamdudum profilit altis
 Diva toris, volucrumque exercitus omnis Amorum.
 Ac prior hanc placidis supplex Saturnia dictis
 Aggreditur, veros metuens aperite timores:
 In manibus spes nostra tuis, omnisque potestas 460
 Nunc, ait. hoc etiam magis annue vera fatenti.
 Durus ut Argolicis Tirynthius exfulat oris;
 Mens mihi non eadem Jovis, atque averfa voluntas:
 Nullus honor thalamis, flammæ in nocte priores.
 Da, precor, artificis blanda adspiramina formæ, 465
 Ornatusque tuos, terra coeloque potentes.

Sensit Diva dolos, jam pridem sponte requirens
Colchida & invisi genus omne exscindere Phœbi.
Tum vero optatis potitur; nec passa precari
Ulterius, dedit acre decus fœcundaque monstribus 470
Cingula; non pietas quibus, aut custodia famæ,
Non pudor: at contra levis & festina cupido,
Affatusque mali, dulcisque labantibus error,
Et metus, & demens alieni cura pericli.
Omne, ait, imperium, natorumque arma meorum 475
Cuncta dedi: quascunque libet nunc concute mentes.
Cingitur arcanis Saturnia læta venenis,
Atque hinc virgineæ venit ad penetralia sedis,
Chalciopen imnata sono formaque sororem.
Fulsit ab invita lumen procul: & pavor artus 480
Protinus, atque ingens Æetida perculit horror.
Ergo nec ignotis Minyas huc fluctibus, inquit,
Advenisse, soror, nec nostro sola parenti
Scis socias junxisse manus? at cetera muros
Turba tenet, fruiturque virum coelestibus armis. 485
Tu thalamis ignava sedes, tu sola paterna
Fixa domo? tales quando tibi cernere reges?
Illa nihil contra; nec enim Dea passa: manumque
Implicat, & rapidis mirantem passibus aufert.
Ducitur infelix ad mœnia summa futuri 490
Nescia virgo mali, & falsæ commissa sorori.
Lilia per vernos lucent velut alba colores,
Præcipue quis vita brevis, totusque parumper
Floret honor, fuscis & jam Notus imminet alis.
Hanc residens altis Hecate Perseïa lucis 495
Flebat, & has imo referebat pectore voces:

Deferis, heu, nostrum nemus æqualesque catervas;
 Ah misera, ut Grajas haud sponte vageris ad urbes!
 Non injussa tamen: neque te, mea cura, relinquam.
 Magna fugæ monumenta dabis; spernere nec usquam 500
 Mendaci captiva viro: meque ille magistram
 Sentiet, & raptu famulæ doluisse pudendo.
 Dixerat, ast illæ murorum extrema capeffunt,
 Defixæque virûm lituûmque fragoribus horrent:
 Quales instanti nimborum frigore mœstæ 505
 Succedunt ramis, hærentque pavore volucres.
 Jamque Getæ, jamque omnis Hiber, Drancæaque densa
 Strage cadit legio, & latis prosternitur arvis:
 Semineces duplicesque inter sua tela, suosque
 Inter equos sævam misero lustramine versant 510
 Congeriem, & longis campos singultibus implent:
 Victores contra patrium Pæana Geloni
 Congeminant: eadem redeunt mox gaudia victis,
 Qua Deus & melior belli respexit imago.
 Quis tales obitus dederit, quis talia facta, 515
 Dic, age, tuque feri reminiscere, Musa, furoris.
 Absyrtus clypei radiis curruque coruscus
 Solis avi; cujus vibrantem comminus hastam
 Cernere, nec galeam gentes potuere minantem;
 Sed trepidæ redeunt, & verso vulnera tergo 520
 Accipiunt, magnisque fugam clamoribus augent:
 Proterit impulsu gravis agmina, corporaque attris
 Sternit equis, gemitusque premit spirantis acervi.
 Nec levior comitatur Aron; horrentia cujus
 Discolor arma super, squalentesque ære lacertos, 525
 Barbarica chlamys ardet acu, tremefactaque vento

Implet equum. qualis roseis it Lucifer alis,
 Quem Venus illustri gaudet producere caelo.
 At non inde procul Rhamelus & acer Otaxes
 Dispulerant Colchos, pariterque inglorius Armes; 530
 Fraude nova stabula & furtis assuetus inultis
 Depopulare greges: frontem cum cornibus auxit
 Hispidus, inque Dei latuit terrore Lycei.
 Hac tunc attonitos facie defixerat hostes.
 Quem simul ignota formidine bella moventem 535
 Vidit Aron; Pavidos te, inquit, nunc rere magistros,
 Et stolidum petiisse petus. non pascua, nec seps
 Hic tibi: nocturnis mitte hæc simulacra rapinis;
 Neve Deum mihi finge; Deus quoque consere dextram.
 Sic ait: intentaque adjutum missile planta 540
 Dirigit, & lapsis patuerunt vulnera villis.
 Nec minus Æolii proles Æetia Phrixi
 Fertur & ipsa furens; ac se modo læta Cytæis
 Agminibus, modo cognatis ostentat Achivis.
 Atque hos, in medio duri discrimine belli, 545
 Laudibus inque ipsis, gaudens ubi vidit Iason;
 Macte, ait, o nostrum genus, & jam certa propago
 Æoliæ, nec opina, domus: sat magna laborum
 Dona fero, satis hoc visu quæcunque rependo.
 Dixit, & in Sueten, magnique in fata Ceramni 550
 Emicuit; clypeumque rotans, hunc poplite cæso
 Dejicit, illum aperit lato per pectus hiatu.
 Argus utrumque ab equis ingenti porrigit arvo
 Et Zacorum & Phalcen, peditem pedes haurit Amaltrum:
 Sanguinis ille globos, effusæque viscera gestat, 555
 Barbarus & cassa frendens sublabitur ira.

Val. Flaccus.

L

Dat Calais Barisanta neci, semperque propinquas
 Rhipæa venali comitantem sanguine pugnas.
 Centum læta bouum bellator corpora, centum
 Pactus equos; his ille animam lucemque rependit 560
 Crudelis: tandem duces jam cassus in auras
 Respicit, ac nulla cœlum reparabile gaza.
 Labitur intortos per tempora cœrula crines
 Tunc quoque materna velatus arundine Peucron:
 At genitrix imis pariter Mæotis ab antris 565
 Implevit plangore lacus, natumque vocavit,
 Jam non per ripas, jam non per curva volentem
 Stagna, nec in medio truncantem marmore cervos:
 Eurytus Exomatas agit æquore. Nestoris hastæ
 Immoritur primævus Helix (nec reddita caro 570
 Nutrimenta patri) brevibus præreptus in annis.
 At Latagum Zatenque Daraps; illum exigit hasta;
 Hunc fugat; ingentem subiti cum sanguinis undam
 Vidit, & extremo lucentia pectora ferro.
 Ecce autem muris residens Medea paternis, 575
 Singula dum magni lustrat certamina belli,
 Atque hos ipsa procul densa in caligine reges
 Agnoscit, quæritque alios Junone magistra,
 Conspicit Æsonium longe caput: ac simul acres
 Huc oculos sensusque refert animumque faventem: 580
 Nunc quo se raperet, nunc quo diversus abiret,
 Ante videns; quotque unus equos, quot funderet arma;
 Orantesque viros quam densis sterneret hastis.
 Quaque iterum tacito sparsit vaga lumina vultu,
 Aut fratris quærens, aut pacti conjugis arma, 585
 Sævus ibi miseræ solusque occurrit lason.

Tunc his germanam aggreditur, ceu nescia, dictis:
 Quis, precor, hic, toto jamdudum servare campo
 Quem tueor, quemque ipsa vides? nam te quoque tali
 Attonitam virtute reor. contra aspera Juno 598
 Reddit agens stimulis, ac diris fraudibus urget:
 Ipsam, ait, Æsoniden cernis, soror, æquore tanto
 Debita cognati repetit qui vellera Phrixi;
 Nec nunc laude prior generis, nec sanguinis usquam.
 Aspicias, ut Minyas inter, proceresque Cytræos 599
 Emicet effulgens, quantisque insultet acervis:
 Et jam vela dabit, jam litora nostra relinquet,
 Thessaliæ felicis opes, dilectaque Phrixo
 Rura petens. eat atque utinam, superetque labores!
 Tantum effata, magis campis intendere suadet, 600
 Dum datur, ardentesque viri. percurrere pugnæ.
 At simul hanc dictis, illum Dea Marte secundo
 Impulit, atque novas egit sub pectora vires,
 Ora sub excelsa jamdudum vertice coni
 Sæva micant, cursusque ardescit: nec tibi, Perse, 601
 Nec tibi, virgo, jubæ lætabile fidus Achivæ.
 Acer ut autumnæ canis, iratoque vocati
 Ab Jove fatales ad regna injusta cometæ.
 Nec sua Ctethiden latuit Dea, vimque recentem
 Sentit agi membris, ac se super agmina tollit: 602
 Quantum ubi ipse gelu, magnoque incanuit imbre
 Caucasus, & summas abiit hibernus in Arctos.
 Tunc vero, stabulis qualis leo sævit opimis
 Luxurians, spargitque famem, mutatque cruores;
 Sic neque parte ferox, nec cæde moratur in una 603
 Turbidus; inque omnes pariter furit: ac modo sævo

Ense, modo infesta rarefcunt cuspide pugnae.
 Tunc & terrificis undantem crinibus Hebrum;
 Et Geticum Priona ferit: caput eripit Auchi,
 Brachiaque, & vastis volvendum mittit arenis: 625
 At genitus Jove complerat sua fata Colaxes;
 Jamque pater mœsto contristat sidera vultu,
 Talibus ægra movens nequidquam pectora curis:
 Hei mihi, si duræ natum subducere sorti
 Moliar, atque meis ausim confidere regnis! 635
 Frater adhuc Amycl mœret nete: cunctaque Divum
 Turba fremunt, quorum nati cecidere cadentque.
 Quin habeat sua quemque dies: cunctisque negabo,
 Quæ mihi, supremos misero sic fatus honores
 Congerit, atque animis moriturum ingentibus implet. 630
 Ille volat campis, immensaque funera miscet
 Per cuneos: velut hiberno proruptus ab arcu
 Imber agens scopulos, nemorumque operumque ruinas;
 Donec ab ingenti bacchatus vertice montis
 Frangitur, inque novum paulatim deficit amnem. 635
 Talis in extremo proles Jovis emicat ævo;
 Et nunc magnanimos Hypetaona Gefithoumque,
 Nunc Arinen Olbumque necat: jam saucius Apren;
 Et desertus equo Tydrum pedes excipit hasta
 Phasiaden; pecoris custos de more paterni 640
 Caucasus ad primas genuit quem Phasidis undas:
 Hinc puero cognomen erat; famulumque ferebant
 Phasidis intonso nequidquam crine parentes.
 Jamque aliis instabat atrox; cum Diva supremas
 Rumpit iniqua colus, victorque advenit Iason. 645
 Excipit hunc sæva sic fatus voce Colaxes:

Vos Scythiæ saturare canes, Scythiæque volucres.
 Huc miseri venistis? ait: saxumque prehensum.
 Illius & dextræ gestamen, & illius ævi,
 Concussa molitur humo; quod regia Juno
 Flexit ad ignotum caput infletumque Monefi.
 Præceps ille ruit. nato non depulit ictus
 Juppiter; Æsoniæ vulnus fatale sed hastæ.
 Per clypeum, per pectus abit: lapsoque cruentus.
 Advolat Æsonides, mortemque cadentis acerbat.
 Spargitur hinc, miserisque venit jam notus Alanis.
 At regina virum (neque enim Deus amovet ignem).
 Persequitur lustrans, oculisque ardentibus hæret:
 Et jam, læta minus præsentis imagine pugnæ,
 Castigatque metus, &, quas alit inscia, curas;
 Respiciens, an vera soror: nec credere falsos.
 Audet atrox vultus, eademque in gaudia rursus.
 Labitur, & sævæ trahitur dulcedine flammæ.
 Ac velut ante comas ac summa cacumina silvæ.
 Lenibus alludit flabris levis Auster: at illum,
 Protinus immanem miseræ sensere carinæ:
 Talis ad extremos agitur Medea furores.
 Interdum blandæ derepta monilia Divæ.
 Contrectat, miseroque aptat flagrantia collo.
 Quaque dedit teneros aurum furiale per artus,
 Deficit; ac sua virgo Deæ gestamina reddit:
 Non gemmis, non illa levi turbata metallo,
 Sed facibus, sed mole Dei; quem pectore toto
 Jam tenet: extremus roseo pudor errat in ore.
 Ac prior his: Credisne patrem promissa daturum?
 O soror, Argolicus cui Dis melioribus hospes

654

655

660

665

670

675

Contigit? aut belli quantum jam restat acerbi?
 Heu quibus ignota sese pro gente periclis
 Objicit! hæc tantem medio in sermone reliquit
 Incepti jam Juno potens, securaque fraudis. 68a
 Imminet e celsis audentius improba muris
 Virgo, nec ablatam sequitur quæritve sororem.
 At quoties vis dira ducum, densique repente
 Æsoniden pressere viri, cumque omnis in unum
 Imber iit, toties saxis pulsatur & hastis. 68b
 Primaque ad infesti Lexanoris horruit arcus;
 Alta sed Æsonium supra caput exit arundo,
 Teque, Caïce, petit, conjux miseranda Caïco
 Linquitur; & primo domus imperfecta cubili.
 Regius Eois Myraces interpres ab oris 69a
 Venerat, ut Colchos procul atque Ætيا Parthis,
 Fœdera donato non irrita jungeret auro.
 Tum juvenem terris Patcæ tenere Cytæis,
 Ac subiti Mavortis amor: simul armiger ibat
 Semivir, impubemque gerens sterilemque juventam. 69b
 Ipse, pharetratis residens ad frena tapetis,
 Nunc levis infesto procurrit in agmina curru.
 Nunc fuga conversas spargit mentita sagittas.
 At viridem gemmis & Eoæ flamine silvæ
 Subligat extrema patrium cervice tiaram. 70a
 Insignis manicis, insignis acinace dextro;
 Improba barbaricæ procurrunt tegmina plantæ.
 Nec latuere diu sævum spolia illa Syenen,
 Perque levem & multo maculatam murice tigrin
 Concita cuspis abit: subitos ex ore cruores
 Sanguis tigris hiat, vitamque effundit herilem: 70b

Ipse puer fracto pronum caput implicat arcu.
 Sanguine tunc atro chlamys ignea, sanguine vultus;
 Et gravidæ maduere comæ, quas flore Sabæo
 Nutrierat, liquidoque parens signaverat auro. 710
 Qualem si quis aquis & fertilis ubere terræ
 Educat, ac ventis oleam felicibus implet,
 Nec labor affiduus, nec spes sua fallit alentem;
 Jamque videt primam tenero de vertice frondem:
 Cum subito immissis præceps aquilonia nimbis. 715
 Venit hiems, nigraque evulsam tendit arena.
 Haud secus ante urbem Myraces, atque ipsius ante
 Virginis ora cadit; sed non magis illa movetur
 Unius ægra metu, quam te, Meleagre, furentem;
 Quam Talaum videt, aut pugnâs miratur Acasti. 720
 (At satis hos ipsæ gentes, campique videbant)
 Tempestate pari versis incumbere turmis:
 Ante oculos fuga foeda ducum, largusque cadentum.
 It cruor, & currus dominis ingentibus orbi.
 Non tulit hos Perses gemitus: clademque suorum, 725
 Tergaque versa tuens his coelum questibus implet:
 Quid me jam patriis ejectum sedibus istas
 Ut struerem pugnâs, Scythiamque in bella moverem;
 Vos Superi, vos augurio lussitis inani?
 Quid fratris meritas tua, Juppiter, omina poenas 730
 Promisere mihi? nobis Argoa parabas
 Scilicet auxilia, & tantas conjungere vires.
 Sæva quidem lucis miseris mora: dent tamen, oro,
 Unum illum mihi fata diem, quo fallat Achivos.
 Sic meritos; quoque hunc videam virtute superbum 735
 Æsoniden, tantos stentem sine honore labores.

Dixerat hæc , pectusque suis everberat armis ,
 Et galeam fletu , galeam singultibus implet :
 Ibat & in medii præceps incendia belli ;
 Ni prior adversis Pallas vidisset ab armis ;
 Et secum : Ruit ecce ferox in funera Persees ;
 Quem genitor Colchis solioque reponere fratris
 Jam statuit. nostra vereor ne fraude peremtum
 Increpet , & culpam hanc magno terrore rependat.
 Hæc dicens , atro nebulam diffundit amictu ,
 Stridentisque viri circum caput amovet hastas.
 Ille super socias clementi turbine gentes
 Erigitur , paulumque levi raptatus in æthra ,
 Jam tandem extremas pugnae desertur in oras :
 Forte ubi ferus Hiber Eshedoniæque phalanges
 Marte carent , solisque juvant clamoribus agmen.
 Nox simul astringit profert mortalibus umbras ;
 Et cadit extemplo belli fragor , ægraque muris
 Digreditur , longum virgo perpeffa timorem.
 Ut fera Nyctelii paulum per sacra resistunt ,
 Mox rapuere Deum jamjam in quodcunque paratæ
 Thyades , haud alio remeat Medea tumultu ,
 Atque inter Grajùmque acies patriasque phalanges
 Semper inexpletis agnoscit lasa curis ,
 Armaque , quique cava superest de casside vultus.

740

745

750

755

760

C. VALERII FLACCI

SETINI BALBI

ARGONAUTICON

LIBER SEPTIMUS.

LIBRI SEPTIMI
ARGUMENTUM
ÆGIDIO MASERIO

AUCTORE

*MEDEAM urit amor. promissum perfidus aurum
Rex Æeta negat: nisi serpens Martia justo
Congressu ignotam fateatur vitæ quietem:
Et juga flammivomi subeant nisi ferrea tauri:
Terrigenæque armis cedant. mirata parentem
Phasias ingratum Cytheræo proditur æstu:
Et juvenis miserata necem sublimia linquit
Mœnia: datque herbas, virosa aconita, novercis
Cognita Theffalicis. thalamos non spernit Iason.
Fatales panduntur agri: taurique domantur.
Vomere vertuntur glebæ: ferus emicat arvis.
Miles: & effusus fratrum cadit ense venenis.*

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER VII.

T E quoque Thessalico jam serus ab hospite vesper
 Dividit, & te jam tua gaudia, virgo, relinquunt:
 Noxque ruit, soli veniens non miris amanti.
 Ergo ubi, cunctatis extremo in limine plantis,
 Contigit ægra toros, & mens incensa tenebris;
 Vertere tunc varios per longa insomnia questus,
 Nec pereat quo scire malo: tandemque fateri
 Ausa sibi, paulum medio sic fata dolore est:
 Nunc ego quo casu, vel quo sic pervigil usque
 Ipsa volens errore trahor? non hæc mihi certe
 Nox erat ante tuos, juvenis fortissime, vultus.
 Quos ego cur iterum demens iterumque recorder,
 Tam magno discreta mari? quid in hospite solo
 Mens mihi? cognati potius jam vellera Phrixi
 Accipiat, quæ sola petit, quæque una laborum
 Causa viro. nam quando domos has ille reviset?

Aut meus Æsonias quando pater ibit ad urbes?
 Felices, mediis qui se dare fluctibus ausi,
 Nec tantas timuere vias, talemque secuti
 Hunc qui deinde virum: sed sic quoque talis abito. 20
 Tum iactata toro, nimiumque experta cubile,
 Ecce videt tenui candescere limen Eoo:
 Nec minus infomnem lux orta refecit amantem,
 Quam cum languentes levis erigit imber aristas,
 Grataque jam fessis descendunt flamina remis. 25
 At sua longarum Minyas jam cura viarum
 Admonet, inque ipso nequidquam tempore regem.
 Lætitia meriti que petunt; quem passus Iason
 Vota prius captasque Deis accendere prædas,
 Prominet, atque oculos longe tenet; aurea si jam 30
 Pellis, & oblati clarescant atria villis.
 Ille autem jamjam vultus vocesque paratas
 Ante aperit; rumpitque moras, inque ipsa morantis.
 Profluit ora viri, talique effunditur ira:
 Orbe satos alio, sua litora regnaque habentes, 35
 Quis furor has mediis tot fluctibus egit in oras,
 Quisve mei vos tantus amor? tu prima malorum
 Causa mihi; tu, Phrixæ gener: non te æquoremersum;
 Quo soror, ut felix nullos nunc nomine Grajos
 Noffem ego. quis regum Pelias, quis Theſſalus, aut quæ 40
 Græcia? quodnam hominum cerno genus? aut ubi cautes
 Cyaneæ? venit Scythicas en hospes in oras.
 Quinquaginta Asiam (pudet heu!) penetrarit Iason
 Exulibus? meque ante alios sic spreverit una,
 Una ratis, spoliū ut vivo de rege reportet? 45
 Ipsum efferre, meos ipsum me pandere lucos

Imperet, & nullo dignetur vincere bello?
 Cur, age, non templis sacrata avellere dona
 Omnibus, atque ipsas gremiis abducere natas,
 Prædo, libet? vobisne domos, vobisne parentes 50
 Esse putem, ratis infandis quos sola rapinis
 Sævaque pascit hiems? & quos, credamus ut ipsis,
 Rex suus illisit pelago, veruitque reverti?
 Scilicet Æoliæ pecudis poteretur ut auro?
 Ante meus cæsa descendet Caucasus umbra;
 Ac prior Hæmonias repêtet super æquora prædas:
 Haud ego cum vitis statui feralibus Hellen.
 Si tamen his aliter perstas non cedere terris,
 Tequæ pudor cassi reditus movet, ac later una
 Nescio quid plus puppe viris; haud ipse morabor 60
 Quæ petitis: modo nostra prior tu perforce iussa.
 Martius ante urbem longis jacet horridus annis
 Campus, & ardentes, ac me quoque vomere pressio;
 Me quoque cunctantes interdum agnoscere tauri.
 His magis atque magis rabiem nunc nostra senectus 65
 Luxuriemque dedit; solitoque superbior ignis
 Ore fremit. succede meæ, fortissime, laudi;
 Et nostros recale, hospes, agros. nec semina deernit;
 Quæ prius ipse dabam, & messes, quas solus obibam.
 Consiliis nox una satis. tecumque retracta, 70
 Cumque tuis hæc iussa Deis: ac, si quid in isto est
 Robore, prædicti venies in rura laboris.
 Ipse incertus adhuc, tenebris te protinus illis
 Involvi flammisque velim: durare parumper
 An magis, everso jacias dum semina campo,
 Ac tibi Cadmei dum seminis exeat hydri 75

Miles, & armata florescant pube novalēs.
 Filia prima trucidis vocem mirata tyranni
 Hæsit, & ad juvenem pallentia rettulit ora,
 Contremuitque metu, ne nescius audeat hospes;
 80 Seque miser ne posse putet. perstrinxerat horror
 Ipsum etiam, & mœsta stabat defixus in ira.
 Non ita Tyrrhenus stupet Ioniusque magister,
 Qui portus, Tyberine, tuos, claramque serena
 85 Arce Pharon præceps subiit: nusquam ostia, nusquam
 Ausoniam videt, & sævas accedere Syrtes.
 Tum tamen, infando quæ det responsa tyranno,
 Colligit, & tandem obrutu consurgit ab alto:
 Non, ait, hos reditus, non hanc, Æeta, dedisti
 90 Spem Minyis: cum prima tuis pro mœnibus arma
 Induimus. quo versa fides? quos vestra volutant
 Iussa dolos? alium hic Pelian, alia æquora cerno.
 Quin agite, hoc omnes odiisque urgete tyranni
 Imperiisque caput; quanquam mihi dextera, nec spes
 95 Defuerit mox iussa pati, nec cedere duris.
 Unum oro, seu me illa suis seges obruet hastis,
 Hauriet adverso seu crastinus ignis hiatu;
 Nuntius hinc sævas Peliae mittatur ad aures,
 Hic periisse viros; & me, si vestra fuisset
 100 Ulla fides, reducem patriæ potuisse referri.
 Talibus attonitos dictis natamque patrēque
 Linqvit, & infida præceps prorumpit ab aula.
 At trepida & medios inter deserta parentes
 Virgo filet: nec fixa solo servare parumper
 Lumina, nec potuit mœstos non flectere vultus:
 105 Respexitque fores, & adhuc invenit euntem:

Visus & heu miseræ tunc pulchrior hospes amanti
 Discedens: tales humeros, ea terga relinquit.
 Illa domum atque ipsos paulum procedere posses
 Optat, & ardentes tenet intra limina gressus. 110
 Qualis, ubi extremas lo vaga sentit arenas,
 Fertque refertque pedem; tumido quam cogit Erinny
 Ire mari, Phariæque vocant trans æquora matres.
 Circuit haud aliter, foribusque impendet apertis,
 An melior Minyas revocet pater: oraque quærens 115
 Hospitis, ausolo moeret defecta cubili,
 Aut venit in caræ gremium refugitque sororis,
 Atque loqui conata filet; rursusque recedens
 Quærit, ut Ææis hospes confederit oris
 Phrixus, ut aligeri Circen rapuere dracones. 120
 Tum comitum visu fruitur miseranda suarum,
 Implerique nequit; subitoque parentibus hæret
 Blandior, & patriæ circumfert oscula dextræ.
 Sic assueta toris & mensæ dulcis herili,
 Ægra nova jam peste canis rabieque futura, 125
 Ante fugam totos lustrat queribunda penates:
 Tandem etiam molli sese semel increpat ira:
 Pergis, ait, demens; teque illius angit imago
 Curaque, qui profuga forsan tenet alta carina?
 Quique meum patrias referet nec nomen ad urbes? 130
 Quid me autem sic ille movet, superetne labores,
 An cadat, & tanto turbetur Græcia luctu?
 Saltem, fata virum si jam suprema ferebant,
 Iussus ad ignotos potius foret ire tyrannos!
 O utinam, & tandem non hac moreretur in urbe! 135
 Namque & fidereo nostri de sanguine Phrixi

Dicitur ; & caram vidi indoluiffe sororem :
Seque ait has iuffis actum miser ire per undas.
Aut redeat quocunque modo , meque ifta precari
Nefciat , atque meum non oderit ille parentem. 140
Dixerat hæc , ftratoque graves projecerat artus ,
Si veniat miferata quies ; cum lævior ipfe
Turbat agitque fopor : fupplex hinc fternitur hofpes ;
Hinc pater : illa nova rumpit formidine fomnos ,
Erigiturque toro ; famulas carosque penates 145
Agnofcit , modo Theffalicas raptata per urbes .
Turbidus ut poenis cæcisque pavoribus ensem
Corripit , & lævæ ferit agmina matris Oreſtes ;
Ipſum angues , ipſum horrifoni quatit ira flagelli ;
Atque iterum infeſtæ ſe fervere cædè Lacænæ 150
Credit agens , falſaque redit de ſtrage Dearum
Feſſus , & in miſeræ collabitur ora ſororis.
His ubi nequidquam nutantem Colchida curis
Juno videt necdum extremo parere furori ;
Non jam mentitæ vultum vocemque reſumit 155
Chalciopes ; quando arbor hebet , leviorque pudori
Menſque obnixa malo ; tenues ſublimis in auras
Tollitur , & fulvo Venerem veſtigat Olympo :
Sum memor , ut tantum mecum partita laborem ;
Illa nimis ſed dura manet , converſaque in iram 160
Et Furias dolet , ac me nunc decepta reliquit.
I , precor , atque iſtum , quo me fruſtratur , amorem
Vince , precor ; patriis ut tandem evadere teſtis
Audeat , atque meum caſu defendere ab omni
Æſoniden. quin illa ſacro , quo freta , veneno 165
Illum etiam totis adſtantem noctibus anguem ,

Qui nemus omne suum , quique aurea (respice porro)
 Vellera tot spiris circum , tot ductibus implet ,
 Solvat , & in somnos ingenti solvat ab orno.
 Hæc tibi nunc : Furiis , atque ipsi cetera mando: 176
 Tum Venus aligerum mater sic satur Amorum :
 Nec tibi , cum primos aggressa es flectere sensus
 Virginis , ignotaque animum contingere cura ,
 Desuimus : data continuo sed cingula soli
 Nostra tibi , quis mota loco labefactaque cessit: 177
 Haud satis est ; sed me ipsa opus : & cunctantia poscunt
 Pectora me , dubiusque pudor : jam fœdera faxo
 Æsonii petat ipsa viri , metuatque morari.
 Tu face luciferæ citus ad delubra Dianæ
 Deveniat , sacras solita est ubi fundere rædas 178
 Colchis , & æquali dominam lustrare caterva:
 Nec te nunc Hecates subeat metus , aut mea forte
 Impediat ne coepta time. quin audeat opto :
 Continuo transibit amor ; cantuque trilingui
 Ipsam flammiferos cogam compescere tauros ; 179
 Amplexumque pati. volucrem tunc aspicit Iria ;
 Festinamque jubet monitis parere Diones ;
 Et juvenem Æsonium prædicto sistere loco.
 Protinus hinc Iris Minyas , Cytherea petivit
 Colchida : Caucasii speculatrix Juno resedit 180
 Rupibus , attonitos Ææa in moenia vultus
 Speque metuque tenens , & adhuc ignara futuri:
 Vix primas occulta Venus prospexerat arces ;
 Virginis ecce novus mentem perfringere languor
 Incipit : ingeminant commotis questibus æstus. 181
 Ergo iterum sensus varios super hospite volvens
Val. Flaccus. M

Mœret, & absenti nequidquam talia fatur.
 Si tibi Theſſalicis, nunc ſi tua forte venenis
 Mater, & heu, ſi qua eſt, poſſet ſuccurrere conjux!
 Quidve tuos virgo poſſim niſi flere labores? 200
 Hoc ſatis; ipſa etiam caſus ſpectare ſupremos,
 Atque iterum duræ cogar comes eſſe ſorori.
 Et nunc ille ſua non quemquam forte moveri;
 Non ullum meminiffe putat: cumque omnibus odit
 Me quoque. ſi quando fuerit tamen ulla poteſtas, 205
 Illum ego, qui diris cinis ultimus hæſerit arvis,
 Oſſaque, quīs tauri ſævusque pepercerit ignis,
 Componam, ſedemque dabo. fas tunc mihi manes
 Dilexiſſe viri, tumuloque has reddere curas.
 Dixerat. ecce toro Venus improvīſa reſedit,
 Sicut erat mutata Deam, mentitaque piſtis
 Veſtibus & magica Circen Titanida virga.
 Ipſa, velut leni fallatur imagine ſomni,
 Hic oculos incerta tenet, magnique ſororem
 Paulatim putat eſſe patris: tum flebile gaudens 215
 Proſiluit, ſævæque ultro tulit oſcula Divæ.
 Ac prior: O tandem, vix tandem reddita, Circe;
 Dura tuis; quæ te bijugis ſerpentibus egit
 Hinc fuga? quæve fuit patriis mora gravior oris?
 Ante & Theſſalicæ Phafin petiere carinæ, 220
 Perque tot infelix fruſtra vada venit Iaſon,
 Quam patriæ te movit amor. tum cetera rumpit;
 Occurritque Venus: Tu nunc mihi cauſa viarum
 Sola: tuæ venio (jampridem gnara) juventæ:
 Cetera parce queri; neu me meliora ſecutam 225
 Argue: quippe ut jam reputentur munera Divūm.

Omnibus hunc potius communem animantibus orbem,
 Communes & crede Deos. patriam inde vocato,
 Qua redit itque dies. nec nos, o nata, malignus
 Cluserit hoc uno semper sub frigore Phasis. 230
 Fas mihi non habiles, fas & tibi linqere Colchos.
 Et nunc Ausonii conjux ego regia Pici:
 Nec mihi flammiferis horrent ibi pascua tauris;
 Meque vides Tusci dominam maris. at tibi quinam
 Sauromatæ, miseranda, proci? cui vadis Hiberno,
 (Hei mihi!) vel sævo conjux non una Gelono? 235
 Illa Deæ contra jamdudum spernere voces:
 Non ita me immemorem magnæ Perseïdos, inquit,
 Cernis, ut infelix thalamos ego cogar in illos.
 I, precor, atque unum pro me dimitte timorem. 240
 Sed magis his miseram, quando potes, eripe curis;
 Unde metus æstusque mihi, quæque aspera, mater,
 Perpetior duræ jamdudum incendia mentis.
 Nulla quies animo, nullus sopor: ardua amanti.
 Quære malis nostris requiem, mentemque repone: 245
 Redde diem noctemque mihi; da prendere vestes
 Somniferas, ipsaque oculos componere virga.
 Tu quoque nil, mater, prodes mihi: fortior ante
 Sola fui. tristes thalamos, infestaque cerno.
 Omnia, vipereos ipsi tibi surgere crines. 250
 Talia verba dabat, collapsaque flebat iniquæ
 In Veneris Medea sinus, pestemque latentem
 Offibus, atque imi monstrabat pectoris ignem.
 Occupat amplexu Venus, & furialia figit
 Oscula, permixtumque odiis inspirat amorem. 255
 Dumque illam variis mœrentem vocibus ambit,

Inque alio sermone tenet; Quin hoc, ait, audi,
 Atque attolle genas. lacrimisque hæc infit obortis:
 Cum levis a superis ad te modo laberer auris;
 Forte ratem primo fugientem litore cerno, 265
 Qualem nostra suo nunquam dimittere portu
 Vellet, adhuc omnes quæ detinet insula nautas:
 Unus ibi ante alios, qui tum mihi pulchrior omnes
 Visus erat (longeque ducem mirabar & ipsa)
 Advolat, atque unam comitum ratus esse tuarum: 265
 Per, tibi si quis, ait, morituri protinus horror,
 Et quem non meritis videas occurrere monstis,
 Hæc præcor: hæc dominæ referas ad virginis aurem:
 Tu fletus ostende meos: illi has ego voces,
 Qua datur, hæcque manus, ut possum, a litore tendo. 270
 Ipsæ, ego quas mecum per mille pericula traxi,
 Defecere Deæ. spes & via sola salutis,
 Quam dederit, si forte dabit. ne vota repellat;
 Ne mea: totque animas, quales nec viderit ultra;
 Dic precor, auxilio juvet, atque hæc nomina servet. 275
 Si Pelopis duros prior Hippodamia labores
 Expedit, totque ora simul jugulata procorum
 Respiciens, tandem patrios exhorruit axes:
 Si dedit ipsa neci fratrem Minoia virgo:
 Cur non hospitibus fas sit succurrere dignis 280
 Te quoque, & Ææos jubeas mitescere campos?
 Occidat æterna tandem Cadmeia morte,
 Jam seges, & viso fumantes hospite tauri.
 Hei mihi, quod nullas hic possum exsolvere grates!
 Ut tamen hoc sæva corpus de morte receptum, 285
 Hanc animam sciat esse suam, miserebitur ergo?

Dic, ait, an potius? strictumque ruebat in ensen.
 Promissi: ne falle, precor. cumque ipsa moverer.
 Alloquio casuque viri, te passa rogari.
 Sum potius: tu laude nova, te supplice digno. 250
 Dignior es: sat fama meis jam parta venenis.
 Torserat illa gravi jamdudum lumina vultu
 Vix animos dextramque tenens, quin ipsa loquentis
 Iret in ora Deæ; tanta pudor astat ira.
 Verba cavens: horror molles invaserat annos. 295
 Jamque toro trepidas infelix obstruit aures;
 Nec quo ferre fugam, nec quo se vertere posset.
 Pressa videt: rupta condit tellure premique.
 Jamdudum cupit, ac diras evadere voces.
 Illa sequi jubet, & portis exspectat in-ipsis. 300
 Sævus Echionia ceu Penæthea Bacchus in aula.
 Deferit, injectis per roscida cornua vinclis;
 Cum tenet ille Deum, pudibundaque tegmina matris,
 Tympanaque, & mollem subito miser accipit hastam.
 Haud aliter deserta pavet, perque omnia circum. 305
 Fert oculos, testisque negat procedere virgo.
 Contra sævus amor, contra periturus Iason.
 Urget, & auditæ crescunt in pectore voces.
 Heu quid agat? videt externo se prodere patrem.
 Dura viro: famam scelerum jamque ipsa suorum. 310
 Prospicit, & questu superos, questuque fatigat
 Tartara: pulsat humam, manibusque immurmurat uncis.
 Noctis heram Ditemque ciens, succurrere tandem
 Morte velint, ipsumque simul dimittere leto,
 Quem propter furit: absentem sævissima poscit. 315
 Nunc Pelian, tanta juvenem qui perderet ira:

Sæpe suas misero promittere destinat artes,
 Denegat, atque una potius decernit in ira;
 Ac neque tam turpi cessuram semper amor
 Proclamat, neque opem ignoto viresque daturam: 320
 Atque toro projecta manet: cum visa vocari
 Rursus, & impulsio sonuerunt cardine postes.
 Ergo ubi nescio quo penitus se numine vinci
 Sentit, & absisum quidquid pudor ante monebat;
 Tum thalami penetrare petit, quæ maxima norat 325
 Auxilia Hæmonia quærens pro rege carinæ.
 Utque procul magicis spirantia testâ venenis,
 Et sævæ patuere fores, oblataque contra
 Omnia, quæ Ponto, quæ Manibus eruit imis;
 Et quæ sanguinea Lunæ destrinxit ab ira: 330
 Tunc sequeris, ait, quidquam, aut patiêre pudendum,
 Cum tibi tot mortes, scelerisque brevissima tanti
 Effugia? hæc dicens, qua non velocius ulla,
 Pestiferam toto nequidquam lumine lustrat.
 Cunctaturque super, morituraque colligit iras. 335
 O nimium jucunda dies, quam cara sub ipsa
 Morte magis! stetit, & sese mirata furentem est.
 Occidis, heu! primo potes hoc durare sub ævo?
 Nec tu lucis, ait, nec videris ulla juventæ
 Gaudia? nec dulces fratris pubescere malas? 340
 Hunc quoque, qui nunc est primævus, lasona nescis
 Morte perire tua, qui te nunc invocât unam,
 Qui rogat, & nostro quem primum in litore vidi?
 Cur tibi fallaces placuit conjungere dextas?
 Tun' poteras istis juvenem non perdere monstis 345
 Protinus? ipsa etiam, fateor, tunc ipsa volebam.

Testor cara tuas, Circe Titania, voces:
 Te ducente sequor: tua me grandæva fatigant
 Consilia, & monitis cedo minor. hæc ubi fata,
 Rursus ad Hæmonii juvenis curamque metumque 350
 Vertitur: hunc solum propter seu vivere gaudens,
 Sive mori, quodcunque velit. majora precatur
 Carmina, majores Hecaten immittere vires
 Nunc sibi; nec notis stabat contenta venenis.
 Cingitur inde lians, & qua sibi fida magis vis 355
 Nulla, Prometheæ florem de sanguine fibræ
 Caucasium, tonitru nutritaque gramina, promit,
 Quæ sacer ille nives inter tristesque pruinas
 Durat editque cruor; cum viscere vultur adesto
 Tollitur e scopulis, & rostro irrorat aperto. 360
 Idem nec longi languescit finibus ævi
 Immortale virens: idem stat fulmina contra
 Sanguis, & in mediis florescunt ignibus herbæ.
 Prima Hecate Stygiis duratam fontibus harpen
 Intulit, & validas scopulis effodit aristas: 365
 Mox famulæ monstrata seges, quæ lampade Phœbes
 Sub decima juga foeta metit, sævitque per omnes
 Reliquias sanctemque Dei; gemit irritus ille
 Colchidos ora tuens: totos tunc contrahit artus
 Monte dolor, cunctæque tremunt sub falce catenæ. 370
 Talibus infelix contra sua regna venenis
 Induitur, noctique tremens infertur opacæ.
 Dat dextram vocemque Venus, blandisque paventem
 Alloquiis, junctoque trahit per mœnia passu.
 Quælis adhuc teneros supremum pallida foetus 375
 Mater ab excello produxit in æra nido.

Hortaturque sequi, brevibusque insurgere pennis;

Illos cærulei primus ferit horror Olympi;

Jamque redire rogant, assuetaque quæritur arbor:

Haud aliter cæcæ per mœnia deficit urbis

380

Incedens, horretque domos Medea filentes.

Hic iterum extremæ nequidquam in limine portæ

Substitit, atque iterum fletus animique soluti:

Respexitque Deam, paulumque his vocibus hæsit:

Ipsæ rogat certe, meque ipsæ implorat Iason.

385

Nullane culpa subest? labes non ulla pudoris,

Nullus amor: nec turpe viro servire precanti?

Illa nihil contra, vocesque abruptis inanēs.

Et jam jam magico per opaca silentia Colchis

Cœperat ire sono, monstrataque condere vultus

390

Numina, cumque suis averti collibus amnes:

Jam stabulis gregibusque pavor, strepitusque sepulcris

Inciderat: stupet ipsa gravi nox tardior umbra.

Jamque tremens longe sequitur Venus. utque sub altas

Pervenere trabes, Divæque triformis in umbram;

395

Hic subito ante oculos nondum speratus Iason

Emicuit: viditque prior conterrita virgo.

Atque hic se profugam volucris Thaumantias ala

Sustulit: inde Venus dextræ dilapsa tenenti.

Obvius ut fera cum se sub nocte magistris

400

Impingit pecorique pavor; qualesve profundum

Per chaos occurrunt cæcæ sine vocibus umbræ:

Haud secus in mediis noctis nemorisque tenebris

Inciderant ambo attoniti, juxtaque subibant,

Abietibus tacitis aut immotis cyparissis

405

Assimiles, rapidus nondum quas miscuit auster.

Ergo ut erat vultu defixus uterque silenti,
 Noxque suum peragebat iter; jam jam ora levare
 Æsoniden, farique cupit Medea priorem.
 Quam simul effusus pavitanti fletibus heros, 410
 Flagrantisque genas vidit, miserumque pudorem:
 Has tandem voces dedit, & solatus amantem est:
 Fersne aliquam spem lucis? ait. miserata laborem
 Nempe venis? an & ipsa mea lætabere morte?
 Ne, precor, infando similem te, virgo, parenti 415
 Gesseris: haud tales decet inclementia vultus.
 Hascine nunc grates, hæc expectata laborum
 Dona dari decuit? sic te sub teste remitti
 Fas me, virgo, tuum? justas da vocibus aures:
 Nec pater ille tuus tantis me opponere monstis; 420
 (Quid meritum?) aut tales voluit me pendere poenas.
 An jacet externa quod nunc mihi cuspide Canthus?
 Quodque meus vestris cecidit pro mœnibus Iphis?
 Aut Scythiæ tanta inde manus? jussisset abire
 Perfidus, atque suis extemplo cedere regnis. 425
 Spem mihi promissam per quæ discrimina rursus;
 Et reddat qua lege, vides. occumbere tandem
 Possumus: idque sedet, quam non quæcunque subire
 Patris jussa tui: nunquam sine vellere abibo
 Hinc ego: degenerem nec me tu prima videbis. 430
 Hæc ait. illa tremens, ut supplicis aspicit ora
 Conticuisse viri, jamque & sua verba reposci;
 Nec quibus incipiat demens videt, ordine nec quo;
 Quove tenus, prima cupiens effundere voce
 Omnia, sed nec prima pudor dat verba timenti. 435
 Hæret, & attollens vix tandem lumina fatur:

Quid, precor, in nostras venisti, Thessale, terras?
 Unde mei spes ulla tibi? tantosque petisti
 Cur non ipse tua fretus virtute labores?
 Nempe, ego si patriis timuisssem excedere testis; 440
 Occideras: nempe hanc animam fors sæva manebat
 Funeris. en ubi Juno, ubi nunc Tritonia virgo;
 Sola tibi quoniam tantis in casibus adsum
 Externæ regina domus: miraris & ipse,
 Credo: nec agnoscunt hæc nunc Ætida silvæ. 445
 Sed fatis sum victa tuis. cape munera supplex
 Non mea; teque iterum Pelias si perdere quæret;
 Inque alios casus, aliasque immittet ad urbes;
 Heu formæ ne crede tuæ. Titania jamque
 Gramina, Persæasque sinu depromere vires 450
 Cœperat; his iterum compellat lafona dictis:
 Si tamen aut superis aliquam spem ponis in ipsis;
 Aut tua præsentis virtus educere leto
 Si te forte potest; & jam nunc deprecor, hospes;
 Me sine, & infontem misero dimitte parenti. 455
 Dixerat. extemplo (neque enim matura ruebant
 * Sidera, & extremum suffixerat axe Booten)
 Cum gemitu & multo juveni medicamina fletu
 Non secus ac patriam, pariter famamque decusque,
 Objicit. ille manu subit, & vim corripit omnem. 460
 Inde ubi facta nocens, & non revocabilis unquam
 Cessit ab ore pudor, propiorque implevit Erinnyss;
 Carmina nunc totos volvit figitque per artus
 Æsonidæ, & totum septeno murmure fertur
 Per clypeum, atque viro graviolem reddidit hastam: 465
 Jamque sui tauris languent absentibus ignes.

Nunc age, & has, inquit, cristas galeamque resume;
 Quam modo funerea tenuit Discordia dextra.
 Hanc jace per medias, cum verteris æquora, messes.
 Protinus in sese conversa furoribus ibit 470
 Cuncta phalanx: atque ipse fremens mirabitur, & me
 Respiciet fortasse pater. sic deinde locuta
 Jam magis atque magis mentem super alta ferebat
 Æquora: pandentes Mynias jam vela videbat
 Se sine: tum vero extremo percussa dolore 475
 Arripit Æsoniden dextra, ac submissa profatur:
 Sis memor, oro, mei, contra memor ipsa manebo;
 Crede, tui. quando hinc aberis, dic quæso, profundi
 Quod coeli spectabo latus? sed te quoque tangat
 Cura mei quocunque loco, quoscunque per annos: 480
 Atque hunc te meminisse velis, & nostra fateri
 Munera; servatum pudeat nec virginis arte.
 Hei mihi, cur nullos stringunt tua lumina fletus?
 An me mox merita morituram patris ab ira
 Dissimulas? te regna tuæ felicia gentis, 485
 Te conjux natæque manent: ego prodita obibo.
 Nec queror, & pro te lucem quoque læta relinquam.
 Protinus hospes ad hæc, (tacitis nam cantibus illum
 Flexerat, & simili jamdudum afflarat amore)
 Tune, ait, Æsoniden quidquam te velle relicta 490
 Credis; & ulla pati sine te loca? redde tyranno
 Me potius: recipe ingratos atque exue cantus.
 Quis mihi lucis amor? patriam cur amplius optem;
 Si non & genitor te primam amplectitur Æson,
 Teque tuo longe fulgentem vellere gaudens 495
 Spectat, & ad primos procumbit Græcia fluctus?

Respice ad has voces, & jam precor annue, conjux:
 Per te, quæ superis Divisque potentior imis,
 Perque hæc ergo tuo redeuntia fidera nutu,
 Atque per has nostri juro discriminis horas;
 Unquam ego si meriti, sim noctis & immemor hujus,
 Si te, sceptræ, domum, si te liquisse parentes
 Senferis, & mea tum non hæc promissa videntem;
 Tum me non tauros juvet evasisse, ferosque
 Terrigenas: tum me testis tua turbet in ipsis
 Flamma, tuæque artes: nullus succurrere contra
 Ingrato queat, & si quid tu sævius, ipsis
 Adjicias, meque in medio terrore relinquas.
 Audiit, atque simul meritis perjuræ poenæ
 Despondet, questus semper Furor ultus amantis:
 Hæc ubi dicta, tamen perstant defixus uterque,
 Et nunc ora levant audaci læta juvenia,
 Ora simul toties dulces rapientia visus,
 Dejecit hinc vultus æger pudor, & mora dictis
 Redditur, ac rursus conterret lasaona virgo:
 Accipe, perdomitis quæ deinde pericula tauris;
 Et quis in Æolio maneat te vellere custos;
 Nondum cuncta tibi, fateor, promissa peregi.
 Sævior ingenti Mavortis in arbore restat,
 Crede, labor; quem! tanta usinam fiducia nostri
 Sit mihi, nocturnæque Hecates, vestrique vigoris.
 Dixerat: utque virum doceat, quæ monstra supersint;
 Protinus immensis recubantem anfractibus anguem
 Turbat, & Hæmonii subito ducis objicit umbram.
 Ille, quod haud alias, stetit, & trepidantia torfit
 Sibila, seque metu postquam sua vellera circum.

500

505

510

515

520

525

Sustulit, atque omnis spiris exhorruit arbor;
 Incipit inde sequi, & vacuo furit ore per auras:
 Quis fragor hic? quænam tantæ, dic virgo, ruinæ?
 Exclamat stricto Æsonides stans frigidus ense. 339
 Illa trahit ridens, tandemque ait angue represso:
 Hunc tibi postremum nostri parat ira parentis,
 Heu miser, heu tantis iterum carpende periclis:
 O utinam, ut nullo te sim visura labore
 Ipsam cæruleis squalentem nexibus ornum; 339
 Ipsaque pervigilis calcantem lumina monstri;
 Contingat vix deinde mori! sic fata, profugit;
 Seque sub extremis in moenia rettulit umbris.
 Et jam puniceo regem spes vana sub ortu
 Extulerat, quantis nox una diremerit undis 340
 Æsoniden: liberne freto jam vultus aperto,
 Utque prius totum fileat mare: dumque ea longe
 Explorare queat; contra venit Arcas Echion
 Dicta ferens: jam Cirçæis Mavortis in agris
 Stare virum, daret æripedes in prælia tauros. 345
 En vocor, en ultro, dixit, spesque addidit ausa:
 Vos mihi nunc primum in glebas invertite tauri
 Æquora, nunc totas aperite & volvite flammæ:
 Exeat Hæmonio messis memoranda colono,
 Tuque tuum parti Grajùm da, nata, draconem. 350
 * Ipsius aspectu pereant: quin vellera, & ipsa
 Terga mihi diros servant infecta cruores.
 Fatur, & effusus pandi jubet æquora tauris.
 Pars & Echionii subeunt immania dentis
 Semina: pars diri portant grave robur aratri: 355
 At sua magnanimum contra Pagæa juvenus

Prosequitur stipatque ducem : tum maxima quisque
 Dicta dedit, sævisque procul discessit ab agris.

Fixerat illè gradus, totoque ex agmine solus
 Stabat, ut extremis desertus ab orbibus axis,
 Quem jam lassæ dies, austrique ardentis arenæ;

360

Aut quem Rhipæas exstantem rursus ad arcès
 Nix & cærulei Boreæ ferus abstulit horror :

Cum subito attoniti longissima Phædis unda,
 Causasiæque trabes, omnisque Ætiæ tellus
 Fulsit, & ardentes stabula effudere tenebras.

365

Ac velut ex una si quando nube corusci

Ira Jovis torfit geminos mortalibus ignes;

Aut duo cum pariter ruperunt vincula venti,

Dantque fugam : sic tunc claustris evasit uterque

370

Taurus, & immani proflavit turbine flammæ

Arduus, atque atro volvens incendia fructu.

Horruit Argoæ legio ratis : horruit audax,

Qui modo virgineis servari cantibus Idas

Flebat, & invito prospexit Colchida vultu.

375

Non tulit ipse moras, seseque immisit lachrymæ;

Diversos postquam ire videt : galeamque minantem

Quassat, & errantem dextra ciet obvius ignem.

Ut tandem stetit, & torvo se lumine flexit,

Qui prior adversi respexit lachrymæ arma,

380

Cunctatus paulum subito furit. æquora non sic

In scopulos irata ruunt, eademque recedunt

Fracta retro. bis fulmineis se flatibus infert,

Obnubitque virum : sed non incendia Colchis

Adspirare finit : clypeoque illiditur ignis

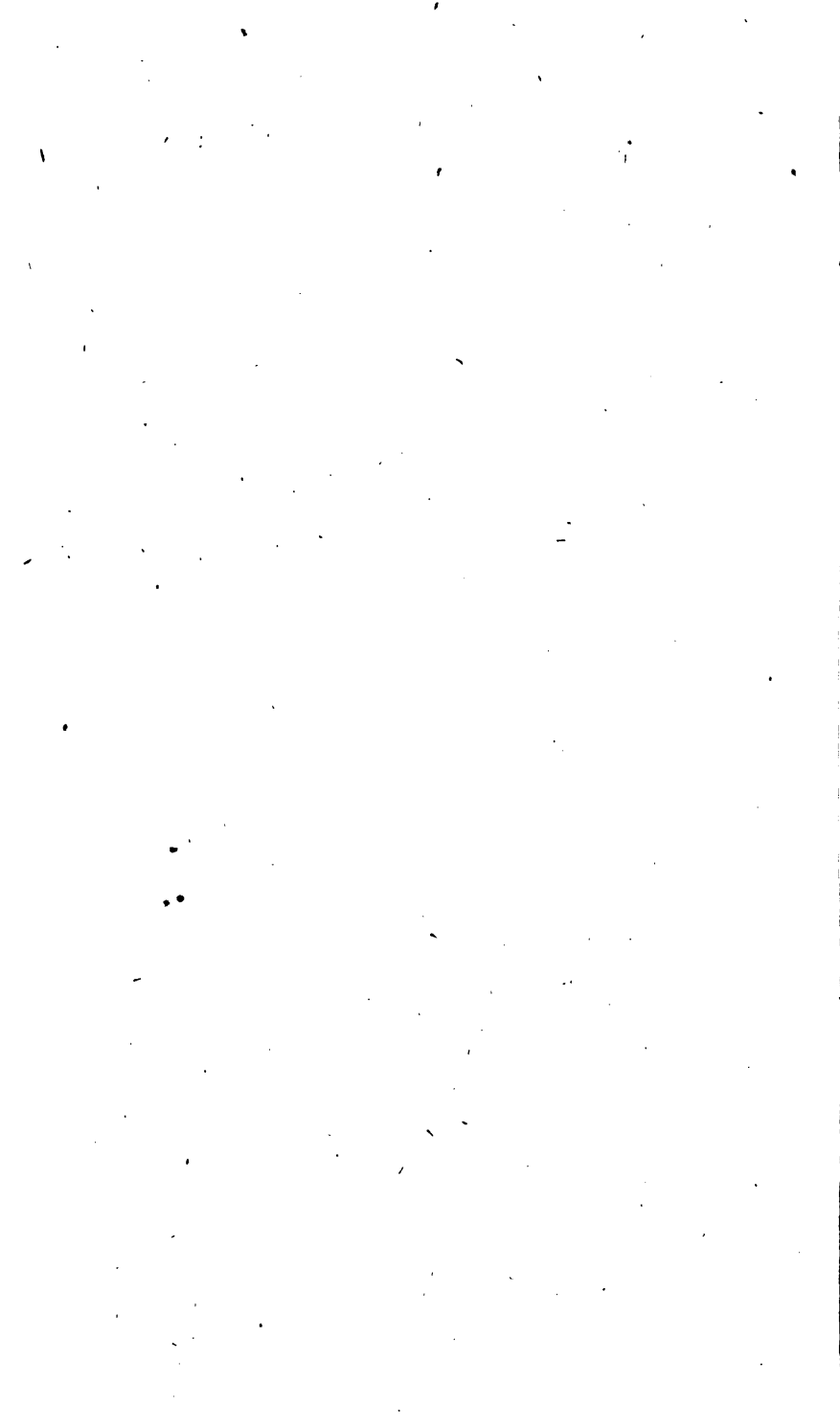
385

Frigidus, & viso pallescit flamma veneno.

Incitat Æsonides dextram, inque ardentia mittit
 Cornua, dein totis propendens viribus hæret.
 Ille virum atque ipsam tunc te, Medea, recusans;
 Conq̃rit, & tota nitentem cornibus ira 590
 Portat iners: tandem gravius mugire residens,
 Incipit, & fesso victus descendere cornu.
 Respicit hinc socios, immania vincula poscens;
 Æsonides, jamque ora premit, trahiturque trahitque;
 Obnixusque genu superat, cogitque trementes 595
 Sub juga ahena toros. alium dehinc turbida Colehis
 Exarmat, lentumque offert timideque minantem:
 Jamque propinquanti noctem implicat: ille fatiscens
 In caput, inque humeros ipsa vi molis & iræ
 Prostruit: invadit, totusque incumbit Iason 600
 Desuper, atque suis defixum flatibus urget:
 Utque dedit vinclis, validoque obstrinxit aratro,
 Suscitât ipse genu, sævaque agit insuper hasta.
 Non aliter medio quam si telluris hiatu
 Terga recentis equi, primumque invasit habenis 605
 Murmur, & in summa Lapithes apparuit ossa.
 Ille velut campos Libyes, ac pingua Nili
 Fertilis arva secet; plena sic semina dextra
 Spargere gaudet agris, oneratque novalia bello.
 Martius hic primum ter vomere fusus ab ipso 610
 Clangor, & ex omni sonuerunt cornua fulco:
 Bellatrix tunc gleba quati, pariterque creari
 Armarique phalanx, totisque insurgere campis:
 Cessit, & ad socios paulum se rettulit heros
 Opperiens, ubi prima sibi daret agmina tellus 615
 Adverso. ut summis jam rura recedere cristis

Vidit, & infesta vibrantes casside terras;
 Advolat, atque imo tellus qua proxima collo;
 Necdum humeri videre diem, prior ense sequaci
 Æquat humo truncos; rutilum thoraca sequenti, 620
 Aut primas a matre manus; premit obvius ante.
 Nec magis aut illis, aut illis millibus ultra
 Sufficit; ad diræ quam cum Tiryntius hydræ
 Agmina Palladios defessus respicit ignes.
 Ergo iterum ad socias convertere Colchidos artes; 625
 Et galeæ nexus ac vincula dissipat imæ:
 Cunctaturque tamen, totique occurrere bello
 Ipse cupit; spes nulla datur: sic undique densant
 Terrigenæ jam signa duces; clamorque, tubæque:
 Jamque omnes odere virum: jamque omnia contra 630
 Tela volant: tum vero amens discrimine tanto,
 Quam modo Tartareo galeam Medea veneno
 Infectam dederat, ususque armarat in illos,
 In medios torfit: conversæ protinus hastæ.
 Qualis ubi attonitos moestæ Phrygas annua Matris 635
 Ira, vel exsectos lacerat Bellona comatos:
 Haud secus accensas subito Medea cohortes
 Implicat, & miseros agit in sua proelia fratres:
 Omnis ibi Æsoniden sterni putat: omnibus ira
 Talis erat: stupet Æetes, ultroque furentes 640
 Ipse viros revocare cupit: sed cuncta jacebant
 Agmina; nec quisquam primus ruit, aut super ullus
 Linquitur: atque hausit subito sua funera tellus.
 Protinus in fluvium fumantibus evolat armis
 Æsonides. qualis Getico de pulvere Mavors 645
 Intrat equis, uritque gravem sudoribus Hebrum;

Aut niger ex antris rutilique a fulminis æstu
Cum furit, & Siculo respirat in æquote Cyclops.
Redditus hic tandem, sociosque amplexus ovantes,
Haud jam mendacem promissa reposcere regem 650
Dignatur: nec, si ipse sibi terga ingerat ultro
Qui pepigit, velit in pacem dextramque reverti
Amplius: ambo truces, ambo abscessere minantes

C. VALERII FLACCI

SETINI BALBI

ARGONAUTICON

LIBER OCTAVUS:

LIBRI OCTAVI
ARGUMENTUM
ÆGIDIO MASERIO

AUCTORE . . .

*EXCEDENS Medea gravi mœstissima planctu
Opprimitur. Grajo tandem jungenda marito
Effert virgineis medicamina sæva canistris.
Serpens obruitur somno. fulvo exiit ornum
Æsonides auro. cedentes excipit Argo.
Frater in arma ruit. ripæ pater advolat, auras
Questubus ipsa parens pulsat. volat aurea classis
Cyaneos linquens scopulos. connubia læti
Hæmonidæ celebrant : quæ Colchica navis in enses
Vertit. carceribus revocat Saturnia ventos.
Mergitur Albanus. monitis ingratus Iason
Flectitur. hoc sentit virgo : magnumque minatur.*

C. VALERII FLACCI
 SETINI BALBI
 ARGONAUTICON
 LIBER VIII.

AT trepidam in thalamis, & jam sua facta paventem
 Colchida circa omnes pariter furiaëque minæque
 Patris habent: nec cærulei timor æquoris ultra,
 Nec miseræ terra ulla procul. quascunque per undas
 Ferre fugam, quamcunque cupit jam scanderè puppim.
 Ultima virgineis tunc flens dedit oscula vittis;
 Quosque fugit, complexa toros, crinemque genasque
 Ante per antiqui carpsit vestigia somni:
 Atque hæc impresso gemuit miseranda cubili:
 O mihi si profugæ genitor nunc ille supremos
 Amplexus, Æeta, darés, fletusque videres
 Ecce meos! ne crede, pater; non carior ille est,
 Quem sequimur: tumidis utinam simul obruar undis!
 Tu, precor, hæc longa placidus mox sceptrâ senectâ
 Tutâ geras, meliorque tibi sit cetera proles.
 Dixit, & Hæmonio nunquam spernenda marito

Condita letiferis prodit medicamina cistis;
 Virgineosque sinus, ipsumque monile venenis
 Implicat, ac sævum super omnibus addidit ensē:
 Inde, velut torto Furiarum erecta flagello, 20
 Profilit. attonito qualis pede profilit Ino
 In freta, nec parvi meminit conterrita nati,
 Quem tenet: extremum conjux ferit irritus Isthmon:
 Jam prior in lucos curis urgentibus heros
 Venerat, & nemoris sacra se nocte tegebat; 25
 Tum quoque siderea clarus procul ora juvena:
 Qualis adhuc sparsis comitum per lustra catervis
 Latmius æstiva residet venator in umbra,
 Dignus amore Deæ: velatis cornibus & jam
 Luna venit. roseo talis per nubila ductor 30
 Implet honore nemus, talemque exspectat amantem:
 Ecce autem pavidæ virgo de more columbæ,
 Quæ super ingenti circumdata præpetis umbra
 In quemcunque tremens hominem cadit: haud secus illa
 Ista timore gravi mediam se immisit: at ille 35
 Excepit, blandoque prior sic ore locutus:
 O decus in nostros magnum ventura penates;
 Solaque tantarum virgo haud indigna viarum
 Causa reperta mihi, jam nunc non ulla requiro
 Vellera: teque meæ satis est vexisse carinæ. 40
 Verum age, & hoc etiam, quando potes, adjice tantis
 Muneribus, meritisque tuis: namque aurea jussi
 Terga referre sumus: socios ea gloria tangit.
 Sic ait: & primis supplex dedit oscula palmis.
 Contra virgo novis iterum singultibus orsa est: 45
 Linquo domos patrias te propter, opesque meorum;

Nec jam nunc regina loquor : sceptrisque relictis
 Vota sequor : serva hanc profugæ , prior ipse dedisti
 Quam (scis nempe) fidem : Di nostris vocibus adsunt ;
 Sidera & hæc te meque vident : tecum æquora , tecum 50
 Experiar quascunque vias : modo ne quis abactam
 Huc referat me forte dies , oculisque parentis
 Ingerat. hoc superos , hoc te quoque deprecor , hospes :
 Hæc ait, atque furens rapido per devia passu
 Tollitur. ille hæret comes , & miseratur euntem ; 55
 Cum subito ingentem media inter nubila flammam.
 Conspicit , & sæva vibrantes luce tenebras.
 Quis rubor iste poli ? quod tam lugubre refulsit
 Sidus ? ait. reddit trepido cui talia virgo :
 Ipsius en oculos & lumina torva draconis. 60
 Aspicias : ille suis hæc vibrat fulgura cristis ;
 Meque pavens contra solam videt , ac vocat ultro ,
 Ceu solet , & blanda poscit me pabula lingua.
 Dic age nunc , utrum vigilanti hostemque videnti
 Exuvias auferre velis ; an lumina somno. 65
 Mergimus , & domitum potius tibi tradimus anguem ?
 Ille fillet ; tantus subiit ut virginis horror.
 Jamque manus Colchis , crinemque intenderat astris ;
 Carmina barbarico fundens pede , teque ciebat ,
 Somne pater : Somne omnipotens , te Colehis ab omni 70
 Orbe voco , inque unum jubeo nunc ire draconem :
 Quæ freta sæpe tuo domui , quæ nubila cornu ,
 Fulmina que , & toto quidquid micat æthere : sed nunc
 Nunc , age , major ades , fratrique simillime leto
 Te quoque , Phrixææ pecudis fidissime custos , 75
 Tempus ab hac oculos tandem deslectere cura.

Quem metuis me hic stante dolum? servabo parumper

Ipsa nemus, longum interea tu pone laborem."

Ille haud Æolio discedere fessus ab auro,

Nec dare permiffæ (quamvis juvet) ora quieti

80

Sustinet; ac primi percussus nube soporis

Horruit, & dulces excussit ab arbore somnos.

Contra Tartareis Colchis spumare venenis,

Cunctaque Lethæi quassare silentia rami

Perstat; & adverso lustrantia lumina cantu

85

Obruit; atque omnem linguaque manuque fatigat

Vim Stygiam; ardentes donec sopor occupat iras.

Jamque altæ cecidere jubæ, nutatque coactum

Jam caput, atque ingens extra sua vellera cervix.

Cœu refluens Padus, aut septem projectus in amnes

90

Nilus, & Hesperium veniens Alpheos in orbem.

Ipsa caput cari postquam Medea draconis

Vidit humi, fufis circum projecta lacertis,

Seque suumque simul flevit crudelis alumnum:

Non ego te sera talem sub nocte videbam,

95

Sacra ferens epulasque tibi: nec talis hianti

Mella dabam, ac nostris nutribam fida venenis.

Quam gravida nunc mole jaces! quam segnis inertem

Flatus habet! nec te saltem, miserande, peremi,

Heu sævum passure diem! jam nulla videbis

100

Vellera, nulla tua fulgentia dona sub umbra.

Cede Deo, inque aliis senium nunc digere lucis

Immemor, oro, mei: nec me tua sibila toto

Exagitent infesta mari. sed tu quoque cunctas,

Æsqnide, dimitte moras, atque effuge raptis

105

Velleribus, patrios exstinxit noxia tauros;

Terrigenas in fata dedi; fufum ecce draconis
 Corpus habes; jamque omne nefas, jam, fpero, peregi.
 Quærenti tunc deinde viam, qua fe ardens heros
 Ferret ad aurigeræ caput arboris, Eia, per ipfum 110
 Scande age, & adverfo greflus, ait, imprime dorfo.
 Nec mora fit. dictis fidens Cretheia proles
 Calcit, &, aeream quamvis, perfertur ad ornum:
 Cujus adhuc rutilam fervabant brachia pellem,
 Nubibus accensis fimilem, aut cum veste recincta 115
 Labitur ardenti Thaumantias obvia Phœbo.
 Corripit optatum decus extremumque laborem
 Æfonides: longosque fibi gefata per annos
 Phrixeæ monumenta fugæ vix reddidit arbor.
 Cum gemitu, triftesque fuper coiere tenebræ. 120
 Egrefsi relegunt campos, & fluminis ora
 Summa petunt. micat omnis ager, villisque comantem
 Sidereis totos pellem nunc fundit in artus:
 Nunc in colla refert: nunc implicat ille finiftræ.
 Talis ab Inachiis Nemeæ Tirynthius antris 125
 Ibat, adhuc aptans humeris capitiue leonem.
 Ut vero fociis, qui tunc prædicta tenebant
 Oftia, per longas apparuit aureus umbras;
 Clamor ab Hæmonio furgit grege: fe quoque gaudens
 Promovet ad primas juveni ratis obvja ripas. 130
 Præcipites agit ille gradus, utque aurea mifit
 Terga prius: mox attonita cum virgine puppim
 Infilat, ac rapta victor confiftit in hafta.
 Interea patrias sævus venit horror ad aures,
 Fata domus luctumque ferens, fraudemque fugamque 135
 Virginis: hinc fubitis inflexit frater in armis:

Urbs etiam mox tota coit: volat ipse fenestæ
 Immemor Æetes: complentur litora bello
 Nequidquam: fugit immixtis nam puppis habenis:
 Mater adhuc ambas tendebat in æquora palmas, 140
 Et soror, atque omnes aliæ matresque nurusque
 Colchides, æqualesque tibi, Medea, puellæ.
 Exstat sola parens, impletque ululatibus auras:
 Siste fugam; medio refer huc ex æquore puppim;
 Nata, potes. quo, clamat, abis? hic turba tuorum 145
 Omnis, & iratus nondum pater: hæc tua tellus
 Sceptraque. quid terris solam te credis Achæis?
 Quis locus Inachias inter tibi, barbarâ, natas?
 Istane vota domus, expectatique Hymenæi?
 Hunc petii grandæva diem? vellem unguibus uncis, 150
 Ut volucris, possem prædonis in ipsius ora
 Ire, ratemque supra; claroque reposcere cantu
 Quam genui. Albano fuit hæc promissa tyranno:
 Non tibi. nil tecum miseri pepigere parentes,
 Æsonide: non hoc Pelias evadere furto 155
 Te jubet, aut ullas Colchis abducere natas.
 Vellus habe, & nostris si quid super, accipe, templis.
 Sed quid ego quemquam immeritis incuso querelis?
 Ipsa fugit, tantoque (nefas) ipsa ardet amore.
 Hoc erat, infelix, (redeunt nam singula menti) 160
 Ex quo Theſſalici subierunt æquora remi,
 Quod nullæ te, nata, dapes, non ulla juvabant
 Tempora. non ullus tibi tum color; ægraque verba;
 Errantesque genæ, atque alieno gaudia vultu
 Semper erant? cur tanta mihi non prodita pestis, 165
 Ut gener Æsonides nostra consideret aula;

Nec talem paterere fugam? commune fuisset
 Aut certe nunc omne nefas: iremus & ambæ
 In quascunque vias: pariter petiisse juvarer
 Theſſaliam, & ſævi, quæcunque eſt, hoſpitis urbem. 170
 Sic genitrix, ſimilique implet ſoror omnia queſtu
 Exululans. ſamulæ pariter clamore ſupremo
 In vacuos dant verba Notos, dominamque reclamant
 Nomine. te venti procul & tua fata ferebant.
 Inde diem noctemque volant. redeuntibus aura 175
 Gratiſior; & notæ Minyis tranſcurrere terræ:
 Cum ſubito Erginus puppi ſic ſatur ab alta:
 Vos, ait, Æſonide, contenti vellere capto;
 Nec via quæ ſuperet, nec quæ fortuna videris.
 Graſſina namque dies trucidæ ad conſinia ponti 180
 Cyaneasque vocat: meminique, o Tiphys, tuorum
 Saxa per illa, pater, memini, venerande, laborum.
 Mutandum, o focii, nobis iter. altera ponti
 Eluctanda via; & curſu, quem ſabor, eundum eſt.
 Haud procul hinc ingens Scythici ruit exitus Hiſtri, 185
 Fundere non uno tantum quem flumina cornu
 Accipimus: ſeptem exit aquis; ſeptem oſtia pandit.
 Illius adverſi nunc ora petamus & undam,
 Quæ latus in lævum ponti cadit. inde ſequemur
 Ipſius amnis iter: donec nos flumine certo 190
 Perferat, inque aliud reddat mare. ſint age tanti;
 Æſonide, quæcunque moræ, quam ſæva ſubire
 Saxa iterum; quam Cyaneos perrumpere montes.
 Sat mihi: non totis Argo redit ecce corymbis.
 Hæc ait, ignarus fixas jam numine rupes 195
 Stare, neque adverſis ultra concurrere ſaxis.

Reddidit Æsonides: Et te, *hædissime* rector,
 Haud vani tetigere metus; nec me ire recuso
 Longius, & cunctis redeuntem ostendere terris:
 Protinus inde alios flectunt regesque locosque, 200
 Assuetumque petunt plaustris migrantibus æquor.
 Puppe procul summa vigilis post terga magistri
 Hæserat auratæ genibus Medea Minervæ:
 Atque ibi dejecta residens in lumina palla
 Flebat adhuc, quanquam Hæmoniiis cum regibus iret, 205
 Sola tamen, nec conjugii securâ futuri.
 Illam Sarmatici miserantur litora ponti:
 Illa Thoantææ transit deflexa Dianæ.
 Nulla palus, nullus Scythiæ non moeret enntem
 Amnis: Hyperboreas movit conspecta pruinas, 210
 Tot modo regna tenens: ipsi quæque murmura ponti
 Jam Minyæ, jam ferre volunt: vix allevat ora,
 Ad seras, si quando, dapes, quas carus Iason
 Ipse dabat: jam nubiferam transire Carambin
 Significans, jam regna Lyci: totiesque gementem 215
 Fallit, ad Hæmonios hortatus surgere montes.
 Insula Sarmaticæ Peuce stat nomine nymphæ;
 Torvus ubi, & ripa semper metuendus utraque
 In freta per sævos Hister descendit Alanos;
 Solvere in hoc tandem resides dux litore curas, 220
 Ac primum socios ausus sua pacta docere,
 Promissamque fidem thalami, foedusque jugale.
 Ultro omnes læti instigant, meritamque fatentur.
 Ipse autem invitæ jam Pallados erigit aras,
 Incipit Idaliæ numen nec spernere Divæ. 225
 Præcipueque sui, si quando, in tempore pulcher

Conjugii Minyas nunquam magis eminent inter :
 Qualis sanguineo victor Gradivus ab Hebro
 Idalium furto subit, aut dilecta Cythera ;
 Seu cum coelestes Alcidae invifere menfas 230
 Jam vacat, & fessum Junonia fuffinet Hebe.
 Adfunt unanimes Venus, hortatorque Cupido
 Sufcitāt affixam moeftis Ætīda curis.
 Ipfa fuas illi croceo fubteminē veftes
 Induit : ipfa fuam duplicem Cytherea coronam 235
 Donat, & arfuras alia cum virgine gemmas.
 Tum novus implevit vultus honor : ac fua flavis
 Reddita cura comis : graditurque oblita malorum.
 Sic ubi Mygdonios planctus facer abluit Almo,
 Lætæque jam Cybele, feftæque per oppida tædæ ; 240
 Quis modo tam fævos adytis fluxiffe cruores
 Cogitet ? aut ipfi qui jam meminere miniftri ?
 Inde, ubi facrificas cum conjuge venit ad aras
 Æfonides, unaque adeunt, pariterque precari.
 Incipiunt, ignem Pollux undamque jugalem 245
 Prætulit ; ut dextrum pariter vertantur in orbem.
 Sed neque fe pingues tum candida flamma per auras
 Explicuit : nec tura videt corcordia Mopfus,
 Promiffam nec flare fidem ; breve tempus amorum.
 Odīt utrumque fimul, fimul & miferatur utrumque : 250
 Et tibi jam nullos optavit, barbara, natos.
 Mox epulas & facra parant : filveftria lætis
 Præmia, venatu facili quæfita, fupersunt :
 Pars verubus, pars undanti defpumat aheno.
 Gramineis aſt inde toris difcumbitur, olim 255
 Hiſter anhelantem Peuceḡn quo preſſerat antro.

Ipsi inter medios rosea radiante juventa
 Altius, inque sui sternauntur velleris auro:
 Quis novus inceptos timor impediit Hymenæos,
 Turbavitque toros, & sacra calentia rupit? 260
 Absyrtus subita præceps cum classe parentis
 Advehitur, profugis infestam lampada Grajis
 Concutiens, diramque premens clamore sororem:
 'Atque, Hanc, o si quis vobis dolor iraque, Colchi,
 'Accelerate viam: neque enim' fugit æquore raptor 265
 Juppiter; aut falsi sequimur vestigia tauri.
 Puppe (nefas) una prædo Phrixæa reportat
 Vellera: quæ libuit remeat cum virgine: nobis
 (O pudor!) & muros & stantia tecta reliquit.
 Quid mihi deinde satis? nec quæro vellera; nec te 270
 Accipio, germana, datam: nec foederis ulla
 Spes erit, aut iræ quisquam modus. inde reverti
 Patris ad ora mei tam parvo in tempore fas sit?
 Quinquaginta animæ me scilicet, unaque merula
 Sufficiet placare ratis? te, Græcia fallax, 275
 Persequor, atque tuis hunc quassio moenibus ignem:
 Nec tibi digna, soror, desum ad connubia frater.
 Primus & ecce fero quatioque hanc lampada vestro
 Conjugio: primus celebros dotalia sacra,
 Qui potui patriæ veniam da, quæso, fenestæ; 280
 Quin omnes alti pariter populi patresque
 Mecum adsunt. magni virgo ne regia Solis
 Hæmonii thalamos adeas despecta mariti,
 Tot decuit coisse rates, tot fulgere tædas.
 Dixerat. itque orans iterum ventosque virosque; 285
 Perque ratis supplex vox remigis illa magistros.

Illi autem intorquent truncis frondentibus undam ;
 Quæque die fuerat raptim formata sub uno ,
 Et tantum dejecta suis a montibus arbor ,
 (Quid dolor & veterum potuit non ira virorum ?) 294
 Haud longis jam distat aquis ; sequiturque volantem
 Barbara Palladium puppim ratis : ostia donec
 Danubii viridemque vident ante ostia Peucen ;
 Ultimaque agnoscunt Argoi cornua mali.
 Tum vero clamorem omnes inimicaque tollunt 295
 Gaudia : tum gravior remis fragor , ut procul Argo
 Visa viris ; unamque perunt rostra omnia puppim.
 Princeps navalem nodosi roboris uncum
 Arripit , & longa Stirus prospectat ab unda ,
 Conjugio atque iterum sponsæ flammatus amore. 300
 Jamque alii clypeos & tela trabalia dextris
 Expediunt : armant alii picis unguine flammæ.
 Impatiens tremit hasta moræ. nec longius inter ;
 Quam quod tela vetet , superest mare. vocibus urgent
 Interea , & pedibus pulsant tabulata frementes ; 305
 Cum subitas videre rates , vibrataque flammis
 Æquora , non una Minyæ formidine surgunt.
 Primus & in puppim deserta virgine ductor
 Profilit , & summa galeam rapit altus ab hasta :
 Ense simul clypeoque micat. nec cetera pubes 310
 Segnius arreptis in litore constitit armis.
 At tibi quæ scelerum facies , Medea , tuorum ?
 Quisve pudor Colchos iterum fratremque videnti ?
 Quidquid & abscisum vasto jam tuta profundo
 Credideras. ergo infausto sese occulit antro , 315
 Non aliud quam certa mori ; seu carus Iason ,

Seu frater Graja victus cecidisset ab hasta.

Haud ita sed summo segnis sedet æthere Juno ;

Haud finit extrema Minyas decernere pugna ,

Nec numero quoniam Colchis , nec puppibus , æquos. 320

Ergo , ubi Diva rates hostemque accedere cernit ,

Ipsa subit terras , tempestatumque refringit

Ventorumque domos. volucrum gens turbida fratrum

Eriumpit : classē dextra Saturnia monstrat.

Videre ; inque imum pariter mare protinus omnes 325

Infesto clamore ruunt : inimicaque Colchis

Æquora , & adversos statuunt a litore fluctus.

Tollitur , atque intra Minyas Argoaque vela

Stirus abit. vasto rursus desidit hiatu

Abrupta revolutus aqua. jamque omnis in astra 330

Itque reditque raris , lapsoque reciproca fluctu

Descendit. vorat hos vortex ; hos agmine toto

Gurges agit : simul in vultus micat undique terror.

Crebra ruina poli coelestia limina laxat.

Non tamen ardentis Stiri violentia cedit. 335

Hortatur socios media inter proelia Divum :

Transferat ergo meas in quæ volet oppida dotes

Colchis ? & Hæmonius nobis succedet adulter ?

Nec mihi tot magnos inter regesque procosque

Profuerit prona haud dubii sententia patris ? 340

An virtus prælata viri est , & fortior ille ,

Quem sequitur ? jungam igniferos sine carmine tauros ,

Sævaque Echionii ferro fata persequar hydri.

Hoc adeo interea spectans de litore pugnās

Amborum , victoris eris : jam digna videbis 345

Proelia , jamque illud carum caput ire cruenta

Sub freta; semiviri nec murrha corpus Achivi,
 Sed pice, sed flammis, & olentes sulphure crines.
 Vos modo vel solum hoc fluctus expellite corpus;
 Non te, Æeta pater, generi, aut, Sol magne, pudebit. 350
 Fallor? an hos nobis magico nunc carmine ventos
 Ipsa movet, diraque levat maria ardua lingua?
 Atque iterum Æsonides, iterum defenditur arte,
 Qua solet? haud illi cantus & futile murmur
 Proderit. ite, rates, & frangite virginis undam. 355
 Dixit, & intortis socio cum milite remis
 Profilit: ac fluctu puppis labefacta reverso
 Solvitur, effunditque viros, ipsumque minantem
 Tunc quoque, & elata quærentem litora dextra.
 Ibat & arma ferens & strictum naufragus ensen: 360
 Incipit & remos & quærere transra solutæ
 Sparsa ratis, mœstas altis intendere voces
 Puppibus. ast inter tantos succurrere fluctus
 Nulla potest, aut ulla velit: quotiesque propinquat;
 Tunc aliud rursus dirimit mare. jam tamen exstat, 365
 Jamque abiit: fundoque iterum violentus ab imo
 Erigitur: sed fluctus adest, magnoque sub altis
 Turbine figit aquis, & tandem virgine cessit.
 Absyrus visu mœret defixus acerbo;
 Nec quid agat, qua vi portus, & prima capestat 370
 Ostia, qua possit Minyas invadere, clausos
 Quos videt agnoscitque fremens: maria obvia contra
 Sævaque pugnat hiems, totusque in vertice pontus.
 Abscessit tandem, vanaque recedit ab ira,
 Et tanta de clade ratis: latus inde finistrum 375
 Adversamque procul Peuces defertur in oram

Cum sociis : gemino nam scinditur insula flexu
 Danubii : hac dudum Minyæ Pagasæque puppis
 In statione manent : illinc Ætius heros
 Obsidet adversa tentoria Thessala classe
 Impatiens ; pugnaeque datur non ulla potestas.
 Noctes atque dies vastis mare fluctibus inter
 Perfurit ; expediant donec Junonia sese
 Consilia , atque aliquem bello ferat anxia finem :

380

At Minyæ tanti reputantes ultima belli
 Urgent , & precibus cuncti fremituque fatigant
 Æsoniden : Quid se externa pro virgine clausos
 Objiciat , quidve illa pati discrimina cogat ?
 Respiceret pluresque animas , majoraque fata
 Tot comitum : qui non furtis , nec amore nefando
 Per freta , sed sola sese virtute sequantur.

385

An vero , ut thalamis raptisque indulgeat unus
 Conjugiis ? id tempus enim . sat vellera Grajis :
 Et posse oblata componere virgine bellum.

390

Quemque suas finat ire domos : nec Marte cruento
 Europam atque Asiam prima hæc committat Erinny.
 Namque datum hoc fati , trepidus supplexque canebat
 Mopsus , ut in seros irent magis ipsa nepotes ,
 Atque alius lueret tam dira incendia raptor.
 Ille trahens gemitum , tantis ac vocibus impar ,
 (Quamquam jura Deum , & sacri sibi conscia pacti
 Relligio , dulcisque movent primordia tædæ)
 Cunctatur , mortemque cupit , sociamque pericli
 Cogitat : haud ultra sociis obistere pergit.

395

Hæc ubi fixa viris ; tempus fluctusque quietos
 Exspectant : ipsam interea , quid restet , amantem

400

405

Ignorare finunt, decretaque tristia servant.
 Sed miser ut vanos, veros ita sæpe timores
 Versat amor; fallique finit nec virginis annos.
 Ac prior ipsa dolos & quamlibet intima sensit 410
 Non fidi jam signa viri, nimiumque silentes
 Una omnes. haud illa sui tamen immemor unquam;
 Nec subitis turbata minis, prior occupat unum
 Æsoniden, longæque trahit; mox talibus inquit:
 Me quoque, vir, tecum Minyæ, fortissima pubes, 415
 Nocte dieque movent: liceat cognoscere tandem,
 Si modo Peliacæ non sum captiva carinæ,
 Nec dominos decepta sequor, consultaque vestra
 Fas audire mihi. vereor, fidissime conjux,
 Nil equidem: miserere tamen, promissaque serva 420
 Usque ad Thessalicos saltem connubia portus:
 Inque tua me sperne domo. scis, te mihi certe,
 Non socios jurasse tuos. hi reddere forsan
 Fas habeant: tibi non eadem permissa potestas.
 Teque simul mecum ipsa traham. non sola reposcō 425
 Virgo nocens: atque hac pariter rate fugimus omnes.
 An fratris te bella mei, patriæque biremes
 Terrificant? magnoque impar urgeris ab hoste?
 Finge rates alias, & adhuc majora coire
 Agmina. nulla fides? nullis ego digna periclis? 430
 Non merui mortemque tuam comitumque tuorum?
 Vellem equidem nostri tetigissent litora patris
 Te sine, duxque illis alius quicumque fuisset.
 Nunc remeant; meque ecce (nefas) & reddere possunt:
 Nec spes ulla super. quin tu mea respice saltem 435

Confilia ; & nimio comitum ne cede timori.
 Credidit arduos quis te tunc jungere tauros
 Posse ? quis ad sævi venturum templa draconis ?
 O uinam ergo meus pro te non omnia posset,
 Atque aliquid dubitaret amor ! quin nunc quoque quærit, 440
 Nescio quid , tuus iste pudor. mene , optime quondam
 Æsonide , me ferre preces , & supplicis ora
 Fas erat ? haud hoc nunc genitor putat : haud dare poenas
 Iam sceleris , dominumque pati. sic fata parantem
 Reddere dicta virum furiosa mente refugit 445
 Vociferans. qualem Ogygias cum tollit in arces
 Bacchus , & Aoniis illidit tympana truncis :
 Talis erat , talemque iugis se virgo ferebat ;
 Cuncta pavens. fugit infectos vibrantibus hastis
 Terrigenas , fugit arduos exterrita tauros. 450
 Si Pagasas , vel Peliacas hinc denique nubes
 Cerneret , & Tempe viridi lucentia fumo ;
 Hoc visu contenta mori. tunc tota querelis
 Egeritur questuque dies : eademque sub astris
 Sola movet. mœstis veluti nox illa sonaret 455
 Plena lupis , quaterentque truces jejuna leones
 Ora , vel orbatæ traherent suspiria vaccae.
 Procedit non gentis honos , non gloria magni
 Solis avi , non barbaricæ decor ille juventæ.
 Quid dubitas ? heu , dure , files ? magnumque minatur. 460
 Qualis erat , cum Chaonio radiantia trunco
 Vellera vexit ovans ; interque ingentia Grajùm
 Nomina Palladia virgo stetit altera prora.
 Mœstus at ille minis , & nota Colchidos ira ,

Hæret: & hinc præsens pudor, hinc decreta suorum 465
Dura premunt. utcunque tamen mulcere gementem
Tentat & ipse gemens, & tempora currere dictis.
Mene aliquid meruisse putas? me talia velle?

Reliqua desiderantur.

INDEX

I N D E X

verborum & phrasium aliquot insigniorum;
quæ in Valerio Flacco occurrunt.

A.

ARACTUS, repudiatus. 8, 51.

Abducere pugna, pro a pugna. 6, 298.

Abiectus, pro remotus, loco suo motus, sc. per violentiam ætus marini. 4, 654.

Abit summus, i. e. ascendit, assurgit. 4, 203.

Abruptus, præceps, rapidus, 6, 84.

Accidere aures, ad aures venire. 2, 452.

Accrescere fama fraternæ. 1, 178. i. e. addi.

Acerbare mortem, tristiores efficere, sc. addendo acerba dicta, & insultando prostrato. 6, 655.

Acinaces, Parthorum & Medorum gladius. 6, 701.

Aclydes, clavæ breviores, ferreis acuminibus hic illic eminentibus. 6, 99.

Acuere fletus, majori impetu ingeminare. 2, 172.

Adducere, pro ad se trahere. 6, 133.

Adefum jugum, 2, 30. sc. ignibus.

Adfore, pro adesse. 1, 799. 2, 131. 3, 82 & alibi.

Adfremere. 1, 528.

Adhibere, pro adhibere. 3, 412.

Admonere, invocare. 4, 349.

Adstrictus, arcte & firmiter apprehensus, 1, 282.

Advena Oceanus. 1, 588.

Ægan, pro Ægæum pelagus. 1, 629.

Ægisonum pectus Palladis. 3, 88. i. e. ægide sonans.

Est autem ægis lorica ænea, cui Medusæ caput insculptum.

Æquora, pro campis. 6, 239. 7, 469 & alibi.

Æquoreus, pro litoreo & mari proximo. 5, 92.

Aer rami, fastigium, summitas. 6, 261.

Æripedes tauri, ungulas æreas habentes. 7, 545.

Ærisona ora, 1, 704. armisona, propter dactylos Idæos Jovis fabros, vel propter saltationem, quam Latini *bellicrepan* dixerunt, inventam in Creta. *æriso-*

I N D E X.

- aus mons*, 3, 28. Dindymus, ubi Corybantes æra quatiebant.
- Æternus Mars*, pro intestino, qui nunquam cessat. 6, 38.
- Æthere plenus*, lumine circumfusus. 5, 183.
- Affatus*, collocutio. 1, 299.
- Agere*, gubernare, regere. 1, 689. 5, 46. movere. 2, 77. inquietare, vexare. 3, 393. 5, 15.
- Agitare*, simpliciter, pro meditari, in animo habere. 2, 164.
- Agger rudis*, ara terrena, impolita. 5, 642.
- Ala rutila*, de fulmine alato, ut pingi solebat. 6, 56.
- Albentes parmæ*, i. e. sine insignibus. 6, 99.
- Alipes currus*, velocissimus. 5, 612.
- Alnus trunca*, navis sine clavo & armamenti. 2, 300.
- Altèrni gressus*, de claudicante Vulcano. 2, 93.
- Altus*, reconditus & profundus. 5, 309.
- Altum ardens*, mare sole oriente rubens. 3, 429.
- Ambitus senex*, ambitione prensatus. 5, 622.
- Amens rigor*, stupor animi. 3, 576.
- Amnigena*, ab amne genitus. 5, 585.
- Amores*, puellæ l. conjuges. 6, 121, 268.
- Angues*, pro pedibus angineis. 2, 28.
- Animum da*, ostende te nihil timere, præsta te virum. 1, 41.
- Annæ hanc militiam mihi*, ne detrecta laborem hujus militiæ. 1, 41.
- Anteire*, prævertere, antevnire. 1, 31.
- Aquilonia hiems*. 6, 715.
- Aræ nocturnæ*, pro sacrificiis nocturnis. 6, 440. Intelleguntur vero Hecates sacra.
- Artes*, pro verticibus montium. 3, 565. *arces Rhipeæ*. 7, 562.
- Arcipotens Apollo*. 5, 17.
- Arcus refutat notos*, 6, 124. cum scilicet solitæ vires ad arcum tendendum deficiunt.
- Ardens humeros vellere*, i. e. humeris aurei velleris fulgore radiantibus. 1, 346.
- ardentes murice vestes*. 3, 340.
- Ardere*, impense cupere. 6, 46.
- Ardor*, desiderium. 6, 150.
- Arma*, pro ferramentis. 5, 142. *arma expressa casus suos*, i. e. clypeus, in quo eventuum suorum argumentum cælatum erat. 1, 398. *arma hospita*. 2, 662.
- Armare flammæ unguine picis*, instruere tædas picæ. 8, 302.
- Armifona Pallas*. 1, 73.

I N D E X.

Armos revocantem, 6, 257.
i. e. tentantem rursus erigere equum labentem.

Arva gentibus conferta. 2, 617.

Arundo. — *Ante manu tacita cui plurima crevit arundo*, 6, 262. Genus hoc aucupii tale fuit, notante Vossio: Accipiebat auceps plurimas arundines, easque ita aptabat, ut una alteri includeretur. Itaque si avem in summa arbore animadverteret, tacita manu arundinum ordinem erigebat, ut tamdiu in altum excrescerent, donec avis visco, quo suprema arundinum illita erat, corriperetur.

Asperissima rerum. 1, 725.

Affidere, pro obsidere. 5, 536.

Astra nuda, pro nocte. 2, 171.

Astrifera noctis umbra. 6, 752.

Asylus, muscæ genus, armentis infestum. 3, 581.

Atrox, 6, 662. obfirmans animum contra amorem.

Audentius, majore audacia. 6, 681.

Auferre se, ex oculis se raperere. 3, 636.

Auguret, pro auguretur. 3, 356.

Avia, deserta. 2, 459. 3, 545.

Avidi gressus, i. e. celeres. 1, 183.

Aura purpurea, pro sanguine. 3, 107.

Aura juvant, i. e. propellunt navem. 2, 586.

Aurigera arbor, 8, 110. ex qua suspensum vellus aureum.

Aurum vacuum, poculum aureum siccatum. 1, 148. *non leviores auro*, æque magno & gravi poculo aureo. 1, 338. *sævum aurum*, pro Comete. 5, 370. *liquidum aurum*, pro ramentis aureis lisque puris; vel, si malis, unguento χρυσοειδῆ, unde color flavus proveniebat. 6, 710.

B.

Bacchata Dindyma, mons Phrygiæ, in quo Corybantæ Cybeles sacerdotes bacchabantur, & clamores tollebant. 3, 20.

Belligeri labores. 5, 618.

Bellipotens, 1, 529. Martis epitheton.

Bellum, pro semine, ex quo nascituri erant bellatores. 7, 609.

Biviæ calles. 5, 395.

Blando anfractu sinuosa litora. 2, 451.

Bonus, præstans; peritus. 1, 438.

Brachia, pro ramis arboris. 8, 114.

Brevis luna, 3, 194. i. e. quæ

I N D E X.

exiguo spatio inter nubila
lucebat.

C.

Cadens matre, i. e. utero vix
egressus. 1, 355.

Calata plumbo terga taurea,
i. e. lora e corio bubulo,
quibus insutæ sunt massæ
plumbeæ. 1, 420.

Casaries flava galeri. 6, 626.
Pius capit de filamentis,
quæ præsuuntur ore gale-
ri, ex holoserico, vel pan-
no bombycino.

Canis aquis tollitur campus.
5, 307. i. e. nive fit al-
tior.

Captus, pro deceptus. 2, 43.
captum litus, a monstro
marino infestum. 2, 493.

Cardine summo verti, in sum-
mo periculo versari. 5, 19.

Castella inclusa. 3, 739. pro
pastoribus, qui greges ca-
stellis, i. e. septis, cir-
cumdant.

Caseja, genus teli, quo ute-
bantur Teutones, Galli,
& Scythæ. 6, 83.

Catena mollis. 6, 233. tam
affabre & artificiose facta,
ut rigidam loricam alliga-
ret molliter. Ita contra
dura dicuntur, quæ ru-
dus & non elaborate fa-
tis sunt facta.

Centumgemina Thebe. 6, 118.
urbs Ægyptia, centum

portis insignis. Græcis *ἑκα-
τόμυλος*.

Certa sidera, splendida, clara,
quorum ductu cursus diri-
guntur. 1, 18. *certus O-
lympus*, serenus. 2, 66.
Sic contra *incertus æther*,
1, 307.

Certantes rogi. 2, 476. i. e.
tam frequentes, ut quasi
certarent inter se.

Ceruchi, funes, quibus cor-
nua antennarum firman-
tur. 1, 469.

Chalybs, pro ferro, vel ensi.
5, 541. 6, 342.

Chaos, pro inferis & Ditis
domo. 1, 831. 2, 86. 4,
123. 5, 96. 7, 402.

Circumflua ponto gemino urbs.
5, 443. Corinthus, quam
scilicet mare geminum cir-
cumfluit, Jonium, & Æ-
gæum.

Clamor cæcus, i. e. confusus.
2, 461. *clamores mali*, 1,
646. qui sunt misero-
rum in extremis constitu-
torum.

Clarus, manifestus, Gr. *δῆ-
λος*. 6, 181.

Clemens turbo, i. e. placidior
& minus vehemens, quam
in procellis esse solet. 6,
747.

Clusus, pro clausus. 1, 34.
*clusos invenit in ignibus
Argos*. 1, 239. i. e. non
rediturum se in patriam,
per *πυρομαντείαν* videbat,

I N D E X.

- omen capiens ex flamma
victimæ.
- Cælum reparabile nulla gaza*,
i. e. cœli aspectus nullis
divitiis reparabilis. 6, 562.
- cælum tradere*, i. e. specta-
tionem fiderum, secun-
dum quæ cursus institui
debeat. 1, 418. Sic 5, 47.
- Cui Minyas, caramque ra-
tem, cui fidera tradis?*
- Cogere sagittas*, i. e. in de-
stinatum locum ut eant,
cogere. 1, 438. *litoribus
sua cogit hiems*. 2, 505. i.
e. tempestas, quam ipsa
bellua excitat, cogit lito-
ribus, i. e. continet, co-
ercet, ne ulterius progre-
diatur.
- Colus alias dare sine lege*, i.
e. alia vivendi tempora,
contra factorum ordinem.
6, 445.
- Comantem pectora*. 5, 595.
Pius ad barbam refert;
Heinsius & Burm. melius
ad hirsutiem.
- Condere urbes, ex oculis amit-
tere*. 2, 443.
- Conducere vulnera*, rimas jun-
gere, atque obstruere. 1,
480.
- Conferre genas*, pro osculari.
3, 309.
- Congeries*, incondita & teme-
re confluens turba, & acer-
vus. 3, 98. 6, 511.
- Congruere*, in unum conve-
nire. 2, 307. 6, 59.
- Consistere*, pro constituere,
morari. 6, 209. sc. equum
ne aufugeret.
- Consortia famæ*, rerum gesta-
rum gloriæque commu-
nio. 3, 677.
- Conspectus*, pro conspiciend-
us, i. e. illustris, excel-
sus, præclarus. 6, 296.
- Contristare*, obumbrare. 3,
427.
- Cornu Istri*, pro ostium. 8,
186.
- Corripere aquora*, raptim se-
care. 1, 132.
- Corymbi*, duæ extremitates
sive cornua navis. 1, 273.
4, 691.
- Crinis ignis*, pro flamma. 1,
205. *crinemque intenderat
astris*. 8, 68. Burm. intel-
ligit de rotatione capitis,
quæ sparsis capillis a va-
ticipantibus fieri solebat.
- Crispans pelagus Phæbo*. 1,
311. radiis solis undas tre-
mulas perstringens.
- Crudescere*, efferari, impelli.
2, 509.
- Cura jugalis*, zelotypia. 4,
354.
- Currere*, pro percurrere. 8,
467. *currere freta*, maria
pernavigare. 4, 336.

D.

- Damnare*, pro mutare. Sic
1, 70. *flava quercum da-
mnavit arista*, sed effica-
ciori sensu, quasi rebus
ipsis ostendisset esse vilio-

I N D E X.

- res glandes, & proscriptis-
set, ne uterentur homi-
nes. *Damnatus*, morti de-
stinatus. 1, 787.
- Dare terras magistro*, i. e. vi-
dere, & ostendere, quo
cursum dirigere debeat
magister. 1, 465. *dedit us-
que fretum*. 2, 29. i. e. tra-
xit usque ad fretum.
- Decima unda*. 2, 54. fluctus
decumanus reliquis omni-
bus valentior.
- Defectus*, pro languens. 7,
116. *defecta ratis*, fati-
scens, rimis patens. 2, 285.
defecta ora, pallentia, de-
ficientia. 2, 463.
- Defensus*, pro vindicatus. 4,
67.
- Degeneres*, qui sunt servili
origine, non ingenua. 6,
86.
- Dejicere*, verbum usitatum
tam de cæde hominum,
quam ferarum, in sacris
& in venatu. 1, 191. 2,
329. 6, 194 & 218.
- Demittere ferro robora*, silvæ
cædere. 1, 94.
- Depopulare*, macerare, affli-
gere. 4, 429.
- Dequestus*, valde questus. 5,
449.
- Deses terra*, quæ nullam ma-
teriem virtuti præbet, ubi
nulla belli occasio. 3, 660.
- Despumare*. 8, 254.
- Dextra Jovis*, pro fulmine,
quod dextra solet vibra-
re. 3, 89.
- Dictus*, pro pactus, promif-
sus. 2, 577. 6, 268. pro
deditus. 3, 671.
- Dies suus*, a fato dictus &
præstitutus. 5, 12. 6, 628.
- Digerere senium*, i. e. agere.
8, 102.
- Diræ voces*, quæ ad scelus
impellunt. 7, 299. *diræ
fraudes*. 6, 591.
- Dissona planctu juga*. 3, 359.
- Distringere*, quasi eradere. 7,
330.
- Dives ab armento*. 6, 204.
- Docta bipennis*. 1, 122. sc.
Argi, qui fabricandæ na-
vis magister, & a Palla-
de doctus erat.
- Donaria certant*, donâ certa-
tim dicantur. 5, 645.
- Donat & Iphiclo pelagus ju-
venumque labores*. 1, 473.
i. e. remittit labores, &
dat ipsi vacationem & im-
munitatem operis nautici
& remigii.
- Duræ gentes*, bellicosæ & la-
boribus exercitatæ. 5, 309.

E.

- Educere noctem ludo*. 1, 251.
nimbos luxu. 2, 371.
- Effugere*, pro effugere tenta-
re, moliri egressum. 2,
237.
- Effusa manus*, Græcism. pro
extendens manus ad am-
plectendum virum. 1, 762.
effusi lacerti. 4, 375.
- Egesta nox*, consumpta. 5,

I N D E X.

299. Sic infra 8, 454 *egerritur — dies.*

Egestas trahitur visu. 4, 459.

i. e. vivendo producitur.

Ejicere terris, pro in terras.

6, 410.

Eluſtanda via, superanda, tranſeunda. 8, 184.

Emicare, proſilire. 2, 543.

Enſes, pro cultris, quibus jugulabantur victimæ. 5, 480.

Equi, pro ventis. 1, 611.

Erigere, in altum tollere. 1, 157.

Error operum defixerat *Minyas*. 5, 456. i. e. obſcuritas argumenti, quod cum ignorarent, quid portenderet, attonitas *Minyas* reddebat.

Everberare. 6, 737.

Excipere, ſuſtentare. 2, 253. venabulo confodere. 6, 422.

Exigere aliquem, ejicere vel expellere vita. 6, 572. Sic 3, 382 *ferroque morantes exigere hinc animas.* — *Exigere montem*, ſuperare. 2, 75.

Exorabilis, pro qui exorat. 1, 782. *Exorabile retro carmen agens.* Pius *retro* cum *agens* jungit, & explicat, reiterans, vel avertens ſe dum dicit. *Burmannus* putat cum priori jungendum, & *carmen retro exorabile* notare, quod antea, olim uſitatum erat, quo olim

Stygius Deos exorare ſolebat.

Experiendus. 5, 320.

Expers ævi canentis, ſenectutis neſcius. 6, 122.

Exſecti comati *Bellona*. 7, 636. ſacerdotes hujus *Deæ*, qui furore perciti, brachia ſibi cultris & bipennibus fauciabant.

Exſolvere noſtes imagine, liberare mentem, ne in ſomniis imago ſclerum obverſetur. 2, 219. cf. 3, 363.

Exſors, in quo ſorti locus non eſt. 4, 340.

Extrahere noſtem, ducere, conſumere. 1, 278.

Extrema manus, digitorum apices. 1, 293.

Exuere polum. 3, 2. i. e. ſerenare, & nubibus, quaſi veſte, detractis, luce aperto perfundere. *exuere haſtam*, extrahere, evellere. 6, 253.

F.

Facilis, mobilis, levis. 4,

6. *faciles animæ*. 1, 151.

i. e. credulæ, quibus tam facile hæc expeditio perſuaderetur. *faciles domus*. 6, 323. quæ cultiori & humaniori vitæ facile omnia ſuppeditant, & afluunt neceſſariis ad cultum & victum.

Falcati currus, falcibus ar-

I N D E X.

- mati, quæ obvios quosque in præliis demetebant. 6, 105.
- Famuli artus*, membra tyranno obnoxia. 1, 749.
- Fata trahere*, diutius extendere vitam. 1, 764. Alio sensu occurrit 3, 221. pro producere adhuc vitam, mox perituum. Contrarium est *fata capeffere*. 1, 768.
- Fatigare silvas*, venando scrutari. 3, 21.
- Fercula regni Eoi*, spolia hostilia, quæ Bacchus devictis Indis in triumpho prætulit. 3, 539.
- Ferre*, pro auferre. 2, 577. 6, 268. pro jactare, arroganter præ se ferre. 4, 237. pro incitare, stimulare, huc & illuc rapere. 3, 694.
- Fervere*, secunda correpta, a *fervo*, is. 1, 121. loca vero *fervere* dicuntur, quæ frequentia hominum celebrantur.
- Fingere*, pro domare, ac emollire. 5, 534.
- Finis*, pro morte. 1, 768.
- Flamma sacræ*, pro fulmine. 2, 25.
- Flammata veneno tela*, ardenti veneno temperata. 1, 108. *flammata pudore juvenus*. 4, 655.
- Flammifer Olympus*. 1, 4.
- Flatus*, arrogans jactatio. 3, 631 & 699.
- Flebile*, pro flebiliter. 2, 453.
- Flebile gaudens*. 7, 215.
- Fleſſunt*, pro flectendo tranſeunt. 8, 200.
- Florere*, pro lucere, fulgere. 5, 565.
- Fluere*, pro diffluere, diffipari. 3, 98.
- Fragilis unda*, glaciata, & sub pondere dissolubilis. 6, 147.
- Fragosa lux*, splendor fulgurum cum tonitru. 2, 198.
- Fraternus*, pro consanguineus. 2, 565.
- Frenator*, qui freno cohibet. 6, 162.
- Freta jussu*. 1, 74. profectio- nem maris injunctam. *Freta curva*. 1, 615. curvata, undis in altum sublatiſ.
- Fretiſ vultus*, maris aspectus. 7, 541.
- Frigida terra*. 2, 386. quæ non turbatur tumultu bellico, sed otio & quiete quasi friget.
- Frui armis*, summa cum voluptate spectare arma. 6, 485.
- Fuga se addit mentibus*, terror animos pugnantium invadit. 7, 181.
- Fulgere*, secunda correpta, a *fulgo*, is. 8, 284.
- Furiala oscula*. 7, 254.
- Furialis*, furorem inducens. 6, 670.
- Furiata mens*. 8, 445.

I N D E X.

G.

Gelidus, glaciatus. 6, 100.

Gemina Abydos. 1, 285. appropinquantibus enim apparet gemina propter Seti vicinitatem.

Genæ, pro oculis. 7, 258. errantes genæ. 8, 164. mobiles, & contra pudorem virgineum sæpe in Jasonem flexi, & iterum alio se flectentes, inquieti.

Gens, simpliciter pro gente Judaica. 1, 15.

Gleba bellatrix, unde armati milites nascebantur. 7, 612.

Gliscere, ardere. 5, 372.

Grandæva consilia, senilia, vel anilia. 7, 348.

Gravis, pro gravis annis. 1, 296. *gravis dextra*, quali venenata & infecta. 1, 817. letifera. 4, 311. *gravis fluvius*, grave olens. 4, 597. *gravior de vulnere*. 6, 65. i. e. tardior, vix incedere valens, nec bello interesse propter vulnus.

Gravidum cornu Cynthiae. 2, 56. i. e. obnubilatum, & pluvias minans.

H.

Habena, pro funda. 5, 609.

Habena, pro æquo & moderato imperio. 5, 519.

Harpe, ensis falcatus. 4, 390.

Haurire, intentissime audire,

Val. Flaccus.

& in intimam mentem demittere; metaphora a bibendi aviditate ducta. 1, 263.

Heriles inceptus, heri seu domini conatus. 6, 124.

Hibernus Iuppiter, tempestatum auctor. 3, 578. Iuppiter autem ponitur pro aere. *hibernus arcus*, de Iride. 6, 632.

Hiems non solum pro tempestate, sed & quibuscumque fluctibus majoribus apud Valerium sæpe occurrit.

Hiems ignea Vesevi. 4, 509.

Honor sævus in superos. 6, 152. int. sacrificia, quæ victimis humanis peraguntur. *honores*, pro ornamentis. 1, 129.

Horridus, incultus, vastus. 7, 62.

Horriferus axis, septemtrionalis. 5, 518.

Horrifona buxus, tibia buxea horrorem sonitu incutiens. 2, 584. *horrifonum flagellum*. 7, 149.

Hortamen. 6, 94.

I.

Ignes, pro stellis. 2, 65. 5, 416.

Ignescere. 5, 521.

Iit, pro ivit. 6, 685.

Imbuere terras vomere, primum versare. 1, 70.

Immissus crines de vertice. 1, 412. i. e. promisso ca-

P

I N D E X.

- pillo, & in collum de-
fluente.
- Immurare.* 7, 312.
- Impervia tellus*, inaccesa. 2,
643.
- Implet vocibus*, i. e. stimulat &
impetum addit. 2, 126.
- Implorabile.* 1, 573. quod ex-
peti & implorari oporteat.
- Impressio cubili.* 8, 9. Sed se-
paratim vult legi *Burm.*
in pressio cubili.
- Improba arva.* 1, 510. lati-
fundia & plani campi in
longum extensi, nullis fil-
vis, montibus aut rupibus
horridi, sed gleba ubere
fertiles, & quæ messes im-
mensas ferunt. Non mul-
tum dissimili ratione 2,
631 *improba arva* vocan-
tur, quæ quasi audacia &
temeraria se nimis in ma-
re extendere nullo jure,
sed quasi per vim, non
verentur.
- In præpos. finem notat* 1,
17. *Neque enim in Tyrias*
Cynosura carinas &c. Sen-
sus est: non certiore esse
Cynosuram ad dirigendas
naves Tyrias stella Vespasi-
ani, quæ luce sua omnes,
quibus nautæ utantur, vin-
cat. Sic 7, 545 *in prælia.*
- In*, pro sub. 2, 174. *In*
imagine Dryopes, mutata
in Dryopes figuram.
- Incanescere.* 6, 611.
- Incondia*, pro bellis. 8, 399.
- Inceptus*, us. 6, 124.
- Incidere*, pro occurrere. 7;
404.
- Incitare hastas*, movere, vi-
brare cum impetu & ce-
leritate. 1, 409.
- Inconsulta brachia*, temere ja-
ctata. 4, 302.
- Incutere*, pro percutere. 5,
551. *incussa massa.* 2, 339.
- Inexpleta cura.* 6, 759.
- Infit*, pro fatur. 1, 666.
- Iniquum merum*, nimis grave,
quod plus onerat, quam
quis ferre possit. 3, 65.
iniqui passus, non æqui,
majores. 3, 486.
- Inops*, consilii egens, æger
animi. 3, 609. 4, 5.
- Insana saxa*, immania, &
minacia altitudine sua. 4,
641.
- Insonuit litore.* 2, 91. i. e. ca-
dens sonum fecit.
- Insuperata fraus*, non exspe-
ctata. 4, 293.
- Inflare*, stimulare. 1, 30 &
302. *nostrisque nepotibus in-*
stent. 1, 249. i. e. stimu-
lent eos ad virtutem &
similia facta.
- Instituere.* 1, 566. *durum vobis*
iter & grave cæli instiui,
i. e. prævi vobis exemplo
meo, & ostendi arduam
in cælum esse viam.
- Integer urbis.* 2, 374. i. e.
non corruptus deliciis &
otio urbis.
- Intendere simpliciter*, pro ani-
mum intendere. 6, 600.
- Intermicare.* 4, 662.

I N D E X.

Interrogare aëra. 1, 233. augurum erat, qui volatus avium observabant.

Intervolare. 2, 614. *intervolare oculis.* 5, 27.

Ira, Bellona f. Enyo. 5, 138. *sanguinea ira lunæ.* 7, 330. int. spumam lunarem, cuius magnus usus in magicis sacris. cum spumaret vero, irata esse videbatur & sanguinea.

Jubæ fidus, i. e. splendor. 6, 606.

Jubar nitidum, pro sole. 3, 429. *jubar lustrificum*, dies luctum afferens. 3, 292.

Juga pinea montis. 2, 634.

L.

Labantia tabo terga, i. e. diffluentia. 3, 150.

Laboratum ævum. 5, 426. quod omne ærumnis & laboribus exactum est misere.

Lac ferinum, pro equino. 2, 157.

Lætabile, lætitiâ efficiens. 6, 606.

Lætus æthere, i. e. cœlesti sede & honore. 2, 415. *lætus opum pacisque.* 3, 659.

Lætus, pro gratus. 1, 30 & alibi.

Lævum advenit. 1, 156. i. e. læva ex parte.

Lamna gracili pinus dissolvere. 1, 123. i. e. intenues tabulas dissecare.

Laude canere. 1, 105,

Laudes, pro militari virtute & fortibus factis. 6, 546.

Legem (sc. maris, qua cavetur inaccessum esse) *defendere.* 1, 213. i. e. cavere, ne violetur.

Legere, pro colligere, animo secum reputare. 4, 440.

Legio Argœ ratis. 7, 573. quinquaginta Argonautæ.

Leviior Deus, benignior, magis favens, & minus nocens. 2, 323. *leviior mens.* 7, 156.

Liquuntur mala. 6, 247. i. e. diffluunt.

Loco stare, eodem semper statu manere. 2, 99. *loco Ætæ*, ex parte Ætæ. 6, 23.

Longissima Phasidis unda. 7, 564. i. e. quam longe Phasis extenditur, per omnem ejus ripam.

Lubricus astu, dolosus. 2, 555.

Lucifera Diana. 7, 179.

Luctamen, ingens conatus, aut labor. 3, 39.

Luctifer annus, pestilens. 3, 454.

Lustrificum clangente tuba. 3, 349.

Luere, solvere, lustrare. 3, 407. *luere responsa*, irritum reddere oraculum. 2, 570. *luere moras*, poenas pro mora solvere. 5, 547.

Lumina, pro rimis. 1, 129. *sparguntur litore curvo lumina*, nondum ullis terras

I N D E X.

monstrantia nautis. 1, 275. Burm. explicat de ignibus & luminibus in casis & domibus ab habitantibus accensis, non certo consilio, ut nautis monstrarent terras, sed in usum habitantium: hæc jam nondum terras monstrabant; non enim eum in finem accensa erant, ut postea in pharis, navigatione magis frequenti, ostendebantur. Vel possent ignes intelligi, quos certis & celsis in locis accendebant ad signa danda; cf. 4, 755. *lumina stellantia nube glauca.* 2, 500.

Lustramen; pro lustratio, expiatio. 3, 409. pro purgamen, sordes. 3, 442.

Lustrificus cantus, lustralis. 3, 448.

Lux, pro vita, 4, 458.

Lymphare, furore implere. 3, 46.

M.

Machina muri. 6, 383. i. e. turris.

Magistri, absolute, pro pastoribus, vel gregum custodibus. 6, 536.

Magni obitus. 1, 769. i. e. pulchra & memoranda mors.

Male lætus. 2, 556. non bona fide lætus, dissimulans dolorem, & lætitiā vultu præferens.

Malus, fallax, perfidus, vulpinaris. 6, 12.

Manus, facta, res manu gestæ. 5, 132. *primæ a matre manus.* 7, 621. primæ ex terra (illa enim mater) sublata.

Marmor, pro mari glaciato. 6, 568.

Materna atas, ætas partui edendo apta. 2, 325.

Mavortia conjux, Venus. 2, 208.

Medicabile carmen, vim habens medendi. 4, 87.

Medium tempus, tempus induciarum. 6, 26.

Melior contundere. 1, 424. Hellenismus, poetis familiarissimus.

Mens, pro fiducia, perseverantia. 4, 568.

Militia, expeditio. 1, 40.

Minans timide. 7, 597.

Ministrare ratem vento stellisque. 3, 38. cursum dirigere ad stellas, & vento obsequi.

Minor scopulos aut antra tellus. 1, 582. Græcismus, pro tellus quæ minores scopulos & antra habet.

Minores, pro posteris. 3, 455.

Minyæ, Thessaliæ incolæ, ex Orchomeno Minyæo oriundi: quo nomine Argonautæ sæpius insigniuntur, quod horum præstantissimi ex illorum gente fuerunt.

Missile nutritum ventis Eodnis. 6, 340. hasta, quæ

I N D E X.

- in silvis Thraciis crevit,
ventorum flatu durata.
- Mistere*, pro reponere, re-
servare. 6, 538.
- Mixta perit virtus*. 6, 200.
i. e. non possunt singulo-
rum facta dignosci præ-
turba & tumultu.
- Monitus Divum*, instinctus,
quo vates futura prædi-
cunt. 1, 231. *monita spon-*
dentia. 6, 117. vaticina-
tiones promittentes cer-
tam victoriam.
- Monstrifera noverca*. 5, 43. Ju-
no, quæ privignum Her-
culem novis indies mon-
stris oblati fatigabat. *mon-*
striferi campi. Colchidos. 5,
222. *monstriferi finus*. 2,
498.
- Monstrifica artes*, magicæ,
portentorum effectrices. 6,
153.
- Monstrum irrevocabile belli*. 6,
6. de hasta, quæ belli in-
dicti signum erat, capiunt
interpretes, quæ ingens,
ut Deo conveniat, *mon-*
strum dicitur.
- Mora corticis crudi*. 6, 97.
i. e. scutum e cortice ar-
boris, quod telorum vim
morari possit. Ita *lorica*
moras dixit Virgilius Æ-
neid. X, 485.
- Mors*, pro genere mortis. 2,
469. 7, 332.
- Mos ductus avis*, mos de-
ductus ab avis. 6, 125.
- Motus*, perturbatus. 2, 73.
- sedibus evocatus. 5, 465.
- Movere aquora*. 5, 44. scil.
remis.
- Mugitor Vesuvius*. 3, 208.
mons Campaniæ ignivo-
mus, qui mugitu quodam
flammarum eruptionem
instare significat.
- Multa cunctatus*. 1, 757. i.
e. diu, multum.
- Multifida draconis lingua*. 1,
61.
- Mundus*, pro coelum. 1, 246.
& 563.
- Myrtus stricta habena*. 3, 524.
virga myrtea, ex qua lo-
rum, quod proprie scuti-
cam facit, dependet, &
quod stringunt Nymphæ,
i. e. sublatum gerunt, &
ictum eo gestu minantur.
Sic Burm.

N.

- Naufraga tempestas*. 1, 584.
quæ scilicet naves frangit.
- Nemus*, pro lignis ad sacrifi-
cium paratis. 1, 755.
- Nereus*, pro mari. 1, 450.
- Nescia rerum, rudis, inculta*.
1, 515.
- Nimum cubile*. 7, 21. i. e.
grave & molestum.
- Nox non cassa*. 4, 424. in
qua multum profectum
est. *nox*, pro luna. 5, 567.
noctæ fata, Eumenides. 3,
252.
- Nomen*. 2, 587. *sine nomine*
fauces, i. e. ignobiles.
- Nan habilis*, rigidus, incul-

I N D E X.

tus, hominum ufui & vitæ cultiori non fatis accommodatus. 7, 231.
Noscere, pro agnoscere. 4, 278.
Nubes nova, Dædalus & Icarus volantes dicuntur 1, 706. *nube mali percussus amor*. 3, 573. i. e. suspitione tactus. *nubes*, pro examine apum. 1, 396. *nubes arata*, nimbus telorum ære præfixorum. 6, 88. *nubes meri*, mentis caligo, quam ebrietas inducit. 3, 66. *nubes phætra*, tela densissima. 2, 522. *nubes soporis*. 8, 81.
Nubifer Notus. 2, 506.

O.

Obnubere, obnubilare, fumo involvere. 7, 584.
Obscura mamma, strophis tecta. 3, 526. *obscura funda spargere vulnera*. 6, 193. ex insidiis, & occulto loco funda vulnerare adversarios.
Occupat, sponte & prior alloquitur. 1, 39 & alibi.
Oceani caput genitale. 4, 91. antiqui enim sapientes Oceanum patrem rerum existimarunt.
Oculi inanes. 4, 435. expertes lucis, & qui visibiles species non possunt recipere.
Oliva imbellis. 5, 362. pa-

cem portans. *oliva supplex*. 3, 424. qua nimirum coronabantur supplices.
Omnituens Sol. 5, 248. qui omnia tuetur.
Opes addere, poet. pro aquis augere. 4, 720.
Oppetere, simpliciter, pro mortem oppetere, occumbere. 1, 554.
Orbes, pro oculis. 3, 178 & 739. 4, 235.
Oriens, pro Sol. 3, 411.
Ostriferum Geræsum. 1, 456. insulæ Eubœæ promontorium, apud quod ostrea capiebantur.
Ovare. 2, 507. sonitum gravem edere, ut in ovatione solet fieri. Sic *ovans fistrum*. 4, 418.
Ovatus, us. 6, 187. lætus clamor, veluti triumphantium.

P.

Patitur convivia læto vultu. 5, 571. i. e. invitus celebrat, & in iis permanet; sed non lubenti & benigno animo, quamvis lætitiâ vultu simulet.
Peltata Euryale. 5, 614. peltam, sive scutum Amazonium gerens.
Pendere, absolute, pro pœnas pendere. 1, 445. *pendere ab astro*, i. e. totum occupatum esse astro. 1, 481. *pendens Herculeo sub*

I N D E X.

- nomine.* 3, 600. Burm. explicat: morantur, folliēiti sunt, ubi Herculis memoria animo obversabatur.
- Pennæ*, pro avibus. 1, 233.
- Per*, pro inter. *tua per suspiria*, dum suspiras. 1, 173. *per lacrimas*, inter lacrimandum. 1, 767. *per antiqui vestigia somni*, i. e. dum in memoriam revocat somnium prius, vel olim visum. 8, 8. *per bella*, in bello. 6, 35.
- Perastus*, perfectus, elaboratus. 2, 96. *perastus orbis*, peragratus, & expeditionibus lustratus & penetratus. 1, 566.
- Peragere*, pro conficere, occidere. 1, 146.
- Perdere athera umbra*, obscurare, & involvere tenebris, ne prospici queat. 1, 467.
- Perfurere*. 8, 383.
- Pergere*. 4, 121. perstare, & inimicum animum pervicaciter ostendere.
- Permissumque putent*. 1, 645. i. e. exemplo servatæ primæ navis audeant aliæ ingredi mare, credentes jam permissum.
- Pernox*, tota nocte pervigil. 3, 117.
- Personus*, resonans. 4, 418.
- Phæbus quietus*. 1, 230. Duplex enim vaticinandi genus, aut per furorem, aut simplex.
- Phorcys contrahit phocas murice intorto*. 3, 727. i. e. freno e muricibus facto.
- Pietas Theſſalici tyranni*. 1, 244. i. e. fectus, quem præ se ferebat, ardor, cædem Phrixi ulciscendi.
- Piniger Othrys*. 6, 393. Theſſaliæ mons, ubi multæ pinus.
- Pinus sonans*. 2, 105. sive capias de flagello, quo armant Furias poetæ; s. de face, quæ ex pinu est. cf. 2, 196.
- Pistris*, ceti, sive monstri marini genus. 2, 531.
- Pius Ætas*. 5, 337. i. e. quem pie colebat Medea.
- Placida juga*, i. e. leniter acclivia. 2, 636.
- Planta intenta*, gradus incitatus. 5, 540. Sic contra Mercurius 1, 841 *lenis plantis*, i. e. leniter incedens. & *cunctatæ plantæ* 7, 4.
- Plantaria*. 1, 67. pennæ pedibus Mercurii, & Perſei appositæ, quos volucres finxerunt poetæ.
- Plausa tellus pede*. 3, 527. i. e. pulsa.
- Plena rege maris*. 1, 414. i. e. Neptuni semine gravida. *plenus manus patriis habens*. 2, 507. Græcismus. *pleni oculos*. 1, 298. scilicet lacrimis obortis.
- Pontus jacens*. 4, 712. i. e. æqualis, nec amplius scopulis & fluctibus terribilis.

I N D E X.

Poscere, ad pœnam & mortem exposcere. 7, 315.
poscunt jam sua tempora Graji. 1, 543. i. e. petunt Græci imperium sibi a fatis destinatum, ejusque tempus & opportunitatem jam adesse contendunt.
Pasitus, pro sepulcris. 6, 110.
Pote, pro potest. 4, 680.
Potens incepti, voti compos. 6, 680. *potens muneris*, qui munus petitum obtinuit. 4, 366.
Poteretur, pro potiretur. 7, 54.
Præcipere, antecapere. 4, 341.
Præfulgurare vias. 3, 119. i. e. quasi fulgure illustrare.
Pramia silvestria, pro præda venatica. 8, 253.
Præpes, pro vento rapidissimo. 1, 578. pro accipiter. 8, 33.
Prætentare, experiri. 1, 314.
Prævidere, procul videre. 2, 442.
Primæva manus, juvenes primi ævi. 2, 480. Sic infra 653 *primæva corpora*.
Primitia dolorum. 3, 516.
Primus temo, i. e. pars extrema temonis. 6, 83.
Pro, ante. 4, 110. in, 4, 181.
Procedere, juvare. 8, 458.
Preditus, desertus, relictus. 7, 486.
Producere, honoris causa comitari. 5, 382.
Promissi. 5, 495. i. e. mihi

certo persuasi, animo fixi.
Prona sidera, in occasum vergentia. 3, 33. *prona sententia*, favens. 8, 340.
Propellere, ante se dejicere. 4, 311. 6, 385.
Propior Erinnyes, magis instans & urgens. 7, 462.
Proprior dolor. 1, 547.
Proruptus Vesevus. 4, 507. i. e. ex cujus apice prorumpunt flammæ.
Prosubigere, vehementer subigere. 4, 288.
Protonare, ante tonare. 4, 205.

Q.

Quadrifida trabs. 1, 663.
Quam, pro potius quam. 7, 428.
Quemque, pro unumquemque, i. e. utrumque. 1, 431.
Queribundus, querulus. 7, 126.
Qui, pro qualis. 3, 396. 5, 518.

R.

Rapere necem, pro raptim ad se arcessere, subito confectui. 6, 191.
Ratis, pro Argonautis, qui erant in navi. 3, 79.
Reciproca rats, ascendens, & vicissim descendens. 8, 331.

I N D E X.

Recoquere fessos ætate. 6, 444.
senibus juventutem restituere; quod Magi se efficere posse jactabant.

Redit in nubem Ossa. 2, 16.
i. e. longinquitate evanescit velut nube tecta, & ex oculis tollitur.

Refecta lo. 4, 391. i. e. pristinae formæ restituta, & iterum puella facta.

Referre, sæpius iterare. 2, 658.

Refuens Padus. 8, 90. relabens & a mari versus fontes fluens, obvio sc. æstu marino repressus.

Refovere, sanitati pristinae restituere. 5, 18.

Refusa spiræ, laxatæ, & in longum expansæ. 5, 255.

Regificus paratus, qui regem decet. 2, 653.

Remissa cervix, languida, non erecta. 3, 334. *remissus*, vulnere debilitatus & confectus, in terramque pondere suo delapsus. 6, 252.

Renodatus, pro solutus. 5, 381.

Repens, subitus, repentinus. 2, 91.

Repositus, consecratus. 2, 286.

Requirere, desiderare. 5, 423.

Res, pro factis egregiis & fortibus. 1, 99, 102. 2, 381. 3, 680 & alibi. *tristissima rerum*, calamitates, casus acerbi. 3, 369.

Resistere, pro quiescere. 6, 755.

Resoni istat. 1, 619.

Retentare, pro reprimere. 3, 97. pro iterum tentare. 5, 173.

Reverberare, iterum iterumque verberare. 6, 170. *reverberare ignes.* 1, 516.

Reverti in dextram, reconciliari data dextra. 7, 652.

Revocare axes, in hostes retorquere. 6, 409.

Robur, pro clava. 1, 634. 2, 534. *robora*, pro viris robustæ juventutis. 2, 644.

Ruere, pro eruere, prostertere. 3, 102.

Rumpere cursus. 1, 4. *rumperre iter.* 3, 241. i. e. facere. *rumpere lumina fletu.* 5, 341.

Rumpia, Gr. ῥομφαία, hastilis Thracii genus, vel gladius anceps. 6, 98.

Rursus, pro contra. 3, 645.

S.

Sacrificæ aræ. 8, 243. *sacrificum jugum.* 4, 110. i. e. ubi sacra fiebant.

Sanguis (sc. cæsorum Cyzicenorum) *severus.* 3, 447. quia vindictam poscebat ab intersectoribus. *sanguis aheni Tanarii.* 5, 513. purpura Lacedæmonia.

Saturnia fidera. 2, 364. pro gravia & noxia.

Scopuli, pro faxis ingentibus. 6, 384.

I N D E X.

- Scopulosa terga*, scopulis horrentia. 2, 518.
Secreta antra. 1, 751. a Tartaro & impiorum sedibus remota.
Securiger, securim gerens. 3, 191. 5, 138.
Sedes, pro sepulcrum. 5, 8, 7, 208.
Sedet, pro certum & decretum est. 1, 555.
Segnis flatus. 8, 98. i. e. sine igne; inde enim vocem hanc deducit Serv. ad Virg. XII, 525.
Semineces Gorgonis crines. 6, 176. serpentes nimirum, qui Medusæ verticem crinium loco tegebant, capite recens abscisso femimortui.
Senta juga, sentibus oppleta. 3, 584.
Separ urna, diversa. 5, 58.
Servare. 4, 105. insidiatoris more explorare.
Si, pro an. 1, 75. 6, 4. 7, 30.
Sidexa properantia. 5, 197. tempestates, vel celeriter moveri solitæ, vel incitatæ in exitium navigantium.
Sidereî anni, ferventes, calentes fidere solis. 3, 401.
Singultantia ora. 2, 211. caput recens abscissum, hians & tremens.
Sinus, vestis. 2, 104 & 212. 8, 18.
Sistere. 2, 219. ad compositionem mentem reducere.
Sociatrix gratia, conciliatrix. 5, 500.
Solata puppis, desolata, gubernatore carens. 3, 41.
Soligena. 5, 224. Æetes, Colchi rex, Solis filius.
Solvere scelus. 2, 294. i. e. ltere, puniri propter scelus.
Somniferæ vestes. 7, 247.
Somnus, pro morte. 3, 179.
Sonor, pro tonitru. 5, 306.
Sontes, pro occisores. 3, 389.
Soporatus lucus. 5, 238. i. e. draco in luco Martis, qui vellus aureum custodiebat, venenis Medæ sopitus.
Sopor, sopitus, somno gravatus. 2, 221.
Sorores. 3, 387. i. e. Furia.
Sortitus, us. 3, 379.
Spargere, in diversas oras ablegare. 2, 596. 5, 488.
spargi, in diversam partem abire. 6, 656. *spargit famem* leo. 6, 614. i. e. extinguit famem, modo in hæc, modo in illa animalia irruendo, & diversa occidendo.
Specimen matris. 6, 58. i. e. insigne, sive documentum, quod argueret matrem.
Speculatrix. 7, 190.
Spes effæta, quæ caret successu. 4, 300. *spem sibi ferere*. 5, 271.
Spira, pro fascia. 6, 396.

I N D E X.

- Spiracula fontis*, scatebræ, scaturigines. 3, 553.
- Sponte Dei*, jussu & arbitrio Dei. 4, 358.
- Stata dona*, certa, fixa, statuta. 2, 488.
- Stellantia lumina*, fulgentia. 2, 499. *stellantia tegmina*. 3, 98. *stellantia testæ*, cœlum. 5, 623.
- Strages Deum*, active, quam Dii inferunt; i. e. major, & quæ evitari nequit. 2, 179. Sic 8, 336 *prælia Divum*, tempestatem maximam vocat; & *iram Deorum* 1, 682.
- Struerem per secula reges*, 1, 535. i. e. animo meo proponerem & decernerem reges, qui per secula ventura imperarent terris.
- Studia*, factiones. 3, 628. 5, 625.
- Stupuerunt flumina bruma*. 5, 603.
- Suadet*, 3, 548. invitat, sollicitat habitu suo, & spe, quam dabat, posse capi.
- Sublastris umbra*, incerto ac tenui lumine interrupta. 3, 142.
- Subtexere*, pro subjungere. 5, 414.
- Suffecta leto lumina*, jam morte natantia, & labentia, ut alibi loqui solent poetæ. 1, 821.
- Superi*, in terra viventes. 1, 792.
- Superincendere*. 2, 126.
- Supremus*, ultimus, & postea non iterandus 1, 752 & 781. 3, 349. *supremum tempus*, summum periculum. 5, 25.
- Surgere*, oriri. 4, 455. 5, 222. 6, 419. *surgitur in somnos* 5, 696. *itur dormitum*.
- Suscitare*, recreare ac erigere. 8, 233.
- Sustinere*, fovere 1, 348. *reficere*, recreare 8, 231. *sustinere vulnus*, vim vulneris infringere 6, 276. *sustinere se*, cursum inhibere & gradum premere. 3, 101.
- Suavis domus*. 6, 81.
- Suus*, pro mutuus. 7, 638.

T.

- Tacita hora*, i. e. nocturnum tempus. 2, 60. *tacitus passus*, lentus, tardus. 5, 352.
- Tardus fuga*. 3, 547.
- Tegmina calata ignes dispersos* 6, 54. Hellenismus. *tegmina improba*, quæ modum pedum excedebant 6, 702.
- Tellus minor antra*, i. e. antris minoribus. 1, 582.
- Tempora*, pro festis & lætis diebus. 8, 163.
- Tenere*, voluptate quadam capere, & ad majora incitare. 1, 102 & 262.
- Tergemina hera*, i. e. Hecate. 1, 781.
- Terra*, pro homines. 1, 631.

I N D E X.

- Terrificare* 8, 428.
- Terrifici pecudum monitus.* 1, 29. i. e. haruspicum minæ.
- Thiafi*, saltationes, quæ Baccho exhibebantur 1, 845.
- Tholus*, umbilicus testudinis templorum, ex quo donaria pendebant. 1, 57.
- Tolli*, cum impetu, magnis gradibus ire 3, 133. 8, 55.
- Frabes*, pro arboribus. 3, 484. 5, 641. 6, 77. 7, 395 & alibi.
- Trahere*, morari. 4, 441. *curis trahere*, pro in curas distrahere, & suspensum tenere. 5, 549. *longe trahere*, a turba seducere. 8, 414. cf. 3, 372.
- Tranquilla tuens*, i. e. placido aspectu 1, 38.
- Trieterica ara.* 2, 259. quorum usus in Bacchi sacris, quæ tertio quoque anno celebrabantur.
- Trilinguis canuus.* 7, 184.
- Turbo doloris.* 6, 280.
- Tutela coronatæ carinæ.* 1, 301. Palladis simulacrum, quod in puppe erat.
- Tyrrenus piscis*, i. e. delphin. 1, 130.
- V.
- Vacuâ arbor.* 1, 399. Plus explicat: evacuata ex descensu serpentis, cum prius immensi tortuosissimique draconis nodis implicaretur. *vacuus Avernus* 2, 603. qui non corporibus, sed umbris colitur & inhabitatur. *vacui montes*, soli, in quibus nemo oberat. 4, 21, 248. Sic 3, 222. *vacui agri.* *vacuum os*, 7, 528. quod nihil apprehendebat, licet hostem peteret.
- Vaga imago*, Echo. 3, 597.
- Veniam dare*, precibus annuere. 1, 196.
- Vernus*, vernans, florens. 5, 344.
- Vertere fata*, mutare. 2, 572.
- Vesuvius*, pro Vesuvius. 3, 209.
- Vlæ*, pro multiplicibus erroribus, & longis viis. 4, 350. cf. 7, 19.
- Vibrare*, pro coruscare. 2, 67 & alibi.
- Victa moles.* fatiscens, quæ amplius resistere nequit ruinæ suæ. 1, 829.
- Virgatus.* 2, 159. Dissident interpretes, an de vestibus virgatis, i. e. discoloribus, an de notis & stigmatibus (ut supra v. 150 *picta manus*) sit capiendum. Posset etiam de pictis corporibus, ut solebant multi Scythæ, recte accipi. vid. Burm. ad h. l.
- Virginis unda.* 8, 355. unda a Medea concoctata. *virginis anni.* 8, 409. i. e. rudēs, faciles decipi.

Vacuâ arbor. 1, 399. Plus explicat: evacuata ex descensu serpentis, cum prius immensi tortuosissimique draconis nodis implicare-

I N D E X.

- Virides lacus*, arboribus & silvis cincti. 5, 149.
- Vita*. 6, 188. i. e. corpora vitalia quidem, sed vulneribus strata.
- Vix*, pro mox, statim. 7, 537.
- Ultima belli*, pericula belli. 8, 385.
- Ululata tellus*, ululatus resonans. 4, 608.
- Umbra edax*. 6, 420. canis venatici genus ex Umbris.
- Unca manus*, curvata. 7, 312.
- Uncus*. 8, 298. fustis incurvus in usum navalem, quo injecto poterant navem attrahere terræ.
- Undare*, pro abundare. 1, 539. *undare curis*, fluctuare. 5, 304.
- Undisosa Psamathe*. 1, 364.
- Unum frigus*, continuum; per totum anni tempus, & omnes regionis partes pariter infestans. 7, 230. *non una formidine*, vario metu. 8, 307.
- Vocatus*, us. 2, 207.
- Volens*, propitius. 2, 324. 4, 484.
- Urgere caput imperiis*. 5, 487.
- Usum dedit stellis*. 1, 482. i. e. docuit, navigantibus utile esse ad eas cursum dirigere, cum antea inutiles generi humano viderentur.
- Ut*, pro quamvis. 4, 705.
- Vulnificum plumbum*. 1, 420.
- Vultus*. 1, 39. *fictis dat vultum & pondera verbis*, i. e. fidem orationi suæ fecit placido & blando, quæra fingeat, vultu.

11/16 93
vol. 785

